

BUTLLETÍ OFICIAL

C O R T S V A L E N C I A N E S

IX Legislatura

Número 327
València, 7 de desembre de 2018

SUMARI

I. TEXTOS APROVATS

A. LLEIS I ALTRES NORMES

Llei, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interès de la Comunitat Valenciana 54947

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

A. PROJECTES DE LLEI

Projecte de llei, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309). Ordenació d'esmenes 54972

E. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

3. Dictàmens de les comissions d'investigació i de les comissions especials d'estudi

Dictamen de la Comissió d'investigació per a esbrinar els motius de contaminació dels aqüífers que abasteixen d'aigua potable els municipis del nostre territori, com és el cas de la comarca de la Ribera, el temps i les conseqüències per al consum humà d'aigua contaminada, en especial l'affectació a embarassades i xiquets 55015

SUMARIO

I. TEXTOS APROBADOS

A. LEYES Y OTRAS NORMAS

Ley, de la Generalitat, reguladora de la actividad de los grupos de interés de la Comunitat Valenciana 54947

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

A. PROYECTOS DE LEY

Proyecto de ley, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309). Ordenación de enmiendas 54972

E. PROPUESTAS DE RESOLUCIÓN

3. Dictámenes de las comisiones de investigación y de las comisiones especiales de estudio

Dictamen de la Comisión de investigación para averiguar los motivos de contaminación de los acuíferos que abastecen de agua potable los municipios de nuestro territorio, como es el caso de la comarca de la Ribera, el tiempo y las consecuencias para el consumo humano de agua contaminada, en especial la afectación a embarazadas y niños 55015

IV. SINDICATURA DE COMPTES

Acord del Consell de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana de 27 de setembre de 2018 sobre l'aprovació del projecte de pressupost d'aquesta institució per a l'exercici econòmic de 2019 i de les bases d'execució de l'esmentat pressupost	55057
Anunci previ a la convocatòria de concursos interns de mèrits, de la secretaria general de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana	55095

IV. SINDICATURA DE COMPTES

Acuerdo del Consell de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana de 27 de septiembre de 2018 sobre la aprobación del proyecto de presupuesto de esta institución para el ejercicio económico de 2019 y de las bases de ejecución de dicho presupuesto	55057
Anuncio previo a la convocatoria de concursos internos de méritos, de la secretaría general de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana	55095

I. TEXTOS APROVATS

A. LLEIS I ALTRES NORMES

Llei, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interès de la Comunitat Valenciana

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

De conformitat amb allò establert en l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts* de la Llei, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interès de la Comunitat Valenciana.

Palau de les Corts
València, 21 de novembre de 2018

La vicepresidenta primera
Carmen Martínez Ramírez

PLE DE LES CORTS

El Ple de les Corts, en sessió realitzada el dia 21 de novembre de 2018, ha debatut el Dictamen de la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat sobre el Projecte de llei, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interès de la Comunitat Valenciana i les esmenes presentades pels grups parlamentaris.

Finalment, el Ple de les Corts en virtut d'allò establert en l'article 21.1 de l'Estatut d'Autonomia i d'acord amb l'article 121 del Reglament de les Corts, ha aprovat la llei de la Generalitat següent:

**LLEI, DE LA GENERALITAT,
REGULADORA DE L'ACTIVITAT
DEL GRUPS D'INTERÈS
DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

ÍNDEX

Preàmbul

TÍTOL I. DISPOSICIONS PRELIMINARS

- Article 1. Objecte de la llei
- Article 2. Àmbit subjectiu d'aplicació
- Article 3. Consideració de grup d'interès
- Article 4. L'activitat d'influència

TÍTOL II. REGISTRE DE GRUPS D'INTERÈS DE LA GENERALITAT

Capítol primer. Funcionament del registre de grups d'interès

- Article 5. Naturalesa i àmbit
- Article 6. Inscripció
- Article 7. Activitats que s'han d'inscriure
- Article 8. Contingut
- Article 9. Obligacions derivades de la inscripció

I. TEXTOS APROBADOS

A. LEYES Y OTRAS NORMAS

Ley, de la Generalitat, reguladora de la actividad de los grupos de interés de la Comunitat Valenciana

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De conformidad con lo establecido en el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts* de la Ley, de la Generalitat, reguladora de la actividad de los grupos de interés de la Comunitat Valenciana.

Palau de les Corts
València, 21 de noviembre de 2018

La vicepresidenta primera
Carmen Martínez Ramírez

PLENO DE LES CORTS

El Pleno de Les Corts, en sesión celebrada el día 21 de noviembre de 2018, ha debatido el Dictamen de la Comisión de Coordinación, Organización y Régimen de las Instituciones de la Generalitat sobre el Proyecto de ley, de la Generalitat, reguladora de la actividad de los grupos de interés de la Comunitat Valenciana, así como las enmiendas presentadas por los grupos parlamentarios.

Finalmente, el Pleno de Les Corts en virtud de lo establecido en el artículo 21.1 del Estatuto de Autonomía y de acuerdo con el artículo 121 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado la siguiente Ley de La Generalitat:

**LEY, DE LA GENERALITAT,
REGULADORA DE LA ACTIVIDAD
DE LOS GRUPOS DE INTERÉS
DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

ÍNDICE

Preámbulo

TÍTULO I. DISPOSICIONES PRELIMINARES

- Artículo 1. Objeto de la ley
- Artículo 2. Ámbito subjetivo de aplicación
- Artículo 3. Consideración de grupo de interés
- Artículo 4. La actividad de influencia

TÍTULO II. REGISTRO DE GRUPOS DE INTERÉS DE LA GENERALITAT

Capítulo primero. Funcionamiento del registro de grupos de interés

- Artículo 5. Naturaleza y ámbito
- Artículo 6. Inscripción
- Artículo 7. Actividades que han de inscribirse
- Artículo 8. Contenido
- Artículo 9. Obligaciones derivadas de la inscripción

Article 10. Efectes de la inscripció
Article 11. Adscripció i rendició de comptes

Capítol segon. Codis de conducta

Article 12. Codi comú de conducta
Article 13. Codis específics de conducta

Capítol tercer. Sistemes de control i fiscalització

Article 14. Control i fiscalització de la informació regstral
Article 15. Actuacions de verificació de les dades registrals
Article 16. Procediments d'alerta
Article 17. Procediment d'investigació i tramitació de denúncies

TÍTOL III. PUBLICITAT DELS CONTACTES

MANTINGUTS AMB GRUPS D'INTERÈS DURANT L'ELABORACIÓ NORMATIVA

Article 18. Informe de participació de grups d'interès en els processos d'elaboració de normes
Article 19. Publicitat de l'informe

TÍTOL IV. PARTICIPACIÓ PRÈVIA EN L'ELABORACIÓ DE NORMES

Article 20. Procés de participació entre grups d'interès prèvia a l'elaboració de normes
Article 21. Principis del procés de participació
Article 22. Compatibilitat amb la participació ciutadana i l'audiència
Article 23. Caràcter no vinculant del resultat de la participació

TÍTOL V. RÈGIM SANCIÓNADOR

Article 24. Principis generals
Article 25. Subjectes responsables
Article 26. Infraccions dels grups d'interès
Article 27. Infraccions dels càrrecs públics
Article 28. Infraccions del personal empleat públic
Article 29. Sancions als grups d'interès
Article 30. Sancions als càrrecs públics
Article 31. Sancions al personal empleat públic
Article 32. Procediment sancionador
Article 33. Competència sancionadora
Article 34. Prescripció de les infraccions i les sancions

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Col·laboració amb altres institucions i administracions públiques
Disposició addicional segona. Règim específic de les Corts Valencianes

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Habilitació normativa
Disposició final segona. Entrada en vigor

Artículo 10. Efectos de la inscripción
Artículo 11. Adscripción y rendición de cuentas

Capítulo segundo. Código de conducta

Artículo 12. Código común de conducta
Artículo 13. Códigos específicos de conducta

Capítulo tercero. Sistemas de control y fiscalización

Artículo 14. Control y fiscalización de la información registral
Artículo 15. Actuaciones de verificación de los datos registrales
Artículo 16. Procedimientos de alerta
Artículo 17. Procedimiento de investigación y tramitación de denuncias

TÍTULO III. PUBLICIDAD DE LOS CONTACTOS

MANTENIDOS CON GRUPOS DE INTERÉS DURANTE LA ELABORACIÓN NORMATIVA

Artículo 18. Informe de participación de grupos de interés en los procesos de elaboración de normas
Artículo 19. Publicidad del informe

TÍTULO IV. PARTICIPACIÓN PREVIA EN LA ELABORACIÓN DE NORMAS

Artículo 20. Proceso de participación entre grupos de interés previa a la elaboración de normas
Artículo 21. Principios del proceso de participación
Artículo 22. Compatibilidad con la participación ciudadana y la audiencia
Artículo 23. Carácter no vinculante del resultado de la participación

TÍTULO V. RÉGIMEN SANCIONADOR

Artículo 24. Principios generales
Artículo 25. Sujetos responsables
Artículo 26. Infracciones de los grupos de interés
Artículo 27. Infracciones de los cargos públicos
Artículo 28. Infracciones del personal empleado público
Artículo 29. Sanciones a los grupos de interés
Artículo 30. Sanciones a los cargos públicos
Artículo 31. Sanciones al personal empleado público
Artículo 32. Procedimiento sancionador
Artículo 33. Competencia sancionadora
Artículo 34. Prescripción de las infracciones y las sanciones

DISPOSICIONES ADICIONALES

Disposición adicional primera. Colaboración con otras instituciones y administraciones públicas
Disposición adicional segunda. Régimen específico de las Corts Valencianes

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

DISPOSICIONES FINALES

Disposición final primera. Habilitación normativa
Disposición final segunda. Entrada en vigor

LLEI, DE LA GENERALITAT, REGULADORA DE L'ACTIVITAT DELS GRUPS D'INTERÈS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Preàmbul

I

Encara que els primers vestigis de l'activitat dels grups d'interès es remunten a l'últim quart del segle xix, i calgué esperar fins molt entrat el segle xx per a trobar les primeres iniciatives de regulació d'aquest tipus d'activitats, no ha sigut sinó en els inicis del nostre segle xxi quan les administracions públiques han començat a regular l'activitat dels grups d'interès, impulsades per la necessitat de connectar diferents administracions, pel paper creixent de les entitats de la societat civil en àmbit governamental, així com per la pulsió de la ciutadania per obtenir majors nivells de participació i de transparència de les administracions públiques. Així, la ciutadania i la societat civil s'involucren cada vegada més en la formulació de les polítiques públiques, contribuint a millorar la qualitat de l'actuació de les institucions, reforçant la legitimitat de la presa de decisions i fent més transparents i participatius els processos d'elaboració dels plans i programes que s'han de dur a terme.

L'actuació de grups d'interès davant els poders públics és legítima, sempre dins d'un marc que garantís la correcta informació de les seues pràctiques a la ciutadania, ja que pot aportar als processos d'elaboració de les polítiques públiques i de projectes normatius una millor comprensió de la problemàtica sobre la qual es vol incidir i dels aspectes que cal tindre en compte a l'hora d'actuar en un àmbit determinat. Es tracta, al capdavall, d'una forma d'exercici dels mecanismes de participació en els afers públics que permet un intercanvi d'informacions i de punts de vista que pot ser profitós per a l'interès general sempre que es confirme la seu veritat i es contraste amb els de les altres parts implicades. No obstant això, existeix el risc que aquests mecanismes de participació puguen donar lloc a situacions en què determinats grups d'interès puguen arribar a tindre un excés de capacitat per a influir en el sentit de les decisions.

És precisament aquesta evidència, junt amb els valors d'integritat i ètica pública que han d'inspirar l'acció dels poders públics en un marc democràtic, el que motiva l'elaboració d'aquesta llei, l'objectiu de la qual és que eixa capacitat d'influència quede sotmesa a exigències de transparència i a un codi de conducta que incloga les pràctiques i actituds que han de seguir els grups d'interès en la seua actuació. Evitar l'opacitat és primordial per a poder garantir l'interès general i fiscalitzar amb bon criteri l'actuació dels poders públics. La participació dels grups d'interès, si es porta a terme de manera transparent i plural, és una manera de desenvolupar una administració col·laborativa que forma part de la noció de bon govern sobre la qual s'emmarca aquesta llei.

Per tant, amb aquesta llei també es pretén, mitjançant mecanismes per a garantir la transparència, acabar amb la connotació negativa que té l'activitat d'influència per a gran part de la societat, associada a quelcom obscur. Es tracta de deixar arrere aquesta imatge i concebre els grups d'interès com a actors que cerquen influir en la presa de decisions i que, legítimamente, defenen davant l'administració els interessos de diferents entitats i grups socials, com poden ser, per exemple,

LEY, DE LA GENERALITAT, REGULADORA DE LA ACTIVIDAD DE LOS GRUPOS DE INTERÉS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Preámbulo

I

Aunque los primeros vestigios de la actividad de los grupos de interés se remontan al último cuarto del siglo xix, y hubo que esperar hasta muy entrado el siglo xx para encontrar las primeras iniciativas de regulación de este tipo de actividades, no ha sido sino en los inicios de nuestro siglo xxi cuando las administraciones públicas han empezado a regular la actividad de los grupos de interés, impulsadas por la necesidad de conectar diferentes administraciones, por el papel creciente de las entidades de la sociedad civil en ámbito gubernamental, así como por la pulsión de la ciudadanía para obtener mayores niveles de participación y de transparencia de las administraciones públicas. Así, la ciudadanía y la sociedad civil se involucran cada vez más en la formulación de las políticas públicas, contribuyendo a mejorar la calidad de la actuación de las instituciones, reforzando la legitimidad de la toma de decisiones y haciendo más transparentes y participativos los procesos de elaboración de los planes y programas que se tienen que llevar a cabo.

La actuación de grupos de interés ante los poderes públicos es legítima, siempre dentro de un marco que garantice la correcta información de sus prácticas a la ciudadanía, ya que puede aportar a los procesos de elaboración de las políticas públicas y de los proyectos normativos una mejor comprensión de la problemática sobre la que se quiere incidir y de los aspectos que hay que tener en cuenta a la hora de actuar en un ámbito determinado. Se trata, al fin y al cabo, de una forma de ejercicio de los mecanismos de participación en los asuntos públicos que permite un intercambio de informaciones y de puntos de vista que puede ser provechoso para el interés general siempre que se confirme su veracidad y se contraste con los de las otras partes implicadas. No obstante, existe el riesgo de que estos mecanismos de participación puedan dar lugar a situaciones en que determinados grupos de interés puedan llegar a tener un exceso de capacidad para influir en el sentido de las decisiones.

Es precisamente esta evidencia, junto a los valores de integridad y ética pública que deben inspirar la acción de los poderes públicos en un marco democrático, lo que motiva la elaboración de esta ley, cuyo objetivo es que esa capacidad de influencia quede sometida a exigencias de transparencia y a un código de conducta que incluya las prácticas y actitudes que deben seguir los grupos de interés en su actuación. Evitar la opacidad es primordial para poder garantizar el interés general y fiscalizar con buen criterio la actuación de los poderes públicos. La participación de los grupos de interés, si se lleva a término de manera transparente y plural, es una manera de desarrollar una administración colaborativa que forma parte de la noción de buen gobierno sobre la que se enmarca esta ley.

Por tanto, con esta ley también se pretende, mediante mecanismos para garantizar la transparencia, acabar con la connotación negativa que tiene la actividad de influencia para gran parte de la sociedad, asociada a algo oscuro. Se trata de dejar atrás esta imagen y concebir los grupos de interés como actores que buscan influir en la toma de decisiones y que, legítimamente, defienden ante la administración los intereses de diferentes entidades y grupos sociales, como pueden ser,

interessos empresarials, professionals, laborals, acadèmics, associatius o sense ànim de lucre, entre altres.

Per altra banda, la conveniència de regular el grup d'interès per a garantir la transparència en la seua activitat i, d'aquesta forma, el control de l'activitat administrativa, ha sigut posada de manifest per institucions internacionals com l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmics (OCDE) o el Consell d'Europa en els seus documents i informes. Arran d'aquestes recomanacions, són molts els Estats que han regulat en els últims anys l'activitat dels grups d'interès, de manera que la regulació del grup d'interès ha deixat de ser un element propi de models de tradició anglosaxona per a estendre's com un element important de la transparència i el bon govern en diferents tipus de sistemes polítics i institucionals.

Amb aquesta llei s'incorporen a la normativa de la Generalitat els principis reguladors que els organismes internacionals han plasmat en les seues recomanacions, i que estan duent a regular la transparència del grup de interès en les institucions europees i en diversos estats europeus. No debades, i a falta d'una regulació estatal, els mateixos grups d'interès reclamen una normativa en la qual emparar-se a l'hora de mantenir contactes i influències legítimes amb l'administració, cosa que pot servir, també, per a fer públiques davant la societat les possibles bones pràctiques que es poden donar en les relacions dels grups d'interès amb les administracions públiques. Ara bé, és necessari que la regulació dels criteris de transparència i integritat en l'activitat d'influència, que té el seu origen en els sistemes polítics amb una concepció pluralista dels grups d'interès, s'adapte a les característiques pròpies del nostre model constitucional, que pel que fa a aquests grups és de caràcter corporativista. Així, la Constitució i les lleis reconeixen i garanteixen a determinades organitzacions un paper preeminent en la defensa dels interessos de certs col·lectius i en l'elaboració de les polítiques públiques que els afecten, per la qual cosa aquesta llei fa un tractament específic per a determinades entitats i activitats pel que fa a les condicions per a la realització de les funcions constitucionalment atribuïdes.

II

El Llibre verd sobre la iniciativa europea en favor de la transparència, elaborat per la Comissió Europea en maig del 2006, defineix l'activitat pròpia dels grups de pressió com una part legítima del sistema democràtic, independentment que aquesta activitat siga realitzada per particulars, empreses, organitzacions de la societat civil així com per altres grups d'interès o, fins i tot, firmes que treballen en nom de tercera persona, com a responsables de relacions institucionals, laboratoris d'idees (*think tanks*) o professionals de l'advocacia. Una activitat que ha de ser pública per tal que la ciutadania tinga ple accés a la informació sobre tot allò que incideix en el comportament de les institucions i de les autoritats. És aquest el motiu de la creació, en juny del 2008, del registre de grups d'interès de la comissió i de l'Acord, de 23 de juny de 2011, entre el Parlament Europeu i la Comissió Europea, relatiu a l'establiment d'un registre de transparència per a les organitzacions i les persones que treballen per compte propi que participen en l'elaboració i aplicació de les polítiques de la Unió Europea.

En qualsevol cas, els poders públics estan obligats a facilitar la participació de tota la ciutadania en la vida política, econòmica,

por ejemplo, intereses empresariales, profesionales, laborales, académicos, asociativos o sin ánimo de lucro, entre otros.

Por otra parte, la conveniencia de regular los grupos de interés para garantizar la transparencia en su actividad y, de esta forma, el control de la actividad administrativa, ha sido puesta de manifiesto por instituciones internacionales como la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económicos (OCDE) o el Consejo de Europa en sus documentos e informes. A raíz de estas recomendaciones, son muchos los Estados que han regulado en los últimos años la actividad de los grupos de interés, de manera que la regulación del grupo de interés ha dejado de ser un elemento propio de modelos de tradición anglosajona para extenderse como un elemento importante de la transparencia y el buen gobierno en diferentes tipos de sistemas políticos e institucionales.

Con esta ley se incorporan a la normativa de la Generalitat los principios reguladores que los organismos internacionales han plasmado en sus recomendaciones, y que están llevando a regular la transparencia del grupo de interés en las instituciones europeas y en varios estados europeos. No en vano, y a falta de una regulación estatal, los mismos grupos de interés vienen reclamando una normativa en la que ampararse a la hora de mantener contactos e influencias legítimas con la administración, lo cual puede servir, también, para publicitar ante la sociedad las posibles buenas prácticas que se pueden dar en las relaciones de los grupos de interés con las administraciones públicas. Ahora bien, es necesario que la regulación de los criterios de transparencia e integridad en la actividad de influencia, que tiene su origen en los sistemas políticos con una concepción pluralista de los grupos de interés, se adapte a las características propias de nuestro modelo constitucional, que por lo que respecta a estos grupos es de carácter corporativista. Así, la Constitución y las leyes reconocen y garantizan a determinadas organizaciones un papel preeminente en la defensa de los intereses de ciertos colectivos y en la elaboración de las políticas públicas que les afectan, por lo que esta ley hace un tratamiento específico para determinadas entidades y actividades por lo que respecta a las condiciones para la realización de las funciones constitucionalmente atribuidas.

II

El Libro verde sobre la iniciativa europea en favor de la transparencia, elaborado por la Comisión Europea en mayo de 2006, define la actividad de los grupos de presión como una parte legítima del sistema democrático, independientemente de que esta actividad sea realizada por particulares, empresas, organizaciones de la sociedad civil así como por otros grupos de interés o, incluso, firmas que trabajan en nombre de terceras personas, como responsables de relaciones institucionales, laboratorios de ideas (*think tanks*) o profesionales de la abogacía. Una actividad que debe ser pública para que la ciudadanía tenga pleno acceso a la información sobre todo lo que incide en el comportamiento de las instituciones y de las autoridades. Es este el motivo de la creación, en junio del 2008, del registro de grupos de interés de la comisión y del Acuerdo, de 23 de junio de 2011, entre el Parlamento Europeo y la Comisión Europea relativo al establecimiento de un registro de transparencia para las organizaciones y las personas que trabajan por cuenta propia que participan en la elaboración y aplicación de las políticas de la Unión Europea.

En cualquier caso, los poderes públicos están obligados a facilitar la participación de toda la ciudadanía en la vida política,

cultural i social, bé directament o mitjançant representants, tal com estableix la Constitució espanyola en els seus articles 9.2 i 23. A més a més, la Constitució també garanteix, en el seu article 103, l'objectivitat de l'administració pública en la consecució de l'interès general i la imparcialitat del personal funcionari en l'exercici del seu càrrec.

En el mateix sentit, l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix, en l'article 9, que «tots els valencians tenen dret a participar, de forma individual, o col·lectiva, en la vida política, econòmica, cultural i social de la Comunitat Valenciana» i que «la Generalitat promourà la participació dels agents socials i del conjunt de la societat civil en els afers públics». Igualment, recull el dret a una bona administració i l'accés als documents de les institucions i administracions públiques valencianes. Es tracta de drets que s'han plasmat en la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, que garanteix la transparència en l'activitat pública, i que inspiren també aquesta llei.

Reconeixuts aquests drets, l'activitat d'influència i la mateixa existència dels grups d'interès no pot ser prohibida, sinó que ha de ser facilitada i inserida pacíficament en el marc de la convivència democràtica. La regulació dels grups d'interès ha de promoure vies transparents i honestes de participació i accés als poders públics, i alhora dificultar la influència indeguda i il·legítima.

Per la seua banda, el foment del diàleg transparent amb els grups d'interès de la societat valenciana i la seua implicació en el disseny de les polítiques públiques està també entre els criteris d'actuació que el Decret 56/2016, de 6 de maig, del Consell, pel qual aprova el Codi de bon govern de la Generalitat estableix per als càrrecs públics de l'Administració de la Generalitat i del sector públic instrumental, concretament en el seu article 38.2.

La Generalitat adopta aquesta llei en l'exercici de les seues competències i potestat d'autoorganització, segons que preveu l'article 49.1.1 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Aquesta llei se subjecta als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència que caracteritzen la bona regulació en l'exercici de la iniciativa legislativa, tot amb l'objectiu d'afavorir la transparència, la rendició de comptes, la regeneració democràtica i la responsabilitat en la gestió pública.

III

Aquesta llei s'estructura en cinc títols, trenta-quatre articles, dues disposicions addicionals, una disposició derogatòria i dues disposicionsinals.

En el títol preliminar es regula l'objecte de la llei i el seu àmbit d'aplicació, cosa que implica no només fer explícita la finalitat que la norma pretén satisfer i identificar la realitat sobre la qual incideix, sinó també delimitar allò que ha d'entendre's com a activitat d'*influència* i caracteritzar les persones i organitzacions que hem de considerar grups d'interès.

El registre de grups d'interès està regulat en el títol segon. La creació i regulació d'aquest registre suposa l'aplicació,

económica, cultural y social, bien directamente o mediante representantes, tal como establece la Constitución española en sus artículos 9.2 y 23. Además, la Constitución también garantiza, en su artículo 103, la objetividad de la administración pública en la consecución del interés general y la imparcialidad del personal funcionario en el ejercicio de su cargo.

En el mismo sentido, el Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana reconoce, en el artículo 9, que «todos los valencianos tienen derecho a participar, de forma individual, o colectiva, en la vida política, económica, cultural y social de la Comunitat Valenciana» y que «la Generalitat promoverá la participación de los agentes sociales y del conjunto de la sociedad civil en los asuntos públicos». Igualmente, recoge el derecho a una buena administración y el acceso a los documentos de las instituciones y administraciones públicas valencianas. Se trata de derechos que se han plasmado en la Ley 2/2015, de 2 de abril, de transparencia, buen gobierno y participación ciudadana de la Comunitat Valenciana, que garantiza la transparencia en la actividad pública, y que inspiran también esta ley.

Reconocidos estos derechos, la actividad de influencia y la propia existencia de los grupos de interés no puede ser prohibida, sino que debe ser facilitada e insertada pacíficamente en el marco de la convivencia democrática. La regulación de los grupos de interés debe promover vías transparentes y honestas de participación y acceso a los poderes públicos, y al mismo tiempo dificultar la influencia indebida e ilegítima.

Por su parte, el fomento del diálogo transparente con los grupos de interés de la sociedad valenciana y su implicación en el diseño de las políticas públicas está también entre los criterios de actuación que el Decreto 56/2016, de 6 de mayo, del Consell, por el que se aprueba el Código de buen gobierno de la Generalitat, establece para los cargos públicos de la administración de la Generalitat y del sector público instrumental, concretamente en su artículo 38.2.

La Generalitat adopta esta ley en el ejercicio de sus competencias y potestad de autoorganización, según prevé el artículo 49.1.1 del Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana.

Esta ley se sujet a los principios de necesidad, eficacia, proporcionalidad, seguridad jurídica, transparencia y eficiencia que caracterizan la buena regulación en el ejercicio de la iniciativa legislativa, todo con el objetivo de favorecer la transparencia, la rendición de cuentas, la regeneración democrática y la responsabilidad en la gestión pública.

III

Esta ley se estructura en cinco títulos, treinta y cuatro artículos, dos disposiciones adicionales, una disposición derogatoria y dos disposiciones finales.

En el título preliminar se regula el objeto de la ley y su ámbito de aplicación, lo que implica no solo hacer explícita la finalidad que la norma pretende satisfacer e identificar la realidad sobre la que incide, sino también delimitar lo que debe entenderse como actividad de *influencia* y caracterizar a las personas y organizaciones que debemos considerar grupos de interés.

El registro de grupos de interés está regulado en el título segundo. La creación y regulación de este registro supone la aplicación,

necessària i ineludible, dels principis de transparència i publicitat a la relació que l'administració pública estableix amb les persones i organitzacions que es consideren grups d'interès. Aquest títol es divideix en tres capítols, el primer dels quals fa referència al règim de funcionament del registre. La finalitat del registre, que té caràcter públic i gratuït, és donar coneixement a la ciutadania de la identitat d'aquestes persones i organitzacions així com de les activitats que aquestes realitzen davant la Generalitat. Això comporta un seguit d'obligacions i drets que configuren el sistema bàsic d'interrelació de l'administració pública valenciana amb els grups d'interès i que aporta seguretat jurídica en un àmbit que, fins ara, disposa d'un grau molt alt de discrecionalitat.

En el capítol segon s'estableix un codi de conducta per als grups d'interès i les persones que actuen en el seu nom, que és una concreció de les exigències ètiques i de transparència a què ha d'estar sotmesa la capacitat d'influir en les polítiques públiques. Es tracta d'un codi ètic mínim, d'obligat compliment, que pot ser completat amb codis de conducta més exigents aprovats pels mateixos grups d'interès, les seues organitzacions professionals i les persones que les representen o actuen en el seu nom.

Així mateix, en el capítol tercer es preveuen els mecanismos que es poden fer servir per a controlar la veritat de les dades aportades al registre de grups d'interès, que consistiran en actuacions de verificació, procediments d'alerta, tramitació de denúncies i investigacions a l'efecte. La competència per a posar en marxa aquestes eines de control correspon a l'òrgan responsable del registre, tenint en compte la col·laboració que puga prestar la ciutadania en la detecció de possibles omissions i errors.

El títol tercer inclou la regulació del que la doctrina denomina habitualment *petjada o empremta normativa*, i que fa referència a la publicitat dels contactes que l'administració pública i els càrrecs públics i personal empleat públic de la Generalitat mantinguen amb els grups d'interès durant l'elaboració i adopció dels avantprojectes de llei i els projectes de decret. En aquest sentit, aquests contactes es plasmaran en un informe que haurà d'annexar-se als textos normatius i publicar-se en el portal de transparència de la Generalitat. L'objectiu és assegurar que la influència d'aquests grups en el desenvolupament de polítiques públiques mitjançant normes siga transparent i no desproporcionada. Aquests informes actuen també com a element de prevenció de la corrupció i de rendiment de comptes.

La possible participació prèvia del text d'avantprojectes de llei i de decrets del Consell es regula en el títol quart. Una participació que s'incardina en el procediment d'elaboració d'aquestes normes pel poder executiu, com una fase compatible i que no substitueix la utilització de les eines i tràmits de participació ciutadana i el tràmit d'audiència previstos en la normativa vigent. El resultat del procés de participació, que prepara la norma a adoptar pel Consell, en cap cas posa fi al procediment ni vincularà el Consell ni l'administració de la Generalitat, que podran deslligar-se'n sempre que el consideren inconvenient per a l'interés general, siga contrari a l'ordenament jurídic o que tracte sobre matèries no susceptibles de transacció.

Aquesta eina de participació persegueix millorar la qualitat de les normes, abundar en les pràctiques que defineixen el bon govern i reduir la litigiositat, en la mesura que es facilita

necesaria e ineludible, de los principios de transparencia y publicidad a la relación que la administración pública establece con las personas y organizaciones que se consideran grupos de interés. Este título se divide en tres capítulos, el primero de los cuales hace referencia al régimen de funcionamiento del registro. La finalidad del registro, que tiene carácter público y gratuito, es dar conocimiento a la ciudadanía de la identidad de esas personas y organizaciones, así como de las actividades que estas realizan ante la Generalitat. Ello comporta una serie de obligaciones y derechos que configuran el sistema básico de interrelación de la administración pública valenciana con los grupos de interés y que aporta seguridad jurídica en un ámbito que, hasta ahora, dispone de un grado muy alto de discrecionalidad.

En el capítulo segundo se establece un código de conducta para los grupos de interés y las personas que actúan en su nombre, que es una concreción de las exigencias éticas y de transparencia a que debe estar sometida la capacidad de influir en las políticas públicas. Se trata de un código ético mínimo, de obligado cumplimiento, que puede ser completado con códigos de conducta más exigentes aprobados por los mismos grupos de interés, sus organizaciones profesionales y las personas que las representan o actúan en su nombre.

Asimismo, en el capítulo tercero se prevén los mecanismos que se pueden hacer servir para controlar la veracidad de los datos aportados al registro de grupos de interés, que consistirán en actuaciones de verificación, procedimientos de alerta, tramitación de denuncias e investigaciones al efecto. La competencia para poner en marcha estas herramientas de control corresponde al órgano responsable del registro, teniendo en cuenta la colaboración que pueda prestar la ciudadanía en la detección de posibles omisiones y errores.

El título tercero incluye la regulación de lo que la doctrina denomina habitualmente *pisada o huella normativa*, y que hace referencia a la publicidad de los contactos que la administración pública y los cargos públicos y personal empleado público de la Generalitat mantengan con los grupos de interés durante la elaboración y adopción de los anteproyectos de ley y los proyectos de decreto. En este sentido, estos contactos se plasmarán en un informe que deberá anexarse a los textos normativos y publicarse en el portal de transparencia de la Generalitat. El objetivo es asegurar que la influencia de estos grupos en el desarrollo de políticas públicas mediante normas sea transparente y no desproporcionada. Estos informes actúan también como elemento de prevención de la corrupción y de rendición de cuentas.

La posible participación previa del texto de anteproyectos de ley y de decretos del Consell se regula en el título cuarto. Una participación que se incardina en el procedimiento de elaboración de estas normas por el poder ejecutivo, como una fase compatible y que no sustituye la utilización de las herramientas y trámites de participación ciudadana y el trámite de audiencia previstos en la normativa vigente. El resultado del proceso de participación, que prepara la norma a adoptar por el Consell, en ningún caso pone fin al procedimiento ni vinculará al Consell ni a la administración de la Generalitat, que podrán desligarse del mismo siempre que lo consideren inconveniente para el interés general, sea contrario al ordenamiento jurídico o que trate sobre materias no susceptibles de transacción.

Esta herramienta de participación persigue mejorar la calidad de las normas, abundar en las prácticas que definen el buen gobierno y reducir la litigiosidad, en la medida en que se

la resolució de conflictes en els estadis anteriors a l'aprovació dels preceptes legals que han de regir situacions on convergeixen interessos diversos.

El títol cinquè recull un règim sancionador específic en matèria de grups d'interès, en el qual es tipifiquen els fets que s'han de considerar infracció i les sancions que poden comportar. De la mateixa manera, es clarifiquen els òrgans competents, en cada cas, per a incoar, instruir i resoldre els procediments sancionadors corresponents. Respecte als empleats públics, el règim disciplinari serà aplicable al personal funcionari públic i al personal eventual de la Generalitat; el personal laboral i estatutari es regirà per la seua normativa disciplinària específica.

Per altra banda, es diferencia el règim sancionador dels càrrecs públics de l'aplicable al personal funcionari públic i personal eventual i s'atribueix una major responsabilitat als primers, tenint en compte el poder superior que ostenten per a la presa de decisions.

Les dues disposicions addicionals inclouen els mecanismes de col·laboració que es podran adoptar amb la resta d'institucions i administracions públiques per a promoure la transparència en l'activitat d'influència en els seus àmbits respectius, i el règim específic de les Corts Valencianes, que hauran d'adaptar el seu règim i funcionament als principis i obligacions d'aquesta llei.

Finalment, les disposicions finals concreten l'habilitació per al desenvolupament de la llei i l'entrada en vigor, que queda diferida al cap de nou mesos de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Aquesta disposició està inclosa en el Pla normatiu de l'administració de la Generalitat per a 2017.

TÍTOL I DISPOSICIONS PRELIMINARS

Article 1

Objecte de la llei

1. L'objecte d'aquesta llei és regular l'activitat d'influència dels grups d'interès en l'àmbit de la Generalitat per tal d'assegurar la transparència en la participació dels grups d'interès en els processos d'elaboració i aplicació de polítiques públiques, projectes normatius i iniciatives parlamentàries, d'acord amb els principis de legalitat, publicitat, transparència, rendiment de comptes i responsabilitat en la gestió pública i la representació política.

2. L'activitat d'influència és un mitjà perquè sectors de la societat traslladen els seus posicionaments, preocupacions i arguments a la representació política i a les persones responsables de l'administració pública amb la intenció d'influir legítimament en l'elaboració i aplicació de polítiques públiques, projectes normatius i iniciatives parlamentàries que porten a terme.

3. En aquesta llei també es regula el procés especial de participació entre grups d'interès prèvia a l'elaboració de normes, per a garantir que, quan es realitzen aquests processos, es

facilita la resolución de conflictos en los estadios anteriores a la aprobación de los preceptos legales que deben regir situaciones donde convergen intereses diversos.

El título quinto recoge un régimen sancionador específico en materia de grupos de interés, en el que se tipifican los hechos que deben considerarse infracción y las sanciones que pueden comportar. De la misma manera, se clarifican los órganos competentes, en cada caso, para incoar, instruir y resolver los procedimientos sancionadores correspondientes. Respecto a los empleados públicos, el régimen disciplinario será de aplicación al personal funcionario público y al personal eventual de la Generalitat, rigiéndose el personal laboral y estatutario por su normativa disciplinaria específica.

Por otro lado, se diferencia el régimen sancionador de los cargos públicos del aplicable al personal funcionario público y personal eventual, atribuyendo una mayor responsabilidad a los primeros, habida cuenta del poder superior que ostentan para la toma de decisiones.

Las dos disposiciones adicionales incluyen los mecanismos de colaboración que se podrán adoptar con el resto de instituciones y administraciones públicas para promover la transparencia en la actividad de influencia en sus respectivos ámbitos, y el régimen específico de las Corts Valencianas, que deberán adaptar su régimen y funcionamiento a los principios y obligaciones de esta ley.

Finalmente, las disposiciones finales concretan la habilitación para el desarrollo de la ley y su entrada en vigor, que queda diferida a los nueve meses de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Esta disposición está incluida en el Plan normativo de la administración de la Generalitat para 2017.

TÍTULO I DISPOSICIONES PRELIMINARES

Artículo 1

Objeto de la ley

1. El objeto de esta ley es regular la actividad de influencia de los grupos de interés en el ámbito de la Generalitat para asegurar la transparencia en la participación de los grupos de interés en los procesos de elaboración y aplicación de políticas públicas, proyectos normativos e iniciativas parlamentarias, de acuerdo con los principios de legalidad, publicidad, transparencia, rendimiento de cuentas y responsabilidad en la gestión pública y la representación política.

2. La actividad de influencia es un medio para que sectores de la sociedad trasladen sus posicionamientos, preocupaciones y argumentos a la representación política y a las personas responsables de la administración pública con la intención de influir legítimamente en la elaboración y aplicación de políticas públicas, proyectos normativos e iniciativas parlamentarias que lleven a cabo.

3. En esta ley también se regula el proceso especial de participación entre grupos de interés previa a la elaboración de normas, para garantizar que, cuando se realicen estos

desenvolupen d'acord amb els principis de transparència, pluralitat, no-discriminació i participació efectiva dels grups d'interès.

Article 2

Àmbit subjectiu d'aplicació

Les disposicions d'aquesta llei s'apliquen a:

1. Els càrrecs públics i el personal empleat públic de l'administració de la Generalitat i del seu sector públic instrumental, siga qui siga el seu règim jurídic.

A l'efecte d'aquesta llei, s'entendrà per càrrec públic les persones a què fa referència l'article 2 de la Llei 8/2016, de 28 d'octubre, de la Generalitat, d'incompatibilitats i conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes, i, per personal empleat públic, tot el personal al servei de l'administració de la Generalitat i dels ens del seu sector públic instrumental. S'entén per sector públic instrumental els ens a què fa referència l'article 2.3 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions.

2. Les persones físiques i jurídiques i les entitats, xarxes o plataformes sense personalitat jurídica que tinguen la consideració de grup d'interès a l'efecte d'aquesta llei.

3. El títol II, relatiu al registre de grups d'interès de la Generalitat, també s'aplicarà a l'activitat d'influència que els grups d'interès realitzen en l'àmbit de les Corts davant els diputats i diputades, en els termes previstos en aquesta llei i en la regulació que estableixen les Corts en el seu reglament.

Article 3

Consideració de grup d'interès

1. Es consideren grups d'interès, a l'efecte d'aquesta llei, les persones físiques i les organitzacions, plataformes o xarxes que, tinguen o no personalitat jurídica i independentment del seu estatut jurídic, duguen a terme l'activitat a què fa referència l'article 4.

Estan també subjectes a aquesta llei les persones i les organitzacions que desenvolupen l'activitat d'influència descrita en l'article 4 en nom de tercera parts. S'entendran entre aquestes, quan realitzen l'activitat del article 4, les consultories de relacions públiques i els i les representants d'organitzacions no governamentals, de corporacions, d'empreses, d'associacions industrials o de professionals, de col·legis professionals, de sindicats, d'organitzacions empresarials, de tallers o grups d'idees, de despachos de professionals del dret, d'organitzacions religioses o d'organitzacions acadèmiques, entre altres.

2. No estarán obligados a realizar la inscripción en el registro de grupos de interés a que hace referencia el artículo 5, ni al cumplimiento de las obligaciones que se derivan para la realización de sus funciones, las siguientes entidades:

- a) Les organitzacions intergovernamentals i les agències i organitzacions vinculades o dependents d'elles.

procesos, se desarrollen de acuerdo con los principios de transparencia, pluralidad, no discriminación y participación efectiva de los grupos de interés.

Artículo 2

Ámbito subjetivo de aplicación

Las disposiciones de esta ley se aplican a:

1. Los cargos públicos y el personal empleado público de la administración de la Generalitat y de su sector público instrumental, sea cual sea su régimen jurídico.

A los efectos de esta ley, se entenderá por cargo público a las personas a que hace referencia el artículo 2 de la Ley 8/2016, de 28 de octubre, de la Generalitat, de incompatibilidades y conflictos de intereses de personas con cargos públicos no electos, y, por personal empleado público, a todo el personal al servicio de la administración de la Generalitat y de los entes de su sector público instrumental. Se entiende por sector público instrumental a los entes a que hace referencia el artículo 2.3 de la Ley 1/2015, de 6 de febrero, de la Generalitat, de hacienda pública, del sector público instrumental y de subvenciones.

2. Las personas físicas y jurídicas y las entidades, redes o plataformas sin personalidad jurídica que tengan la consideración de grupo de interés a efectos de esta ley.

3. El título II, relativo al registro de grupos de interés de la Generalitat, también se aplicará a la actividad de influencia que los grupos de interés realicen en el ámbito de Les Corts ante los diputados y diputadas, en los términos previstos en esta ley y en la regulación que establezcan Les Corts en su reglamento.

Artículo 3

Consideración de grupo de interés

1. Se consideran grupos de interés, a los efectos de esta ley, las personas físicas y las organizaciones, plataformas o redes que, tengan o no personalidad jurídica e independientemente de su estatuto jurídico, lleven a cabo la actividad a que hace referencia el artículo 4.

Están también sujetos a esta ley las personas y las organizaciones que desarrollan la actividad de influencia descrita en el artículo 4 en nombre de terceras partes. Se entenderán entre estas, cuando realicen la actividad del artículo 4, las consultorías de relaciones públicas y los y las representantes de organizaciones no gubernamentales, de corporaciones, de empresas, de asociaciones industriales o de profesionales, de colegios profesionales, de sindicatos, de organizaciones empresariales, de talleres o grupos de ideas, de despachos de profesionales del derecho, de organizaciones religiosas o de organizaciones académicas, entre otros.

2. No estarán obligados a realizar la inscripción en el registro de grupos de interés a que hace referencia el artículo 5, ni al cumplimiento de las obligaciones que se derivan para la realización de sus funciones, las siguientes entidades:

- a) Las organizaciones intergubernamentales y las agencias y organizaciones vinculadas o dependientes de ellas.

b) Les corporacions de dret públic quan realitzen funcions públiques, sense perjudici que puguen tindre la consideració de grups d'interès quan realitzen altres funcions.

c) Els partits polítics en l'exercici de les seues funcions constitucionals, sense perjudici que puguen tindre la consideració de grups d'interès les entitats creades o finançades per aquests.

3. No es consideren grups d'interès les persones físiques que actuen respecte d'assumptes que no impliquen interessos econòmics individuals que, per la seu dimensió o rellevància, siguin significatius.

Article 4

L'activitat d'influència

1. Es considera activitat d'influència, a l'efecte d'aquesta llei, tota comunicació directa o indirecta, oral o escrita, amb els subjectes inclosos en l'article 2.1 amb la finalitat d'influir en la presa de decisions públiques o en els processos d'elaboració i aplicació de polítiques públiques, projectes normatiu o iniciatives parlamentàries, desenvolupada en nom d'una entitat o grup organitzat de caràcter privat o no governamental en benefici dels seus propis interessos o de terceres parts. Tot això sense perjudici de l'exercici del dret de manifestació i dels drets individuals de reunió i d'accés o petició.

2. No tenen la consideració d'activitat d'influència a l'efecte d'aquesta llei:

a) Les reunions i actes de caràcter merament protocol·laris.

b) Les activitats realizadas per entitats privades en execució de funcions públiques o de prestació de serveis públics, quan aquestes funcions estiguin delegades en virtut d'una llei.

c) La intervenció en processos de participació pública previstos en normes legals o reglamentàries.

d) La participació en òrgans col·legiats de consulta i participació de l'administració de la Generalitat i del sector públic instrumental regulats per normes legals o reglamentàries.

e) Les comunicacions i activitats, tant d'assessorament com destinades a obtenir informació sobre la naturalesa o l'abast de drets o obligacions de les persones, entitats sense ànim de lucre, empreses o grups d'empreses en l'aplicació d'una llei o per a l'exercici de drets o iniciatives establits per l'ordenament jurídic.

f) Les comunicacions i activitats realizadas entre els ens del sector públic instrumental de la Generalitat i els subjectes inclosos en l'article 2.2, en l'exercici de les activitats financeres sotmeses a l'ordenament jurídic privat.

g) Les activitats relatives a la prestació d'assessorament jurídic o professional vinculades directament a defensar els interessos afectats per procediments administratius.

h) Les activitats de conciliació o mediació i arbitratge dutes a cap en el marc de la seua normativa específica d'aplicació.

b) Las corporaciones de derecho público cuando realicen funciones públicas, sin perjuicio de que puedan tener la consideración de grupos de interés cuando realicen otras funciones.

c) Los partidos políticos en el ejercicio de sus funciones constitucionales, sin perjuicio de que puedan tener la consideración de grupos de interés las entidades creadas o financiadas por estos.

3. No se consideran grupos de interés las personas físicas que actúen respecto de asuntos que no impliquen intereses económicos individuales que, por su dimensión o relevancia, sean significativos.

Artículo 4

La actividad de influencia

1. Se considera actividad de influencia, a los efectos de esta ley, toda comunicación directa o indirecta, oral o escrita, con los sujetos incluidos en el artículo 2.1 con la finalidad de influir en la toma de decisiones públicas o en los procesos de elaboración y aplicación de políticas públicas, proyectos normativos o iniciativas parlamentarias, desarrollada en nombre de una entidad o grupo organizado de carácter privado o no gubernamental en beneficio de sus propios intereses o de terceras partes. Todo ello sin perjuicio del ejercicio del derecho de manifestación y de los derechos individuales de reunión y de acceso o petición.

2. No tienen la consideración de actividad de influencia a los efectos de esta ley:

a) Las reuniones y actos de carácter meramente protocolario.

b) Las actividades realizadas por entidades privadas en ejecución de funciones públicas o de prestación de servicios públicos, cuando estas funciones estén delegadas en virtud de una ley.

c) La intervención en procesos de participación pública previstos en normas legales o reglamentarias.

d) La participación en órganos colegiados de consulta y participación de la administración de la Generalitat y del sector público instrumental regulados por normas legales o reglamentarias.

e) Las comunicaciones y actividades, tanto de asesoramiento como adscritas a obtener información sobre la naturaleza o el alcance de derechos u obligaciones de las personas, entidades sin ánimo de lucro, empresas o grupos de empresas en la aplicación de una ley o para el ejercicio de derechos o iniciativas establecidos por el ordenamiento jurídico.

f) Las comunicaciones y actividades realizadas entre los entes del sector público instrumental de la Generalitat y los sujetos incluidos en el artículo 2.2, en el ejercicio de las actividades financieras sometidas al ordenamiento jurídico privado.

g) Las actividades relativas a la prestación de asesoramiento jurídico o profesional vinculadas directamente a defender los intereses afectados por procedimientos administrativos.

h) Las actividades de conciliación o mediación y arbitraje llevadas a cabo en el marco de su normativa específica de aplicación.

TÍTOL II REGISTRE DE GRUPS D'INTERÈS

CAPÍTOL PRIMER Funcionament del registre de grups d'interès

Article 5

Naturalesa i àmbit

1. Es crea el Registre de Grups d'Interès de la Generalitat, mitjançant el qual es facilitarà la identificació pública i el control de l'activitat d'influència que realitzen els grups d'interès en els àmbits de l'administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i les Corts.

2. El Registre de Grups d'Interès és un registre electrònic de naturalesa administrativa, públic, independent, obert i gratuït. Les dades que continga hauran d'estar disponibles i accessibles a través dels portals de transparència de l'administració de la Generalitat i del seu sector públic instrumental i del portal de les Corts, en els quals s'habilitarà un accés directe convenientment identificat i visible.

3. L'òrgan responsable del registre haurà de garantir que la informació relativa als grups d'interès es difonga en formats reutilitzables, que s'organitze la informació de manera que permeta identificar l'activitat que es realitza davant cadascuna de les institucions o administracions que integren el registre, i que aquestes puguen difondre la informació que els afecte de forma específica a través dels seus propis portals.

Article 6

Inscripció

1. Tots els grups d'interès inclosos en l'article 2.2 han d'estar inscrits en el registre de grups d'interès. Sense aquesta inscripció, els subjectes de l'article 2.2 no podrán tindre reunions o entrevistes amb les persones de l'article 2.1 ni participar de les seues agendes de treball. Els càrrecs públics o empleats públics, abans de tindre reunions o entrevistes, els hauran d'advertir de l'obligatorietat de la inscripció, en el cas que no estiguin inscrits.

2. La inscripció es realitzarà a sol·licitud dels grups d'interès, mitjançant un formulari electrònic que s'establirà a l'efecte. La inscripció tendrà efectes des del moment que quede enregistrada la sol·licitud, però tindrà caràcter provisional fins que l'òrgan responsable del registre dicte la resolució corresponent. Si transcorregut el termini màxim de dos mesos no s'ha dictat resolució expressa, la sol·licitud s'entendrà estimada per silenci administratiu, i la inscripció adquirirà caràcter definitiu.

En el cas que la resolució siga desestimatòria haurà de ser motivada. Contra aquesta resolució es podran interposar els recursos previstos en la normativa que regula el procediment administratiu comú de les administracions públiques. La recepció, remissió i notificació de sol·licituds, declaracions, escrits i comunicacions entre l'òrgan responsable del registre i les persones interessades es farà efectiva a través de mitjans electrònics d'acord amb la legislació vigent en matèria de procediment administratiu.

TÍTULO II REGISTRO DE GRUPOS DE INTERÉS

CAPÍTULO PRIMERO Funcionamiento del registro de grupos de interés

Artículo 5

Naturaleza y ámbito

1. Se crea el Registro de Grupos de Interés de la Generalitat, mediante el cual se facilitará la identificación pública y el control de la actividad de influencia que realizan los grupos de interés en los ámbitos de la administración de la Generalitat, su sector público instrumental y Les Corts.

2. El Registro de Grupos de Interés es un registro electrónico de naturaleza administrativa, público, independiente, abierto y gratuito. Los datos que contenga deberán estar disponibles y accesibles a través de los portales de transparencia de la administración de la Generalitat y de su sector público instrumental y del portal de Les Corts, en los que se habilitará un acceso directo convenientemente identificado y visible.

3. El órgano responsable del registro deberá garantizar que la información relativa a los grupos de interés se difunda en formatos reutilizables, que se organice la información de manera que permita identificar la actividad que se realiza ante cada una de las instituciones o administraciones que integran el registro, y que estas puedan difundir la información que les afecte de forma específica a través de sus propios portales.

Artículo 6

Inscripción

1. Todos los grupos de interés incluidos en el artículo 2.2 deben estar inscritos en el registro de grupos de interés. Sin esta inscripción, los sujetos del artículo 2.2 no podrán tener reuniones o entrevistas con las personas del artículo 2.1 ni participar de sus agendas de trabajo. Los cargos públicos o empleados públicos, antes de tener reuniones o entrevistas, les deberán advertir de la obligatoriedad de la inscripción, en caso de que no estén inscritos.

2. La inscripción se realizará a solicitud de los grupos de interés, mediante un formulario electrónico que se establecerá al efecto. La inscripción tendrá efectos desde el momento en que quede registrada la solicitud, pero tendrá carácter provisional hasta que el órgano responsable del registro dicte la resolución correspondiente. Si transcurrido el plazo máximo de dos meses no se ha dictado resolución expresa, la solicitud se entenderá estimada por silencio administrativo, y la inscripción adquirirá carácter definitivo.

En caso de que la resolución sea desestimatoria deberá ser motivada. Contra esta resolución se podrán interponer los recursos previstos en la normativa que regula el procedimiento administrativo común de las administraciones públicas. La recepción, remisión y notificación de solicitudes, declaraciones, escritos y comunicaciones entre el órgano responsable del registro y las personas interesadas se hará efectiva a través de medios electrónicos de acuerdo con la legislación vigente en materia de procedimiento administrativo.

3. La sol·licitud d'inscripció haurà d'incloure, almenys, informació relativa al nom o la raó social del grup d'interès, el tipus d'organització, les dades de contacte, la descripció de la finalitat i els objectius, els seus àmbits d'interès i el seu finançament. Entre la informació financer, que farà referència a l'últim exercici comptable tancat, s'inclourà el pressupost o el volum de negoci de l'organització, i s'indicarà la part imputable a l'activitat d'influència i l'import i l'origen dels fons rebuts de les administracions i institucions públiques.

En el cas d'organitzacions, també s'inclourà el càrrec de la persona que actue en el seu nom i, si és el cas, es podrà indicar si el grup d'interès inclou altres organitzacions o entitats que en formen part o si el grup d'interès forma part, al seu torn, d'altres associacions, agrupacions o federacions.

Si es realitza l'activitat d'influència per compte de terceres parts, també s'haurà d'indicar la identitat dels subjectes per als quals realitzen l'activitat d'influència i les quantitats econòmiques que reben per aquest concepte.

Reglamentàriament es definirà la informació bàsica i específica que els grups d'interès hauran d'aportar en funció de les diferents categories d'organitzacions que s'establiscen.

4. Junto con la solicitud y la información del apartado anterior, deberán formular una declaración responsable por la que se declara que se dispone de la documentación acreditativa correspondiente y se suscriben la aceptación del código de conducta común a que hace referencia el artículo 12 y las obligaciones que comporta la inscripción.

5. Els grups d'interès, una vegada inscrits, podran actualitzar o modificar les seues dades i les de l'organització a la qual representen.

La baixa registral només la podrà practicar l'òrgan responsable del registre, d'ofici o a instància de les persones declarants mitjançant el formulari electrònic que s'habilite a l'efecte. En aquest cas, l'òrgan responsable haurà de formalitzar la baixa en el termini màxim de quinze dies des de la presentació del formulari per part del grup d'interès.

Article 7

Activitats que s'han d'inscriure

En el registre de grups d'interès es faran constar les activitats d'influència realitzades pels subjectes indicats en l'article 2.2, siga qui sia el canal o mitjà utilitzat, així com les contribucions i la participació voluntàries en consultes oficials sobre propostes normatives, polítiques públiques i altres processos participatius.

Article 8

Contingut

1. El registre de grups d'interès haurà d'incloure, com a mínim:

a) Una relació, ordenada per categories, de les persones i organitzacions incloses en l'article 2.2, així com la identificació de la seu.

3. La solicitud de inscripción deberá incluir, por lo menos, información relativa al nombre o razón social del grupo de interés, el tipo de organización, los datos de contacto, la descripción de la finalidad y los objetivos, sus ámbitos de interés y su financiación. Entre la información financiera, que hará referencia al último ejercicio contable cerrado, se incluirá el presupuesto o volumen de negocio de la organización, indicando la parte imputable a la actividad de influencia y el importe y el origen de los fondos recibidos de las administraciones e instituciones públicas.

En el caso de organizaciones, también se incluirá el cargo de la persona que actúe en su nombre y, en su caso, se podrá indicar si el grupo de interés incluye otras organizaciones o entidades que forman parte de él o si el grupo de interés forma parte, a su vez, de otras asociaciones, agrupaciones o federaciones.

Si se realiza la actividad de influencia por cuenta de terceras partes, también se deberá indicar la identidad de los sujetos para los cuales realizan la actividad de influencia y las cantidades económicas que reciben por este concepto.

Reglamentariamente se definirá la información básica y específica que los grupos de interés deberán aportar en función de las diferentes categorías de organizaciones que se establezcan.

4. Junto a la solicitud y la información del apartado anterior, deberán formular una declaración responsable por la que se declara que se dispone de la documentación acreditativa correspondiente y se suscriben la aceptación del código de conducta común a que hace referencia el artículo 12 y las obligaciones que comporta la inscripción.

5. Los grupos de interés, una vez inscritos, podrán actualizar o modificar sus datos y los de la organización a la que representan.

La baja registral solo la podrá practicar el órgano responsable del registro, de oficio o a instancia de las personas declarantes mediante el formulario electrónico que se habilite al efecto. En este caso, el órgano responsable deberá formalizar la baja en el plazo máximo de quince días desde la presentación del formulario por parte del grupo de interés.

Artículo 7

Actividades que han de inscribirse

En el registro de grupos de interés se harán constar las actividades de influencia realizadas por los sujetos indicados en el artículo 2.2, sea cual sea el canal o medio utilizado, así como las contribuciones y la participación voluntarias en consultas oficiales sobre propuestas normativas, políticas públicas y otros procesos participativos.

Artículo 8

Contenido

1. El registro de grupos de interés deberá incluir, como mínimo:

a) Una relación, ordenada por categorías, de las personas y organizaciones incluidas en el artículo 2.2, así como la identificación de su sede.

b) La informació que han de suministrar les persones i organitzacions de l'article 2.2 d'acord amb el que estableix l'article 6.

c) Un codi de conducta comú, que inclourà almenys els aspectes indicats en l'article 12.

d) Els sistemes de seguiment i control dels incompliments del que estableix aquesta llei o del codi de conducta a què fa referència la lletra c.

2. El registre ha de donar publicitat, a través dels portals de transparència de la Generalitat, de les actuacions dels grups d'interès, especialment de les reunions i audiències tingudes amb les persones de l'article 2.1 i de les comunicacions, els informes i altres contribucions amb relació amb les matèries tractades. Amb aquesta finalitat, la informació i documentació generada s'elaborarà sota les premisses de transparència i reutilització, segons la normativa d'aplicació en la matèria.

3. Seran d'aplicació a la publicitat de les dades i de la informació del registre els límits previstos en la normativa vigent en matèria de transparència i, especialment, els previstos en la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

Article 9

Obligacions derivades de la inscripció

La inscripció en el registre de grups d'interès comporta les següents obligacions:

- a) Acceptar que la informació proporcionada es faça pública.
- b) Garantir que la informació proporcionada està completa i és correcta i fidedigna.
- c) Complir el codi de conducta.
- d) Acceptar l'aplicació del règim de control i fiscalització dels incompliments que estableix aquesta llei o del codi de conducta.

Article 10

Efectes de la inscripció

La inscripció en el registre de grups d'interès dóna dret a:

- a) Presentar-se com a grup d'interès inscrit en el registre davant les persones incloses en l'article 2.1.
- b) Fer constar la seua contribució en les consultes públiques en qualitat de grup d'interès.
- c) Ser informat sobre actes i consultes públiques respecte de les activitats i iniciatives de l'administració de la Generalitat.
- d) Rebre informació sobre l'activitat formativa i de divulgació que, organitzada per la Generalitat, puga ser del seu interès.
- e) La utilització pública, a tots els nivells, de la seua condició de grup d'interès, per part del grup o persona inscrita.

b) La información que deben suministrar las personas y organizaciones del artículo 2.2 de acuerdo con lo que establece el artículo 6.

c) Un código de conducta común, que incluirá por lo menos los aspectos indicados en el artículo 12.

d) Los sistemas de seguimiento y control de los incumplimientos de lo que establece esta ley o del código de conducta a que hace referencia la letra c.

2. El registro debe dar publicidad, a través de los portales de transparencia de la Generalitat, de las actuaciones de los grupos de interés, especialmente de las reuniones y audiencias tenidas con las personas del artículo 2.1 y de las comunicaciones, los informes y otras contribuciones relacionadas con las materias tratadas. Con esta finalidad, la información y documentación generada se elaborará bajo las premisas de transparencia y reutilización, según la normativa de aplicación en la materia.

3. Serán de aplicación a la publicidad de los datos y de la información del registro los límites previstos en la normativa vigente en materia de transparencia y, especialmente, los previstos en la normativa de protección de datos de carácter personal.

Artículo 9

Obligaciones derivadas de la inscripción

La inscripción en el registro de grupos de interés comporta las siguientes obligaciones:

- a) Aceptar que la información proporcionada se haga pública.
- b) Garantizar que la información proporcionada está completa y es correcta y fidedigna.
- c) Cumplir el código de conducta.
- d) Aceptar la aplicación del régimen de control y fiscalización de los incumplimientos que establece esta ley o del código de conducta.

Artículo 10

Efectos de la inscripción

La inscripción en el registro de grupos de interés da derecho a:

- a) Presentarse como grupo de interés inscrito en el registro ante las personas incluidas en el artículo 2.1.
- b) Hacer constar su contribución en las consultas públicas en calidad de grupo de interés.
- c) Ser informado sobre actos y consultas públicas respecto de las actividades e iniciativas de la administración de la Generalitat.
- d) Recibir información sobre la actividad formativa y de divulgación que, organizada por la Generalitat, pueda ser de su interés.
- e) La utilización pública, a todos los niveles, de su condición de grupo de interés, por parte del grupo o persona inscrita.

f) L'obtenció d'una credencial identificativa com a grup d'interès inscrit en el registre.

Article 11

Adscripció i rendició de comptes

1. El Registre de Grups d'Interès serà únic, i serà organitzat i gestionat per l'administració de la Generalitat. Lòrgan responsable del registre actuarà amb autonomia en l'exercici de les seues funcions.

No obstant això, en el cas de l'activitat d'influència que es realitze en l'àmbit de les Corts, únicament corresponderà a aquest òrgan els actes d'inscripció. Les Corts definiran el seu àmbit subjectiu d'aplicació i les activitats que s'han d'inscriure, i estableiran les potestats de seguiment, els sistemes de control i fiscalització i les mesures a aplicar en cas d'incompliment que els puguen correspondre en cada cas. En qualsevol cas, el funcionament del Registre de Grups d'Interès ha de respectar el dret dels diputats i diputades a exercir el seu mandat sense restriccions.

2. La persona titular del departament al qual estiga adscrit el registre trametrà al Consell i a les Corts un informe anual sobre l'activitat i el funcionament del registre duts a terme durant l'exercici i sobre les actuacions de control i fiscalització dels grups inscrits en aquest, i haurà de comparèixer davant la comissió parlamentària corresponent per a presentar-lo i retre'n comptes.

L'informe anual es trametrà també, a efectes informatius, al Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern, i es publicarà en el Portal de Transparència de la Generalitat i en el portal de les Corts.

3. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, les Corts estableiran els mecanismes de rendició de comptes davant la mateixa institució amb relació a les actuacions de control i fiscalització de l'activitat dels grups d'interès realitzades en el seu àmbit.

CAPÍTOL SEGON

Codis de conducta

Article 12

Codi comú de conducta

Els grups d'interès i les persones que actuen en el seu nom o representació quedaran sotmesos en la seua actuació al codi de conducta següent:

a) Actuar de manera transparent, identificant-se amb el seu nom o amb el de l'entitat per a la qual presta serveis.

b) Facilitar la informació relativa a la identitat de la persona o organització a qui representa o per a la qual treballa, així com els interessos, objectius o finalitats d'aquesta persona, organització o de la seua clientela.

c) Proporcionar informació actualitzada i no falsejada en el moment de la inscripció en el registre i mantenir-la actualitzada permanentment.

f) La obtención de una credencial identificativa como grupo de interés inscrito en el registro.

Artículo 11

Adscripción y rendición de cuentas

1. El Registro de Grupos de Interés será único, y será organizado y gestionado por la administración de la Generalitat. El órgano responsable del registro actuará con autonomía en el ejercicio de sus funciones.

No obstante, en el caso de la actividad de influencia que se realice en el ámbito de Les Corts, únicamente corresponderá a este órgano los actos de inscripción. Les Corts definirán su ámbito subjetivo de aplicación y las actividades que se deben inscribir, y establecerán las potestades de seguimiento, los sistemas de control y fiscalización y las medidas a aplicar en caso de incumplimiento que les puedan corresponder en cada caso. En cualquier caso, el funcionamiento del Registro de Grupos de Interés debe respetar el derecho de los diputados y diputadas a ejercer su mandato sin restricciones.

2. La persona titular del departamento al que esté adscrito el registro enviará al Consell y a Les Corts un informe anual sobre la actividad y el funcionamiento del registro llevados a cabo durante el ejercicio y sobre las actuaciones de control y fiscalización de los grupos inscritos en este, y habrá de comparecer ante la comisión parlamentaria correspondiente para presentarlo y rendir cuentas.

El informe anual se enviará también, a efectos informativos, al Consejo de Transparencia, Acceso a la Información Pública y Buen Gobierno, y se publicará en el Portal de Transparencia de la Generalitat y en el portal de Les Corts.

3. Sin perjuicio de lo establecido en el apartado anterior, Les Corts establecerán los mecanismos de rendición de cuentas ante la misma institución con relación a las actuaciones de control y fiscalización de la actividad de los grupos de interés realizadas en su ámbito.

CAPÍTULO SEGUNDO

Código de conducta

Artículo 12

Código común de conducta

Los grupos de interés y las personas que actúen en su nombre o representación quedarán sometidos en su actuación al siguiente código de conducta:

a) Actuar de manera transparente, identificándose con su nombre o con el de la entidad para la que prestan servicios.

b) Facilitar la información relativa a la identidad de la persona u organización a quien representan o para la que trabajan, así como los intereses, objetivos o finalidades de esta persona, organización o de su clientela.

c) Proporcionar información actualizada y no falseada en el momento de la inscripción en el registro y mantenerla actualizada permanentemente.

- d) No incitar per cap mitjà les persones de l'article 2.1 a infringir la llei o les normes ètiques que els siguin aplicables.
- e) No tractar d'influir de manera deshonesta en la presa de decisions o en l'obtenció d'informació.
- f) No oferir regals, favors o serveis en condicions avantatjoses que puguen condicionar la neutralitat o objectivitat de les persones de l'article 2.1.
- g) Informar les persones de l'article 2.1 amb qui es relacionen que estan actuant en qualitat de la seu inscripció en el registre de grups d'interès.
- h) Acceptar que la informació proporcionada al registre de grups d'interès es faça pública.
- i) Acceptar que es facen públiques les seues actuacions com a grup d'interès, especialment les reunions i audiències celebrades amb als càrrecs i autoritats i les comunicacions, informes i altres contribucions en relació amb les matèries tractades.
- j) Complir les mesures adoptades en cas d'incompliment de les obligacions establides per aquesta llei o pel codi de conducta.
- k) Col·laborar amb l'òrgan administratiu responsable del registre per a dur a terme totes les actuacions de control i fiscalització a què es refereix el capítol tercer, proporcionant la documentació que se li requerisca i facilitant la realització de quantes accions de comprovació i inspecció siguen necessàries.

Article 13

Codis específics de conducta

Els grups d'interès, les seues organitzacions professionals i les persones que els representen o actuen en nom seu podran aprovar codis de conducta més exigents que el regulat en l'apartat anterior. Aquests codis es podran inscriure en el registre de grups d'interès com a específicamente aplicables als grups d'interès i lobbistes a qui afecten i que específicamente els subscrigen.

CAPÍTOL TERCER

Sistemes de control i fiscalització

Article 14

Control i fiscalització de la informació registral

1. En l'àmbit de l'administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental, l'òrgan responsable del registre efectuarà el control i fiscalització de la informació aportada pels grups d'interès inscrits en el registre mitjançant els mecanismes següents:

- a) Actuacions de verificació.
- b) Procediments d'alertes.
- c) Procediment d'investigació i tramitació de denúncies.

- d) No incitar por ningún medio a las personas del artículo 2.1 a infringir la ley o las normas éticas que les sean de aplicación.

- e) No tratar de influir de manera deshonesta en la toma de decisiones o en la obtención de información.

- f) No ofrecer regalos, favores o servicios en condiciones ventajosas que puedan condicionar la neutralidad u objetividad de las personas del artículo 2.1.

- g) Informar a las personas del artículo 2.1 con quien se relacionen de que están actuando en calidad de su inscripción en el registro de grupos de interés.

- h) Aceptar que la información proporcionada al registro de grupos de interés se haga pública.

- i) Aceptar que se hagan públicas sus actuaciones como grupo de interés, especialmente las reuniones y audiencias celebradas con altos cargos y autoridades y las comunicaciones, informes y otras contribuciones en relación con las materias tratadas.

- j) Cumplir las medidas adoptadas en caso de incumplimiento de las obligaciones establecidas por esta ley o por el código de conducta.

- k) Colaborar con el órgano administrativo responsable del registro para llevar a cabo todas las actuaciones de control y fiscalización a que se refiere el capítulo tercero, proporcionando la documentación que se le requiera y facilitando la realización de cuantas acciones de comprobación e inspección sean necesarias.

Artículo 13

Códigos específicos de conducta

Los grupos de interés, sus organizaciones profesionales y las personas que los representen o actúen en su nombre podrán aprobar códigos de conducta más exigentes que el regulado en el apartado anterior. Estos códigos se podrán inscribir en el registro de grupos de interés como específicamente aplicables a los grupos de interés y lobbistas a quienes afecten y que específicamente los suscriban.

CAPÍTULO TERCERO

Sistemas de control y fiscalización

Artículo 14

Control y fiscalización de la información registral

1. En el ámbito de la administración de la Generalitat y su sector público instrumental, el órgano responsable del registro efectuará el control y fiscalización de la información aportada por los grupos de interés inscritos en el registro mediante los siguientes mecanismos:

- a) Actuaciones de verificación.
- b) Procedimientos de alertas.
- c) Procedimiento de investigación y tramitación de denuncias.

2. En l'àmbit de les Corts, s'establiran els mecanismes necessaris per a garantir el control i la fiscalització de l'activitat dels grups d'interès i del compliment de les obligacions d'aquesta llei. No obstant això, correspon a l'òrgan responsable del registre requerir l'esmena de sol·licituds i demanar la seu modificació o millora en els termes previstos en l'article 68 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment comú de les administracions públiques.

3. Per a facilitar la presentació d'alertes i denúncies, es podràn habilitar canals telemàtics accessibles des del Registre de Grups d'Interès.

Article 15

Actuacions de verificació de les dades registrals

L'òrgan responsable del registre efectuarà controls sobre la veritat de les dades aportades per a la inscripció regstral. En el cas que es detecte un error o omission es requerirà la persona declarant perquè, dins d'un termini de deu dies, l'esmene, i se li indicarà que, en cas de no ser atès el requeriment, es podrà acordar l'inici del procediment sancionador corresponent.

En el mateix termini de deu dies, la persona declarant podrà també fer les al·legacions o aportar els documents que creguera oportuns, si considera que no és procedent esmenar les dades.

Article 16

Procediments d'alerta

Qualsevol persona podrà alertar l'òrgan responsable del registre en relació amb alguna informació inclosa en aquest que siga errònia o que continga una omission rellevant. Quan la informació regstral no coincidís amb la que s'ha posat de manifest en l'alerta, l'òrgan responsable del registre iniciarà les actuacions de verificació previstes en l'article 15.

Article 17

Procediment d'investigació i tramitació de denúncies

1. Qualsevol persona podrà formular una denúncia davant l'òrgan responsable del registre en el cas que aprecie incompliments del que disposa aquesta llei. Si es considera fonamentada, la denúncia podrà donar lloc a les actuacions de verificació previstes en l'article 15 o bé a iniciar d'ofici un procediment d'investigació a l'efecte. En el curs d'aquest procediment, l'òrgan competent podrà adoptar la suspensió cautelar de la inscripció, prèvia audiència del grup d'interès.

2. En el cas que, com a resultat del procediment d'investigació, s'aprecien indicis de la comissió d'infraccions contemplades en aquesta llei, se'n donarà trasllat a l'òrgan competent per a iniciar el procediment sancionador segons el títol V d'aquesta llei.

2. En el ámbito de Les Corts, se establecerán los mecanismos necesarios para garantizar el control y la fiscalización de la actividad de los grupos de interés y del cumplimiento de las obligaciones de esta ley. No obstante, corresponde al órgano responsable del registro requerir la enmienda de solicitudes y pedir su modificación o mejora en los términos previstos en el artículo 68 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento común de las administraciones públicas.

3. Para facilitar la presentación de alertas y denuncias, se podrán habilitar canales telemáticos accesibles desde el Registro de Grupos de Interés.

Artículo 15

Actuaciones de verificación de los datos registrales

El órgano responsable del registro efectuará controles sobre la veracidad de los datos aportados para la inscripción regstral. En caso de que se detecte un error u omisión se requerirá a la persona declarante para que, dentro de un plazo de diez días, proceda a subsanarlo, indicándole que en caso de no ser atendido el requerimiento se podrá acordar el inicio del procedimiento sancionador correspondiente.

En el mismo plazo de diez días, la persona declarante podrá también hacer las alegaciones o aportar los documentos que estime oportunos, si considera que no procede subsanar los datos.

Artículo 16

Procedimientos de alerta

Cualquier persona podrá alertar al órgano responsable del registro en relación con alguna información incluida en este que sea errónea o que contenga una omisión relevante. Cuando la información regstral no coincida con la que se ha puesto de manifiesto en la alerta, el órgano responsable del registro iniciará las actuaciones de verificación previstas en el artículo 15.

Artículo 17

Procedimiento de investigación y tramitación de denuncias

1. Cualquier persona podrá formular una denuncia ante el órgano responsable del registro, en caso de que aprecie incumplimientos de lo que dispone esta ley. Si se considera fundamentada, la denuncia podrá dar lugar a las actuaciones de verificación previstas en el artículo 15 o bien a iniciar de oficio un procedimiento de investigación al efecto. En el curso de este procedimiento, el órgano competente podrá adoptar la suspensión cautelar de la inscripción, previa audiencia del grupo de interés.

2. En caso de que, como resultado del procedimiento de investigación, se aprecien indicios de la comisión de infracciones contempladas en esta ley, se dará traslado al órgano competente para iniciar el procedimiento sancionador previsto en el título V de esta ley.

TÍTOL III

PUBLICITAT DELS CONTACTES MANTINGUTS
AMB GRUPS D'INTERÈS DURANT
L'ELABORACIÓ NORMATIVA

Article 18

Informe de participació de grups d'interès en els processos d'elaboració de normes

1. Quan les activitats dels grups d'interès previstes en l'article 4 tinguen la finalitat d'influir en l'elaboració i adopció d'avantprojectes de llei i de projectes de decret del Consell, la conselleria competent per a la seu tramitació emetrà un informe on conste la identitat de les persones de l'article 2.1 que hagen mantingut contactes, directes o indirectes, orals o escrits, amb qualsevol persona que actue en nom o defensa dels interessos del grup d'interès amb aquella finalitat. També es farà constar detalladament en l'informe la identitat d'aquestes persones, la data i l'objecte del contacte i la identificació dels grups d'interès per als quals actuen, així com la postura i pretensions del grup d'interès.

Aquest informe se substanciarà sense perjudici de la resta d'informes previstos en les normes que regulen la participació ciutadana o l'audiència pública en els projectes normatius.

2. En l'àmbit de les iniciatives legislatives de les Corts, aquesta institució haurà d'assegurar la publicitat dels contactes mantinguts amb els grups d'interès en el marc de l'elaboració i tramitació d'aquestes.

Article 19

Publicitat de l'informe

1. L'informe s'incorporarà a l'expedient del projecte normatiu, i s'annexarà a l'avantprojecte de llei que la persona titular de la conselleria competent eleve al Consell per a la seu aprovació o al projecte de decret quan aquest siga remés per a la seu aprovació al ple del Consell.

2. L'informe haurà de publicar-se a través dels portals de transparència de la Generalitat, d'acord amb el que estableix la normativa vigent en matèria de transparència, dins de l'apartat corresponent a l'expedient d'elaboració de la norma.

TÍTOL IV

PARTICIPACIÓ PRÈVIA
EN L'ELABORACIÓ DE NORMES

Article 20

Procés de participació entre grups d'interès prèvia a l'elaboració de normes

1. Quan el Consell considere que, per l'elaboració i aprovació d'un projecte de llei o d'un decret del Consell, hi

TÍTULO III

PUBLICIDAD DE LOS CONTACTOS MANTENIDOS CON GRUPOS DE INTERÉS DURANTE LA ELABORACIÓN NORMATIVA

Artículo 18

Informe de participación de grupos de interés en los procesos de elaboración de normas

1. Cuando las actividades de los grupos de interés previstas en el artículo 4 tengan la finalidad de influir en la elaboración y adopción de anteproyectos de ley y de proyectos de decreto del Consell, la conselleria competente para su tramitación emitirá un informe donde conste la identidad de las personas del artículo 2.1 que hayan mantenido contactos, directos o indirectos, orales o escritos, con cualquier persona que actúe en nombre o defensa de los intereses del grupo de interés con aquella finalidad. También se hará constar detalladamente en el informe la identidad de estas personas, la fecha y el objeto del contacto y la identificación de los grupos de interés para los cuales actúan, así como la postura y pretensiones del grupo de interés.

Este informe se sustanciará sin perjuicio del resto de informes previstos en las normas que regulan la participación ciudadana o la audiencia pública en los proyectos normativos.

2. En el ámbito de las iniciativas legislativas de Les Corts, esta institución deberá asegurar la publicidad de los contactos mantenidos con los grupos de interés en el marco de la elaboración y tramitación de estas.

Artículo 19

Publicidad del informe

1. El informe se incorporará al expediente del proyecto normativo, y se anexará al anteproyecto de ley que la persona titular de la conselleria competente eleve al Consell para su aprobación o al proyecto de decreto cuando este sea remitido para su aprobación al pleno del Consell.

2. El informe deberá publicarse a través de los portales de transparencia de la Generalitat, de acuerdo con lo que establece la normativa vigente en materia de transparencia, dentro del apartado correspondiente al expediente de elaboración de la norma.

TÍTULO IV

PARTICIPACIÓN PREVIA
EN LA ELABORACIÓN DE NORMAS

Artículo 20

Proceso de participación entre grupos de interés previa a la elaboración de normas

1. Cuando el Consell considere que, por la elaboración y aprobación de un proyecto de ley o de un decreto del

ha interessos que poden resultar afectats, podrà acordar, en funció de la matèria i a la vista de les circumstàncies concretes, dur a terme un procés especial de participació entre els grups que actuen en defensa d'aquells interessos. Aquest procés tindrà caràcter previ a l'inici del procediment d'elaboració d'aquestes normes regulat en els articles 42 i 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell.

2. L'acord d'inici d'aquest procés de participació entre els grups d'interès haurà d'identificar tots els interessos que puguen ser afectats per l'aprovació de la norma, d'acord amb els principis d'objectivitat, imparcialitat, pluralitat i no-discriminació, i podrà identificar grups d'interès afectats per a participar del procés en defensa d'aquells interessos.

3. Sense perjudici del que preveu l'apartat anterior, l'acord es farà públic i s'haurà d'obrir un tràmit perquè tots aquells grups amb possibles interessos afectats per la naturalesa de la norma que no hagen sigut identificats per l'administració puguen sol·licitar la seu incorporació al especial de participació. L'administració podrà acceptar aquestes sol·licituds o rebutjar-les de manera motivada, i aquesta informació serà pública.

4. L'acord designarà la persona o les persones, càrrecs públics o personal empleat públic que representaran l'administració en aquest procés. Així mateix, en l'acord d'inici també s'inclourà informació relativa a l'objecte del procés de participació i la tipologia del projecte normatiu que es pretén elaborar, el calendari estimat de la durada del procés i l'agenda provisional de treball.

5. Quan, una vegada realitzat el procés de participació entre grups d'interès prèvia a l'elaboració de normes, s'inicie la tramitació d'aquestes, s'haurà d'incloure el resultat d'aquest procés dins l'expedient d'elaboració de la norma que es publique en el portal de transparència.

Article 21

Principis del procés de participació

1. Una vegada acordat l'inici d'un procés especial de participació entre grups d'interès, l'administració de la Generalitat haurà de conduir aquest procés amb diligència i bona fe.

2. La persona o persones responsables de l'ordenació d'aquest procés hauran d'actuar imparcialment, garantiran la igualtat de les parts i ajudaran les persones participants en la negociació aconseguir els compromisos i decisions que consideren adequats.

3. En el procés de participació es garantirà la pluralitat de les parts dels diferents interessos i la publicitat del resultat del procés.

4. Reglamentàriament es definiran les atribucions de les persones responsables de l'ordenació del procés, els requisits per als acords entre els grups d'interès i les normes de desenvolupament del procés de participació.

Consell, hay intereses que pueden resultar afectados, podrá acordar, en función de la materia y a la vista de las circunstancias concretas, llevar a cabo un proceso especial de participación entre los grupos que actúan en defensa de aquellos intereses. Este proceso tendrá carácter previo al inicio del procedimiento de elaboración de estas normas regulado en los artículos 42 y 43 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell.

2. El acuerdo de inicio de este proceso de participación entre los grupos de interés deberá identificar todos los intereses que puedan resultar afectados por la aprobación de la norma, de acuerdo con los principios de objetividad, imparcialidad, pluralidad y no discriminación, y podrá identificar grupos de interés afectados para participar del proceso en defensa de aquellos intereses.

3. Sin perjuicio de lo previsto en el apartado anterior, el acuerdo se hará público y se deberá abrir un trámite para que todos aquellos grupos con posibles intereses afectados por la naturaleza de la norma que no hayan sido identificados por la administración puedan solicitar su incorporación al especial de participación. La administración podrá aceptar estas solicitudes o rechazarlas de manera motivada, y esta información será pública.

4. El acuerdo designará a la persona o las personas, cargos públicos o personal empleado público que representarán a la administración en este proceso. Asimismo, en el acuerdo de inicio también se incluirá información relativa al objeto del proceso de participación y la tipología del proyecto normativo que se pretende elaborar, el calendario estimado de la duración del proceso y la agenda provisional de trabajo.

5. Cuando, una vez realizado el proceso de participación entre grupos de interés previa a la elaboración de normas, se inicie la tramitación de estas, se deberá incluir el resultado de ese proceso dentro del expediente de elaboración de la norma que se publique en el portal de transparencia.

Artículo 21

Principios del proceso de participación

1. Una vez acordado el inicio de un proceso especial de participación entre grupos de interés, la administración de la Generalitat deberá conducir este proceso con diligencia y buena fe.

2. La persona o personas responsables de la ordenación de este proceso deberán actuar imparcialmente, garantizarán la igualdad de las partes y ayudarán a las personas participantes en la negociación a conseguir los compromisos y decisiones que consideren adecuados.

3. En el proceso de participación se garantizará la pluralidad de las partes de los diferentes intereses y la publicidad del resultado del proceso.

4. Reglamentariamente se definirán las atribuciones de las personas responsables de la ordenación del proceso, los requisitos para los acuerdos entre los grupos de interés y las normas de desarrollo del proceso de participación.

Article 22*Compatibilitat amb la participació ciutadana i l'audiència*

1. La realització dels processos de participació entre els grups d'interès que es regula en aquest capítol és compatible i no substitueix la utilització de les eines i tràmits de participació ciutadana previstos en la normativa vigent ni les que realitze a iniciativa pròpia cada entitat o institució abans o durant la tramitació de projectes normatius. En particular, serà compatible amb el tràmit de consulta pública prèvia a l'elaboració de normes amb rang de llei o reglaments i amb els tràmits d'audiència i informació pública.

2. Quan s'haja realitzat un procés especial de participació entre grups d'interès prèvia a un decret del Consell, amb independència del resultat d'aquest procés i per tal de garantir la igualtat participativa, durant la tramitació d'aquest haurà d'efectuar-se necessàriament el tràmit d'audiència previst en l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell.

Article 23*Caràcter no vinculant del resultat del procés de participació*

1. El resultat del procés de participació regulat en aquest capítol no vincularà el Consell ni l'administració de la Generalitat. En el cas que el Consell se separe del contingut del resultat del procés de participació, haurà de motivar les raons per les quals el contingut d'aquest no resulta convenient per a l'interès general, és contrari a l'ordenament jurídic o versa sobre matèries no susceptibles de transacció.

2. La desvinculació del Consell respecte del resultat del procés de participació no donarà lloc a cap indemnització a les persones participants en aquest procés.

TÍTOL V**RÈGIM SANCIONADOR****Article 24***Principis generals*

1. L'incompliment dels deures i les obligacions establides en aquesta llei per part de les persones indicades en l'article 2.1 i de les persones i les organitzacions que tenen la condició de grups d'interès d'acord amb l'article 2.2, comporta l'aplicació del règim sancionador regulat en aquest títol.

2. Són aplicables, en tot el que no determina aquest títol, els principis i preceptes generals sobre l'exercici de la potestat sancionadora i el procediment sancionador establerts per la normativa aplicable en matèria de règim jurídic i procediment administratiu.

3. El contingut d'aquest capítol serà aplicable al personal funcionari públic i al personal eventual de la Generalitat. El règim disciplinari del personal laboral es regirà pel que disposa el conveni col·lectiu aplicable; i el del personal estatutari, per la seua normativa disciplinària específica.

Artículo 22*Compatibilidad con la participación ciudadana y la audiencia*

1. La realización de los procesos de participación entre los grupos de interés que se regula en este capítulo es compatible y no sustituye la utilización de las herramientas y trámites de participación ciudadana previstos en la normativa vigente ni las que realice a iniciativa propia cada entidad o institución antes o durante la tramitación de proyectos normativos. En particular, será compatible con el trámite de consulta pública previa a la elaboración de normas con rango de ley o reglamentos y con los trámites de audiencia e información pública.

2. Cuando se haya realizado un proceso especial de participación entre grupos de interés previa a un decreto del Consell, con independencia del resultado de este proceso y con el fin de garantizar la igualdad participativa, durante la tramitación de este deberá efectuarse necesariamente el trámite de audiencia contemplado en el artículo 43 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell.

Artículo 23*Carácter no vinculante del resultado del proceso de participación*

1. El resultado del proceso de participación regulado en este capítulo no vinculará al Consell ni a la administración de la Generalitat. En caso de que el Consell se separe del contenido del resultado del proceso de participación, deberá motivar las razones por las que el contenido de este no resulta conveniente para el interés general, es contrario al ordenamiento jurídico o versa sobre materias no susceptibles de transacción.

2. La desvinculación del Consell respecto del resultado del proceso de participación no dará lugar a ninguna indemnización a las personas participantes en este proceso.

TÍTULO V**RÉGIMEN SANCIONADOR****Artículo 24***Principios generales*

1. El incumplimiento de los deberes y las obligaciones establecidas en esta ley por parte de las personas indicadas en el artículo 2.1 y de las personas y las organizaciones que tienen la condición de grupos de interés de acuerdo con el artículo 2.2, comporta la aplicación del régimen sancionador regulado en este título.

2. Son aplicables, en todo lo que no determina este título, los principios y preceptos generales sobre el ejercicio de la potestad sancionadora y el procedimiento sancionador establecidos por la normativa aplicable en materia de régimen jurídico y procedimiento administrativo.

3. El contenido de este capítulo será aplicable al personal funcionario público y al personal eventual de la Generalitat. El régimen disciplinario del personal laboral se regirá por lo que dispone el convenio colectivo aplicable; y el del personal estatutario, por su normativa disciplinaria específica.

4. Quan s'inicie un procediment sancionador com a conseqüència d'una denúncia en els termes establits en l'article 17, la incoació es comunicarà a la persona denunciant.

5. En l'àmbit parlamentari, seran les Corts les que, en virtut de la seu autonomia, definisquen el seu règim sancionador o les mesures que cal aplicar en cas d'incompliment.

Article 25

Subjectes responsables

Són responsables de les infraccions tipificades en aquest capítol:

a) Les persones indicades en l'article 2.1 a les quals és imputable una acció o omissió tipificada com a infracció, d'acord amb les funcions i les competències que tinguen atribuïdes.

b) Els subjectes a què fa referència l'article 2.2.

Article 26

Infraccions dels grups d'interès

A l'efecte d'aquesta llei, les faltes es classifiquen en greus i lleus.

Així, es consideren infraccions de les persones i organitzacions considerades grups d'interès les següents:

1. Infraccions greus:

a) Tractar d'influir de manera deshonesta en la presa de decisions públiques o en l'obtenció d'informació. S'entindrà com a deshonesta la utilització d'engany o l'ofertiment de regals, favors o serveis en condicions avantatjoses que puguen condicionar la neutralitat o objectivitat de les persones de l'article 2.1, sense perjudici del que estableix el Codi penal.

b) Incitar les persones de l'article 2.1 a infringir la llei o les normes ètiques que els siguin aplicables.

c) Inscriure's en el registre de grups d'interès amb dades o documents falsos, o ometre deliberadament dades i documents que haurien de ser aportats al registre.

d) Mantenir contactes o reunions amb les persones de l'article 2.1 amb la finalitat de realitzar l'activitat d'influència sense estar inscrit en el registre de grups d'interès, amb una reiteració de dos o més vegades en el termini d'un any, tenint en compte el que hi ha establert en l'article 6.1.

e) Realitzar accions o omissions amb l'objectiu d'impedir o dificultar el desenvolupament adequat de les funcions de control i fiscalització previstes en el capítol tercer del títol II d'aquesta llei.

f) Ometre deliberadament la condició de grup d'interès en els seus contactes amb les persones de l'article 2.1 amb la finalitat de realitzar indirectament l'activitat d'influència sense la inscripció preceptiva en el registre de grups d'interès.

4. Cuando se inicie un procedimiento sancionador como consecuencia de una denuncia en los términos establecidos en el artículo 17, la incoación se comunicará a la persona denunciante.

5. En el ámbito parlamentario, serán Les Corts las que, en virtud de su autonomía, definen su régimen sancionador o las medidas a aplicar en caso de incumplimiento.

Artículo 25

Sujetos responsables

Son responsables de las infracciones tipificadas en este capítulo:

a) Las personas indicadas en el artículo 2.1 a las cuales es imputable una acción u omisión tipificada como infracción, de acuerdo con las funciones y las competencias que tengan atribuidas.

b) Los sujetos a los que hace referencia el artículo 2.2.

Artículo 26

Infracciones de los grupos de interés

A los efectos de esta ley, las faltas se clasifican en graves y leves.

Así, se consideran infracciones de las personas y organizaciones consideradas grupos de interés las siguientes:

1. Infracciones graves:

a) Tratar de influir de manera deshonesta en la toma de decisiones públicas o en la obtención de información. Se entenderá como deshonesta la utilización de engaño o el ofrecimiento de regalos, favores o servicios en condiciones ventajosas que puedan condicionar la neutralidad u objetividad de las personas del artículo 2.1, sin perjuicio de lo que establece el Código penal.

b) Incitar a las personas del artículo 2.1 a infringir la ley o las normas éticas que les sean de aplicación

c) Inscribirse en el registro de grupos de interés con datos o documentos falsos, u omitir deliberadamente datos y documentos que deberían ser aportados al registro.

d) Mantener contactos o reuniones con las personas del artículo 2.1 con la finalidad de realizar la actividad de influencia sin estar inscrito en el registro de grupos de interés, con una reiteración de dos o más veces en el plazo de un año, teniendo en cuenta lo establecido en el artículo 6.1.

e) Realizar acciones u omisiones con el objeto de impedir o dificultar el adecuado desarrollo de las funciones de control y fiscalización previstas en el capítulo tercero del título II de esta ley.

f) Omitir deliberadamente la condición de grupo de interés en sus contactos con las personas del artículo 2.1 con la finalidad de realizar indirectamente la actividad de influencia sin la preceptiva inscripción en el registro de grupos de interés.

g) La comissió d'una falta lleu quan ja haja sigut sancionat, per resolució ferma, per una altra de la mateixa naturalesa en el termini de dos anys.

2. Infraccions lleus:

- a) Incomplir les obligacions derivades del codi comú de conducta regulat en l'article 12.
- b) Mantenir contactes o reunions amb les persones de l'article 2.1 amb la finalitat de realitzar l'activitat d'influència sense estar inscrit en el registre de grups d'interès, tenint en compte el que hi ha establert en l'article 6.1.
- c) No atendre el requeriment previst en l'article 15 en el termini establert, quan no hi haja una causa que ho justifique.
- d) No actualitzar la informació aportada al registre quan corresponga, sempre i quan s'estiga realitzant efectivament l'activitat d'influència.

Article 27

Infraccions dels càrrecs públics

1. Es considera una infracció per als càrrecs públics mantenir o consentir la inclusió en l'agenda de treball de reunions o entrevistes amb les persones o organitzacions considerades grups d'interès quan no hagen complit el deure d'inscripció en el registre de grups d'interès.

La infracció es considerarà greu o lleu en funció de la reincidència o reiteració de les reunions o entrevistes.

a) Es considerarà infracció greu quan la reiteració es produïsca tres o més vegades en el termini d'un any amb el mateix subjecte no inscrit en el registre de grups d'interès.

b) Es considerarà infracció lleu quan la reiteració es produïsca dues vegades en el termini d'un any amb el mateix subjecte no inscrit en el registre de grups d'interès.

2. També es considera una infracció per als càrrecs públics el fet de no donar publicitat de les reunions o entrevistes mantenudes, per ells mateixos o per empleats públics ordenats per ells, amb les persones o organitzacions considerades grups d'interès inscrites en el registre, quan tinguen l'obligació de publicar-ho segons el que preveu aquesta llei.

La infracció es considerarà greu o lleu en funció de la reincidència o reiteració de les reunions o entrevistas.

a) Es considerarà infracció greu quan la reiteració es produïsca tres o més vegades en el termini d'un any.

b) Es considerarà infracció lleu quan la reiteració es produïsca dues vegades en el termini d'un any.

3. Es considera una infracció greu per als càrrecs públics ordenar als empleats públics mantenir reunions o entrevistes de treball amb les persones o organitzacions considerades grups d'interès, quan no hagen complit el deure d'inscripció en el registre de grups d'interès.

g) La comisión de una falta leve cuando ya haya sido sancionado, por resolución firme, por otra de la misma naturaleza en el plazo de dos años.

2. Infracciones leves:

- a) Incumplir las obligaciones derivadas del código común de conducta regulado en el artículo 12.
- b) Mantener contactos o reuniones con las personas del artículo 2.1 con la finalidad de realizar la actividad de influencia sin estar inscrito en el registro de grupos de interés, teniendo en cuenta lo establecido en el artículo 6.1.
- c) No atender el requerimiento previsto en el artículo 15 en el plazo establecido, cuando no haya una causa que lo justifique.
- d) No actualizar la información aportada al registro cuando corresponda, siempre y cuando se esté realizando efectivamente la actividad de influencia.

Artículo 27

Infracciones de los cargos públicos

1. Se considera una infracción para los cargos públicos mantener o consentir la inclusión en la agenda de trabajo de reuniones o entrevistas con las personas u organizaciones consideradas grupos de interés cuando no hayan cumplido el deber de inscripción en el registro de grupos de interés.

La infracción se considerará grave o leve en función de la reincidencia o reiteración de las reuniones o entrevistas.

a) Se considerará infracción grave cuando la reiteración se produzca tres o más veces en el plazo de un año con el mismo sujeto no inscrito en el registro de grupos de interés.

b) Se considerará infracción leve cuando la reiteración se produzca dos veces en el plazo de un año con el mismo sujeto no inscrito en el registro de grupos de interés.

2. También se considera una infracción para los cargos públicos el hecho de no dar publicidad de las reuniones o entrevistas mantenidas, por ellos mismos o por empleados públicos ordenados por ellos, con las personas u organizaciones consideradas grupos de interés inscritas en el registro, cuando tengan la obligación de publicarlo según lo previsto en esta ley.

La infracción se considerará grave o leve en función de la reincidencia o reiteración de las reuniones o entrevistas.

a) Se considerará infracción grave cuando la reiteración se produzca tres o más veces en el plazo de un año.

b) Se considerará infracción leve cuando la reiteración se produzca dos veces en el plazo de un año.

3. Se considera una infracción grave para los cargos públicos ordenar a los empleados públicos mantener reuniones o entrevistas de trabajo con las personas u organizaciones consideradas grupos de interés, cuando no hayan cumplido el deber de inscripción en el registro de grupos de interés.

Article 28*Infraccions del personal empleat públic*

Es considera una infracció lleu per al personal empleat públic mantenir, sense coneixement ni instruccions prèvies del càrrec públic de què depenguen, reunions o entrevistes de treball el contingut de les quals revista les característiques descrites en l'article 4 d'aquesta llei, amb les persones o organitzacions considerades grups d'interès, quan no hagen complit el deure d'inscripció en el registre de grups d'interès, tenint en compte el que es disposa a l'article 6.1 i sense perjudici del que dispose la normativa específica aplicable en matèria de funció pública.

Article 29*Sancions als grups d'interès*

1. Les sancions que es poden aplicar als subjectes a què fa referència l'article 2.2 són les següents:

a) Per la comissió d'infraccions greus:

1.^r La declaració d'incompliment i la seua publicació en el portal de transparència de la Generalitat, en tot cas.

2.ⁿ Una multa d'entre 601 i 6.000 euros.

3.^r La suspensió de la inscripció en el registre de grups d'interès durant un període d'un a dos anys.

4.^t Les sancions previstes en els punts 2 i 3 de l'apartat a de manera conjunta.

b) Per la comissió d'infraccions lleus:

1.^r La declaració d'incompliment i la seua publicació en el portal de transparència de la Generalitat.

2.ⁿ Una multa de fins a 600 euros.

3.^r L'advertència per l'incompliment.

4.^t Dues de les sancions previstes en els punts 1, 2 i 3 de l'apartat b, de manera conjunta.

2. La suspensió de la inscripció en el registre comporta la impossibilitat de realitzar l'activitat d'influència enfront de l'administració ni beneficiar-se de cap dels efectes de la inscripció durant el termini que s'establisca, així com la publicació de la sanció en el registre. La suspensió no implicarà la supressió de les dades del registre, que continuaran sent públiques i faran constar aquesta circumstància.

Article 30*Sancions als càrrecs públics*

Les sancions que es poden aplicar als càrrecs públics de l'administració de la Generalitat i del seu sector públic instrumental són les següents:

Artículo 28*Infracciones del personal empleado público*

Se considera una infracción leve para el personal empleado público mantener, sin conocimiento ni instrucciones previas del cargo público del que dependan, reuniones o entrevistas de trabajo, cuyo contenido revista las características descritas en el artículo 4 de esta ley, con las personas u organizaciones consideradas grupos de interés cuando no hayan cumplido el deber de inscripción en el registro de grupos de interés, teniendo en cuenta lo establecido en el artículo 6.1 y sin perjuicio de lo que disponga la normativa específica aplicable en materia de función pública.

Artículo 29*Sanciones a los grupos de interés*

1. Las sanciones que se pueden aplicar a los sujetos a que hace referencia el artículo 2.2 son las siguientes:

a) Por la comisión de infracciones graves:

1.^r La declaración de incumplimiento y su publicación en el portal de transparencia de la Generalitat, en todo caso.

2.ⁿ Una multa de entre 601 y 6.000 euros.

3.^r La suspensión de la inscripción en el registro de grupos de interés durante un período de uno a dos años.

4.^t Las sanciones previstas en los puntos 2 y 3 del apartado a de manera conjunta.

b) Por la comisión de infracciones leves:

1.^r La declaración de incumplimiento y su publicación en el portal de transparencia de la Generalitat.

2.ⁿ Una multa de hasta 600 euros.

3.^r La advertencia por el incumplimiento.

4.^t Dos de las sanciones previstas en los puntos 1, 2 y 3 del apartado b, de manera conjunta.

2. La suspensión de la inscripción en el registro comporta la imposibilidad de realizar la actividad de influencia frente a la administración ni beneficiarse de ninguno de los efectos de la inscripción durante el plazo que se establezca, así como la publicación de la sanción en el registro. La suspensión no implicará la supresión de los datos del registro, que continuarán siendo públicas, haciendo constar esta circunstancia.

Artículo 30*Sanciones a los cargos públicos*

Las sanciones que se pueden aplicar a los cargos públicos de la administración de la Generalitat y de su sector público instrumental son las siguientes:

1. Per la comissió d'infraccions greus:

- a) Una multa d'entre 601 i 6.000 euros.
 - b) La declaració de l'incompliment i la seu publicació en el portal de transparència de la Generalitat.
 - c) Les sancions previstes en les lletres a i b d'aquest apartat de manera conjunta.
2. Per la comissió d'infraccions lleus:
- a) L'advertència per l'incompliment.
 - b) Una multa de fins a 600 euros.
 - c) Les sancions previstes en les lletres a i b d'aquest apartat de manera conjunta.

Article 31*Sancions al personal empleat públic*

Les sancions aplicables al personal empleat públic de l'administració de la Generalitat i del seu sector públic instrumental per la comissió d'infraccions tipificades per aquesta llei són les establides en els règims disciplinaris corresponents d'aplicació.

Article 32*Procediment sancionador*

El procediment per a la imposició de les sancions previstes en l'article anterior serà el previst per al règim disciplinari funcionarial, estatutari o laboral que en cada cas resulte aplicable. En la resta de casos se seguirà el que disposa la normativa reguladora de l'exercici de la potestat sancionadora.

Article 33*Competència sancionadora***1. Els òrgans competents per a ordenar la incoació del procediment sancionador són:**

- a) El Consell, quan es tracte d'algun o alguna dels seus membres, de la persona titular d'una secretaria autonòmica o d'alguna de les persones físiques o jurídiques a què fa referència l'article 2.2.
- b) La persona titular del departament competent en matèria de transparència, en el cas d'altres altos càrrecs de l'administració de la Generalitat o del seu sector públic instrumental diferents dels anteriors.
- c) Els òrgans competents determinats en la normativa sectorial corresponent, en el cas de personal empleat públic de l'administració de la Generalitat i del seu sector públic instrumental.

1. Por la comisión de infracciones graves:

- a) Una multa de entre 601 y 6.000 euros.
 - b) La declaración del incumplimiento y su publicación en el portal de transparencia de la Generalitat.
 - c) Las sanciones previstas en las letras a y b de este apartado conjuntamente.
2. Por la comisión de infracciones leves:
- a) El apercibimiento por el incumplimiento.
 - b) Una multa de hasta 600 euros.
 - c) Las sanciones previstas en las letras a y b de este apartado conjuntamente.

Artículo 31*Sanciones al personal empleado público*

Las sanciones aplicables al personal empleado público de la administración de la Generalitat y de su sector público instrumental por la comisión de infracciones tipificadas por esta ley son las establecidas en los regímenes disciplinarios correspondientes de aplicación.

Artículo 32*Procedimiento sancionador*

El procedimiento para la imposición de las sanciones previstas en el artículo anterior será el previsto para el régimen disciplinario funcionarial, estatutario o laboral que en cada caso resulte aplicable. En el resto de casos se seguirá lo dispuesto en la normativa reguladora del ejercicio de la potestad sancionadora.

Artículo 33*Competencia sancionadora***1. Los órganos competentes para ordenar la incoación del procedimiento sancionador son:**

- a) El Consell, cuando se trate de alguno de sus miembros, de la persona titular de una secretaría autonómica o de alguna de las personas físicas o jurídicas a que hace referencia el artículo 2.2.
- b) La persona titular del departamento competente en materia de transparencia, en el caso de otros altos cargos de la administración de la Generalitat o de su sector público instrumental diferentes de los anteriores.
- c) Los órganos competentes determinados en la normativa sectorial correspondiente, en el caso de personal empleado público de la administración de la Generalitat y de su sector público instrumental.

2. La competència per a instruir el procediment sancionador correspon als òrgans següents:

a) L'òrgan del departament competent en matèria de transparència que es determine reglamentàriament, en el cas que la persona responsable de la infracció siga membre del Consell, titular d'una secretaria autonòmica, càrrec públic de l'administració de la Generalitat i del seu sector públic instrumental o alguna de les persones físiques o jurídiques a què fa referència l'article 2.2.

b) Els òrgans que determina la normativa sectorial corresponent, en el cas que la persona responsable de la infracció siga personal empleat públic.

3. Els òrgans competents per a resoldre els procediments sancionadors són:

a) El Consell, quan el procediment sancionador afecte algun membre del Consell o persona titular d'una secretaria autonòmica. En el cas que afecte els subjectes inclosos en l'article 2.2, serà competència del Consell la resolució dels procediments per la comissió d'infraccions greus.

b) La persona titular del departament competent en matèria de transparència, en el cas de la resta de càrrecs públics de l'administració de la Generalitat i del seu sector públic instrumental. En aquest cas haurà d'escoltar, de manera prèvia a la resolució del procediment, el criteri de la persona titular del departament on preste serveis la persona afectada o de qui depenga l'entitat pública on preste servei aquesta persona.

La persona titular del departament competent en matèria de transparència serà també competent per a sancionar les persones físiques o jurídiques a què fa referència l'article 2.2 en el cas dels procediments per la comissió d'infraccions lleus.

4. En el cas d'alts càrrecs adscrits al departament competent en matèria de transparència, les competències establides en els apartats 1.b, 2.a i 3.b del present article seran exercides pel titular del departament competent en matèria d'administracions públiques.

5. En l'àmbit de les Corts, el reglament parlamentari o els òrgans de govern de la institució determinaran els òrgans que exerciran les competències per a aplicar les sancions o les mesures davant els incompliments que, si escau, s'establisquen.

Article 34

Prescripció de les infraccions i les sancions

1. El termini de prescripció de les infraccions serà de dos anys per a les greus i d'un any per a les lleus.

2. El termini de prescripció de les sancions serà de dos anys per a les sancions per la comissió d'infraccions greus i d'un any per a les sancions per la comissió d'infraccions lleus.

3. En el cas d'infraccions cometudes per funcionaris públics o personal eventual, el termini de prescripció serà l'establít

2. La competencia para instruir el procedimiento sancionador corresponde a los siguientes órganos:

a) El órgano del departamento competente en materia de transparencia que se determine reglamentariamente, en caso de que la persona responsable de la infracción sea miembro del Consell, titular de una secretaría autonómica, cargo público de la administración de la Generalitat y de su sector público instrumental o alguna de las personas físicas o jurídicas a que hace referencia el artículo 2.2.

b) Los órganos que determina la normativa sectorial correspondiente, en caso de que la persona responsable de la infracción sea personal empleado público.

3. Los órganos competentes para resolver los procedimientos sancionadores son:

a) El Consell, cuando el procedimiento sancionador afecte a algún miembro del Consell o persona titular de una secretaría autonómica. En caso de que afecte a los sujetos incluidos en el artículo 2.2, será competencia del Consell la resolución de los procedimientos por la comisión de infracciones graves.

b) La persona titular del departamento competente en materia de transparencia, en el caso del resto de cargos públicos de la administración de la Generalitat y de su sector público instrumental. En este caso deberá escuchar, de manera previa a la resolución del procedimiento, el criterio de la persona titular del departamento donde preste servicios la persona afectada o de quien dependa la entidad pública donde preste servicio esta persona.

La persona titular del departamento competente en materia de transparencia será también competente para sancionar a las personas físicas o jurídicas a que hace referencia el artículo 2.2 en el caso de los procedimientos por la comisión de infracciones leves.

4. En el caso de altos cargos adscritos al departamento competente en materia de transparencia, las competencias establecidas en los apartados 1.b, 2.a y 3.b del presente artículo serán ejercidas por el titular del departamento competente en materia de administraciones públicas.

5. En el ámbito de Les Corts, el reglamento parlamentario o los órganos de gobierno de la institución determinarán los órganos que ejercerán las competencias para aplicar las sanciones o las medidas ante los incumplimientos que, en su caso, se establezcan.

Artículo 34

Prescripción de las infracciones y las sanciones

1. El plazo de prescripción de las infracciones será de dos años para las graves y de un año para las leves.

2. El plazo de prescripción de las sanciones será de dos años para las sanciones por la comisión de infracciones graves, y de un año para las sanciones por la comisión de infracciones leves.

3. En el caso de infracciones cometidas por funcionarios públicos o personal eventual, el plazo de prescripción será

en la normativa reguladora del règim disciplinari que siga aplicable.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Col·laboració amb altres institucions i administracions públiques

1. La Generalitat col·laborarà amb la resta d'institucions i administracions públiques de la Comunitat Valenciana, particularment amb els ens de l'administració local, per a promoure la transparència dels grups d'interès en els seus àmbits respectius. En particular, es podran adoptar els mecanismes de col·laboració oportuns i els criteris d'interoperabilitat necessaris per a garantir la transparència de l'activitat dels grups d'interès en l'àmbit de cada institució o administració mitjançant l'adhesió d'aquestes al registre de grups d'interès de la Generalitat.

2. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, en el cas que les institucions o administracions públiques de la Comunitat Valenciana no incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei creen, en virtut de la seua autonomia, els seus propis registres de grups d'interès, s'adoptaran mecanismes de col·laboració perquè es puga accedir a aquests registres mitjançant el registre de grups d'interès de la Generalitat i es garantísca la interoperabilitat i el reconeixement recíproc de les inscripcions.

Segona

Règim específic de les Corts Valencianes

D'acord amb el règim institucional i la independència de les Corts, aquesta institució promourà, en el termini màxim de nou mesos des de la publicació d'aquesta llei, les modificacions necessàries del seu reglament o de les seues normes per a adaptar el seu règim i funcionament als principis i obligacions que conté aquesta llei. En particular:

- a) Regular l'organització del registre de grups d'interès en el seu àmbit.
- b) Definir l'àmbit subjectiu d'aplicació.
- c) Regular la transparència dels grups d'interès en l'àmbit parlamentari per a assegurar la publicitat de la seua activitat d'influència, amb la definició de les activitats que s'han d'inscriure, d'acord amb les seues particularitats.
- d) Crear codis de conducta dirigits als grups d'interès que realitzen la seua activitat en l'àmbit parlamentari.
- e) Establir els sistemes de control i fiscalització adients per a garantir el compliment de les normes de

el establecido en la normativa reguladora del régimen disciplinario que resulte de aplicación.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera

Colaboración con otras instituciones y administraciones públicas

1. La Generalitat colaborará con el resto de instituciones y administraciones públicas de la Comunitat Valenciana, particularmente con los entes de la administración local, para promover la transparencia de los grupos de interés en sus ámbitos respectivos. En particular, se podrán adoptar los mecanismos de colaboración oportunos y los criterios de interoperabilidad necesarios para garantizar la transparencia de la actividad de los grupos de interés en el ámbito de cada institución o administración mediante la adhesión de estas al registro de grupos de interés de la Generalitat.

2. Sin perjuicio de lo que establece el apartado anterior, en caso de que las instituciones o administraciones públicas de la Comunitat Valenciana no incluidas en el ámbito de aplicación de esta ley creen, en virtud de su autonomía, sus propios registros de grupos de interés, se adoptarán mecanismos de colaboración para que se pueda acceder a estos registros mediante el registro de grupos de interés de la Generalitat y se garantice la interoperabilidad y el reconocimiento recíproco de las inscripciones.

Segunda

Régimen específico de las Corts Valencianas

De acuerdo con el régimen institucional y la independencia de Les Corts, esta institución promoverá, en el plazo máximo de nuevo meses desde la publicación de esta ley, las modificaciones necesarias de su reglamento o de sus normas para adaptar su régimen y funcionamiento a los principios y obligaciones que contiene esta ley. En particular:

- a) Regular la organización del registro de grupos de interés en su ámbito.
- b) Definir el ámbito subjetivo de aplicación.
- c) Regular la transparencia de los grupos de interés en el ámbito parlamentario para asegurar la publicidad de su actividad de influencia, con la definición de las actividades que se deben inscribir, de acuerdo con sus particularidades.
- d) Crear códigos de conducta dirigidos a los grupos de interés que realicen su actividad en el ámbito parlamentario.
- e) Establecer los sistemas de control y fiscalización adecuados para garantizar el cumplimiento de las normas

transparència dels grups d'interès en l'àmbit parlamentari.

f) Regular la publicitat dels contactes mantinguts amb els grups d'interès en el marc de l'elaboració i tramitació d'iniciatives legislatives i de les seues aportacions.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única

Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa aquesta llei.

de transparencia de los grupos de interés en el ámbito parlamentario.

f) Regular la publicidad de los contactos mantenidos con los grupos de interés en el marco de la elaboración y tramitación de iniciativas legislativas y de sus aportaciones.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única

Derogación normativa

Quedan derogadas todas las disposiciones del mismo o de inferior rango que se opongan a lo dispuesto en esta ley.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Habilitació normativa

1. Es facilita el Consell per a dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta llei en l'àmbit de l'administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental, així com per a establir els protocols d'actuació que es consideren necessaris per a la seua aplicació.

2. El Consell aprovarà el desplegament reglamentari necessari per al funcionament del registre de grups d'interès en l'àmbit de l'administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental en el termini màxim de nou mesos des de la publicació d'aquesta llei en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

DISPOSICIONES FINALES

Primera

Habilitación normativa

1. Se facilita al Consell para dictar las disposiciones necesarias para el despliegue y la aplicación de esta ley en el ámbito de la administración de la Generalitat y su sector público instrumental, así como para establecer los protocolos de actuación que se consideren necesarios para su aplicación.

2. El Consell aprobará el desarrollo reglamentario necesario para el funcionamiento del registro de grupos de interés en el ámbito de la administración de la Generalitat y su sector público instrumental en el plazo máximo de nueve meses desde la publicación de esta ley en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Segona

Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor al cap de nou mesos de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Segunda

Entrada en vigor

Esta ley entrará en vigor al cabo de nueve meses de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Palau de les Corts
València, 21 de novembre de 2018

La vicepresidenta primera
Carmen Martínez Ramírez

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

Palau de Les Corts
València, 21 de noviembre de 2018

La vicepresidenta primera
Carmen Martínez Ramírez

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

A. PROJECTES DE LLEI

Projecte de llei, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309). Ordenació d'esmenes

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

De conformitat amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts* de l'ordenació d'esmenes de la Mesa de la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat sobre el Projecte de llei, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309).

Palau de les Corts
València, 29 de novembre de 2018

El president
Enric Morera i Català

A LA COMISSIÓ DE COORDINACIÓ, ORGANITZACIÓ I RÈGIM DE LES INSTITUCIONS DE LA GENERALITAT

La Mesa de la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat, examinat el Projecte de llei, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309) i les esmenes que hi ha presentades, de conformitat amb l'article 116.4 del Reglament de les Corts i l'ordenació proposada pel lletrat de la comissió acorda l'ordenació d'esmenes següent:

A tot el projecte de llei

Esmena número 1	De modificació
-----------------	----------------

GP Popular

A tot el text del projecte de llei

On diu: Sindicatura de Greuges,

Ha de dir: Síndic de Greuges.

Esmena número 2	De modificació
-----------------	----------------

GP Popular

A tot el text del projecte de llei

On diu: titular de la Sindicatura de Greuges,

Ha de dir: síndic o síndica de Greuges.

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

A. PROYECTOS DE LEY

Proyecto de ley, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309). Ordenación de enmiendas

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De conformidad con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts* de la ordenación de enmiendas de la Mesa de la Comisión de Coordinación, Organización y Régimen de las Instituciones de la Generalitat sobre el Proyecto de ley, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309).

Palau de les Corts
València, 29 de noviembre de 2018

El presidente
Enric Morera i Català

A LA COMISIÓN DE COORDINACIÓN, ORGANIZACIÓN Y RÉGIMEN DE LAS INSTITUCIONES DE LA GENERALITAT

La Mesa de la Comisión de Coordinación, Organización y Régimen de las Instituciones de la Generalitat, examinado el Proyecto de ley, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309) y las enmiendas presentadas al mismo, de conformidad con el artículo 116.4 del Reglamento de Les Corts y la ordenación propuesta por el letrado de la comisión acuerda la siguiente ordenación de enmiendas:

A todo el proyecto de ley

Enmienda número 1	De modificación
-------------------	-----------------

GP Popular

A todo el texto del proyecto de ley

Donde dice: Sindicatura de Greuges,

Debe decir: Síndic de Greuges.

Enmienda número 2	De modificación
-------------------	-----------------

GP Popular

A todo el texto del proyecto de ley

Donde dice: titular de la Sindicatura de Greuges,

Debe decir: síndico o síndica de Greuges.

A l'article 1

Esmena número 3	De modificació
-----------------	----------------

GP Compromís

Cal substituir l'article 1 pel següent:

Article 1*Objecte de la llei*

1. És objecte d'aquesta llei regular el procediment de designació, elecció i nomenament, l'estatut jurídic, les funcions, les facultats específiques, les relacions institucionals i de col·laboració i els aspectes essencials de l'organització i del règim intern de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana es configura, d'acord amb l'Estatut d'autonomia, com a alta comissionada de les Corts designada per aquestes per a velar per la defensa dels drets i les llibertats reconeguts en el títol I de la Constitució espanyola, en el títol II de l'Estatut d'autonomia, en els instruments internacionals de protecció dels drets humans i en la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana.

3. Les actuacions de la Sindicatura de Greuges atendran especialment la protecció dels drets de la infància i de l'adolescència i dels qui puguen trobar-se, d'acord amb l'article 19 d'aquesta llei en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, així com la defensa de la igualtat entre dones i homes. A aquests efectes, la Sindicatura de Greuges té la condició de defensora dels drets de la infància i de l'adolescència, sense detriment de les funcions que corresponguen al Ministeri Fiscal, i durà a terme la Defensoria de la Igualtat de Gènere.

4. La Sindicatura de Greuges comptarà amb un codi de bon govern, que inclourà les normes ètiques, els valors i els principis de transparència i integritat que hauran de complir la institució, la persona que ostente la titularitat i els adjunts i les adjuntes en el desenvolupament de les seues funcions.

Esmena número 4	De modificació
-----------------	----------------

GP Popular

Cal substituir el text del punt 1 de l'article 1 pel següent:

1. És objecte d'aquesta llei regular el procediment de designació, elecció i nomenament, l'estatut jurídic, les funcions, les facultats específiques, les relacions institucionals i de col·laboració i els aspectes essencials de l'organització i del règim intern del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, configurat, d'acord amb l'article 38 de l'Estatut d'autonomia, com a alt comisionat de les Corts i la persona titular del qual és designada per aquestes per a velar per la defensa dels drets i les llibertats reconeguts en el títol I de la Constitució espanyola i en el títol II de l'Estatut mateix.

Al artículo 1

Enmienda número 3	De modificación
-------------------	-----------------

GP Compromís

Hay que sustituir el artículo 1 por el siguiente:

Artículo 1*Objeto de la ley*

1. Es objeto de esta ley regular el procedimiento de designación, elección y nombramiento, el estatuto jurídico, las funciones, las facultades específicas, las relaciones institucionales y de colaboración y los aspectos esenciales de la organización y del régimen interno de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana se configura, de acuerdo con el Estatuto de autonomía, como alta comisionada de Les Corts designada por estas para velar por la defensa de los derechos y las libertades reconocidos en el título I de la Constitución española, en el título II del Estatuto de autonomía, en los instrumentos internacionales de protección de los derechos humanos y en la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana.

3. Las actuaciones de la Sindicatura de Greuges atenderán especialmente la protección de los derechos de la infancia y de la adolescencia y de quienes puedan encontrarse, de acuerdo con el artículo 19 de esta ley en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, así como la defensa de la igualdad entre mujeres y hombres. A estos efectos, la Sindicatura de Greuges tiene la condición de defensora de los derechos de la infancia y de la adolescencia, sin detrimento de las funciones que correspondan al Ministerio Fiscal, y llevará a cabo la Defensoría de la Igualdad de Género.

4. La Sindicatura de Greuges contará con un código de buen gobierno, que incluirá las normas éticas, los valores y los principios de transparencia e integridad que deberán cumplir la institución, la persona que ostente la titularidad y los adjuntos y las adjuntas en el desarrollo de sus funciones.

Enmienda número 4	De modificación
-------------------	-----------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 1 del artículo 1 por el siguiente:

1. Es objeto de la presente ley regular el procedimiento de designación, elección y nombramiento, el estatuto jurídico, las funciones, las facultades específicas, las relaciones institucionales y de colaboración y los aspectos esenciales de la organización y del régimen interno del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, configurado, de acuerdo con el artículo 38 del Estatuto de autonomía, como alto comisionado de Les Corts y cuya persona titular es designada por éstas para velar por la defensa de los derechos y libertades reconocidos en el título I de la Constitución española y en el título II del propio Estatuto.

Així mateix, també ha de vetlar per la defensa dels drets públics subjectius reconeguts en la Constitució i en l'Estatut, com també en el seu desplegament normatiu.

Esmena número 5**D'addició**

GP Ciudadanos

Punt 1

Cal afegir el text següent al final del punt 1:

[...], a l'efecte de la qual cosa podrà supervisar l'activitat de l'administració autonòmica, i en retrà compte a les Corts.

Esmena número 6**De supressió**

GP Popular

Cal suprimir el punt 2 de l'article 1.

Esmena número 7**De modificació**

GP Ciudadanos

Apartat 2

Cal substituir el text de l'apartat 2 pel següent:

2. La Sindicatura de Greuges tindrà com a finalitat vetlar per la protecció i la defensa dels drets i les llibertats reconeguts per la Constitució espanyola, per l'Estatut d'autonomia i per les normes de desplegament corresponents, com també per la protecció i la defensa dels drets de la infància i de l'adolescència reconeguts per la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets del xiquet i per la legislació sobre la infància i l'adolescència.

A aquests efectes, la Sindicatura de Greuges té la condició de defensora dels drets de la infància i de l'adolescència, sense perjudici de les funcions que corresponen al Ministeri Fiscal.

A l'article 2**Esmena número 8****De modificació**

GP Popular

Cal substituir el text del punt 2 de l'article 2 pel següent:

2. El Síndic de Greuges, alt comisionat de les Corts Valencianes, designat per aquestes, exerceix les atribucions amb plena autonomia orgànica i independència funcional per a garantir-ne l'objectivitat, la imparcialitat i la independència.

Asimismo, también velará por la defensa de los derechos públicos subjetivos reconocidos en la Constitución y en el Estatuto, así como en el desarrollo normativo de los mismos.

Enmienda número 5**De adición**

GP Ciudadanos

Punto 1

Hay que añadir el siguiente texto al final del punto 1:

[...], a cuyo efecto podrá supervisar la actividad de la administración autonómica, dando cuenta a Les Corts.

Enmienda número 6**De supresión**

GP Popular

Hay que suprimir el punto 2 del artículo 1.

Enmienda número 7**De modificación**

GP Ciudadanos

Apartado 2

Hay que sustituir el texto del apartado 2 por el siguiente:

2. La Sindicatura de Greuges tendrá como finalidad velar por la protección y la defensa de los derechos y libertades reconocidos por la Constitución española, por el Estatuto de autonomía y por las correspondientes normas de desarrollo, así como por la protección y la defensa de los derechos de la infancia y de la adolescencia reconocidos por la Convención de las Naciones Unidas sobre los derechos del niño y por la legislación sobre la infancia y la adolescencia.

A estos efectos, la Sindicatura de Greuges tiene la condición de defensora de los derechos de la infancia y de la adolescencia, sin perjuicio de las funciones que corresponden al Ministerio Fiscal.

Al artículo 2**Enmienda número 8****De modificación**

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 2 del artículo 2 por el siguiente:

2. El Síndic de Greuges, alto comisionado de las Corts Valencianas, designado por estas, ejerce sus atribuciones con plena autonomía orgánica e independencia funcional para garantizar su objetividad, imparcialidad e independencia.

Esmena número 9	De modificació
------------------------	-----------------------

GP Ciudadanos

Punt 2

Cal modificar el text del punt 2

On diu:

2. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, la persona titular de la qual és l'alta comisionada de les Corts, designada per aquestes, exerceix les atribucions amb plena autonomia orgànica i independència funcional per a garantir-ne l'objectivitat, la imparcialitat i la independència,

Ha de dir:

2. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, la persona titular de la qual és l'alta comisionada de les Corts, designada per aquestes, exerceix les atribucions amb plena autonomia orgànica i total independència funcional per a garantir-ne l'objectivitat, la imparcialitat i la independència.

Esmena número 10	De modificació
-------------------------	-----------------------

GP Popular

Cal substituir el text del punt 3 de l'article 2 pel següent:

3. Correspon a les Corts, a proposta del Síndic de Greuges i amb el vot de la majoria absoluta dels membres de la comissió encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges, definir el règim general del personal de la institució, com també les normes generals de funcionament intern i d'organització.

A l'article 3

Esmena número 11	De modificació
-------------------------	-----------------------

GP Popular

Cal substituir el text de l'article 3 pel següent:

Article 3
Seu

El Síndic de Greuges té la seu a la ciutat d'Alacant.

A l'article 4

Esmena número 12	De modificació
-------------------------	-----------------------

GP Podemos-Podem

On diu: Designació i elecció,

Ha de dir: Proposta i elecció

Enmienda número 9	De modificación
--------------------------	------------------------

GP Ciudadanos

Punto 2

Hay que modificar el texto del punto 2

Donde dice:

2. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, cuya persona titular es la alta comisionada de Les Corts, designada por estas, ejerce sus atribuciones con plena autonomía orgánica e independencia funcional para garantizar su objetividad, imparcialidad e independencia,

Debe decir:

2. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, cuya persona titular es la alta comisionada de Les Corts, designada por éstas, ejerce sus atribuciones con plena autonomía orgánica y total independencia funcional para garantizar su objetividad, imparcialidad e independencia.

Enmienda número 10	De modificación
---------------------------	------------------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 3 del artículo 2 por el siguiente:

3. Corresponde a Les Corts, a propuesta del Síndic de Greuges y con el voto de la mayoría absoluta de los miembros de la comisión encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges, definir el régimen general del personal de la institución, así como las normas generales de funcionamiento interno y organización.

Al artículo 3

Enmienda número 11	De modificación
---------------------------	------------------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del artículo 3 por el siguiente:

Artículo 3
Sede

El Síndic de Greuges tiene su sede en la ciudad de Alicante.

Al artículo 4

Enmienda número 12	De modificación
---------------------------	------------------------

GP Podemos-Podem

Donde dice: Designación y elección,

Debe decir: Propuesta y elección

Esmena número 13	De modificació	Enmienda número 13	De modificación
GP Podemos-Podem		GP Podemos-Podem	
Punt 1		Punto 1	
On diu:		Donde dice:	
El procediment per a la designació i l'elecció de la persona titular de la Sindicatura de Greuges serà el següent,		El procedimiento para la designación y la elección de la persona titular de la Sindicatura de Greuges será el siguiente,	
Ha de dir:		Debe decir:	
El procediment per a la proposta i elecció de la persona titular de la Sindicatura de Greuges serà el següent.		El procedimiento para la propuesta y elección de la persona titular de la Sindicatura de Greuges será el siguiente.	
Esmena número 14	De modificació	Enmienda número 14	De modificación
GP Podemos-Podem		GP Podemos-Podem	
Punt 1, apartat a		Punto 1, apartado a	
On diu:		Donde dice:	
En el termini de deu dies des que haja quedat vacant el càrrec, la Presidència de les Corts declararà formalment obert el procediment d'elecció i s'iniciarà un termini d'un mes perquè els grups parlamentaris puguen presentar les candidatures que estimen oportunes,		En el plazo de diez días desde que haya quedado vacante el cargo, la Presidencia de Les Corts declarará formalmente abierto el procedimiento de elección y se iniciará un plazo de un mes para que los grupos parlamentarios puedan presentar las candidaturas que estimen oportunas,	
Ha de dir:		Debe decir:	
En el termini de deu dies des que haja quedat vacant el càrrec, la Presidència de les Corts declararà formalment obert el procediment d'elecció i s'iniciarà un termini d'un mes perquè els grups parlamentaris puguen presentar les candidatures que estimen oportunas, mitjançant la forma d'un mínim de dos grups parlamentaris.		En el plazo de diez días desde que haya quedado vacante el cargo, la Presidencia de Les Corts declarará formalmente abierto el procedimiento de elección y se iniciará un plazo de un mes para que los grupos parlamentarios puedan presentar las candidaturas que estimen oportunas, mediante la forma de un mínimo de dos grupos parlamentarios.	
Esmena número 15	De modificació	Enmienda número 15	De modificación
GP Podemos-Podem		GP Podemos-Podem	
Punt 1, apartat b		Punto 1, apartado b	
On diu:		Donde dice:	
b) Els candidats i les candidates hauran de comparèixer en el termini de trenta dies davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges perquè aquesta puga valorar-ne la idoneïtat en atenció, entre altres, a les respectives trajectòries professionals i la concorrència de possibles causes d'incompatibilitat,		b) Los candidatos y candidatas habrán de comparecer en el plazo de treinta días ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para que esta pueda valorar la idoneidad en atención, entre otros, a las respectivas trayectorias profesionales y la concurrencia de posibles causas de incompatibilidad,	
Ha de dir:		Debe decir:	
b) Els candidats i les candidates hauran de comparèixer en el termini de trenta dies davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges perquè aquesta puga valorar-ne la idoneïtat en atenció, entre altres, a les respectives trajectòries personals i professionals efectives en matèria de defensa de drets humans i la concorrència de possibles causes d'incompatibilitat.		b) Los candidatos y candidatas habrán de comparecer en el plazo de treinta días ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para que esta pueda valorar la idoneidad en atención, entre otros, a las respectivas trayectorias personales y profesionales efectivas en materia de defensa de derechos humanos y la concurrencia de posibles causas de incompatibilidad.	

Esmena número 16	De modificació	Enmienda número 16	De modificación
GP Popular		GP Popular	
Cal substituir el text de l'apartat e del punt 1 de l'article 4 pel següent:		Hay que sustituir el texto del apartado e del punto 1 del artículo 4 por el siguiente:	
On diu: vot favorable de les tres cinquenes parts del Ple de les Corts,		Donde dice: voto favorable de las tres quintas partes del Pleno de Les Corts,	
Ha de dir: vot favorable de les dues terceres parts del Ple de les Corts.		Debe decir: voto favorable de las dos terceras partes del Pleno de Les Corts.	
Esmena número 17	D'addició	Enmienda número 17	De adición
GP Popular		GP Popular	
Cal afegir al final del punt 2 de l'article 4 el text següent:		Hay que añadir al final del punto 2 del artículo 4 el siguiente texto:	
L'elecció del síndic o síndica de Greuges requereix, en aquesta segona votació, el vot favorable de dues terceres parts del Ple de les Corts.		La elección del síndico o síndica de Greuges requerirá, en esta segunda votación, del voto favorable de dos terceras partes del Pleno de Les Corts.	
Esmena número 18	De supressió	Enmienda número 18	De supresión
GP Popular		GP Popular	
Cal suprimir l'apartat c del punt 3 de l'article 4.		Hay que suprimir el apartado c del punto 3 del artículo 4.	
Esmena número 19	De supressió	Enmienda número 19	De supresión
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 3, apartat c		Punto 3, apartado c	
Cal suprimir l'apartat c.		Hay que suprimir el apartado c.	
Esmena número 20	De supressió	Enmienda número 20	De supresión
GP Popular		GP Popular	
Cal suprimir l'apartat d del punt 3 de l'article 4.		Hay que suprimir el apartado d del punto 3 del artículo 4.	
Esmena número 21	De modificació	Enmienda número 21	De modificación
GP Podemos-Podem		GP Podemos-Podem	
Punt 3, apartat d		Punto 3, apartado d	
Cal substituir el text de l'apartat d pel següent:		Hay que sustituir el texto del apartado d por el siguiente:	

No haver exercit durant els dos anys anteriors a la data de presentació de la candidatura funcions directives en partits polítics, alts càrrecs o mandats representatius en les institucions públiques de la Comunitat Valenciana, o el temps que resulte de la normativa especial sobre incompatibilitats que li siga d'aplicació en raó del càrrec si fóra de major durada.

No haber ejercido durante los dos años anteriores a la fecha de presentación de la candidatura funciones directivas en partidos políticos, altos cargos o mandatos representativos en las instituciones públicas de la Comunitat Valenciana, o el tiempo que resulte de la normativa especial sobre incompatibilidades que le sea de aplicación en razón del cargo si fuera de mayor duración.

Esmena número 22

De modificació

GP Ciudadanos

Punt 3, apartat *d*

On diu:

d) No haver exercit durant els dos anys anteriors a la data de presentació de la candidatura funcions directives en partits polítics, alts càrrecs o mandats representatius en les institucions públiques de la Comunitat Valenciana,

Ha de dir:

d) No haver exercit durant els dos anys anteriors a la data de presentació de la candidatura funcions directives en partits polítics, organizacions sindicals o empresarials, alts càrrecs o mandats representatius en les institucions públiques de la Comunitat Valenciana.

Enmienda número 22

De modificación

GP Ciudadanos

Punto 3, apartado *d*

Donde dice:

d) No haber ejercido durante los dos años anteriores a la fecha de presentación de su candidatura funciones directivas en partidos políticos, altos cargos o mandatos representativos en las instituciones públicas de la Comunitat Valenciana,

Debe decir:

d) No haber ejercido durante los dos años anteriores a la fecha de presentación de su candidatura funciones directivas en partidos políticos, organizaciones sindicales o empresariales, altos cargos o mandatos representativos en las instituciones públicas de la Comunitat Valenciana.

Esmena número 23

D'addició

GP Socialista; GP Compromís

Punt 3, apartat *d*

Cal afegir al final: de l'Estat o de la Unió Europea.

Enmienda número 23

De adición

GP Socialista; GP Compromís

Punto 3, apartado *d*

Hay que añadir al final: del Estado o de la Unión Europea.

A l'article 5

No hi ha esmenes presentades.

Al artículo 5

No hay enmiendas presentadas.

A l'article 6

Esmena número 24

De modificació

GP Popular

Cal substituir el text de l'article 6 pel següent:

Article 6
Mandat

El mandat del síndic o síndica de Greuges té una duració de cinc anys. El mandat només pot renovar-se per un període addicional.

Enmienda número 24

De modificación

GP Popular

Hay que sustituir el texto del artículo 6 por el siguiente:

Artículo 6
Mandato

El mandato del síndico o síndica de Greuges tendrá una duración de cinco años. El mandato sólo podrá ser renovado por un período adicional.

Esmena número 25	De modificació	Enmienda número 25	De modificación
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Cal modificar l'article 6		Hay que modificar el artículo 6	
On diu: set anys,		Donde dice: siete años,	
Ha de dir: cinc anys.		Debe decir: cinco años.	
A l'article 7			
Esmena número 26	De modificació	Enmienda número 26	De modificación
GP Compromís		GP Compromís	
Cal substituir l'article 7 pel següent:		Hay que sustituir el artículo 7 por el siguiente:	
Article 7 <i>Declaracions d'interessos i de béns i adhesió al Codi de bon govern de la institució</i>		Artículo 7 <i>Declaraciones de intereses y de bienes y adhesión al Código de buen gobierno de la institución</i>	
1. El síndic o la síndica de Greuges haurà de presentar davant les Corts una declaració per a fer-hi constar que no exerceix cap activitat professional, mercantil, industrial o laboral considerada incompatible.		1. El síndico o la síndica de Greuges deberá presentar ante Les Corts una declaración para hacer constar que no ejerce ninguna actividad profesional, mercantil, industrial o laboral considerada incompatible.	
A més, haurà de formular declaracions de béns patrimonials, amb indicació dels béns, drets i obligacions dels quals siga titular, i de rendes percebudes l'any immediatament anterior. A aquestes declaracions adjuntarà còpia de l'última declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost sobre el patrimoni, o bé autoritzarà les Corts a obtenir aquesta informació directament davant l'administració tributaria.		Además, deberá formular declaraciones de bienes patrimoniales, con indicación de los bienes, derechos y obligaciones de los cuales sea titular, y de rentas percibidas el año inmediatamente anterior. A estas declaraciones adjuntará copia de la última declaración del impuesto sobre la renta de las personas físicas y del impuesto sobre el patrimonio, o bien autorizará a Les Corts a obtener esta información directamente ante la administración tributaria.	
2. Les declaracions ressenyades en l'apartat anterior hauran de presentar-se en prendre possessió del càrrec, en cessar-hi i en qualsevol moment durant el mandat en què es produïsca una variació substancial de les dades declarades, sempre en el termini d'un mes a comptar del fet causant.		2. Las declaraciones reseñadas en el apartado anterior deberán presentarse al tomar posesión del cargo, al cesar y en cualquier momento durante el mandato en que se produzca una variación sustancial de los datos declarados, siempre en el plazo de un mes a contar del hecho causante.	
3. El síndic o la síndica de Greuges, en prendre possessió del càrrec, haurà d'adherir-se al codi de bon govern de la institució.		3. El síndico o la síndica de Greuges, al tomar posesión del cargo, deberá adherirse al código de buen gobierno de la institución.	
Esmena número 27	De modificació	Enmienda número 27	De modificación
GP Popular		GP Popular	
Cal substituir el text del punt 1 de l'article 7 pel següent:		Hay que sustituir el texto del punto 1 del artículo 7 por el siguiente:	
1. El síndic o la síndica de Greuges ha de presentar davant de les Corts, de conformitat amb el que estableix el Codi de bon govern de la Generalitat, una declaració per a fer constar que no exerceix cap activitat professional, mercantil, industrial o laboral considerada incompatible.		1. El síndico o la síndica de Greuges deberá presentar ante Les Corts, de conformidad con lo establecido en el Código de buen gobierno de la Generalitat, una declaración para hacer constar que no ejerce ninguna actividad profesional, mercantil, industrial o laboral considerada incompatible.	

A més, ha de formular declaració de béns patrimonials i detallar-hi tots aquells béns, drets i obligacions dels quals siga titular. Ha d'adjuntar-hi còpia de l'última declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost sobre el patrimoni.

El síndic o la síndica de Greuges ha d'acreditar estar al corrent en el pagament de qualsevol tipus de deute tributari o amb la Seguretat Social

Esmena número 28

De modificació

GP Podemos-Podem

Punt 3

On diu:

El síndic o la síndica de Greuges, en prendre possessió del càrrec i de conformitat amb la normativa aplicable en la matèria, haurà d'adherir-se al Codi de bon govern de la Generalitat,

Ha de dir:

El Síndic o la Síndica de Greuges, en prendre posesió del càrrec haurà d'adherir-se al Codi de bon govern de la Generalitat i adoptar idèntiques obligacions de transparència a les imposades als membres del Consell de la Generalitat en virtut del dispost en la Llei 19/2013, de transparència, accés a la informació pública i bon govern de la Generalitat Valenciana o la norma que la substituïsca.

A l'article 8

Esmena número 29

De modificació

GP Popular

Cal substituir el text de l'apartat e del punt 1 de l'article 8 pel següent:

e) L'obertura de judici oral per delicte dolós.

Esmena número 30

De modificació

GP Ciudadanos

Punt 1, apartat e

Cal substituir el text de l'apartat e pel següent:

e) La condena per delictos dolosos a penes que no comporten aparellada inhabilitació absoluta o especial, mitjançant sentència judicial ferma.

Además, deberá formular declaración de bienes patrimoniales, detallando todos aquellos bienes, derechos y obligaciones de los que sea titular. A dicho documento se adjuntará copia de la última declaración del impuesto sobre la renta de las personas físicas y del impuesto sobre el patrimonio.

El síndico o la síndica de Greuges deberá acreditar estar al corriente en el pago de cualquier tipo de deuda tributaria o con la Seguridad Social.

Enmienda número 28

De modificación

GP Podemos-Podem

Punto 3

Donde dice:

El síndico o la síndica de Greuges, al tomar posesión del cargo y de conformidad con la normativa aplicable en la materia, deberá adherirse al Código de buen gobierno de la Generalitat,

Debe decir:

El Síndico o la Síndica de Greuges, al tomar posesión del cargo habrá de adherirse al Código de buen gobierno de la Generalitat y adoptar idénticas obligaciones de transparencia a las impuestas a los miembros del Consell de la Generalitat en virtud de lo dispuesto en la Ley 19/2013, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno de la Generalitat Valenciana o la norma que la sustituya.

Al artículo 8

Enmienda número 29

De modificación

GP Popular

Hay que sustituir el texto del apartado e del punto 1 del artículo 8 por el siguiente:

e) La apertura de juicio oral por delito doloso.

Enmienda número 30

De modificación

GP Ciudadanos

Punto 1, apartado e

Hay que sustituir el texto del apartado e por el siguiente:

e) La condena por delitos dolosos a penas que no conlleven aparejada inhabilitación absoluta o especial, mediante sentencia judicial firme.

Esmena número 31	De modificació	Enmienda número 31	De modificación
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 1, apartat f		Punto 1, apartado f	
Cal substituir el text de l'apartat f pel següent:		Hay que sustituir el texto del apartado f por el siguiente:	
f) La negligència notòria en el compliment dels deures inherents al càrrec o l'incompliment reiterat d'aquests.		f) La negligencia notoria en el cumplimiento de los deberes inherentes al cargo o su incumplimiento reiterado.	
Esmena número 32	De modificació	Enmienda número 32	De modificación
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 1, apartat g		Punto 1, apartado g	
Cal substituir el text de l'apartat g pel següent:		Hay que sustituir el texto del apartado g por el siguiente:	
g) Defunció o per incapacitat sobrevinguda.		g) Fallecimiento o por incapacidad sobrevenida.	
Esmena número 33	D'addició	Enmienda número 33	De adición
GP Popular		GP Popular	
Cal afegir l'apartat i del punt 1 de l'article 8:		Hay que añadir el apartado i del punto 1 del artículo 8:	
i) Per incompatibilitat sobrevinguda d'acord amb el que disposa l'article 11 d'aquesta llei.		i) Por incompatibilidad sobrevenida conforme a lo dispuesto en el artículo 11 de la presente ley.	
Esmena número 34	De modificació	Enmienda número 34	De modificación
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 2		Punto 2	
On diu:		Donde dice:	
2. En el supòsit esmentat en les lletres f i h de l'apartat anterior, la decisió del cessament haurà de ser adoptada per majoria de tres cinquenes parts del Ple de les Corts, oït el síndic o la síndica de Greuges, amb l'acord previ, per majoria absoluta, de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges. Aquesta, abans de pronunciar-s'hi, donarà, en tot cas, audiència a l'interessat o a la interessada.	2. En el supuesto mencionado en las letras f y h del apartado anterior, la decisión del cese deberá ser adoptada por mayoría de tres quintas partes del Pleno de Les Corts, oído el síndico o la síndica de Greuges, previo acuerdo, por mayoría absoluta, de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges. Ésta, antes de pronunciarse al respecto, dará, en todo caso, audiencia al interesado o a la interesada.		
Ha de dir:		Debe decir:	
2. En el supòsit esmentat en les lletres f i h de l'apartat anterior, la decisió del cessament haurà de ser adoptada per majoria de tres cinquenes parts del Ple de les Corts, oït el síndic o la síndica de Greuges, amb l'acord previ adoptat per una majoria de tres cinquenes parts dels diputats, en un debat específic celebrat a sol·licitud de tres grups parlamen- taris o d'una tercera part dels diputats. El síndic o la síndica podrà assistir al debat i tindrà dret a intervenir-hi abans de la votació.	2. En el supuesto mencionado en las letras f y h del apartado anterior, la decisión del cese deberá ser adoptada por mayoría de tres quintas partes del Pleno de Les Corts, oído el síndico o la síndica de Greuges, previo acuerdo adoptado por una mayoría de tres quintas partes de los diputados, en un debate específico celebrado a solicitud de tres grupos parlamentarios o de una tercera parte de los diputados. El síndico o la síndica podrá asistir al debate y tendrá derecho a intervenir en el mismo antes de la votación.		

Esmena número 35	De modificació	Enmienda número 35	De modificación
GP Popular		GP Popular	
Cal substituir el text del segon paràgraf del punt 3 de l'article 8 pel següent:		Hay que sustituir el texto del segundo párrafo del punto 3 del artículo 8 por el siguiente:	
Si concorre qualsevol de les altres causes de cessament enumerades en l'apartat 1 d'aquest precepte, han d'assumir les funcions del síndic o síndica de Greuges, fins que en prenga possessió el successor o successora. Durant aquest temps l'adjunt o adjunta ha d'exercir el càrrec amb caràcter d'interinitat i amb plenitud de funcions. En aquest cas, els adjunts han d'assumir les funcions del síndic o síndica de forma rotatòria i per ordre, començant per l'adjunt primer i per un període màxim d'un any per torn fins que es designe successor o successora.		Si concurre cualquiera de las otras causas de cese enumeradas en el apartado 1 de este precepto, asumirán las funciones del síndico o síndica de Greuges, hasta que tome posesión el sucesor o sucesora. Durante ese tiempo el adjunto o adjunta desempeñará el cargo con carácter de interinidad y con plenitud de funciones. En este caso, los adjuntos asumirán las funciones del síndico o síndica de forma rotatoria y por su orden, comenzando por el adjunto primero y por un período máximo de un año por turno hasta que se designe sucesor o sucesora.	
A l'article 9		Al artículo 9	
Esmena número 36	De modificació	Enmienda número 36	De modificación
GP Popular		GP Popular	
Cal substituir el text de l'article 9 pel següent:		Hay que sustituir el texto del artículo 9 por el siguiente:	
Article 9		Artículo 9	
Suspensió de funcions		Suspensión de funciones	
1. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges pot ser suspesa en els supòsits següents:		1. La persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges podrá ser suspendida en los siguientes supuestos:	
a) Quan una malaltia greu la incapacite temporalment per a l'exercici de les seues funcions.		a) Cuando una enfermedad grave la incapacite temporalmente para el ejercicio de sus funciones.	
b) Quan tinga la condició d'investigada en causa penal per delicte dolós.		b) Cuando tenga la condición de investigada en causa penal por delito doloso.	
2. La suspensió de funcions pels motius de l'apartat anterior ha de ser acordada per majoria absoluta de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb el síndic o síndica de Greuges i ratificada pel vot de dues tercieres parts del Ple de les Corts.		2. La suspensión de funciones por los motivos del apartado anterior deberá ser acordada por mayoría absoluta de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con el síndico o síndica de Greuges y ratificada por el voto de dos terceras partes del Pleno de Les Corts.	
3. En cas de suspensió del Síndic de Greuges i a l'efecte de la substitució, cal ajustar-se al que disposa l'article 8.3, paràgraf segon, d'aquesta llei.		3. En caso de suspensión del Síndic de Greuges y a efectos de su sustitución, se estará a lo dispuesto en el artículo 8.3, párrafo segundo, de la presente ley.	
4. Quan les Corts tinguin coneixement de la condició d'investigat del síndic o síndica, s'ha d'interrompre el còmput del seu mandat. Si es produeix l'arxivament de les actuacions, aquestes siguen sobresegudes, no es decreta obertura de judici oral en la causa que justifica la suspensió del mandato del síndic o síndica de Greuges, aquest pot reincorporar-se amb plenitud de les seues funcions al càrrec i el temps del seu mandat torna a comptabilitzar-se fins a arribar al màxim previst per aquesta llei.		4. Cuando Les Corts tengan conocimiento de la condición de investigado del síndico o síndica, se interrumpirá el cómputo de su mandato. Caso de que se produzca el archivo de las actuaciones, éstas sean sobreseídas, no se decrete apertura de juicio oral en la causa que justifica la suspensión del mandato del síndico o síndica de Greuges, este podrá reincorporarse con plenitud de sus funciones al cargo volviendo a contabilizarse el tiempo de su mandato y hasta llegar al máximo previsto por la presente ley.	
5. El que disposen els apartats precedents s'aplica als adjunts al síndic o síndica de Greuges.		5. Lo dispuesto en los apartados precedentes será de aplicación a los adjuntos al síndico o síndica de Greuges.	

Esmena número 37	De modificació	Enmienda número 37	De modificación
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 1		Punto 1	
On diu:			Donde dice:
1. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges quedarà suspesa de manera automàtica en el seu exercici quan una resolució judicial li impose presó provisional, llibertat sota fiança o processament per delictes cometidos en l'exercici de les seues funcions o per qualsevol altre delicte dolós,			1. La persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges quedará suspendida de manera automática en el ejercicio del mismo cuando una resolución judicial le imponga prisión provisional, libertad bajo fianza o procesamiento por delitos cometidos en el ejercicio de sus funciones o por cualquier otro delito doloso,
Ha de dir:			Debe decir:
1. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges quedarà suspesa de manera automàtica en el seu exercici quan una resolució judicial li impose la condició d'investigat per la comissió d'un fet punible en el si d'una investigació judicial, presó provisional, llibertat sota fiança o processament per delictes cometidos en l'exercici de les seues funcions o per qualsevol altre delicte dolós.			1. La persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges quedará suspendida de manera automática en el ejercicio del mismo cuando una resolución judicial le imponga la condición de investigado por la comisión de un hecho punible en el seno de una investigación judicial, prisión provisional, libertad bajo fianza o procesamiento por delitos cometidos en el ejercicio de sus funciones o por cualquier otro delito doloso.
A l'article 10			
Esmena número 38	De modificació	Enmienda número 38	De modificación
GP Popular		GP Popular	
Cal substituir el text del punt 3 de l'article 10 pel següent:			Hay que sustituir el texto del punto 3 del artículo 10 por el siguiente:
3. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges només pot ser retinguda o detinguda en cas de flagrant delicte, en els termes de l'article 23.3 de l'Estatut d'autonomia.			3. La persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges sólo puede ser retenida o detenida en caso de flagrante delito, en los términos del artículo 23.3 del Estatuto de autonomía.
Esmena número 39	D'addició	Enmienda número 39	De adición
GP Popular		GP Popular	
Cal afegir un punt nou a l'article 10 amb el text següent:			Hay que añadir un nuevo punto al artículo 10 con el siguiente texto:
5. El síndic o síndica gaudeix, encara després d'haver cessat en el seu mandat, d'inviolabilitat pels actes realitzats, opinions i declaracions manifestades en l'exercici de les seues funcions.			5. El síndico o síndica gozará, aún después de haber cesado en su mandato, de inviolabilidad por los actos realizados, opiniones y declaraciones manifestadas en el ejercicio de sus funciones.
A l'article 11			
Esmena número 40	De supressió	Enmienda número 40	De supresión
GP Socialista		GP Socialista	
Punt 1, apartat b		Punto 1, apartado b	
Cal suprimir: com també l'exercici [...] organitzacions esmentades.			Hay que suprimir: así como el ejercicio [...] organizaciones.

Esmena número 41	De supresió	Enmienda número 41	De supresión
GP Socialista		GP Socialista	
Punt 1, apartat g		Punto 1, apartado g	
Cal suprimir l'apartat g.		Hay que suprimir el apartado g.	
Esmena número 42	D'addició	Enmienda número 42	De adición
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Apartat 3		Apartado 3	
Cal afegir el text següent al final de l'apartat 3:		Hay que añadir el siguiente texto al final del apartado 3:	
S'entindrà el cessament des de la data en què aquella s'haja produït.		Se entenderá su cese desde la fecha en que aquella se hubiera producido.	
Esmena número 43	D'addició	Enmienda número 43	De adición
GP Popular		GP Popular	
Cal afegir al final del punt 4 de l'article 11 el text següent:		Hay que añadir al final del punto 4 del artículo 11 el siguiente texto:	
Per a determinar l'existència d'una causa d'incompatibilitat la comissió encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges, ha d'acordar-se amb el vot favorable de la majoria absoluta de la comissió. Si de l'existència d'una causa d'incompatibilitat es deriva el cessament del síndic o síndica o dels seus adjunts, cal ajustar-se al que disposa l'article 9 de la llei.		Para determinar la existencia de una causa de incompatibilidad la comisión encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges, deberá ser acordada con el voto favorable de la mayoría absoluta de la comisión. Si de la existencia de una causa de incompatibilidad se derivara el cese del síndico o síndica o de sus adjuntos, habrá que estar a lo dispuesto en el artículo 9 de la ley.	
A l'article 12		Al artículo 12	
Esmena número 44	De modificació	Enmienda número 44	De modificación
GP Compromís		GP Compromís	
Cal substituir l'article 12 pel següent:		Hay que sustituir el artículo 12 por el siguiente:	
Article 12 <i>Nombre i atribucions</i>		Artículo 12 <i>Número y atribuciones</i>	
1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges comptarà amb tres adjunts o adjuntas.		1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges contará con tres adjuntos o adjuntas.	
2. Els adjunts o les adjuntas assistiran el síndic o la síndica de Greuges en l'exercici del càrrec, assumiran les funcions que aquell o aquella els delegue, incloses les relacionades amb el govern i la gestió de la institució, així com aquelles altres funcions que els atribuïsca la legislació sectorial.		2. Los adjuntos o las adjuntas asistirán al síndico o la síndica de Greuges en el ejercicio del cargo, asumirán las funciones que aquel o aquella les delegue, incluidas las relacionadas con el gobierno y la gestión de la institución, así como aquellas otras funciones que les atribuya la legislación sectorial.	

3. Sense perjudici de la resta de funcions que el síndic o la síndica de Greuges delegue en les adjuntes, una d'elles estarà especialitzada en la defensa dels drets de la infància i l'adolescència i una altra en la defensa dels drets de les persones amb diversitat funcional.

4. El reglament d'organització i funcionament de la institució determinarà el règim de substitucions i suplències aplicable entre el síndic o la síndica de Greuges i els seus adjunts i adjuntes.

Esmena número 45

De modificació

GP Popular

Cal substituir el text del punt 1 de l'article 12 pel següent:

1. El síndic o síndica ha de comptar amb dos adjunts o adjuntes, un d'ells especialitzat en la defensa dels drets de la infància i l'adolescència i un altre especialitzat en la defensa dels drets de les persones amb diversitat funcional.

Esmena número 46

De modificació

GP Ciudadanos

Punt 1

On diu:

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges comptarà amb tres adjunts o adjuntes, una d'elles especialitzada en la defensa dels drets de la infància i l'adolescència i una altra especialitzada en la defensa dels drets de les persones amb diversitat funcional,

Ha de dir:

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges comptarà amb dues persones adjuntes, una d'elles especialitzada en la defensa dels drets de la infància i l'adolescència i una altra especialitzada en la defensa dels drets de les persones amb diversitat funcional.

Esmena número 47

De modificació

GP Popular

Cal substituir el text del punt 3 de l'article 12 pel següent:

3. El reglament d'organització i funcionament de la institució ha de determinar el règim de substitucions i suplències aplicable entre el síndic o la síndica de Greuges i els seus adjunts i adjuntes, tenint en compte que els adjunts han d'assumir les funcions del síndic o síndica de forma rotatorià i per ordre, començant per l'adjunt primer i per un període màxim d'un any per torn fins que es designe successor o successora.

3. Sin perjuicio del resto de funciones que el síndico o la síndica de Greuges delegue en las adjuntas, una de ellas estará especializada en la defensa de los derechos de la infancia y la adolescencia y otra en la defensa de los derechos de las personas con diversidad funcional.

4. El reglamento de organización y funcionamiento de la institución determinará el régimen de sustituciones y suplencias aplicable entre el síndico o la síndica de Greuges y sus adjuntos y adjuntas.

Enmienda número 45

De modificación

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 1 del artículo 12 por el siguiente:

1. El síndico o síndica contará con dos adjuntos o adjuntas, uno de ellos especializado en la defensa de los derechos de la infancia y adolescencia y otro especializado en la defensa de los derechos de las personas con diversidad funcional.

Enmienda número 46

De modificación

GP Ciudadanos

Punto 1

Donde dice:

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges contará con tres adjuntos o adjuntas, una de ellas especializada en la defensa de los derechos de la infancia y adolescencia y otra especializada en la defensa de los derechos de las personas con diversidad funcional,

Debe decir:

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges contará con dos personas adjuntas, una de ellas especializada en la defensa de los derechos de la infancia y adolescencia y otra especializada en la defensa de los derechos de las personas con diversidad funcional.

Enmienda número 47

De modificación

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 3 del artículo 12 por el siguiente:

3. El reglamento de organización y funcionamiento de la institución determinará el régimen de sustituciones y suplencias aplicable entre el síndico o la síndica de Greuges y sus adjuntos y adjuntas, teniendo en cuenta que los adjuntos asumirán las funciones del síndico o síndica de forma rotatoria y por su orden, comenzando por el adjunto primero y por un período máximo de un año por turno hasta que se designe sucesor o sucesora.

A l'article 13**Esmena número 48** **De modificació**

GP Podemos-Podem

On diu: Designació i elecció,

Ha de dir: Proposta i elecció.

Esmena número 49 **De modificació**

GP Podemos-Podem

Punt 1

On diu:

1. El síndic o la síndica de Greuges designarà, en atenció al principi d'igualtat entre dones i homes, les persones que estime més adequades per a ocupar els llocs d'adjunts i adjunes,

Ha de dir:

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges proposarà, en atención al principio de igualdad entre mujeres y hombres, las personas que estime más adecuadas, en atención a las respectivas trayectorias personales y profesionales efectivas en materia de defensa de los derechos humanos, para ocupar los puestos de adjuntas y adjuntas

Esmena número 50 **De modificació**

GP Popular

Cal substituir el text del paràgraf segon del punt 1 de l'article 13 pel següent:

Les Corts han de procurar que existisca una presència paritària d'homes i dones en la designació del síndic o síndica i dels seus adjunts o adjunes.

Esmena número 51 **De modificació**

GP Popular

Cal substituir el text del punt 2 de l'article 13 pel següent:

2. Les persones designades han de comparèixer davant de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges perquè aquesta puga valorar-ne la idoneitat, amb el vot afirmatiu de les dues tercieres parts dels diputats de la comissió, en atenció, entre d'altres, a les trajectòries professionals respectives i la concorrència de possibles causes d'incompatibilitat.

Al artículo 13**Enmienda número 48** **De modificación**

GP Podemos-Podem

Donde dice: Designación y elección,

Debe decir: Propuesta y elección.

Enmienda número 49 **De modificación**

GP Podemos-Podem

Punto 1

Donde dice:

1. El síndico o la síndica de Greuges designará, en atención al principio de igualdad entre mujeres y hombres, a las personas que estime más adecuadas para ocupar los lugares de adjuntas y adjuntas,

Debe decir:

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges propondrá, en atención al principio de igualdad entre mujeres y hombres, a las personas que estime más adecuadas, en atención a las respectivas trayectorias personales y profesionales efectivas en materia de defensa de los derechos humanos, para ocupar los puestos de adjuntas y adjuntas

Enmienda número 50 **De modificación**

GP Popular

Hay que sustituir el texto del párrafo segundo del punto 1 del artículo 13 por el siguiente:

Les Corts procurarán que exista una presencia paritaria de hombres y mujeres en la designación del síndico o síndica y de sus adjuntas o adjuntas.

Enmienda número 51 **De modificación**

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 2 del artículo 13 por el siguiente:

2. Las personas designadas comparecerán ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges para que ésta pueda valorar su idoneidad, con el voto afirmativo de las dos terceras partes de los diputados de la comisión, en atención, entre otras, a sus respectivas trayectorias profesionales y la concurrencia de posibles causas de incompatibilidad.

Esmena número 52	De modificació	Enmienda número 52	De modificación
GP Podemos-Podem		GP Podemos-Podem	
Punt 2		Punto 2	
On diu:		Donde dice:	
2. Les persones designades compareixeran davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges,		2. Las personas designadas comparecerán ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges,	
Ha de dir:		Debe decir:	
2. Les persones proposades compareixeran davant la comissió de les Corts encarregades de les relacions amb la Sindicatura de Greuges.		2. Las personas propuestas comparecerán ante la comisión de Les Corts encargadas de las relaciones con la Sindicatura de Greuges.	
Esmena número 53	De modificació	Enmienda número 53	De modificación
GP Podemos-Podem		GP Podemos-Podem	
Punt 3		Punto 3	
On diu:		Donde dice:	
El dictamen favorable de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges serà condició necessària per a fer el nomenament de qualsevol adjunt o adjunta,		El dictamen favorable de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges será condición necesaria para hacer el nombramiento de cualquiera adjunto o adjunta,	
Ha de dir:		Debe decir:	
El dictamen previ i favorable de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges serà condició necessària per a fer el nomenament de qualsevol adjunt o adjunta.		El dictamen previo y favorable de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges será condición necesaria para hacer el nombramiento de cualquiera adjunto o adjunta.	
Esmena número 54	De supressió	Enmienda número 54	De supresión
GP Popular		GP Popular	
Cal suprimir l'apartat c del punt 4 de l'article 13.		Hay que suprimir el apartado c del punto 4 del artículo 13.	
Esmena número 55	De supressió	Enmienda número 55	De supresión
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 4, apartat c		Punto 4, apartado c	
Cal suprimir l'apartat c.		Hay que suprimir el apartado c.	
A l'article 14		Al artículo 14	
Esmena número 56	De modificació	Enmienda número 56	De modificación
GP Popular		GP Popular	
Cal substituir el text del punt 1 de l'article 14 pel següent:		Hay que sustituir el texto del punto 1 del artículo 14 por el siguiente:	

1. El nomenament dels adjunts i les adjuntes s'ha d'efectuar per resolució del síndic o de la síndica de Greuges, la qual s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, d'acord amb el que disposen els articles anteriors.

Esmena número 57**De modificació**

GP Ciudadanos

Punt 2

Cal substituir el text del punt 2 pel següent:

2. La presa de possessió tindrà lloc davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges, prestant jurament o promesa del compliment de la Constitució espanyola, de l'Estatut d'autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic, com també de l'exercici fidel de les funcions inherents al càrrec.

Esmena número 58**D'addició**

GP Ciudadanos

Cal afegir un punt nou a l'article 14.

__. No haver exercit durant els dos anys anteriors a la data de presentació de la seua candidatura funcions directives en partits polítics, organitzacions sindicals o empresarials, alts càrrecs o mandats representatius en les institucions públiques de la Comunitat Valenciana.

Esmena número 59**D'addició**

GP Compromís

Cal afegir un apartat nou:

3. Els adjunts i les adjuntes hauran d'adherir-se al codi de bon govern de la institució i presentar les declaracions d'interessos i de béns i rendes en els mateixos termes que estableix l'article 7 per al síndic o síndica de Greuges.

A l'article 15**Esmena número 60****De modificació**

GP Popular

Cal substituir el text del punt 1 de l'article 15 pel següent:

1. El síndic o síndica de Greuges pot cessar als adjunts i adjuntes, quan concorreguen alguns dels supòsits de l'article 8. La comissió de les Corts encarregada de les relacions amb el

1. El nombramiento de los adjuntos y las adjuntas se efectuará por resolución del síndico o de la síndica de Greuges, que se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, de acuerdo con lo dispuesto en los artículos anteriores.

Enmienda número 57**De modificación**

GP Ciudadanos

Punto 2

Hay que sustituir el texto del punto 2 por el siguiente:

2. La toma de posesión tendrá lugar ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges, prestando juramento o promesa del cumplimiento de la Constitución española, del Estatuto de autonomía y del resto del ordenamiento jurídico, así como del fiel ejercicio de las funciones inherentes al cargo.

Enmienda número 58**De adición**

GP Ciudadanos

Hay que añadir un nuevo punto al artículo 14.

__. No haber ejercido durante los dos años anteriores a la fecha de presentación de su candidatura funciones directivas en partidos políticos, organizaciones sindicales o empresariales, altos cargos o mandatos representativos en las instituciones públicas de la Comunitat Valenciana.

Enmienda número 59**De adición**

GP Compromís

Hay que añadir un apartado nuevo:

3. Los adjuntos y las adjuntas deberán adherirse al código de buen gobierno de la institución y presentar las declaraciones de intereses y de bienes y rentas en los mismos términos que establece el artículo 7 para el síndico o síndica de Greuges.

Al artículo 15**Enmienda número 60****De modificación**

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 1 del artículo 15 por el siguiente:

1. El síndico o síndica de Greuges podrá cesar a los adjuntos y adjuntas, cuando concurran algunos de los supuestos del artículo 8. El cese de los adjuntos o adjuntas deberá ponerse

Síndic de Greuges ha de ser sabedora del cessament dels adjunts o adjuntes i ratificar la decisió amb el vot de les dues terceres parts dels vots dels diputats de la comissió.

Esmena número 61	De modificació
------------------	----------------

GP Podemos-Podem

Punt 1

Cal substituir el text del punt 1 pel següent:

La persona titular de la Sindicatura de Greuges podrà cessar els adjunts i les adjuntes i ha de compareixer, en el termini màxim de 30 dies, davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges per a retre compte de la decisió adoptada.

Mentre el titular de la Sindicatura de Comptes no haja informado a Les Corts sobre aquest cese, tot compliment els termes expressats damunt, no es podrà proposar la compareixença d'un nou candidat o candidata a ocupar el càrrec d'adjunt.

Esmena número 62	De modificació
------------------	----------------

GP Popular

Cal substituir el text del punt 4 de l'article 15 pel següent:

4. La persona que ocupe el càrrec d'adjunt o adjunta ha de quedar suspesa en l'exercici de les seues funcions, d'acord amb el que disposa l'article 9.2 d'aquesta llei. Aquesta suspensió l'ha d'acordar el síndic o síndica i ratificar-la la majoria absoluta dels membres de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb el Síndic, ratificada pel vot favorable de les dues terceres parts del Ple de les Corts.

Esmena número 63	De modificació
------------------	----------------

GP Ciudadanos

Punt 4

On diu:

4. La persona que ocupe el càrrec d'adjunt o adjunta quedará suspensa de manera automática en el seu exercici quan una resolució judicial li imposse presó provisional, llibertat sota fiança o processament per delictes cometidos en l'exercici de les seues funcions o per qualsevol altre delicte dolós,

Ha de dir:

4. La persona que ocupe el càrrec d'adjunt o adjunta quedará suspensa de manera automática en el seu exercici quan una resolució judicial li imponga la condición d'investigado por la comisión d'un fet punible en el si d'una investigació judicial, presó provisional, llibertat sota fiança o processament per delictes cometidos en l'exercici de les seues funcions o per qualsevol altre delicte dolós.

en conocimiento de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges, que deberá ratificar la decisión con el voto de las dos terceras partes de los votos de los diputados de la comisión.

Enmienda número 61	De modificación
--------------------	-----------------

GP Podemos-Podem

Punto 1

Hay que sustituir el texto del punto 1 por el siguiente:

La persona titular de la Sindicatura de Greuges podrá cesar a los adjuntos y las adjuntas y ha de comparecer, en el plazo máximo de 30 días, ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para dar cuenta de la decisión adoptada.

Mientras el titular de la Sindicatura de Comptes no haya informado a Les Corts sobre este cese, cumpliendo los términos expresados arriba, no se podrá proponer la comparecencia de un nuevo candidato o candidata a ocupar el cargo de adjunto.

Enmienda número 62	De modificación
--------------------	-----------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 4 del artículo 15 por el siguiente:

4. La persona que ocupe el cargo de adjunto o adjunta quedará suspendida en el ejercicio de sus funciones, conforme a lo dispuesto en el artículo 9.2 de la presente ley. Dicha suspensión será acordada por el síndico o síndica y ratificada por la mayoría absoluta de los miembros de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con el Síndic, ratificada por el voto favorable de las dos terceras partes del Pleno de Les Corts.

Enmienda número 63	De modificación
--------------------	-----------------

GP Ciudadanos

Punto 4

Donde dice:

4. La persona que ocupe el cargo de adjunto o adjunta quedará suspendida de manera automática en el ejercicio del mismo cuando una resolución judicial le imponga prisión provisional, libertad bajo fianza o procesamiento por delitos cometidos en el ejercicio de sus funciones o por cualquier otro delito doloso,

Debe decir:

4. La persona que ocupe el cargo de adjunto o adjunta quedará suspendida de manera automática en el ejercicio del mismo cuando una resolución judicial le imponga la condición de investigado por la comisión de un hecho punible en el seno de una investigación judicial, prisión provisional, libertad bajo fianza o procesamiento por delitos cometidos en el ejercicio de sus funciones o por cualquier otro delito doloso.

Esmena número 64	De supresió
-------------------------	--------------------

GP Popular

Cal suprimir el punt 5 de l'article 15.

A l'article 16

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 17

Esmena número 65	De modificació
-------------------------	-----------------------

GP Popular

Cal substituir el text del punt 1 de l'article 17 pel següent:

On diu:

1. En l'exercici de les seues funcions, la Sindicatura de Greuges pot investigar les actuacions i les inactivitats de,

Ha de dir:

1. En l'exercici de les seues funcions i, en concret, per a vetlar i defensar els drets, les llibertats i els drets públics subjectius reconeguts en la Constitució, en l'Estatut i en el nostre ordenament jurídic, el Síndic de Greuges pot investigar les actuacions i les inactivitats de.

Esmena número 66	De modificació
-------------------------	-----------------------

GP Popular

Cal substituir el text de l'apartat f del punt 1 de l'article 17 pel següent:

f) Les universitats públiques de la Comunitat, com també els organismes i les entitats que en depenguen, siga quina siga la forma de la vinculació jurídica i sempre que actuen exercint potestats públiques.

Esmena número 67	De modificació
-------------------------	-----------------------

GP Compromís

Cal modificar la lletra h, de l'apartat 1 pel següent:

On diu:

h) Les persones físiques i jurídiques que percep unes ajudes o subvencions de l'administració autonòmica valenciana o de qualsevol altra entitat esmentada en la llei que regula les matèries de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, en les quanties, els termes i els terminis que aquesta llei estableix,

Enmienda número 64	De supresión
---------------------------	---------------------

GP Popular

Hay que suprimir el punto 5 del artículo 15.

Al artículo 16

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 17

Enmienda número 65	De modificación
---------------------------	------------------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 1 del artículo 17 por el siguiente:

Donde dice:

1. En el ejercicio de sus funciones, la Sindicatura de Greuges podrá investigar las actuaciones e inactividades de,

Debe decir:

1. En el ejercicio de sus funciones y, en concreto, para velar y defender los derechos, libertades y derechos públicos sujetivos reconocidos en la Constitución, en el Estatuto y en nuestro ordenamiento jurídico, el Síndic de Greuges podrá investigar las actuaciones e inactividades de.

Enmienda número 66	De modificación
---------------------------	------------------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del apartado f del punto 1 del artículo 17 por el siguiente:

f) Las universidades públicas de la Comunitat, así como los organismos y entidades que dependan de ellas, sea cual sea la forma de su vinculación jurídica y siempre que actúen ejerciendo potestades públicas.

Enmienda número 67	De modificación
---------------------------	------------------------

GP Compromís

Hay que modificar la letra h, del apartado 1 por el siguiente:

Donde dice:

h) Las personas físicas y jurídicas que perciban ayudas o subvenciones de la administración autonómica valenciana o de cualquier otra entidad mencionada en la ley que regula las materias de transparencia, buen gobierno y participación ciudadana de la Comunitat Valenciana, en las cantidades, los términos y los plazos que esta ley establece,

Ha de dir:

h) Les persones físiques i jurídiques que percepren ajudes o subvencions públiques en quanties, termes i terminis pels quals estiguin obligats a complir les obligacions de transparència que estableix la llei de la Generalitat que regula la transparència en la Comunitat Valenciana.

A l'article 18

No hi ha esmenes presentades.

Al títol del capítol II del títol II

Esmena número 68

De modificació

GP Compromís

Cal modificar el títol del capítol II del títol II:

On diu:

De les situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat,

Ha de dir:

Àmbits i situacions d'atenció preferent.

A l'article 19

Esmena número 69

De modificació

GP Popular

Cal substituir el text de l'article 19 pel següent:

Article 19

Situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat

El Síndic de Greuges ha de prestar una atenció preferent i prioritària a aquells supòsits en què puga detectar-se l'existència de persones o col·lectius en situacions de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, o la discriminació per qualsevol de les condicions o les circumstàncies personals o socials a les quals es refereix l'article 14 de la Constitució.

Esmena número 70

D'addició

GP Compromís

Cal afegir un apartat nou:

2. La Sindicatura de Greuges, com a Defensoria de la Igualtat de Género, velará especialmente por el cumplimiento de las normas y las medidas necesarias para garantizar la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres. En este sentido, atenderá de manera especial las situaciones de

Debe decir:

h) Las personas físicas y jurídicas que perciban ayudas o subvenciones públicas en cuantías, términos y plazos por los que estén obligados a cumplir las obligaciones de transparencia que establece la ley de la Generalitat que regula la transparencia en la Comunitat Valenciana.

Al artículo 18

No hay enmiendas presentadas.

Al título del capítulo II del título II

Enmienda número 68

De modificación

GP Compromís

Hay que modificar el título del capítulo II del título II:

Donde dice:

De las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad,

Debe decir:

Ámbitos y situaciones de atención preferente.

Al artículo 19

Enmienda número 69

De modificación

GP Popular

Hay que sustituir el texto del artículo 19 por el siguiente:

Artículo 19

Situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad

El Síndic de Greuges prestará una atención preferente y prioritaria a aquellos supuestos en los que pueda detectarse la existencia de personas o colectivos en situaciones de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, o la discriminación por cualquiera de las condiciones o circunstancias personales o sociales a las que se refiere el artículo 14 de la Constitución.

Enmienda número 70

De adición

GP Compromís

Hay que añadir un apartado nuevo:

2. La Sindicatura de Greuges, como Defensoría de la Igualdad de Género, velará especialmente por el cumplimiento de las normas y las medidas necesarias para garantizar la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres. En este sentido, atenderá de manera especial las situaciones de

o desigualtat que es donen per raó de gènere en qualsevol àmbit de la vida, i vigilarà que el principi d'igualtat entre dones i homes estiga present de manera transversal en tots els àmbits de les polítiques públiques i en l'actuació de tots els poders públics.

A l'article 20

Esmena número 71	De supressió
------------------	--------------

GP Popular

Cal suprimir l'article 20.

Esmena número 72	De modificació
------------------	----------------

GP Compromís

On diu:
A fi de contribuir a la prevenció, el diagnòstic i la correcció de les situacions esmentades en el precepte anterior, la Sindicatura de Greuges ha de mantenir una interlocució directa i habitual amb entitats i organitzacions que disposen d'informació i conegeuen la realitat dels contextos socials on es produeixen les situacions d'exclusió o vulnerabilitat,

Ha de dir:

A fi de contribuir a la prevenció, el diagnòstico i la corrección de las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad y de las situaciones de discriminación o desigualdad por razón de género, la Sindicatura de Greuges ha de mantener una interlocución directa y habitual con entidades y organizaciones que dispongan de información y conozcan la realidad de los contextos sociales donde se producen las situaciones de exclusión o vulnerabilidad.

A l'article 21

Esmena número 73	De supressió
------------------	--------------

GP Popular

Cal suprimir l'article 21.

A l'article 22
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 23
No hi ha esmenes presentades.

discriminación o desigualdad que se dan por razón de género en cualquier ámbito de la vida, y vigilará que el principio de igualdad entre mujeres y hombres esté presente de manera transversal en todos los ámbitos de las políticas públicas y en la actuación de todos los poderes públicos.

Al artículo 20

Enmienda número 71	De supresión
--------------------	--------------

GP Popular

Hay que suprimir el artículo 20.

Enmienda número 72	De modificación
--------------------	-----------------

GP Compromís

Donde dice:
Con el fin de contribuir a la prevención, diagnóstico y corrección de las situaciones mencionadas en el precepto anterior, la Sindicatura de Greuges mantendrá una interlocución directa y habitual con entidades y organizaciones que dispongan de información y conozcan la realidad de los contextos sociales donde se producen las situaciones de exclusión o vulnerabilidad,

Debe decir:

Con el fin de contribuir a la prevención, diagnóstico y corrección de las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad y de las situaciones de discriminación o desigualdad por razón de género, la Sindicatura de Greuges mantendrá una interlocución directa y habitual con entidades y organizaciones que dispongan de información y conozcan la realidad de los contextos sociales donde se producen.

Al artículo 21

Enmienda número 73	De supresión
--------------------	--------------

GP Popular

Hay que suprimir el artículo 21.

Al artículo 22
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 23
No hay enmiendas presentadas.

A l'article 24**Esmena número 74****De modificació**

GP Ciudadanos

Punt 1

Cal substituir el text del punt 1 pel següent:

1. Tota persona física o jurídica que invoque un interès legítim, sense cap restricció, directament o a través de representant acreditat degudament, podrà instar davant la persona titular de la Sindicatura de Greuges l'inici d'un procediment de queixa o consulta.

Esmena número 75**D'addició**

GP Ciudadanos

Cal afegir un punt nou a l'article 24 amb el text següent:

__. El síndic o la síndica podrá continuar la investigación fins i tot en el caso de que la persona interesada manifieste el deseo de retirar la queja.

A l'article 25**Esmena número 76****De modificació**

GP Compromís

Cal substituir l'article 25 pel següent:

Article 25*Altres legitimacions per a instar l'inici del procediment*

1. El Ple de les Corts, qualsevol de les seues comissions parlamentàries i les diputades i els diputats autonòmics poden instar la persona titular de la Sindicatura de Greuges a iniciar un procediment de queixa per a determinar si una actuació o inactivitat dels subjectes esmentats en l'article 17 d'aquesta llei ha vulnerat els drets i les llibertats d'una persona o d'un determinat col·lectiu.

2. Així mateix, poden instar l'inici d'investigacions amb idèntica finalitat:

a) Els membres de les Corts Generals que hagen sigut elegits per les circumscripcions electorals de la Comunitat Valenciana.

b) Els senadors i les senadores que hagen sigut designats per les Corts.

c) Els càrrecs electius de les entitats locals de la Comunitat Valenciana, amb relació a assumptes que afecten el seu àmbit territorial de competències.

Al artículo 24**Enmienda número 74****De modificación**

GP Ciudadanos

Punto 1

Hay que sustituir el texto del punto 1 por el siguiente:

1. Toda persona física o jurídica que invoque un interés legítimo, sin restricción alguna, directamente o a través de representante debidamente acreditado, podrá instar ante la persona titular de la Sindicatura de Greuges el inicio de un procedimiento de queja o consulta.

Enmienda número 75**De adición**

GP Ciudadanos

Hay que añadir un nuevo punto al artículo 24 con el siguiente texto:

__. El síndic o la síndica podrá continuar la investigación incluso en el caso de que la persona interesada manifestara su deseo de retirar la queja.

Al artículo 25**Enmienda número 76****De modificación**

GP Compromís

Hay que sustituir el artículo 25 por el siguiente:

Artículo 25*Otras legitimaciones para instar el inicio del procedimiento*

1. El Pleno de Les Corts, cualquiera de sus comisiones parlamentarias y las diputadas y diputados autonómicos podrán instar a la persona titular de la Sindicatura de Greuges a iniciar un procedimiento de queja para determinar si una actuación o inactividad de los sujetos mencionados en el artículo 17 de esta ley ha vulnerado los derechos y libertades de una persona o de un colectivo determinado.

2. Asimismo, podrán instar el inicio de investigaciones con idéntica finalidad:

a) Los miembros de las Cortes Generales que hayan sido elegidos por las circunscripciones electorales de la Comunitat Valenciana.

b) Los senadores y senadoras que hayan sido designados por Les Corts.

c) Los cargos electivos de las entidades locales de la Comunitat Valenciana, en relación con asuntos que afecten su ámbito territorial de competencias.

d) Els diputats i les diputades del Parlament Europeu que tinguen la condició de valencians o valencianes.

e) Els membres de les institucions que, d'acord amb l'article 20.3 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, formen part de la Generalitat.

No poden presentar queixes els membres de les institucions que formen part de la Generalitat en matèries relacionades amb l'àmbit de competències en què exercisquen funcions de caràcter executiu.

A l'article 26

Esmena número 77	De modificació
------------------	----------------

GP Popular

Cal substituir el text de l'apartat *a* del punt 1 de l'article 26 pel següent:

a) Mitjançant un escrit o verbalment mitjançant la personació en la seu del Síndic de Greuges.

Esmena número 78	De supressió
------------------	--------------

GP Popular

Cal suprimir l'apartat *b* del punt 1 de l'article 26.

Esmena número 79	De modificació
------------------	----------------

GP Popular

Cal substituir el text del punt 2 de l'article 26 pel següent:

2. Quan s'opte per presentar les queixes per escrit, pot presentar-se formalitzada en paper, de conformitat amb el que disposa la normativa sobre el procediment administratiu comú, o preferentment per via telemàtica, conforme es determine reglamentàriament que, en tot cas, defineix les eines i els programes informàtics que poden utilitzar-se.

Esmena número 80	De modificació
------------------	----------------

GP Popular

Cal substituir el text del punt 3 de l'article 26 pel següent:

On diu:

3. En cas de presentació d'una queixa verbal, el personal de la institució ha de procedir,

Ha de dir:

3. En caso de presentación de una queja verbal, el personal de la institución procederá,

d) Los diputados y diputadas del Parlamento Europeo que tengan la condición de valencianos o valencianas.

e) Los miembros de las instituciones que, de acuerdo con el artículo 20.3 del Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, formen parte de la Generalitat.

No pueden presentar quejas los miembros de las instituciones que formen parte de la Generalitat en materias relacionadas con el ámbito de competencias en que ejerzan funciones de carácter ejecutivo.

Al artículo 26

Enmienda número 77	De modificación
--------------------	-----------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del apartado *a* del punto 1 del artículo 26 por el siguiente:

a) Mediante escrito o verbalmente mediante la personación en la sede del Síndic de Greuges.

Enmienda número 78	De supresión
--------------------	--------------

GP Popular

Hay que suprimir el apartado *b* del punto 1 del artículo 26.

Enmienda número 79	De modificación
--------------------	-----------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 2 del artículo 26 por el siguiente:

2. Cuando se opte por presentar las quejas por escrito, podrá presentarse formalizada en papel, de conformidad con lo dispuesto en la normativa sobre el procedimiento administrativo común, o preferentemente por vía telemática, conforme se determine reglamentariamente que, en todo caso, definirá las herramientas y programas informáticos que podrán utilizarse.

Enmienda número 80	De modificación
--------------------	-----------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del punto 3 del artículo 26 por el siguiente:

Donde dice:

3. En caso de presentación de una queja verbal, el personal de la institución procederá,

Debe decir:

3. En caso de presentación, el personal de la institución procederá.

A l'article 27
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 28

Esmena número 81	De modificació
------------------	----------------

GP Popular

Cal substituir el text de l'apartat *b* del punt 1 de l'article 28 pel següent:

b) Una descripció dels fets que motiven la queixa.

Esmena número 82	De supressió
------------------	--------------

GP Popular

Cal suprimir l'apartat *c* del punt 1 de l'article 28.

Esmena número 83	D'addició
------------------	-----------

GP Ciudadanos

Punt 2

Cal afegir el text següent al final del punt 2:

2., en qualsevol suport admès legalment.

Esmena número 84	D'addició
------------------	-----------

GP Ciudadanos

Cal afegir un punt a l'article 28.

— La data de presentació de la queixa o sol·licitud haurà de quedar acreditada en tots els casos, siga quin siga el mitjà de presentació.

A l'article 29
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 30

Esmena número 85	D'addició
------------------	-----------

GP Ciudadanos

Punt 2

Cal afegir un apartat nou al punt 2:

— Quan no estiguin acompañades amb els documents necessaris ni s'aporten els documents requerits per la Sindicatura de Greuges en virtut del que disposa l'article 28.2.

Al artículo 27
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 28

Enmienda número 81	De modificación
--------------------	-----------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto del apartado *b* del punto 1 del artículo 28 por el siguiente:

b) Una descripción de los hechos que motivan la queja.

Enmienda número 82	De supresión
--------------------	--------------

GP Popular

Hay que suprimir el apartado *c* del punto 1 del artículo 28.

Enmienda número 83	De adición
--------------------	------------

GP Ciudadanos

Punto 2

Hay que añadir el siguiente texto al final del punto 2:

2., en cualquier soporte legalmente admitido.

Enmienda número 84	De adición
--------------------	------------

GP Ciudadanos

Hay que añadir un punto al artículo 28.

— La fecha de presentación de la queja o solicitud deberá quedar acreditada en todos los casos, sea cual sea el medio de presentación.

Al artículo 29
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 30

Enmienda número 85	De adición
--------------------	------------

GP Ciudadanos

Punto 2

Hay que añadir un nuevo apartado al punto 2:

— Cuando no vayan acompañadas de los documentos necesarios ni se aporten los documentos requeridos por la Sindicatura de Greuges en virtud de lo dispuesto en el artículo 28.2.

Esmena número 86	D'addició	Enmienda número 86	De adición
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 2		Punto 2	
Cal afegir un apartat nou al punt 2:		Hay que añadir un nuevo apartado al punto 2:	
_) Quan es plantegen qüestions que estiguen pendents d'una resolució judicial.		_) Cuando se planteen cuestiones que estén pendientes de una resolución judicial.	
Esmena número 87	De modificació	Enmienda número 87	De modificación
GP Socialista; GP Compromís		GP Socialista; GP Compromís	
Punt 3		Punto 3	
On diu: Abans d'adoptar [...] administracions públiques,		Donde dice: Antes de adoptar [...] administraciones públicas,	
Ha de dir: El síndic o la síndica de Greuges podrà demanar a la persona que ha formulat la queixa la modificació o la millora de l'escript. En tot cas, abans de procedir a la inadmissió d'una queixa s'haurà de requerir a qui l'ha formulat perquè l'esmene, en els termes que preveu la normativa reguladora del procediment administratiu comú de les administracions públiques.		Debe decir: El síndic o la síndica de Greuges podrá pedir a la persona que ha formulado la queja la modificación o la mejora del escrito. En cualquier caso, antes de proceder a la inadmisión de una queja se tendrá que requerir a quien la ha formulado para que la enmiende, en los términos previstos en la normativa reguladora del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.	
Esmena número 88	D'addició	Enmienda número 88	De adición
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Cal afegir un apartat nou a l'article 30 amb el text següent:		Hay que añadir un nuevo apartado al artículo 30 con el siguiente texto:	
_. En el cas que la queixa siga rebutjada, el síndic o síndica de Greuges ho farà en escrit motivat, i pot informar l'interessat sobre les vies més oportunes per a exercitar la seu acció, si al seu parer n'hi ha alguna, i sense perjudici que l'interessat puga utilitzar les que considere més pertinentes.		_. En el caso de que la queja sea rechazada, el síndic o síndica de Greuges lo hará en escrito motivado, pudiendo informar al interesado sobre las vías más oportunas para ejercitar su acción, si a su entender hubiese alguna, y sin perjuicio de que el interesado pudiera utilizar las que considere más pertinentes.	
A l'article 31		Al artículo 31	
No hi ha esmenes presentades.		No hay enmiendas presentadas.	
A l'article 32		Al artículo 32	
Esmena número 89	D'addició	Enmienda número 89	De adición
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 1		Punto 1	
Cal afegir el text següent al final del punt 1:		Hay que añadir el siguiente texto al final del punto 1:	
Això no impedirà, tanmateix, la investigació sobre els problemes generals plantejats en les queixes presentades.		Ello no impedirá, sin embargo, la investigación sobre los problemas generales planteados en las quejas presentadas.	

Esmena número 90	D'addició	Enmienda número 90	De adición
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Punt 4		Punto 4	
Cal afegir el text següent al final del punt 4		Hay que añadir el siguiente texto al final del punto 4	
4. [...] En els supòsits en què les Corts es troben dissoltes, el síndic o síndica es dirigirà a la Diputació Permanent.	4. [...] En los supuestos en los que Les Corts se encuentren disueltas, el síndic o síndica se dirigirá a la Diputación Permanente.		
A l'article 33			Al artículo 33
Esmena número 91	D'addició	Enmienda número 91	De adición
GP Popular		GP Popular	
Cal afegir un paràgraf nou al final del punt 1 de l'article 33 amb el text següent:		Hay que añadir un nuevo párrafo al final del punto 1 del artículo 33 con el siguiente texto:	
Els procediments iniciats d'ofici han de concluir en el termini de sis mesos amb una resolució motivada del síndic o síndica de Greuges, en la qual es farà constar si s'ha apreciat vulneració o no dels drets i les llibertats dels ciutadans.	Los procedimientos iniciados de oficio concluirán en el plazo de seis meses con una resolución motivada del síndico o síndica de Greuges, en la que se hará constar si se ha apreciado vulneración o no de los derechos y libertades de los ciudadanos.		
Esmena número 92	D'addició	Enmienda número 92	De adición
GP Socialista; GP Compromís		GP Socialista; GP Compromís	
Punt 1		Punto 1	
Cal afegir al final del punt 1 el text següent:		Hay que añadir al final del punto 1 lo siguiente:	
El transcurs del termini màxim per a resoldre els procediments es podrà suspendre quan es requerisca a la persona interessada per a l'esmena de deficiències o l'aportació de documents o elements de judici i fins que s'atenga aquest requeriment o es complisca el termini concedit per a això.	El transcurso del plazo máximo para resolver los procedimientos se podrá suspender cuando se requiera a la persona interesada para la subsanación de deficiencias o la aportación de documentos o elementos de juicio y hasta tanto se atienda dicho requerimiento o se cumpla el plazo concedido para ello.		
També es podrà suspendre el transcurs del termini màxim per a resoldre quan se sol·liciten informes a òrgans de les administracions o a qualsevol dels subjectes previstos en l'article 17 d'aquesta llei.	También se podrá suspender el transcurso del plazo máximo para resolver cuando se soliciten informes a órganos de las administraciones o a cualquiera de los sujetos contemplados en el artículo 17 de la presente ley.		
Excepcionalment, es podrà acordar, de manera motivada, l'ampliació del termini per a resoldre, sense que aquesta ampliació puga excedir tres mesos.	Excepcionalmente, se podrá acordar, de manera motivada, la ampliación del plazo para resolver, sin que esta ampliación pueda exceder de tres meses.		
A l'article 34			Al artículo 34
No hi ha esmenes presentades.			No hay enmiendas presentadas.

A l'article 35**Esmena número 93**

GP Socialista; GP Compromís

Cal afegir un punt nou:

3. Les respostes dels subjectes investigats o les declaracions de la Sindicatura que acrediten que s'ha produït algun dels incompliments recollits en l'article 39 es faran públiques a través de la pàgina web de la institució, de manera que puguen ser immediatament relacionades amb les queixes que les han causat i de manera que resulten fàcilment accessibles pels ciutadans.

A l'article 36

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 37

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 38

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 39**Esmena número 94**

GP Popular

Cal suprimir l'apartat *d* del punt 3 de l'article 39.**D'addició****Al artículo 35****Enmienda número 93**

GP Socialista; GP Compromís

Hay que añadir un punto nuevo:

3. Las respuestas de los sujetos investigados o las declaraciones de la Sindicatura que acrediten que se ha producido alguno de los incumplimientos recogidos en el artículo 39 se harán públicas a través de la página web de la institución, de manera que puedan ser inmediatamente relacionadas con las quejas de las que traen causa y de forma que resulten fácilmente accesibles por los ciudadanos.

Al artículo 36

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 37

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 38

No hay enmiendas presentadas.

A l'article 40**Esmena número 95**

GP Ciudadanos

Punt 1, apartat c

Cal afegir el text següent al final de l'apartat:

c) [...] Els funcionaris que s'hi neguen podran ser requerits perquè manifesten per escrit les raons que justifiquen la decisió.

D'addició**Al artículo 40****Enmienda número 95**

GP Ciudadanos

Punto 1, apartado c

Hay que añadir el siguiente texto al final del apartado:

c) [...] Los funcionarios que se negaren a ello podrán ser requeridos para que manifiesten por escrito las razones que justifiquen tal decisión.

Esmena número 96	D'addició	Enmienda número 96	De adición
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Cal afegir un apartat nou a l'article 40.		Hay que añadir un nuevo apartado al artículo 40.	
__. La informació que, en el curs d'una investigació, puga aportar un funcionari a través del seu testimoni personal, tindrà el caràcter de reservada, sense perjudici del que disposa la Llei d'enjudiciament criminal sobre la denúncia de fets que puguen revestir caràcter delictiu.		__. La información que, en el curso de una investigación, pueda aportar un funcionario a través de su testimonio personal, tendrá el carácter de reservada, sin perjuicio de lo dispuesto en la Ley de enjuiciamiento criminal sobre la denuncia de hechos que pudieran revestir carácter delictivo.	
Esmena número 97	D'addició	Enmienda número 97	De adición
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Cal afegir un apartat nou a l'article 40.		Hay que añadir un nuevo apartado al artículo 40.	
__. Mentre dure la investigació del síndic o síndica, aquesta, com també els tràmits procedimentals, es duran a terme amb la més absoluta reserva respecte als particulars i els altres organismes públics sense relació amb l'acte o conducta investigats.		__. Mientras dure la investigación del síndic o síndica, esta, así como los trámites procedimentales, se llevarán a cabo con la más absoluta reserva respecto a los particulares y los demás organismos públicos sin relación con el acto o conducta investigados.	
A l'article 41		Al artículo 41	
No hi ha esmenes presentades.		No hay enmiendas presentadas.	
A l'article 42		Al artículo 42	
Esmena número 98	De supressió	Enmienda número 98	De supresión
GP Popular		GP Popular	
Cal suprimir el punt 2 de l'article 42.		Hay que suprimir el punto 2 del artículo 42.	
A l'article 43		Al artículo 43	
No hi ha esmenes presentades.		No hay enmiendas presentadas.	
A l'article 44		Al artículo 44	
No hi ha esmenes presentades.		No hay enmiendas presentadas.	
A l'article 45		Al artículo 45	
No hi ha esmenes presentades.		No hay enmiendas presentadas.	
A l'article 46		Al artículo 46	
Esmena número 99	De supressió	Enmienda número 99	De supresión
GP Ciudadanos		GP Ciudadanos	
Cal suprimir l'article 46.		Hay que suprimir el artículo 46.	

Esmena número 100**D'addició**

GP Popular

Cal afegir un paràgraf nou al final del punt 1 de l'article 46 amb el text següent:

El Síndic de Greuges no pot acudir a la fórmula de la conciliació, la mediació i la composició de competències quan les queixes es refereixen a àmbits materials en què l'ordenament jurídic no permeta recórrer-hi.

Esmena número 101**De supressió**

GP Popular

Cal suprimir el punt 3 de l'article 46.

A l'article 47**Esmena número 102****D'addició**

GP Popular

Cal afegir un nou paràgraf al final del punt 1 de l'article 47 amb el text següent:

La resposta a les consultes i les sol·licituds d'informació no pot traduir-se, en cap cas, en una demora dels procediments de resolució de les queixes presentades davant del Síndic de Greuges.

A l'article 48

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 49

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 50

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 51

No hi ha esmenes presentades.

Enmienda número 100**De adición**

GP Popular

Hay que añadir un nuevo párrafo al final del punto 1 del artículo 46 con el siguiente texto:

El Síndic de Greuges no podrá acudir a la fórmula de la conciliación, mediación y composición de competencias cuando las quejas se refieren a ámbitos materiales en los que el ordenamiento jurídico no permita recurrir a éstas.

Enmienda número 101**De supresión**

GP Popular

Hay que suprimir el punto 3 del artículo 46.

Al artículo 47**Enmienda número 102****De adición**

GP Popular

Hay que añadir un nuevo párrafo al final del punto 1 del artículo 47 con el siguiente texto:

La respuesta a las consultas y solicitudes de información no podrá traducirse, en ningún caso, en una demora de los procedimientos de resolución de las quejas presentadas ante el Síndic de Greuges.

Al artículo 48

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 49

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 50

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 51

No hay enmiendas presentadas.

A l'article 52**Esmena número 103** **De modificació**

GP Socialista; GP Compromís

Punt 1, apartat *b*

On diu:

b) El nombre i la naturalesa [...] conseqüència d'aquelles,

Ha de dir:

b) El nombre i la naturalesa de les queixes rebudes, com també el resultat de les investigacions a què hagen donat lloc, amb especial referència a les recomanacions, suggeriments, advertències o recordatoris de deures legals més rellevants que s'hagen formulat com a conseqüència d'aquelles.

Al artículo 52**Enmienda número 103** **De modificación**

GP Socialista; GP Compromís

Punto 1, apartado *b*

Donde dice:

b) El número y la naturaleza [...] consecuencia de aquellas,

Debe decir:

b) El número y la naturaleza de las quejas recibidas, así como el resultado de las investigaciones a que hayan dado lugar, con especial referencia a las recomendaciones, sugerencias, advertencias o recordatorios de deberes legales más relevantes que se hayan formulado como consecuencia de aquellas.

A l'article 53**Esmena número 104** **De modificació**

GP Compromís

On diu:

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat l'informe anual corresponent, el síndic o la síndica de Greuges ha de compareixer davant el Ple de les Corts per a exposar els principals continguts.

2. Conclosa l'exposició a què es refereix l'apartat anterior d'aquest precepte i de conformitat amb el procediment que establegisca el Reglament de les Corts, els grups parlamentaris poden intervenir-hi per a fixar les seues posicions,

Ha de dir:

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat l'informe anual corresponent, el síndic o la síndica de Greuges ha de compareixer davant la comissió parlamentària encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges per a exposar el seu contingut.

2. En el Ple següent a la celebració de la compareixença a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article, el síndic o síndica de Greuges ha d'exposar oralment davant el Ple de les Corts un resum de l'informe anual i els grups parlamentaris poden intervenir-hi per a fixar les seues posicions. La intervenció del síndic o síndica de Greuges davant el Ple i les intervencions dels grups parlamentaris s'han d'ordenar d'acord amb el procediment que establegisca el Reglament de les Corts.

A l'article 54

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 55

No hi ha esmenes presentades.

Al artículo 53**Enmienda número 104** **De modificación**

GP Compromís

Donde dice:

1. Antes de finalizar el período ordinario de sesiones en el que se haya presentado el informe anual correspondiente, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno de Les Corts para exponer sus principales contenidos.

2. Concluida la exposición a la que se refiere el apartado anterior de este precepto y de conformidad con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus posiciones,

Debe decir:

1. Antes de finalizar el período ordinario de sesiones en el que se haya presentado el informe anual correspondiente, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante la comisión parlamentaria encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para exponer su contenido.

2. En el Pleno siguiente a la celebración de la comparecencia a la que se refiere el apartado 1 de este artículo, el síndico o síndica de Greuges expondrá oralmente ante el Pleno de Les Corts un resumen del informe anual y los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus posiciones. La intervención del síndico o síndica de Greuges ante el Pleno y las intervenciones de los grupos parlamentarios se ordenarán de acuerdo con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts.

Al artículo 54

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 55

No hay enmiendas presentadas.

A l'article 56
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 57

Esmena número 105

De modificació

GP Podemos-Podem

Punt 1

On diu:

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat un informe especial, el síndic o la síndica de Greuges ha de compareixer davant el Ple de les Corts per a exposar els principals continguts,

Ha de dir:

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat un informe especial, el síndic o la síndica de Greuges compareixerà davant el Ple de les Corts per a exposar els principals continguts.

A sol·licitud del Síndic o Síndica, la comissió podrà autoritzar els testimonis d'un màxim de tres compareixents representatius dels col·lectius socials que es vegen afectats per l'àmbit material de l'informe.

Esmena número 106

De modificació

GP Compromís

On diu:

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat un informe especial, el síndic o la síndica de Greuges ha de comparèixer davant el Ple de les Corts per a exposar els principals continguts.

2. Conclusa l'exposició esmentada en el primer apartat d'aquest article i de conformitat amb el procediment que estableix el Reglament de les Corts, els grups parlamentaris poden intervenir-hi per a fixar les seues posicions,

Ha de dir:

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat un informe especial, el síndic o la síndica de Greuges ha de comparèixer davant la comissió parlamentària encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges per a exposar el seu contingut.

2. En el Ple següent a la celebració de la compareixença a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article, el síndic o síndica de Greuges ha d'exposar oralment davant el Ple de les Corts un resum de l'informe especial i els grups parlamentaris poden intervenir-hi per a fixar les seues posicions. La intervenció del síndic o síndica de Greuges davant el Ple i les intervencions dels grups parlamentaris s'han d'ordenar d'acord amb el procediment que estableix el Reglament de les Corts.

Al artículo 56
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 57

Enmienda número 105

De modificación

GP Podemos-Podem

Punto 1

Donde dice:

1. Antes de finalizar el período ordinario de sesiones en el que se haya presentado un informe especial, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno de Les Corts para exponer los principales contenidos,

Debe decir:

1. Antes de finalizar el período ordinario de sesiones en el que se haya presentado un informe especial, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno de Les Corts para exponer los principales contenidos.

A solicitud del Síndico o Síndica, la comisión podrá autorizar a los testigos de un máximo de tres comparecientes representativos de los colectivos sociales que se vean afectados por el ámbito material del informe.

Enmienda número 106

De modificación

GP Compromís

Donde dice:

1. Antes de finalizar el período ordinario de sesiones en el que se haya presentado un informe especial, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno de Les Corts para exponer sus principales contenidos.

2. Concluida la exposición mencionada en el primer apartado de este artículo y de conformidad con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus posiciones,

Debe decir:

1. Antes de finalizar el período ordinario de sesiones en el que se haya presentado un informe especial, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante la comisión parlamentaria encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para exponer su contenido.

2. En el Pleno siguiente a la celebración de la comparecencia a la que se refiere el apartado 1 de este artículo, el síndico o síndica de Greuges expondrá oralmente ante el Pleno de Les Corts un resumen del informe especial y los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus posiciones. La intervención del síndico o síndica de Greuges ante el Pleno y las intervenciones de los grupos parlamentarios se ordenarán de acuerdo con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts.

A l'article 58
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 59

Esmena número 107	De modificació
-------------------	----------------

GP Compromís

Cal substituir l'article 59 pel següent:

Article 59
Presentació

Quan la gravetat d'uns fets o d'una situació d'urgència ho aconselle, el síndic o la síndica de Greuges pot presentar davant les Corts Valencianes un informe extraordinari referit a la protecció i la defensa dels drets i les llibertats de determinats col·lectius que es troben en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, en els termes que preveu l'article 19 d'aquesta llei.

A l'article 60
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 61

Esmena número 108	De modificació
-------------------	----------------

GP Podemos-Podem

Punt 1

On diu:
El síndic o la síndica de Greuges compareixerà davant el Ple o davant la Diputació Permanent de les Corts en la primera sessió immediatament posterior a la presentació d'un informe extraordinari per a exposar els principals continguts,

Ha de dir:
El síndic o la síndica de Greuges compareixerà davant el Ple o davant la Diputació Permanent de les Corts en la primera sessió immediatamente posterior a la presentación de un informe extraordinario para exponer los principales contenidos.

A sol·licitud del Síndic o Síndica, la comissió podrà autoritzar els testimonis d'un màxim de tres compareixents representatius dels col·lectius socials que es veuen afectats per l'àmbit material de l'informe.

Esmena número 109	De modificació
-------------------	----------------

GP Compromís

On diu:
1. El síndic o la síndica de Greuges ha de comparèixer davant el Ple o davant la Diputació Permanent de les Corts en la primera sessió immediatamente posterior a la presentación de un informe extraordinario para exponer los principales contenidos.

Al artículo 58
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 59

Enmienda número 107	De modificación
---------------------	-----------------

GP Compromís

Hay que sustituir el artículo 59 por el siguiente:

Artículo 59
Presentación

Cuando la gravedad de unos hechos o de una situación de urgencia lo aconseje, el síndico o la síndica de Greuges podrá presentar ante las Corts Valencianas un informe extraordinario referido a la protección y defensa de los derechos y libertades de determinados colectivos que se encuentren en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, en los términos previstos en el artículo 19 de esta ley.

Al artículo 60
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 61

Enmienda número 108	De modificación
---------------------	-----------------

GP Podemos-Podem

Punto 1

Donde dice:
El síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno o ante de la Diputación Permanente de Les Corts en la primera sesión inmediatamente posterior a la presentación de un informe extraordinario para exponer los principales contenidos,

Debe decir:
El síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante del Pleno o ante de la Diputación Permanente de Les Corts en la primera sesión inmediatamente posterior a la presentación de un informe extraordinario para exponer los principales contenidos.

A solicitud del Síndico o Síndica, la comisión podrá autorizar a los testigos de un máximo de tres comparecientes representativos de los colectivos sociales que se vean afectados por el ámbito material del informe.

Enmienda número 109	De modificación
---------------------	-----------------

GP Compromís

Donde dice:
1. El síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno o ante la Diputación Permanente de Les Corts en la primera sesión inmediatamente posterior a la presentación de un informe extraordinario para exponer sus principales contenidos.

2. Conclosa l'exposició a què s'al·ludeix en l'apartat anterior i de conformitat amb el procediment que estableix el Reglament de les Corts, els grups parlamentaris poden intervenir-hi per a fixar les seues posicions,

Ha de dir:

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat un informe extraordinari, el síndic o la síndica de Greuges ha de comparèixer davant la comissió parlamentària encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges per a exposar el seu contingut.

2. En el Ple següent a la celebració de la compareixença a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article, el síndic o síndica de Greuges ha d'exposar oralment davant el Ple de les Corts un resum de l'informe extraordinari i els grups parlamentaris poden intervenir-hi per a fixar les seues posicions. La intervenció del síndic o síndica de Greuges davant el Ple i les intervencions dels grups parlamentaris s'ordenen d'acord amb el procediment que estableix el Reglament de les Corts.

A l'article 62

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 63

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 64

Esmena número 110

De modificació

GP Compromís

Cal substituir l'article 64 pel següent:

Article 64

Compareixences a instància de les Corts

1. Les Corts Valencianes, per acord adoptat en Ple o en comissió, poden convocar el síndic o la síndica de Greuges perquè comparega davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges, a fi de conèixer el seu punt de vista sobre un assumpte vinculat al seu àmbit material de funcions.

A l'article 65

Esmena número 111

De modificació

GP Podemos-Podem

On diu:

Col·laboració amb les institucions estatutàries.

La Sindicatura de Greuges mantindrà amb la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua,

2. Concluida la exposición a la que se alude en el apartado anterior y de conformidad con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus posiciones,

Debe decir:

1. Antes de finalizar el período ordinario de sesiones en el que se haya presentado un informe extraordinario, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante la comisión parlamentaria encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para exponer su contenido.

2. En el Pleno siguiente a la celebración de la comparecencia a la que se refiere el apartado 1 de este artículo, el síndico o síndica de Greuges expondrá oralmente ante el Pleno de Les Corts un resumen del informe extraordinario y los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus posiciones. La intervención del síndico o síndica de Greuges ante el Pleno y las intervenciones de los grupos parlamentarios se ordenarán de acuerdo con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts.

Al artículo 62

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 63

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 64

Enmienda número 110

De modificación

GP Compromís

Hay que sustituir el artículo 64 por el siguiente:

Artículo 64

Comparecencias a instancia de Les Corts

1. Las Corts Valencianas, por acuerdo adoptado en Pleno o en comisión, podrán convocar al síndico o la síndica de Greuges para que comparezca ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges, con el fin de conocer su punto de vista sobre un asunto vinculado a su ámbito material de funciones.

Al artículo 65

Enmienda número 111

De modificación

GP Podemos-Podem

Donde dice:

Colaboración con las instituciones estatutarias.

La Sindicatura de Greuges mantendrá con la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, la Acadèmia Valenciana de la Llengua,

Ha de dir:
Col·laboració amb les institucions estatutàries i adscrites a les institucions de la Generalitat Valenciana.

La Sindicatura de Greuges mantindrà amb la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social, el Consell Jurídic Consultiu i l'Agència de Prevenció del FRAU i la Corrupció i les relacions de col·laboració que resulten necessàries per aconseguir el compliment dels fins que té assignats en virtut de l'article 38 de l'Estatut d'autonomia i d'aquesta llei.

Esmena número 112**De modificació**

GP Ciudadanos

On diu:
La Sindicatura de Greuges mantindrà amb la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, El Comitè Econòmic i Social i el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana,

Ha de dir:
La Sindicatura de Greuges mantindrà amb la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Consell Audiovisual Valencià, El Comitè Econòmic i Social i el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

A l'article 66

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 67

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 68**Esmena número 113****De supressió**

GP Popular

Cal suprimir el punt 2 de l'article 68.

A l'article 69

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 70

No hi ha esmenes presentades.

Debe decir:
Colaboración con las instituciones estatutarias y adscritas a las instituciones de la Generalitat Valenciana.

La Sindicatura de Greuges mantendrá con la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, la Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social, el Consell Jurídic Consultiu y la Agencia de Prevención del Fraude y la Corrupción y las relaciones de colaboración que resultan necesarias por conseguir el cumplimiento de los fines que tiene asignados en virtud de l'article 38 del Estatuto de autonomía y de esta ley.

Enmienda número 112**De modificación**

GP Ciudadanos

Donde dice:
La Sindicatura de Greuges mantendrá con la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, la Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social y el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana,

Debe decir:
La Sindicatura de Greuges mantendrá con la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, la Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Consell Audiovisual Valencià, el Comitè Econòmic i Social y el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

Al artículo 66

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 67

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 68**Enmienda número 113****De supresión**

GP Popular

Hay que suprimir el punto 2 del artículo 68.

Al artículo 69

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 70

No hay enmiendas presentadas.

A l'article 71**Esmena número 114** **De modificació**

GP Socialista; GP Compromís

On diu: col·laboració amb la del Defensor del Poble,

Ha de dir: col·laboració amb la institució del Defensor del Poble.

A l'article 72**Esmena número 115** **De modificació**

GP Popular

Cal substituir el text de l'article 72 pel següent:

Article 72

Cooperació amb la institució del Defensor del Poble Europeu

Sense perjudici de les competències pròpies de la institució del Defensor del Poble, el síndic o la síndica de Greuges pot mantenir amb la institució del Defensor del Poble Europeu les relacions de cooperació necessàries a fi de compartir informacions que puguen ser d'interès mutu, tot això dins del marc que per a les relacions amb el defensor del Poble Europeu marca la Llei del Defensor del Poble i la normativa comunitària, i dins també del respecte més absolut al principi de lleialtat institucional.

A l'article 73

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 74

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 75

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 76

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 77

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 78

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 79

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 80

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 81

No hi ha esmenes presentades.

Al artículo 71**Enmienda número 114** **De modificación**

GP Socialista; GP Compromís

Donde dice: colaboración con la del Defensor del Pueblo,

Debe decir: colaboración con la institución del Defensor del Pueblo.

Al artículo 72**Enmienda número 115** **De modificación**

GP Popular

Hay que sustituir el texto del artículo 72 por el siguiente:

Artículo 72

Cooperación con la institución del Defensor del Pueblo Europeo

Sin perjuicio de las competencias propias de la institución del Defensor del Pueblo, el síndico o la síndica de Greuges podrá mantener con la institución del Defensor del Pueblo Europeo las necesarias relaciones de cooperación a fin de compartir informaciones que puedan ser de interés mutuo, todo ello dentro del marco que para las relaciones con el defensor del Pueblo Europeo marca la Ley del Defensor del Pueblo y la normativa comunitaria, y dentro también del más absoluto respeto al principio de lealtad institucional.

Al artículo 73

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 74

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 75

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 76

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 77

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 78

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 79

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 80

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 81

No hay enmiendas presentadas.

A l'article 82**Esmena número 116****De modificació**

GP Popular

Cal substituir el text de l'article 82 pel següent:

Article 82*Elaboració i aprovació*

Correspon al Síndic de Greuges elaborar i aprovar, en el marc de les normes i els principis generals previstos en l'article 2.3 de la llei, el seu reglament d'organització i funcionament.

A l'article 83

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 84

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 85**Esmena número 117****De modificació**

GP Podemos-Podem

Cal substituir el text de l'article 85 pel següent:

La Secretaria General

U. La persona titular de la Secretaria General de la Sindicatura de Greuges haurà d'estar en possessió del títol de llicenciatura o grau en dret i tenir la condició de funcionari de carrera de qualsevol administració pública per a l'accés a la qual es requerisca titulació superior amb una experiència mínima de cinc anys.

Dos. La persona que exercisca la Secretaria General de la Sindicatura de Greuges estarà subjecta a les mateixes causes d'inelegibilitat i incompatibilitat que es regulen per al síndic o síndica i els seus adjunts o adjuntes.

Tres. Serà nomenat i separat pel síndic o síndica, oïda la Junta de Coordinació i Règim Interior de la Sindicatura de Greuges, i en retrà compte a la Mesa de les Corts.

Quatre. Són funcions bàsiques pròpies de la Secretaria General l'organització i direcció dels serveis generals, com també l'assessorament general en matèries de contingut jurídic o tècnic que es considere oportú per al millor compliment de les competències pròpies de la Sindicatura de Greuges.

Cinc. El reglament d'organització i funcionament completarà la descripció del conjunt de les funcions de la Secretaria General, com també les formes de dur a terme la substitució en cas de vacant, absència i malaltia de la persona titular i la resta d'aspectes relatius al seu règim jurídic.

Al artículo 82**Enmienda número 116****De modificación**

GP Popular

Hay que sustituir el texto del artículo 82 por el siguiente:

Artículo 82*Elaboración y aprobación*

Corresponde al Síndic de Greuges elaborar y aprobar, en el marco de las normas y principios generales previstos en el artículo 2.3 de la ley, su reglamento de organización y funcionamiento.

Al artículo 83

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 84

No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 85**Enmienda número 117****De modificación**

GP Podemos-Podem

Hay que sustituir el texto del artículo 85 por el siguiente:

La Secretaría General

Uno. La persona titular de la Secretaría General de la Sindicatura de Greuges deberá estar en posesión del título de licenciatura o grado en derecho y ostentar la condición de funcionario de carrera de cualquier administración pública para cuyo acceso se requiera titulación superior con una experiencia mínima de cinco años.

Dos. La persona que desempeñe la Secretaría General de la Sindicatura de Greuges estará sujet a las mismas causas de inelegibilidad e incompatibilidad que se regulan para el síndico o síndica y sus adjuntos o adjuntas.

Tres. Será nombrado y separado por el síndico o síndica, oída la Junta de Coordinación y Régimen Interior de la Sindicatura de Greuges, dando cuenta de ello a la Mesa de Les Corts.

Cuatro. Son funciones básicas propias de la Secretaría General la organización y dirección de los servicios generales, así como el asesoramiento general en materias de contenido jurídico o técnico que se considere oportuno para el mejor cumplimiento de las competencias propias de la Sindicatura de Greuges.

Cinco. El reglamento de organización y funcionamiento completará la descripción del conjunto de las funciones de la Secretaría General, así como las formas de llevar a cabo la sustitución en caso de vacante, ausencia y enfermedad de la persona titular y los restantes aspectos relativos a su régimen jurídico.

A l'article 86
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 87
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 88

Esmena número 118	De modificació
-------------------	----------------

GP Socialista

Cal substituir el títol i la redacció de l'article 88 pels següents:

Article 88
Elaboració del pressupost

La Sindicatura de Greuges elaborarà i aprovarà cada any el projecte del seu propi pressupost, i aquest últim s'integrarà, una vegada tramitat i aprovat pels òrgans competents, en el pressupost de la Generalitat, com a secció independent.

Al artículo 86
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 87
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 88

Enmienda número 118	De modificación
---------------------	-----------------

GP Socialista

Hay que sustituir el título y la redacción del artículo 88 por los siguientes:

Artículo 88
Elaboración del presupuesto

La Sindicatura de Greuges elaborará y aprobará cada año el proyecto de su propio presupuesto, integrándose este último, una vez tratado y aprobado por los órganos competentes, en el presupuesto de la Generalitat, como sección independiente.

A l'article 89

Esmena número 119	De modificació
-------------------	----------------

GP Socialista; GP Compromís

Cal substituir el títol i la redacció de l'article 89 pels següents:

Article 89
Règim econòmic

1. Correspon a la Junta de Coordinació i Règim Interior de la Sindicatura de Greuges l'aprovació de les bases d'execució del seu pressupost, que s'adaptaran a les característiques de la institució.

2. La gestió econòmica s'ajustarà a les bases d'execució aprovades per a cada exercici, que es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Corts*. Els romanents de pressupostos anteriors s'incorporaran als mateixos capítols pressupostaris de l'exercici corrent.

Al artículo 89

Enmienda número 119	De modificación
---------------------	-----------------

GP Socialista; GP Compromís

Hay que sustituir el título y la redacción del artículo 89 por los siguientes:

Artículo 89
Régimen económico

1. Corresponde a la Junta de Coordinación y Régimen Interior de la Sindicatura de Greuges la aprobación de las bases de ejecución de su presupuesto, adaptándose las mismas a las características de la institución.

2. La gestión económica se ajustará a las bases de ejecución aprobadas para cada ejercicio, que se publicarán en el *Butlletí Oficial de les Corts*. Los remanentes de presupuestos anteriores se incorporarán a los mismos capítulos presupuestarios del ejercicio corriente.

A l'article 90

Esmena número 120	De modificació
-------------------	----------------

GP Socialista; GP Compromís

Cal substituir el títol i la redacció de l'article 90 pels següents:

Al artículo 90

Enmienda número 120	De modificación
---------------------	-----------------

GP Socialista; GP Compromís

Hay que sustituir el título y la redacción del artículo 90 por los siguientes:

Article 90
Dotacions pressupostàries

Les dotacions pressupostàries de la Sindicatura de Greuges s'alliberaran per la conselleria competent en matèria d'hisenda per quartes parts, trimestralment, a nom de la Sindicatura.

A l'article 91

Esmena número 121	De modificació
-------------------	----------------

GP Socialista; GP Compromís

Cal substituir el títol i la redacció de l'article 91 pels següents:

Article 91
Examen dels comptes

Sense perjudici de les facultats de la Sindicatura de Comptes, l'examen dels comptes de la Sindicatura de Greuges correspon a les Corts. A aquest efecte, li seran trameses acompañant l'informe anual a què fa referència l'article 51 d'aquesta llei.

Artículo 90
Dotaciones presupuestarias

Las dotaciones presupuestarias de la Sindicatura de Greuges se librarán por la consellería competente en materia de hacienda por cuartas partes, trimestralmente, a nombre de la Sindicatura.

Al artículo 91

Enmienda número 121	De modificación
---------------------	-----------------

GP Socialista; GP Compromís

Hay que sustituir el título y la redacción del artículo 91 por los siguientes:

Artículo 91
Examen de las cuentas

Sin perjuicio de las facultades de la Sindicatura de Comptes, el examen de las cuentas de la Sindicatura de Greuges corresponde a las Corts. A tal efecto, le serán remitidas acompañando el informe anual a que hace referencia el artículo 51 de la presente ley.

A l'article 92
No hi ha esmenes presentades.

A l'article 93

Esmena número 122	De modificació
-------------------	----------------

GP Podemos-Podem

Punt 1

On diu:
La selecció de personal funcionari al sí de la Sindicatura de Greuges s'efectuarà mitjançant procediments que, de conformitat amb la normativa vigent aplicable, garantisquen el respecte als principis de mèrit i capacitat,

Ha de dir:
La selecció de personal funcionari al sí de la Sindicatura de Greuges s'efectuarà mitjançant procediments que, de conformitat amb la normativa vigent aplicable, garantisquen el compliment dels principis d'igualtat, mèrit i capacitat. A més a més de desenvolupar-se mitjançant procediments selectius objectius, reglats i públics

Al artículo 92
No hay enmiendas presentadas.

Al artículo 93

Enmienda número 122	De modificación
---------------------	-----------------

GP Podemos-Podem

Punto 1

Donde dice:
La selección de personal funcionario en el sí de la Sindicatura de Greuges se efectuará mediante procedimientos que, de conformidad con la normativa vigente aplicable, garanticen el con respecto a los principios de mérito y capacidad,

Debe decir:
La selección de personal funcionario en el seno de la Sindicatura de Greuges se efectuará mediante procedimientos que, de conformidad con la normativa vigente aplicable, garanticen el cumplimiento de los principios de igualdad, mérito y capacidad. Además de desarrollarse mediante procedimientos selectivos objetivos, reglados y públicos

A l'article 94

Esmena número 123	De modificació
-------------------	----------------

GP Podemos-Podem

On diu:

Personal laboral. La Sindicatura de Greuges podrà comptar amb personal laboral, que es regirà per la normativa aplicable al personal laboral al servei de les Corts Valencianes,

Ha de dir:

Personal laboral. La Sindicatura de Greuges podrà, excepcionalment, contractar personal laboral quan s'acredite la seu necessitat per al compliment de funcions que no es troben atribuïdes als cossos o escales de funcionaris de la institució, d'acord amb la seua relació de llocs de treball.

El personal laboral de la Sindicatura de Greuges es regirà tant per la seua selecció com en el seu règim jurídic per la normativa aplicable al personal de la Generalitat Valenciana.

Al artículo 94

Enmienda número 123	De modificación
---------------------	-----------------

GP Podemos-Podem

Donde dice:

Personal laboral. La Sindicatura de Greuges podrá contar con personal laboral, que se regirá por la normativa aplicable al personal laboral al servicio de las Corts Valencianas,

Debe decir:

Personal laboral. La Sindicatura de Greuges podrá, excepcionalmente, contratar personal laboral cuando se acredite su necesidad para el cumplimiento de funciones que no se encuentren atribuidas a los cuerpos o escalas de funcionarios de la institución, de acuerdo con su relación de puestos de trabajo.

El personal laboral de la Sindicatura de Greuges se regirá tanto por su selección como en su régimen jurídico por la normativa aplicable al personal de la Generalitat Valenciana.

A l'article 95

Esmena número 124	De supressió
-------------------	--------------

GP Popular

Cal suprimir el paràgraf segon del punt 1 de l'article 95.

Al artículo 95

Enmienda número 124	De supresión
---------------------	--------------

GP Popular

Hay que suprimir el párrafo segundo del punto 1 del artículo 95.

A l'article 96

Esmena número 125	De modificació
-------------------	----------------

GP Socialista; GP Compromís

Punt 2

On diu:

2. D'acord amb [...] a les Corts,

Ha de dir:

2. L'adquisició d'aquests mitjans materials es produirà de conformitat amb el que estableix l'article 89.2 d'aquesta llei.

Al artículo 96

Enmienda número 125	De modificación
---------------------	-----------------

GP Socialista; GP Compromís

Punto 2

Donde dice:

2. De acuerdo con [...] a Les Corts,

Debe decir:

2. La adquisición de los citados medios materiales se producirá de conformidad con lo establecido en el artículo 89.2 de la presente ley.

A la disposició transitòria primera

Esmena número 126	De modificació
-------------------	----------------

GP Popular

Cal substituir el text de la disposició transitòria primera pel següent:

A la disposición transitoria primera

Enmienda número 126	De modificación
---------------------	-----------------

GP Popular

Hay que sustituir el texto de la disposición transitoria primera por el siguiente:

La persona que ostente el càrrec de síndic a l'entrada en vigor d'esta llei es manté en el càrrec fins a l'expiració del seu mandat i està en funcions fins a la presa de possessió del seu successor o successora.

A la disposició transitòria segona
No hi ha esmenes presentades.

A la disposició transitòria tercera
No hi ha esmenes presentades.

A una disposició transitòria nova

Esmena número 127

D'addició

GP Compromís

Cal afegir-hi una nova disposició transitòria.

Disposició transitòria quarta
Aplicació de la plantilla i de la relació de llocs de treball vigent

Fins que s'aprove i entre en vigor la nova relació de llocs de treball de la Sindicatura de Greuges a la qual fa referència la disposició final segona, continua sent aplicable, en tot el que no s'opose a aquesta llei, l'aprovada mitjançant la Resolució del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana d'aprovació de la plantilla i de la relació de llocs de treball de la institució del Síndic de Greuges, de 18 de juliol de 2014, publicada en el *Butlletí Oficial de les Corts* número 265/VIII, de 5 de setembre de 2014.

A la disposició derogatòria única
No hi ha esmenes presentades.

A la disposició final primera
No hi ha esmenes presentades.

A la disposició final segona

Esmena número 128

De modificació

GP Compromís

Disposició final segona

On diu:
Aprovació del nou reglament d'organització i funcionament, i de la relació de llocs de treball

1. En el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, s'ha d'aprovar i publicar, pel procediment que hi preveu, el nou reglament d'organització i funcionament de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.

La persona que ostente el cargo de síndico a la entrada en vigor de esta ley se mantendrá en el cargo hasta la expiración de su mandato y estará en funciones hasta la toma de posesión de su sucesor o sucesora.

A la disposición transitoria segunda
No hay enmiendas presentadas.

A la disposición transitoria tercera
No hay enmiendas presentadas.

A una nueva disposición transitoria

Enmienda número 127

De adición

GP Compromís

Hay que añadir una nueva disposición transitoria.

Disposición transitoria cuarta
Aplicación de la plantilla y de la relación de puestos de trabajo vigente

Hasta que se apruebe y entre en vigor la nueva relación de puestos de trabajo de la Sindicatura de Greuges a la que hace referencia la disposición final segunda, continuará siendo aplicable, en todo lo que no se oponga a esta ley, la aprobada mediante la Resolución del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana de aprobación de la plantilla y de la relación de puestos de trabajo de la institución del Síndic de Greuges, de 18 de julio de 2014, publicada en el *Butlletí Oficial de les Corts* número 265/VIII, de 5 de septiembre de 2014.

A la disposición derogatoria única
No hay enmiendas presentadas.

A la disposición final primera
No hay enmiendas presentadas.

A la disposición final segunda

Enmienda número 128

De modificación

GP Compromís

Disposición final segunda

Donde dice:
Aprobación del nuevo reglamento de organización y funcionamiento, y de la relación de puestos de trabajo

1. En el plazo de seis meses a partir de la entrada en vigor de esta ley, se aprobará y publicará, por el procedimiento previsto, el nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. En el termini de tres mesos des de l'aprovació del nou reglament d'organització i funcionament de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, s'ha d'aprovar i publicar, pel procediment que preveu aquesta llei, la nova relació de llocs de treball de la institució,

Ha de dir:

Aprovació del nou reglament d'organització i funcionament, de la relació de llocs de treball i del codi de bon govern de la institució

1. En el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, s'ha d'aprovar i publicar, pel procediment que hi preveu, el nou reglament d'organització i funcionament de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. En el termini de tres mesos des que s'aprove el nou reglament d'organització i funcionament de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, s'ha d'aprovar i publicar, pel procediment que preveu aquesta llei, la nova relació de llocs de treball de la institució.

3. En el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Síndic de Greuges ha d'aprovar el codi de bon govern de la Sindicatura de Greuges.

A la disposició final tercera

No hi ha esmenes presentades.

A l'exposició de motius

Esmena número 129

De modificació

GP Compromís

Exposició de motius, apartat III

On diu: La segona circumstància,

Ha de dir: Finalment, l'altra circumstància.

Entre el primer i segon paràgraf de l'apartat III de l'exposició de motius, s'afegeix el paràgraf següent:

D'altra banda, junt amb l'increment de les desigualtats, hi ha també altres factors que suposen un repte per a la institució en ampliar el seu àmbit d'actuació. En les últimes dècades s'han produït canvis molt importants que han canviat la vida quotidiana i que han posat de manifest noves vulnerabilitats, noves afectacions als drets personals i col·lectius o, fins i tot, l'emergència dels anomenats drets humans de nova generació en resposta a aquestes preocupacions. D'una manera especial, cal destacar el dret i la importància de poder gaudir d'un medi ambient sa i adequat, així com de poder exercir el dret humà essencial d'accés a l'aigua potable i el sanejament. En un context en què cada vegada són més evidents les conseqüències de les alteracions dels ecosistemes, els cicles naturals, el clima i la pèrdua de biodiversitat, així com la seua afectació a les condicions de vida material, la protecció del medi ambient i la sostenibilitat de les activitats humanes han d'ocupar un lloc central dins la protecció dels drets i, per això, els drets ambientals han de tenir un paper cada vegada més

2. En el plazo de tres meses desde la aprobación del nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, se aprobará y publicará, por el procedimiento que prevé esta ley, la nueva relación de puestos de trabajo de la institución,

Debe decir:

Aprobación del nuevo reglamento de organización y funcionamiento, de la relación de puestos de trabajo y del código de buen gobierno de la institución

1. En el plazo de seis meses a partir de la entrada en vigor de esta ley, se aprobará y publicará, por el procedimiento previsto, el nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. En el plazo de tres meses desde la aprobación del nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, se aprobará y publicará, por el procedimiento que prevé esta ley, la nueva relación de puestos de trabajo de la institución.

3. En el plazo de seis meses desde la entrada en vigor de esta ley, el Síndic de Greuges aprobará el código de buen gobierno de la Sindicatura de Greuges.

A la disposición final tercera

No hay enmiendas presentadas.

A la exposición de motivos

Enmienda número 129

De modificación

GP Compromís

Exposición de motivos, apartado III

Donde dice: La segunda circunstancia,

Debe decir: Finalmente, la otra circunstancia.

Entre el primer y segundo párrafo del apartado III de la exposición de motivos, se añade el párrafo siguiente:

Por otro lado, junto al incremento de las desigualdades, existen también otros factores que suponen un reto para la institución al ampliar su ámbito de actuación. En las últimas décadas se han producido cambios muy importantes que han cambiado la vida cotidiana y que han puesto de manifiesto nuevas vulnerabilidades, nuevas afectaciones a los derechos personales y colectivos o, incluso, la emergencia de los denominados derechos humanos de nueva generación en respuesta a estas preocupaciones. De una manera especial, hay que destacar el derecho y la importancia de poder gozar de un medio ambiente sano y adecuado, así como de poder ejercer el derecho humano esencial de acceso al agua potable y al saneamiento. En un contexto en el que cada vez son más evidentes las consecuencias de las alteraciones de los ecosistemas, los ciclos naturales, el clima y la pérdida de biodiversidad, así como su afectación a las condiciones de vida material, la protección del medio ambiente y la sostenibilidad de las actividades humanas deben ocupar un lugar central dentro de la protección de los derechos y, por ello, los derechos

protagonista. Així mateix, i en un altre aspecte, l'avanç de les tecnologies i els entorns digitals han canviat tots els aspectes de la vida de les persones. Tot i que això ofereix importants oportunitats, la societat digital suposa també l'emergència de noves preocupacions i vulnerabilitats en els drets, tant amb relació a l'accés a aquestes eines, com per la protecció dels drets de les persones en aquests entorns. En definitiva, tot i que aquests elements estaven ja presents d'alguna manera en la Constitució espanyola i en el nostre Estatut d'autonomia, tant els aspectes de qualitat i protecció del medi ambient i l'accés als recursos bàsics per a la vida, com les noves tecnologies de la informació i les comunicacions, cada vegada tenen un paper més important en l'exercici dels drets i, per tant, suposen nous reptes que la Sindicatura de Greuges, com a institució encarregada de velar per aquests, ha d'atendre.

On diu: dues circumstàncies,

Ha de dir: diverses circumstàncies.

Esmena número 130

De modificació

GP Compromís

Exposició de motius, apartat IV, paràgraf tercer

On diu:

A més, s'hi introduceix l'obligació, per als candidats i les candidates a ocupar el lloc, de compareixer amb caràcter previ davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges i la necessitat que el síndic o la síndica de Greuges presenti, en distints moments, declaracions d'interessos i de béns i s'adherisca, en prendre possessió del càrrec, al Codi de bon govern de la Generalitat. S'hi afegeix, d'una banda, la inclusió del criteri de paritat entre dones i homes per a la designació i l'elecció; i d'una altra, la supressió de la possibilitat de reelecció, de l'aforament i la regulació de la possible suspensió temporal de funcions,

Ha de dir:

A més, s'hi introduceix l'obligació, per als candidats i les candidates a ocupar el lloc, de compareixer amb caràcter previ davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges. També se suprimeix la possibilitat de reelecció i es regula la possible suspensió temporal de funcions. Pel que fa als adjunts i les adjuntes, també s'hi introduceixen novetats importants. El seu nombre s'eleva de dos a tres, amb especialitzacions en la defensa de la infància i l'adolescència i en la defensa dels drets de les persones amb diversitat funcional, sense perjudici de la resta de funcions de qualsevol índole que els delegue el síndic o síndica de Greuges o que els atribuïsca la legislació. Aquesta ampliació permet, a banda d'incrementar les actuacions, focalitzar més àmbits i matèries específiques i profundizar cada vegada en més drets, inclosos els de nova generació. Tant el síndic o síndica com les persones que exercisquen d'adjuntes han d'adherir-se al codi de bon govern de la institució i presentar, en distints moments, declaracions d'interessos i de béns. Així mateix, també es precisa que en la composició de la Sindicatura de Greuges s'han de complir criteris de paritat entre dones i homes, cosa que s'ha de tenir en compte en la designació dels adjunts i les adjuntes.

ambientales deben tener un papel cada vez más protagonista. Asimismo, y en otro aspecto, el avance de las tecnologías y los entornos digitales han cambiado todos los aspectos de la vida de las personas. Aunque ello ofrece importantes oportunidades, la sociedad digital supone también la emergencia de nuevas preocupaciones y vulnerabilidades en los derechos, tanto en relación con el acceso a estas herramientas, como por la protección de los derechos de las personas en estos entornos. En definitiva, aunque estos elementos estaban ya presentes de alguna manera en la Constitución española y en nuestro Estatuto de autonomía, tanto los aspectos de calidad y protección del medio ambiente y el acceso a los recursos básicos para la vida, como las nuevas tecnologías de la información y las comunicaciones, cada vez tienen un papel más importante en el ejercicio de los derechos y, por tanto, suponen nuevos retos que la Sindicatura de Greuges, como institución encargada de velar por estos, debe atender.

Donde dice: dos circunstancias,

Debe decir: varias circunstancias.

Enmienda número 130

De modificación

GP Compromís

Exposición de motivos, apartado IV, párrafo tercero

Donde dice:

Además, se introduce la obligación, para los candidatos y candidatas a ocupar el puesto, de comparecer con carácter previo ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges y la necesidad de que el síndico o la síndica de Greuges presente, en distintos momentos, declaraciones de intereses y de bienes y se adhiera, al tomar posesión del cargo, al Código de buen gobierno de la Generalitat. Se añade, por una parte, la inclusión del criterio de paridad entre mujeres y hombres para su designación y elección; y por otra, la supresión de la posibilidad de reelección, del aforo y la regulación de la posible suspensión temporal de funciones,

Debe decir:

Además, se introduce la obligación, para los candidatos y candidatas a ocupar el puesto, de comparecer con carácter previo ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges. También se suprime la posibilidad de reelección y se regula la posible suspensión temporal de funciones. Respecto a los adjuntos y adjuntas, también se introducen novedades importantes. Su número se eleva de dos a tres, con especializaciones en la defensa de la infancia y adolescencia y en la defensa de los derechos de las personas con diversidad funcional, sin perjuicio del resto de funciones de cualquier índole que les delegue el síndico o síndica de Greuges o que les atribuya la legislación. Esta ampliación permite, aparte de incrementar las actuaciones, focalizar más ámbitos y materias específicas y profundizar en cada vez más derechos, incluidos los de nueva generación. Tanto el síndico o síndica como las personas que ejerzan de adjuntas deben adherirse al código de buen gobierno de la institución y presentar, en distinos momentos, declaraciones de intereses y de bienes. Asimismo, también se precisa que en la composición de la Sindicatura de Greuges se deben cumplir criterios de paridad entre mujeres y hombres, lo que se debe tener en cuenta en la designación de los adjuntos y adjuntas.

Esmena número 131	De modificació	Enmienda número 131	De modificación
GP Compromís		GP Compromís	
Exposició de motius, apartat IV, paràgraf cinquè		Exposición de motivos, apartado IV, párrafo quinto	
On diu:		Donde dice:	
Ha de destacar-se com a novetat la inclusió d'un capítol dedicat singularment a la investigació de les situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat. Ateses les funcions que té atribuïdes, la institució ha de prestar una atenció preferent i prioritària als casos en què està en joc la cohesió social, la vertadera integració dels qui, per unes circumstàncies o altres, poden veure afectada la dignitat personal. En aquest àmbit, s'insisteix particularment en la necessitat de propiciar una estreta col·laboració amb totes aquelles entitats i organitzacions que tenen un coneixement pròxim i quotidià de la realitat per la qual travessen determinades persones i certs col·lectius,	Debe destacarse como novedad la inclusión de un capítulo dedicado singularmente a la investigación de las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad. Teniendo en cuenta las funciones que tiene atribuidas, la institución debe prestar una atención preferente y prioritaria a los casos en los que está en juego la cohesión social, la verdadera integración de quienes, por unas circunstancias u otros, pueden ver afectada su dignidad personal. En este ámbito, se insiste particularmente en la necesidad de propiciar una estrecha colaboración con todas aquellas entidades y organizaciones que tienen un conocimiento próximo y cotidiano de la realidad por la que atraviesan determinadas personas y ciertos colectivos,		
Ha de dir:		Debe decir:	
Ha de destacar-se com a novetat la inclusió d'un capítol dedicat a la investigació dels àmbits i de les situacions a les quals la Sindicatura ha de prestar una atenció especial, com ho són les situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat i les relacionades amb la defensa de la igualtat de gènere. Ateses les funcions que té atribuïdes, la institució ha de prestar una atenció preferent i prioritària als casos en què està en joc la cohesió social, la vertadera integració dels qui, per unes circumstàncies o altres, poden veure afectada la dignitat personal i ha de vetlar, en l'exercici de la defensoria de la igualtat de gènere, perquè es complisquen totes les mesures necessàries per a garantir la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones homes en tots els àmbits de la vida. En aquest capítol s'insisteix particularment en la necessitat de propiciar una estreta col·laboració amb totes aquelles entitats i organitzacions que tenen un coneixement pròxim i quotidià de la realitat per la qual travesssen les persones i els col·lectius vulnerables o en risc d'exclusió i de les situacions en què es manifesta la discriminació per raó de gènere o la desigualtat entre dones i homes.	Debe destacarse como novedad la inclusión de un capítulo dedicado a la investigación de los ámbitos y situaciones a las que la Sindicatura debe prestar una atención especial, como lo son las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad y las relacionadas con la defensa de la igualdad de género. Teniendo en cuenta las funciones que tiene atribuidas, la institución debe prestar una atención preferente y prioritaria a los casos en los que está en juego la cohesión social, la verdadera integración de quienes, por unas circunstancias u otras, pueden ver afectada su dignidad personal y debe velar, en el ejercicio de la defensoría de la igualdad de género, para que se cumplan todas las medidas necesarias para garantizar la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres hombres en todos los ámbitos de la vida. En este capítulo se insiste particularmente en la necesidad de propiciar una estrecha colaboración con todas aquellas entidades y organizaciones que tienen un conocimiento próximo y cotidiano de la realidad por la que atraviesan las personas y colectivos vulnerables o en riesgo de exclusión y de las situaciones en las que se manifiesta la discriminación por razón de género o la desigualdad entre mujeres y hombres.		
Esmena número 132	De modificació	Enmienda número 132	De modificación
GP Compromís		GP Compromís	
Exposició de motius, apartat IV, paràgraf tretze		Exposición de motivos, apartado IV, párrafo trece	
On diu:		Donde dice:	
Finalment, quant a les disposicions comunes en la part final, les tres disposicions transitòries donen cobertura a les situacions que puguen generar-se com a conseqüència de la derogació de la Llei 11/1988, de 26 de desembre. I pel que fa a les disposicions finals, la primera recull el títol competencial, que atorga base jurídica a l'adopció d'aquesta iniciativa; la segona estableix un període de sis mesos per a aprovar el nou reglament d'organització i funcionament de la institució a partir de l'entrada en vigor d'aquella, i tres mesos a partir de l'aprovació d'aquest per a aprovar i publicar la relació de llocs de treball de la institució, i la tercera puntualitza que	Finalmente, en cuanto a las disposiciones comunes en la parte final, las tres disposiciones transitorias dan cobertura a las situaciones que puedan generarse como consecuencia de la derogación de la Ley 11/1988, de 26 de diciembre. Y respecto a las disposiciones finales, la primera recoge el título competencial, que otorga base jurídica a la adopción de esta iniciativa; la segunda establece un período de seis meses para aprobar el nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la institución a partir de la entrada en vigor de aquella, y tres meses a partir de la aprobación de este para aprobar y publicar la relación de puestos de trabajo		

l'entrada en vigor té lloc als trenta dies de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*,

Ha de dir:

Finalment, quant a les disposicions comunes en la part final, les quatre disposicions transitòries donen cobertura a les situacions que puguen generar-se com a conseqüència de la derogació de la Llei 11/1988, de 26 de desembre. I pel que fa a les disposicions finals, la primera recull el títol competencial que atorga base jurídica a l'adopció d'aquesta iniciativa; la segona estableix els terminis en què s'han d'aprovar el nou reglament d'organització i funcionament, la relació de llocs de treball i el codi de bon govern de la institució, mentre que la tercera disposició final puntualitza que l'entrada en vigor té lloc al cap de trenta dies de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Palau de les Corts
València, 29 de novembre de 2018

El president de la comissió
Alfredo Miguel Boix Pastor

El secretari de la comissió
Francisco Javier García Latorre

de la institución, y la tercera puntualiza que la entrada en vigor tiene lugar a los treinta días de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*,

Debe decir:

Finalmente, en cuanto a las disposiciones comunes en la parte final, las cuatro disposiciones transitorias dan cobertura a las situaciones que puedan generarse como consecuencia de la derogación de la Ley 11/1988, de 26 de diciembre. Y respecto a las disposiciones finales, la primera recoge el título competencial que otorga base jurídica a la adopción de esta iniciativa; la segunda establece los plazos en los que se deben aprobar el nuevo reglamento de organización y funcionamiento, la relación de puestos de trabajo y el código de buen gobierno de la institución, mientras que la tercera disposición final puntualiza que la entrada en vigor tendrá lugar a los treinta días de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Palau de Les Corts
València, 29 de noviembre de 2018

El presidente de la comisión
Alfredo Miguel Boix Pastor

El secretario de la comisión
Francisco Javier García Latorre

E. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

3. Dictàmens de les comissions d'investigació i de les comissions especials d'estudi

Dictamen de la Comissió d'investigació per a esbrinar els motius de contaminació dels aqüífers que abasteixen d'aigua potable els municipis del nostre territori, com és el cas de la comarca de la Ribera, el temps i les conseqüències per al consum humà d'aigua contaminada, en especial l'afectació a embarassades i xiquets

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

De conformitat amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts* del dictamen elaborat per la Comissió d'investigació per a esbrinar els motius de contaminació dels aqüífers que abasteixen d'aigua potable els municipis del nostre territori, com és el cas de la comarca de la Ribera, el temps i les conseqüències per al consum humà d'aigua contaminada, en especial l'afectació a embarassades i xiquets (RE número 114.972).

Palau de les Corts
València, 7 de novembre de 2018

El president
Enric Morera i Català

E. PROPUESTAS DE RESOLUCIÓN

3. Dictámenes de las comisiones de investigación y de las comisiones especiales de estudio

Dictamen de la Comisión de investigación para averiguar los motivos de contaminación de los acuíferos que abastecen de agua potable los municipios de nuestro territorio, como es el caso de la comarca de la Ribera, el tiempo y las consecuencias para el consumo humano de agua contaminada, en especial la afectación a embarazadas y niños

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De conformidad con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts* del dictamen de la Comisión de investigación para averiguar los motivos de contaminación de los acuíferos que abastecen de agua potable los municipios de nuestro territorio, como es el caso de la comarca de la Ribera, el tiempo y las consecuencias para el consumo humano de agua contaminada, en especial la afectación a embarazadas y niños (RE número 114.972).

Palau de les Corts
València, 7 de noviembre de 2018

El presidente
Enric Morera i Català

COMISSION D'INVESTIGACIÓ PER A ESBRINAR ELS MOTIUS DE CONTAMINACIÓ DELS AQÜÍFERS QUE ABASTEIXEN D'AIGUA POTABLE ELS MUNICIPIS DEL NOSTRE TERRITORI, COM ÉS EL CAS DE LA COMARCA DE LA RIBERA, EL TEMPS I LES CONSEQUÈNCIES PER AL CONSUM HUMÀ D'AIGUA CONTAMINADA, EN ESPECIAL L'AFECTACIÓ A EMBARASSADES I XIQUETS

PROPOSTA DE DICTAMEN DE LA COMISSION PRESENTAT PELS GRUPS PARLAMENTARIS COMPROMÍS, SOCIALISTA, PODEMOS-PODEM, CIUDADANOS I POPULAR

7 DE NOVEMBRE DE 2018

CONTINGUT:

- Desenvolupament dels treballs de la comissió
- Introducció
- Situació actual de l'estat químic de les masses d'aigua subterrània que s'utilitzen per a la producció d'aigua potable i de la qualitat de l'aigua per a consum humà
- Possibles efectes sobre la salut de les persones
- Les causes de la contaminació de les masses d'aigua subterrània
- Mesures preses per a garantir la qualitat de les aigües per a consum humà provinents de fonts subterrànies
- El cas de la contaminació de les fonts subterrànies per a l'abastament d'aigua potable en la comarca de la Ribera
- Conclusions generals

Desenvolupament dels treballs de la comissió

El Ple de les Corts Valencianes va aprovar en la sessió del 21 d'octubre de 2015 la Resolució 40/IX, mitjançant la qual es va acordar la creació de la Comissió d'investigació per a esbrinar els motius de contaminació dels aquífers que abasten d'aigua potable els municipis del nostre territori, com és el cas de la comarca de la Ribera, el temps i les consecuències per al consum humà d'aigua contaminada, en especial l'afectació a embarassades i xiquets.

El 26 de gener de 2016 es va constituir la comissió d'investigació amb la composició següent:

- Grup Parlamentari Popular, les diputades Elisa Díaz González i Verónica Marcos Puig i els diputats José Ramón Calpe Saera, Juan de Dios Navarro Caballero i Víctor Soler Beneyto.
- Grup Parlamentari Socialista, les diputades María Sabina Escrig Monzó i els diputats David Cerdán Pastor i Manuel Pineda Cuenca.
- Grup Parlamentari Compromís, les diputades Graciela Noemí Ferrer Matvieuxchuc (presidenta) i Maria Josep Ortega Requena, i el diputat Juan Ponce Guardiola.
- Grup Parlamentari Podemos-Podem, la diputada Beatriz Gascó Verdier i el diputat Daniel Geffner Sclarcky (vicepresident).

COMISIÓN DE INVESTIGACIÓN PARA AVERIGUAR LOS MOTIVOS DE CONTAMINACIÓN DE LOS ACUÍFEROS QUE ABASTECEN DE AGUA POTABLE LOS MUNICIPIOS DE NUESTRO TERRITORIO, COMO ES EL CASO DE LA COMARCA DE LA RIBERA, EL TIEMPO Y LAS CONSECUENCIAS PARA EL CONSUMO HUMANO DE AGUA CONTAMINADA, EN ESPECIAL LA AFECTACIÓN A EMBARAZADAS Y NIÑOS

PROPIUESTA DE DICTAMEN DE LA COMISIÓN PRESENTADO POR LOS GRUPOS PARLAMENTARIOS COMPROMÍS, SOCIALISTA, PODEMOS-PODEM, CIUDADANOS Y POPULAR

7 DE NOVIEMBRE DE 2018

CONTENIDO:

- Desarrollo de los trabajos de la comisión
- Introducción
- Situación actual del estado químico de las masas de agua subterránea que se utilizan para la producción de agua potable y de la calidad del agua para consumo humano
- Posibles efectos sobre la salud de las personas
- Las causas de la contaminación de las masas de agua subterránea
- Medidas adoptadas para garantizar la calidad de las aguas para consumo humano provenientes de fuentes subterráneas
- El caso de la contaminación de las fuentes subterráneas para el abastecimiento de agua potable en la comarca de La Ribera
- Conclusiones generales

Desarrollo de los trabajos de la comisión

El Pleno de las Corts Valencianes aprobó en la sesión del 21 de octubre de 2015 la Resolución 40/IX, mediante la cual se acordó la creación de la Comisión de investigación para averiguar los motivos de contaminación de los acuíferos que abastecen de agua potable los municipios de nuestro territorio, como es el caso de la comarca de La Ribera, el tiempo y las consecuencias para el consumo humano de agua contaminada, en especial la afectación a embarazadas y niños.

El 26 de enero de 2016 se constituyó la comisión de investigación con la siguiente composición:

- Grupo Parlamentario Popular, las diputadas Elisa Díaz González y Verónica Marcos Puig y los diputados José Ramón Calpe Saera, Juan de Dios Navarro Caballero y Víctor Soler Beneyto.
- Grupo Parlamentario Socialista, las diputadas María Sabina Escrig Monzó y los diputados David Cerdán Pastor y Manuel Pineda Cuenca.
- Grupo Parlamentario Compromís, las diputadas Graciela Noemí Ferrer Matvieuxchuc (presidenta) y Maria Josep Ortega Requena, y el diputado Juan Ponce Guardiola.
- Grupo Parlamentario Podemos-Podem, la diputada Beatriz Gascó Verdier y el diputado Daniel Geffner Sclarcky (vicepresidente).

- Grup Parlamentari Ciudadanos, la diputada Rosa María García González (secretaria) i el diputado Emigdio Tormo Moratalla.

El pla de treball d'aquesta comissió d'investigació es va aprovar per unanimitat mitjançant una proposta conjunta presentada per tots els grups parlamentaris, en la reunió del 3 de març de 2016, i es va publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 64, de 16 de març de 2016.

Aquesta comissió d'investigació té com a objectius específics, d'acord amb el pla de treball, els punts següents:

- a) Esbrinar les causes de la contaminació de les aigües del subsòl.
- b) Conèixer els nivells de contaminació de les aigües subterrànies, la situació dels abastaments d'aigua a la població de la Comunitat Valenciana i les possibles afectacions sobre la salut humana.
- c) Analitzar les possibles responsabilitats en les tasques de prevenció i control de la contaminació de les fonts de subministrament d'aigua potable a la població i de l'aigua subministrada a la població.
- d) Proposar mesures per a pal·liar els efectes i per a elaborar polítiques efectives que acaben amb les males pràctiques i avancen en la recuperació dels nostres aqüífers.
- e) Analitzar amb detall el cas de la comarca de la Ribera.

El pla de treball incloïa també la sol·licitud d'informació i documentació per a analitzar per part dels membres de la comissió. Es va sol·licitar informació a la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, a la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, a la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori, a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, a la Confederació Hidrogràfica del Segura, al Síndic de Greuges i a les Corts Valencianes.

Respecte a les compareixences, en el pla de treball es van aprovar un total de 34 compareixences, en les quals es van diferenciar les compareixences en qualitat d'experts —persones de l'àmbit acadèmic expertes en ecologia, agricultura, salut pública, dret, sistemes de reg, representants de les confederacions hidrogràfiques del Xúquer i del Segura, etc., així com els actuals directors generals amb competències en la matèria— i en qualitat de testimonis —els diferents representants polítics que durant l'última dècada han tingut competències en les matèries vinculades a la problemàtica objecte d'aquesta comissió.

Al llarg del desenvolupament de la comissió es varen produir diverses incidències en relació amb les compareixences. Per acord de tots els grups parlamentaris es va decidir retirar la sol·licitud de compareixença del senyor Ferran Ballester Díez així com ampliar el llistat de compareixents per a incloure les compareixences d'un representat del col·legi de biòlegs, un tècnic de la Direcció General de l'Aigua de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, encarregat de la supervisió de les instal·lacions de l'estació de tractament d'aigua potable (ETAP) de La Ribera, un representant d'Aigües de València com a concesionària de la gestió de l'ETAP de la Ribera, la

- Grupo Parlamentario Ciudadanos, la diputada Rosa María García González (secretaria) y el diputado Emigdio Tormo Moratalla.

El plan de trabajo de esta comisión de investigación se aprobó por unanimidad mediante una propuesta conjunta presentada por todos los grupos parlamentarios, en la reunión del 3 de marzo de 2016, y se publicó en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 64, de 16 de marzo de 2016.

Esta comisión de investigación tiene como objetivos específicos, de acuerdo con el plan de trabajo, los siguientes puntos:

- a) Averiguar las causas de la contaminación de las aguas del subsuelo.
- b) Conocer los niveles de contaminación de las aguas subterráneas, la situación de los abastecimientos de agua a la población de la Comunitat Valenciana y las posibles afectaciones sobre la salud humana.
- c) Analizar las posibles responsabilidades en las tareas de prevención y control de la contaminación de las fuentes de suministro de agua potable a la población y del agua suministrada a la población.
- d) Proponer medidas para paliar los efectos y para elaborar políticas efectivas que acaban con las malas prácticas y avanzan en la recuperación de nuestros acuíferos.
- e) Analizar con detalle el caso de la comarca de La Ribera.

El plan de trabajo incluía también la solicitud de información y documentación para analizar por parte de los miembros de la comisión. Se solicitó información a la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural, a la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, a la Conselleria de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio, a la Confederación Hidrográfica del Júcar, a la Confederación Hidrográfica del Segura, al Síndic de Greuges y a las Corts Valencianes.

Con respecto a las comparecencias, en el plan de trabajo se aprobaron un total de 34 comparecencias, en las que se diferenciaron las comparecencias en calidad de expertos —personas del ámbito académico expertas en ecología, agricultura, salud pública, derecho, sistemas de riego, representantes de las confederaciones hidrográficas del Júcar y del Segura, etc., así como los actuales directores generales con competencias en la materia— y en calidad de testigos —los diferentes representantes políticos que durante la última década han tenido competencias en las materias vinculadas a la problemática objeto de esta comisión.

A lo largo del desarrollo de la comisión produjeron varias incidencias en relación con las comparecencias. Por acuerdo de todos los grupos parlamentarios se decidió retirar la solicitud de comparecencia del señor Ferran Ballester Díez así como ampliar el listado de comparecientes para incluir las comparecencias de un representado del colegio de biólogos, un técnico de la Dirección General del Agua de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural, encargado de la supervisión de las instalaciones de la estación de tratamiento de agua potable (ETAP) de La Ribera, un representante de Aguas de Valencia como concesionaria de la gestión de la ETAP de la Ribera, la

subdirectora general d'Epidemiologia, Vigilància de la Salut i Sanitat Ambiental i el cap de la Unitat de Sanitat Ambiental, ambdós de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

Així mateix, les confederacions hidrogràfiques del Xúquer i del Segura varen excusar les compareixences dels caps de les oficines de planificació hidrològica i del comissari d'Aigües (de la Demarcació Hidrogràfica del Xúquer), els quals havien estat citats en qualitat d'experts per la comissió, argüint que una comissió d'investigació d'un parlament autonòmic no tenia competència per a realitzar funcions de control d'organismes de l'administració general de l'Estat, d'acord amb el Dictamen 4/2003 del Consell d'Estat. Davant la insistència de la comissió en la necessitat d'aquestes compareixences en qualitat d'experts per a aportar als treballs de la comissió els seus coneixements sobre l'estat, gestió i planificació hidrològica, el cap de l'Oficina de Planificació Hidrològica i el comissari d'Aigües de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer assumiren a títol personal la decisió de comparèixer davant la comissió, mentre que el cap de l'Oficina de Planificació Hidrològica de la Confederació Hidrogràfica del Segura declinà comparèixer al no haver sigut autoritzat a fer-ho.

La diversitat dels experts i testimonis que varen participar en aquesta comissió d'investigació va permetre analitzar els diferents punts de vista respecte a les causes i el desenvolupament de la gestió davant la contaminació de l'aigua dels aqüífers a la Comunitat Valenciana, amb especial atenció al cas de la contaminació de les aigües subterrànies utilitzades per a la producció d'aigua potable en les comarques de la Ribera Alta i la Ribera Baixa del Xúquer. A continuació es presenta un quadre resum amb les 37 compareixences celebrades.

subdirectora general de Epidemiología, Vigilancia de la Salud y Sanidad Ambiental y el jefe de la Unidad de Sanidad Ambiental, ambos de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública.

Asimismo, las confederaciones hidrográficas del Júcar y del Segura excusaron las comparecencias de los jefes de las oficinas de planificación hidrológica y del comisario de Aguas (de la Demarcación Hidrográfica del Júcar), los cuales habían sido citados en calidad de expertos por la comisión, arguyendo que una comisión de investigación de un parlamento autonómico no tenía competencia para realizar funciones de control de organismos de la administración general del Estado, de acuerdo con el Dictamen 4/2003 del Consejo de Estado. Ante la insistencia de la comisión en la necesidad de estas comparecencias en calidad de expertos para aportar a los trabajos de la comisión sus conocimientos sobre el estado, gestión y planificación hidrológica, el jefe de la Oficina de Planificación Hidrológica y el comisario de Aguas de la Confederación Hidrográfica del Júcar asumieron a título personal la decisión de comparecer ante la comisión, mientras que el jefe de la Oficina de Planificación Hidrológica de la Confederación Hidrográfica del Segura declinó comparecer al no haber sido autorizado a hacerlo.

La diversidad de los expertos y testigos que participaron en esta comisión de investigación permitió analizar los diferentes puntos de vista con respecto a las causas y el desarrollo de la gestión ante la contaminación del agua de los acuíferos en la Comunitat Valenciana, con especial atención al caso de la contaminación de las aguas subterráneas utilizadas para la producción de agua potable en las comarcas de La Ribera Alta y La Ribera Baixa del Xúquer. A continuación se presenta un cuadro resumen con las 37 comparecencias celebradas.

Primera sessió: 8 de novembre de 2016
Bruno Ballesteros (investigador de l'IGME)
César Bordehore (Universitat d'Alacant. Investigador. Departament d'Ecologia)
Segona sessió: 22 de novembre de 2016
Ildefonso Hernández Aguado (catedràtic de medicina preventiva i salut pública. Director del Departament de Salut Pública, Història de la Ciència i Ginecologia. Facultat de Medicina de la Universitat Miguel Hernández)
Abel La Calle Marcos (advocat especialitzat en dret públic i dret ambiental, professor associat de la Universitat d'Almería)
Tercera sessió: 29 de novembre de 2016
Dolors Roca Ferrerfàbrega (IVIA. Experta en els sistemes de reg i fertilització en els diversos tipus de cultiu del nostre territori. Institut Valencià d'Investigacions Agràries)
María Dolores Raigón Jiménez (catedràtica de l'UPV, especialista en agroecología i alimentació)
Enric Navarro (expert en agricultura ecològica)
Guillermo Palau Salvador (professor de l'UPV, especialista en sistemes de reg)
Quarta sessió: 10 de gener de 2017
José Campos Bosch (advocat de l'Associació Pous AVA)
Cinquena sessió: 24 de gener de 2017
Jordi Vicedo Jiménez (alcalde de Corbera)
Juan Valero de Palma (secretari general de la Séquia Reial del Xúquer)
Francisco Sanz Sanz (representant de Xúquer Viu a la Plataforma «La Ribera pel Dret a l'Aigua»)
Andrés Martínez Espinosa (president de la Junta Central d'Usuaris del Vinalopó, l'Alacantí i Consorci de la Marina Baixa)

Sisena sessió: 31 de gener de 2017
Elena Bastidas (exalcaldessa d'Alzira)
Francesc Signes (expresident de la Mancomunitat de la Ribera Alta)
Setena sessió: 7 de febrer de 2017
Ana María García García (directora general de Salut Pública –actual–)
Lluís Ferrando Calatayud (DG Ordenació Territori, Urbanisme i Paisatge)
Manuel Aldeguer Sánchez (director general de l'Aigua –actual–)
Vuitena sessió: 14 de febrer de 2017
Roger Lanas Ribas (director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca)
José María Benlliure Moreno (exdirector general de l'Aigua 2008-2012)
José Alberto Comos Guillem (exdirector general de l'Aigua 2012-2015)
María Ángeles Crespo Martínez (exalcaldessa de Carlet)
Novena sessió: 21 de febrer de 2017
Benjamín Aparicio Cervera (president de la Junta Central d'Usuaris del Riu Túria i expresident de la Federació de Comunitats de Regants de la Comunitat Valenciana)
Francisco Santiago Andrés (expresident del Consorci d'Aigües de la Marina Baixa)
Luis Burillo Borrego (expert designat pel Col·legi de Biòlegs de la Comunitat Valenciana)
J. Ignacio Lacomba Andueza (degà del Col·legi de Biòlegs de la Comunitat Valenciana)
Desena sessió: 28 de febrer de 2017
Manuel Cervera Taulet (exconseller de Sanitat 2007-2011)
Francisca Mercedes Maritina Hernández Miñana (exconsellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació 2007-2012)
Juan Gabriel Cotino Ferrer (exconseller d'Agricultura, Pesca i Alimentació 2004-2007).
Onzena sessió: 7 de març de 2017
Luis Eduardo Rosado Bretón (exconseller de Sanitat 2011-2012)
Manuel Llombart Fuertes (exconseller de Sanitat 2012-2015)
José Ciscar Bolufer (exconseller d'Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua 2012-2015).
Dotzena sessió: 28 de març de 2017
Teodoro Estrela (cap de l'Oficina de Planificació de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer)
Javier Ferrer Polo (comissari d'Aigües de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer)
Tretzena sessió: 22 de maig de 2017
Hermelinda Vanaclocha Luna (subdirectora general de Epidemiología, Vigilancia de la Salud i Sanitat Ambiental)
José Vicente Martí Bosca (cap de la Unitat de Sanitat Ambiental)
Francisco Hurtado Cerdá (tècnic de la Direcció General de l'Aigua en les instal·lacions de l'estació de tractament d'aigua potable (ETAP) de la Ribera)
Javier Macián (representant d'Aigües de València com a concessionària de les instal·lacions que són a la partida de la Garrofera al terme d'Alzira)

Primera sesión: 8 de noviembre de 2016
Bruno Ballesteros (investigador del IGME)
César Bordehore (Universidad de Alicante. Investigador. Departamento de Ecología)
Segunda sesión: 22 de noviembre de 2016
Ildefonso Hernández Aguado (catedrático de medicina preventiva y salud pública. Director del Departamento de Salud Pública, Historia de la Ciencia y Ginecología. Facultad de Medicina de la Universidad Miguel Hernández)
Abel La Calle Marcos (abogado especializado en derecho público y derecho ambiental, profesor asociado de la Universidad de Almería)
Tercera sesión: 29 de noviembre de 2016
Dolores Roca Ferrerfàbrega (IVIA. Experta en los sistemas de riego y fertilización en los diversos tipo de cultivo de nuestro territorio. Instituto Valenciano de Investigaciones Agrarias)

María Dolores Raigón Jiménez (catedrática de la UPV, especialista en agroecología y alimentación)
Enric Navarro (experto en agricultura ecológica)
Guillermo Palau Salvador (profesor de la UPV, especialista en sistemas de riego)
Cuarta sesión: 10 de enero de 2017
José Campos Bosch (abogado de la Asociación Pozos AVA)
Quinta sesión: 24 de enero de 2017
Jordi Vicedo Jiménez (alcalde de Corbera)
Juan Valero de Palma (secretario general de la Acequia Real del Júcar)
Francisco Sanz Sanz (representante de Xúquer Viu en la Plataforma «La Ribera por el Derecho al Agua»)
Andrés Martínez Espinosa (presidente de la Junta Central de Usuarios del Vinalopó, L'Alacantí y Consorcio de la Marina Baja)
Sexta sesión: 31 de enero de 2017
Elena Bastidas (exalcaldesa de Alzira)
Francesc Signes (expresidente de la Mancomunidad de La Ribera Alta)
Séptima sesión: 7 de febrero de 2017
Ana María García García (directora general de Salud Pública –actual–)
Lluís Ferrando Calatayud (DG Ordenación Territorio, Urbanismo y Paisaje)
Manuel Aldeguer Sánchez (director General del Agua –actual–)
Octava sesión: 14 de febrero de 2017
Roger Lanas Ribas (director general de Agricultura, Ganadería y Pesca)
José María Benlliure Moreno (exdirector general del Agua 2008-2012)
José Alberto Comos Guillem (exdirector general del Agua 2012-2015)
María Ángeles Crespo Martínez (exalcaldesa de Carlet)
Novena sesión: 21 de febrero de 2017
Benjamín Aparicio Cervera (presidente de la Junta Central de Usuarios del Río Turia y expresidente de la Federación de Comunidades de Regantes de la Comunitat Valenciana)
Francisco Santiago Andrés (expresidente del Consorcio de Aguas de la Marina Baja)
Luis Burillo Borrego (experto designado por el Colegio de Biólogos de la Comunitat Valenciana)
J. Ignacio Lacomba Andueza (decano del Colegio de Biólogos de la Comunitat Valenciana)
Décima sesión: 28 de febrero de 2017
Manuel Cervera Taulet (exconsejero de Sanidad 2007-2011)
Francisca Mercedes Maritina Hernández Miñana (exconsejera de Agricultura, Pesca y Alimentación 2007-2012)
Juan Gabriel Cotino Ferrer (exconsejero de Agricultura, Pesca y Alimentación 2004-2007).
Undécima sesión: 7 de marzo de 2017
Luis Eduardo Rosado Bretón (exconsejero de Sanidad 2011-2012)
Manuel Llombart Fuertes (exconsejero de Sanidad 2012-2015)
José Ciscar Bolufer (exconsejero de Agricultura, Pesca, Alimentación y Agua 2012-2015).
Duodécima sesión: 28 de marzo de 2017
Teodoro Estrela (jefe de la Oficina de Planificación de la Confederación Hidrográfica del Júcar)
Javier Ferrer Polo (comisario de Aguas de la Confederación Hidrográfica del Júcar)
Decimotercera sesión: 22 de mayo de 2017
Hermelinda Vanaclocha Luna (subdirectora general de Epidemiología, Vigilancia de la Salud y Sanidad Ambiental)
José Vicente Martí Bosca (jefe de la Unidad de Sanidad Ambiental)
Francisco Hurtado Cerdá (técnico de la Dirección General del Agua en las instalaciones de la estación de tratamiento de agua potable (ETAP) de La Ribera)
Javier Macián (representante de Aguas de Valencia como concesionaria de las instalaciones que están en la partida de la Garrofera en el término de Alzira)

Així mateix, per acord de tots els grups parlamentaris, el 28 de març de 2017 es celebrà una visita tècnica de camp per a conèixer la situació i gestió de les instal·lacions construïdes corresponents a la fase I del projecte Proveïment d'aigua a la Ribera (comarques de la Ribera Alta i la Ribera Baixa) i de l'Estació de Tractament d'Aigua Potable (ETAP) de la Ribera, en la partida de la Garrofera, terme municipal d'Alzira.

A continuació, es presenten els resultats de l'anàlisi de la informació de la qual ha disposat aquesta comissió a través de les compareixences, fons documentals i visita tècnica de camp portada a terme.

Introducció

La contaminació de les aigües subterrànies en la Comunitat Valenciana així com l'afectació que provoca en la producció d'aigua potable, no és un problema ambiental i de salut pública nou, sinó que està present des de la dècada de 1980. En l'abordatge del repte de garantir la bona qualitat de consum humà es poden identificar dues vessants:

– Per una banda, la vessant de l'aigua. La necessitat de garantir que l'aigua, a la qual accedeixen les persones, bé a través de les xarxes municipals o bé a través de captacions privades, compleix amb la qualitat requerida per la legislació vigent per a qualificar-la com a potable. L'assoliment d'aquest objectiu es pot abordar des de tres perspectives: garantir que les fonts de subministrament no estan contaminades, prevenint la contaminació en la font; aplicar mesures correctores sobre les aigües contaminades, com ara tractaments addicionals durant el procés de potabilització per a eliminar els contaminants; o cercar fonts de subministrament alternatives encara no contaminades. Quan les fonts de subministrament per a la producció d'aigua potable són aigües subterrànies, la seua escassa velocitat de renovació fa que l'eliminació de les substàncies contaminants acumulades puga prendre anys o dècades encara que s'hi apliquen mesures de prevenció de contaminació addicional. En aquests casos, l'aplicació de tractaments addicionals a les aigües extreves per a eliminar contaminants o el canvi de font de subministrament a una massa d'aigua en bon estat, resulten necessàries per a restablir el més ràpid possible la garantia de la qualitat de les aigües de consum humà subministrades a la població.

– Per altra banda, la vessant de les fonts de la contaminació. És a dir, posar el focus en la protecció contra la contaminació de les masses d'aigua que s'utilitzen per a la producció de l'aigua potable així com la seu recuperació quan han estat contaminades. Aquesta segona vessant requereix actuacions de llarg termini, en particular quan es parla de les aigües subterrànies, per tal d'aplicar unes pràctiques d'ús, producció i consum que eviten la contaminació, que contribuïsquen a reduir-la, així com mesures que servisquen per a revertir la contaminació.

A mitjan dècada de 1980 la situació de contaminació de les fonts subterrànies d'aigua pels abastaments urbans en amples zones del nostre territori —especialment en les comarques valencianes de l'Horta Nord i Sud de València, la mateixa ciutat de València, el Camp de Morvedre, el Camp de Túria, la Ribera Alta i la Ribera Baixa del Xúquer, la Safor, la Plana de Castelló, la Marina Alta, entre d'altres— era

Asimismo, por acuerdo de todos los grupos parlamentarios, el 28 de marzo de 2017 se celebró una visita técnica de campo para conocer la situación y gestión de las instalaciones construidas correspondientes a la fase I del proyecto Aprovechamiento de agua en La Ribera (comarcas de La Ribera Alta y La Ribera Baixa) y de la estación de tratamiento de agua potable (ETAP) de La Ribera, en la partida de la Garrofera, término municipal de Alzira.

A continuación, se presentan los resultados del análisis de la información de la que ha dispuesto esta comisión a través de las comparecencias, fondos documentales y visita técnica de campo llevada a cabo.

Introducción

La contaminación de las aguas subterráneas en la Comunitat Valenciana así como la afectación que provoca en la producción de agua potable, no es un problema ambiental y de salud pública nuevo, sino que está presente desde la década de 1980. En el abordaje del reto de garantizar la buena calidad de consumo humano se pueden identificar dos vertientes:

– Por una parte, la vertiente del agua. La necesidad de garantizar que el agua, a la que acceden las personas, bien a través de las redes municipales o bien a través de captaciones privadas, cumple con la calidad requerida por la legislación vigente para calificarla como potable. La consecución de este objetivo se puede abordar desde tres perspectivas: garantizar que las fuentes de suministro no están contaminadas, previniendo la contaminación en la fuente; aplicar medidas correctoras sobre las aguas contaminadas, como tratamientos adicionales durante el proceso de potabilización para eliminar los contaminantes; o buscar fuentes de suministro alternativas aún no contaminadas. Cuando las fuentes de suministro para la producción de agua potable son aguas subterráneas, su escasa velocidad de renovación hace que la eliminación de las sustancias contaminantes acumuladas pueda durar años o décadas aunque se apliquen medidas de prevención de contaminación adicional. En estos casos, la aplicación de tratamientos adicionales a las aguas extraídas para eliminar contaminantes o el cambio de fuente de suministro a una masa de agua en buen estado, resultan necesarias para restablecer lo más rápido posible la garantía de la calidad de las aguas de consumo humano suministradas a la población.

– Por otra parte, la vertiente de las fuentes de la contaminación. Es decir, poner el foco en la protección contra la contaminación de las masas de agua que se utilizan para la producción del agua potable así como su recuperación cuando han sido contaminadas. Esta segunda vertiente requiere actuaciones de largo plazo, en particular cuando se habla de las aguas subterráneas, para aplicar unas prácticas de uso, producción y consumo que eviten la contaminación, que contribuyan a reducirla, así como medidas que sirvan para revertir la contaminación.

A mediados de la década de 1980 la situación de contaminación de las fuentes subterráneas de agua por los abastecimientos urbanos en amplias zonas de nuestro territorio —especialmente en las comarcas valencianas de l'Horta Nord y Sud de València, la misma ciudad de València, El Camp de Morvedre, El Camp de Túria, La Ribera Alta y La Ribera Baixa del Xúquer, La Safor, La Plana de Castellón, La Marina Alta, entre otras— era

especialment greu per l'excés de nitrats. Per tal de fer front a aquesta situació es van prendre mesures sobre l'aigua: bàsicament, la substitució de les fonts de subministrament d'aigües subterrànies per aigües superficials —com a casos més destacats es poden esmentar els de l'àrea metropolitana de València i el Camp de Morvedre, que s'abasta des de principis de la dècada de 1990 de les aigües superficials del riu Xúquer, a través del Canal Xúquer-Túria— així com per noves captacions d'aigua subterrània no contaminada —com és el cas de diversos pous en la Safor—. Altres mesures que s'aplicaren varen ser l'aprofundiment dels pous per a assolir capes aquíferes no contaminades —que en molts casos acabaren contaminant-se per infiltració dels mateixos pous— o la construcció de plantes de desnitrificació en determinats municipis, amb resultats diversos, fins i tot la construcció d'una planta dessaladora, com és el cas de Sagunt.

Malgrat les actuacions portades a terme al llarg de la dècada de 1990, diversos pobles i ciutats, principalment en les comarques de la Ribera Alta i la Ribera Baixa del Xúquer, així com en la Foia de Bunyol, entre d'altres, encara han continuat patint els problemes de contaminació per excés de nitrats, entrat el segle XXI, que en alguns casos s'han combinat amb contaminació per fitosanitaris químics. Per altra banda, pobles que no enregistraven problemes de contaminació de les seues fonts de subministrament d'aigua per a la producció d'aigua potable a principis de la dècada de 1980, han començat a mostrar signes de contaminació en les dècades posteriors.

Situació actual de l'estat químic de les masses d'aigua subterrània que s'utilitzen per a la producció d'aigua potable i de la qualitat de l'aigua per a consum humà

L'excessiva concentració de nitrats és la principal causa de declaració de mal estat químic en les masses d'aigua subterrània que s'utilitzen per a la producció d'aigua potable a la Comunitat Valenciana.

Segons la legislació vigent, i sense perjudici de les competències pròpies de la Generalitat Valenciana, les competències en matèria de planificació i gestió de l'aigua corresponen a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, a la Confederació Hidrogràfica del Segura i a la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, ja que el territori valencià es troba majoritàriament situat en l'àmbit territorial de la demarcació hidrogràfica del Xúquer, amb la comarca del Baix Segura dins l'àmbit territorial de la demarcació hidrogràfica del Segura i una xicoteta franja al nord castellonenc en la demarcació hidrogràfica de l'Ebre.

Per la seua extensió territorial en la Comunitat Valenciana i per la importància del subministrament d'aigua potable d'origen subterrani, a continuació centrarem l'atenció en l'anàlisi de les dades disponibles en la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. En el cas dels municipis de la comarca del Baix Segura, situats en la demarcació hidrogràfica del Segura, el seu subministrament es porta a terme a través de la Mancomunitat de Canals del Taibilla, amb recursos hídrics propis de la conca hidrogràfica del Segura i altres procedents del riu Tajo, a través de l'aqüeducte Tajo-Segura, ambdós d'origen superficial, així com recursos procedents de la dessalació d'aigua marina.

especialmente grave por el exceso de nitratos. Para hacer frente a esta situación se tomaron medidas sobre el agua: básicamente, la sustitución de las fuentes de suministro de aguas subterráneas por aguas superficiales —como casos más destacados se pueden mencionar los del área metropolitana de Valencia y El Camp de Morvedre, que se abastece desde principios de la década de 1990 de las aguas superficiales del río Júcar, a través del Canal Xúquer-Túria— así como por nuevas captaciones de agua subterránea no contaminada —como es el caso de varios pozos en La Safor—. Otras medidas que se aplicaron fueron el profundización de los pozos para alcanzar capas acuíferas no contaminadas —que en muchos casos acabaron contaminando por infiltración de los mismos pozos— o la construcción de plantas de desnitrificación en determinados municipios, con resultados diversos, incluso la construcción de una planta desaladora, como es el caso de Sagunto.

A pesar de las actuaciones llevadas a cabo a lo largo de la década de 1990, varios pueblos y ciudades, principalmente en las comarcas de La Ribera Alta y La Ribera Baixa del Xúquer, así como en la Hoya de Buñol, entre otras, aún han continuado sufriendo los problemas de contaminación por exceso de nitratos, entrado el siglo XXI, que en algunos casos se han combinado con contaminación por fitosanitarios químicos. Por otra parte, pueblos que no registraban problemas de contaminación de sus fuentes de suministro de agua para la producción de agua potable a principios de la década de 1980, han empezado a mostrar signos de contaminación en las décadas posteriores.

Situación actual del estado químico de las masas de agua subterránea que se utilizan para la producción de agua potable y de la calidad del agua para consumo humano

La excesiva concentración de nitratos es la principal causa de declaración de mal estado químico en las masas de agua subterránea que se utilizan para la producción de agua potable en la Comunitat Valenciana.

Según la legislación vigente, y sin perjuicio de las competencias propias de la Generalitat Valenciana, las competencias en materia de planificación y gestión del agua corresponden a la Confederación Hidrográfica del Júcar, a la Confederación Hidrográfica del Segura y a la Confederación Hidrográfica del Ebro, ya que el territorio valenciano se encuentra mayoritariamente situado en el ámbito territorial de la demarcación hidrográfica del Júcar, con la comarca de la Vega Baja dentro del ámbito territorial de la demarcación hidrográfica del Segura y una pequeña franja al norte castellonense en la demarcación hidrográfica del Ebro.

Por su extensión territorial en la Comunitat Valenciana y por la importancia del suministro de agua potable de origen subterráneo, a continuación centraremos la atención en el análisis de los datos disponibles en la Confederación Hidrográfica del Júcar. En el caso de los municipios de la comarca de la Vega Baja, situados en la demarcación hidrográfica del Segura, su suministro se lleva a cabo a través de la Mancomunidad de Canales del Taibilla, con recursos hídricos propios de la cuenca hidrográfica del Segura y otros procedentes del río Tajo, a través del acueducto Tajo-Segura, ambos de origen superficial, así como recursos procedentes de la desalación de agua marina.

D'acord amb el que va exposar el senyor Teodoro Estrela, cap de l'Oficina de Planificació Hidrològica de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, durant la seua compareixença, prenen les dades del pla hidrològic de conca vigent, 23 masses d'aigua subterrània en la demarcació hidrogràfica del Xúquer presenten mal estat químic. En tots els casos es deu a l'excessiva concentració de nitrats en les aigües subterrànies, superiors a l'estàndard de qualitat establiti en la normativa europea i estatal de 50 mg de NO₃ per litre; mentre que en alguns d'ells també s'han trobat concentracions de substàncies prioritàries vinculades a fitosanitaris de síntesi química per damunt de l'estàndard de qualitat establiti. D'aquesta, 23, 18 masses d'aigua subterrània estan situades a la Comunitat Valenciana. Així mateix, 5 d'aquestes 18 masses d'aigua també presenten mal estat químic per presència de productes fitosanitaris en concentracions superiors als límits legalment permesos. A partir de les dades del registre de zones protegides «Captacions d'aigua per a abastament» es pot estimar que, en total, 453 captacions d'aigua subterrània per a producció d'aigua potable situades en la Comunitat Valenciana es troben afectades o potencialment afectades per contaminació amb nitrats, 276 de les quals també estan afectades o potencialment afectades per contaminació amb plaguicides químics (principalment, herbicides i insecticides), tal com es pot observar en la taula 1.

De acuerdo con lo que expuso el señor Teodoro Estrela, jefe de la Oficina de Planificación Hidrológica de la Confederación Hidrográfica del Júcar, durante su comparecencia, tomando los datos del plan hidrológico de cuenca vigente, 23 masas de agua subterránea en la demarcación hidrográfica del Júcar presentan mal estado químico. En todos los casos se debe a la excesiva concentración de nitratos en las aguas subterráneas, superiores al estándar de calidad establecido en la normativa europea y estatal de 50 mg de NO₃ por litro; mientras que en algunos de ellos también se han encontrado concentraciones de sustancias prioritarias vinculadas a fitosanitarios de síntesis química por encima del estándar de calidad establecido. De esta, 23, 18 masas de agua subterránea están situadas en la Comunitat Valenciana. Asimismo, 5 de estas 18 masas de agua también presentan mal estado químico por presencia de productos fitosanitarios en concentraciones superiores a los umbrales legalmente permitidos. A partir de los datos del registro de zonas protegidas «Captaciones de agua para abastecimiento» se puede estimar que, en total, 453 captaciones de agua subterránea para producción de agua potable situadas en la Comunitat Valenciana se encuentran afectadas o potencialmente afectadas por contaminación con nitratos, 276 de las cuales también están afectadas o potencialmente afectadas por contaminación con plaguicidas químicos (principalmente, herbicidas e insecticidas), tal como se puede observar en la tabla 1.

Codi de massa d'aigua	Denominació de la massa d'aigua subterrània	Incompliment d'estàndard de qualitat química	Captacions d'aigua potable (pous + brolladors)
080.107	Plana de Vinaròs	Nitrats	3 + 1
080.110	Plana d'Orpesa-Torreblanca	Nitrats	8
080.127	Plana de Castelló	Nitrats Bromacil (herbicida)	66
080.128	Plana de Sagunt	Nitrats	24 + 2
080.131	Llúria-Casinos	Nitrats Terbutilazina i terbutilazina desetil (herbicides)	72 + 3
080.140	Bunyol-Xest	Nitrats Clorpirifós (insecticida)	54 + 5
080.141	Plana de València Nord	Nitrats	33 + 1
080.142	Plana de València Sud	Nitrats Terbumeton desetil i terbutilazina desetil (herbicides)	36
080.143	La Contienda	Nitrats	6
080.148	Foia de Xàtiva	Nitrats	11
080.149	Serra de les Agulles	Nitrats Terbumeton desetil i terbutilazina desetil (herbicides)	40
080.150	Barx	Nitrats	6
080.151	Plana de Xeraco	Nitrats	7 + 2
080.152	Plana de Gandia	Nitrats	25
080.163	Oliva-Pego	Nitrats	7
080.164	Ondara-Dénia	Nitrats	34 + 1
080.184	Sant Joan-Benidorm	Nitrats	3
080.190	Baix Vinalopó	Nitrats	3

Código de masa de agua	Denominación de la masa de agua subterránea	Incumplimiento de estándar de calidad química	Captaciones de agua potable (pozos + manantiales)
080.107	Plana de Vinaròs	Nitratos	3 + 1
080.110	Plana de Oropesa del Mar-Torreblanca	Nitratos	8
080.127	Plana de Castellón	Nitratos	66
080.128	Plana de Sagunto	Bromacil (herbicida) Nitratos	24 + 2
080.131	Llíria-Casinos	Nitratos Terbutilazina y terbutilazina desetil (herbicidas) Nitratos	72 + 3
080.140	Buñol-Chesté	Clorpirifós (insecticida) Nitratos	54 + 5
080.141	Plana de València Nord	Nitratos	33 + 1
080.142	Plana de València Sud	Nitratos Terbumetón desetil y terbutilazina desetil (herbicidas)	36
080.143	La Contienda	Nitratos	6
080.148	Foia de Xàtiva	Nitratos	11
080.149	Sierra de Les Agulles	Nitratos Terbumetón desetilo y terbutilazina desetilo (herbicidas)	40
080.150	Barx	Nitratos	6
080.151	Plana de Xeraco	Nitratos	7 + 2
080.152	Plana de Gandia	Nitratos	25
080.163	Oliva-Pego	Nitratos	7
080.164	Ondara-Dénia	Nitratos	34 + 1
080.184	Sant Joan-Benidorm	Nitratos	3
080.190	Baix Vinalopó	Nitratos	3

Taula 1. Paràmetres d'incompliment del bon estat químic en masses d'aigua subterrània de la demarcació hidrogràfica del Xúquer que afecten la Comunitat Valenciana, i nombre de captacions d'aigües subterrànies (pous i brolladors) per a la producció d'aigua potable dependents de cada massa d'aigua subterrània incloses en el registre de zones protegides. Font: Pla hidrològic de conca de la demarcació hidrogràfica del Xúquer, 2015-2021 i compareixença del senyor Estrela en la comissió (28 de març de 2017).

Pel que fa a la qualitat de l'aigua per a consum humà que reben els ciutadans en les seues aixetes, la Direcció de Salut Pública de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública és l'encarregada des de 2012 de portar a terme el Programa de vigilància sanitària de l'aigua de consum humà en la Comunitat Valenciana, que es va posar en marxa en 2006. Mitjançant aquest programa es monitoriza, entre d'altres, la qualitat química de l'aigua per a consum humà que es subministra a les persones en les seues llars. Per a fer-ho, es delimiten les zones d'abastament que poden comprendre des d'una urbanització o entitat singular (un camping, un complex hoteler, un poliesportiu, etc.) fins a un casc urbà o part d'un casc urbà. Segons les dades subministrades per la senyora Hermelinda Vanaclocha, subdirectora general d'Epidemiologia, Vigilància de la Salut i Sanitat Ambiental de la Direcció General de Salut Pública de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública de la Generalitat Valenciana, en 2016 hi havia en la Comunitat Valenciana 1.042 zones d'abastament d'aigua potable a població, de les quals, 95 mostraren concentracions de nitrats superiors a 50 mg/l, és a dir, el 9 % de les zones d'abastament comptaven amb una qualitat de l'aigua de boca no apta per al consum humà. D'aquestes zones d'abastament, 23 corresponen a cascós urbans¹ —que afecten unes 208.000 persones— mentre que

1. Aquestes zones d'abastiment en casc urbà estan situades en els municipis d'Alaquàs, Alginet, Almussafes, Benaguasil, Benifaió, Bétera, L'Eliana, Sant Antoni de Benaire, Sollana i Torrent.

Tabla 1. Parámetros de incumplimiento del buen estado químico en masas de agua subterránea de la demarcación hidrográfica del Júcar que afectan a la Comunitat Valenciana, y número de captaciones de aguas subterráneas (pozos y manantiales) para la producción de agua potable dependientes de cada masa de agua subterránea incluidas en el registro de zonas protegidas. Fuente: Plan hidrológico de cuenca de la demarcación hidrográfica del Júcar, 2015-2021 y comparecencia del señor Estrela en la comisión (28 de marzo de 2017).

Por lo que respecta a la calidad del agua para consumo humano que reciben los ciudadanos en sus grifos, la Dirección de Salud Pública de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública es la encargada desde 2012 de llevar a cabo el Programa de vigilancia sanitaria del agua de consumo humano en la Comunitat Valenciana, que se puso en marcha en 2006. Mediante este programa se monitoriza, entre otros, la calidad química del agua para consumo humano que se suministra a las personas en sus hogares. Para hacerlo, se delimitan las zonas de abastecimiento que pueden comprender desde una urbanización o entidad singular (un camping, un complejo hotelero, un polideportivo, etc.) hasta un casco urbano o parte de un casco urbano. Según los datos suministrados por la señora Hermelinda Vanaclocha, subdirectora general de Epidemiología, Vigilancia de la Salud y Sanidad Ambiental de la Dirección General de Salud Pública de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública de la Generalitat Valenciana, en 2016 había en la Comunitat Valenciana 1.042 zonas de abastecimiento de agua potable a población, de las que, 95 mostraron concentraciones de nitratos superiores a 50 mg/l, es decir, el 9 % de las zonas de abastecimiento contaban con una calidad del agua de boca no apta para el consumo humano. De estas zonas de abastecimiento, 23 corresponden en cascós urbanos¹ —que afectan unas 208.000 personas— mientras que

1. Estas zonas de abastecimiento en casco urbano están situadas en los municipios de Alaquàs, Alginet, Almussafes, Benaguasil, Benifaió, Bétera, L'Eliana, San Antonio de Benagéber, Sollana y Torrent.

la resta corresponen a entitats singulares i urbanitzacions —que afecten unes 6.000 persones.

Possibles efectes sobre la salut de les persones

Vitoria *et al.* sintetitzen en un recent article científic² l'evidència científica existent relativa als possibles efectes de la ingestió de nitrats sobre la salut de les persones: «la presència de nitrats en l'aigua de boca és un tema d'interès per la toxicitat vinculada amb la formació de dos tipus de compostos: nitrits i compostos N-nitrosos. Així, la reducció de nitrats a nitrits pot provocar metahemoglobinèmia, sobretot en els nadons menors de sis mesos. (Aquesta malaltia, també coneguda com la «síndrome del bebè blau», redueix, fins a impedir, la capacitat de la sang de transportar oxigen.) Així mateix, els nitrits reaccionen amb amines i formen nitrosamines, d'acció carcinògena demostrada en animals i en alguns estudis epidemiològics humans. La formació de compostos N-nitrosos s'associa amb malformacions congènites».

L'Organització Mundial de la Salut, en la seua guia per a la qualitat de l'aigua potable, quarta edició, estableix que l'aigua amb una concentració superior a 50 mg/l de l'ió nítrat no és apta per al consum humà i que cal evitar subministrar-la a dones embarassades i nadons. Aquest límit és el que s'ha adoptat en la legislació europea, estatal i autonòmica que regula la caracterització de la qualitat que ha de complir l'aigua per a ser considerada apta per al consum humà. Tot això en aplicació del principi de cautela.

Per la seua banda, la senyora Raigón va assenyalar també els possibles efectes negatius sobre la salut de l'exposició continuada a substàncies actives o metabòlits de fitosanitaris de síntesi química, pels seus efectes com a disruptors endocrins, mutagènics o carcinògens i la seu persistència en els teixits cel·lulars. Així mateix, va alertar sobre la incertesa respecte als efectes de la combinació d'aquestes substàncies o efecte cóctel, i va advocar per una interpretació cautelosa dels llindars de seguretat i per la prevenció i control de l'ús d'aquestes substàncies.

Segons les persones compareixents en la comissió que han ostentat u ostenten competències en matèria de salut pública en l'administració valenciana, no s'han registrat casos de persones malaltes a la Comunitat Valenciana com a conseqüència directa de la ingestió d'aigua amb concentracions elevades per nitrats. De fet, la senyora Ana María García García, actual directora general de Salut Pública, va explicar que, amb el sistema de vigilància sanitària que es porta a terme per part de la Conselleria competent en matèria de salut pública des de 2012, es pot identificar amb facilitat qualsevol problema puntual per elements contaminants per damunt del que hi ha establert per la legislació en qualsevol zona d'abastament d'aigua potable del nostre territori; així mateix, comptem amb un registre de malalties —d'incidència, prevalença, mortalitat— que, en cas d'alarma davant de qualsevol situació vinculada, en particular, amb alguna exposició puntual que puga donar-se en el nostre territori, ens permet esbrinar-ho.

No obstant, les persones expertes en matèria de salut pública que van participar en la comissió van alertar de la

2. Vitoria, I.; Maraver, F.; Sánchez-Valverde, F. i Armijo, F. (2015): Contenido en nitratos de aguas de consumo público españolas, en *Gac. Sanit.* 29(3):217-220.

el resto corresponden a entidades singulares y urbanizaciones —que afectan a unas 6.000 personas.

Possibles efectos sobre la salud de las personas

Vitoria *et al.* sintetizan en un reciente artículo científico² la evidencia científica existente relativa a los posibles efectos de la ingestión de nitratos sobre la salud de las personas: «la presencia de nitratos en el agua de boca es un tema de interés por la toxicidad vinculada con la formación de dos tipos de compuestos: nitritos y compuestos N-nitrosos. Así, la reducción de nitratos a nitritos puede provocar metahemoglobinemia, sobre todo en los recién nacidos menores de seis meses. (Esta enfermedad, también conocida como el «síndrome del bebé azul», reduce, hasta impedir, la capacidad de la sangre de transportar oxígeno.) Asimismo, los nitritos reaccionan con aminas y forman nitrosaminas, de acción carcinógena demostrada en animales y en algunos estudios epidemiológicos humanos. La formación de compuestos N-nitrosos se asocia con malformaciones congénitas».

La Organización Mundial de la Salud, en su guía para la calidad del agua potable, cuarta edición, establece que el agua con una concentración superior a 50 mg/l del ion nítrato no es apta para el consumo humano y que hay que evitar suministrarla a mujeres embarazadas y recién nacidos. Este límite es el que se ha adoptado en la legislación europea, estatal y autonómica que regula la caracterización de la calidad que debe cumplir el agua para ser considerada apta para el consumo humano. Todo ello en aplicación del principio de cautela.

Por su parte, la señora Raigón señaló también los posibles efectos negativos sobre la salud de la exposición continua a sustancias activas o metabolitos de fitosanitarios de síntesis química, por sus efectos como disruptores endocrinos, mutagénicos o carcinógenos y su persistencia en los tejidos celulares. Asimismo, alertó sobre la incertidumbre con respecto a los efectos de la combinación de estas sustancias o efecto cóctel, y abogó por una interpretación cautelosa de los umbrales de seguridad y por la prevención y control del uso de estas sustancias.

Según las personas comparecientes en la comisión que han ostentado u ostentan competencias en materia de salud pública en la administración valenciana, no se han registrado casos de personas enfermas en la Comunitat Valenciana como consecuencia directa de la ingestión de agua con concentraciones elevadas por nitratos. De hecho, la señora Ana María García García, actual directora general de Salud Pública, explicó que, con el sistema de vigilancia sanitaria que se lleva a término por parte de la Conselleria competente en materia de salud pública desde 2012, se puede identificar con facilidad cualquier problema puntual por elementos contaminantes por encima del que hay establecido por la legislación en cualquier zona de abastecimiento de agua potable de nuestro territorio; asimismo, contamos con un registro de enfermedades —de incidencia, prevalencia, mortalidad— que, en caso de alarma ante cualquier situación vinculada, en particular, con alguna exposición puntual que pueda darse en nuestro territorio, nos permite averiguarlo.

No obstante, las personas expertas en materia de salud pública que participaron en la comisión alertaron de la

2. Vitoria, I.; Maraver, F.; Sánchez-Valverde, F. y Armijo, F. (2015): Contenido en nitratos de aguas de consumo público españolas, en *Gac. Sanit.* 29(3):217-220.

importància d'analitzar, a escala poblacional, els efectes sobre la salut de les persones que durant llargs períodes de temps han estat exposades als contaminants, encara que fos en baixes concentracions, en aplicació dels principis bàsics de precaució o cautela, de protecció de la salut pública i de prevenció dels riscos potencials sobre la salut. Aquesta comissió ha constatat que en la Comunitat Valenciana no s'han fet estudis epidemiològics per a analitzar la incidència sobre la salut de la població de l'exposició continuada al consum d'aigua contaminada per nitrats o fitosanitaris.

Les causes de la contaminació de les masses d'aigua subterrània

Les persones expertes i la documentació a disposició de la comissió han posat de manifest que la principal causa de contaminació de les aigües subterrànies a la Comunitat Valenciana prové de la utilització excessiva i continuada de fertilitzants -nitrats- en les zones litorals on es concentren les superfícies d'agricultura de regadiu des de la dècada de 1960. El model d'agricultura de regadiu practicat des de finals de la dècada de 1960 s'ha caracteritzat per una progressiva intensificació de la producció que ha comportat el dràstic augment de l'ús de fertilitzants inorgànics i de fitosanitaris de síntesi química, la qual cosa ha generat impactes negatius sobre la qualitat de les aigües superficials i subterrànies.

Així mateix, el Sr. Burillo Borrego, en representació del Col·legi de Biòlegs de la Comunitat Valenciana, va assenyalar l'impacte puntual que sobre algunes fonts de subministrament d'origen subterrani té l'absència de xarxes de clavegueram adequades, l'existència de fosses sèptiques amb impermeabilització deficient o la mancança d'estacions de tractament d'aigües residuals domèstiques o industrials en diverses urbanitzacions fora d'ordenació i polígons industrials antics. També va posar de manifest el problema dels abocadors il·legals de residus sòlids i de les instal·lacions amb deficient impermeabilització, en els quals les aigües subterrànies es veuen afectades per la infiltració de lixiviats. A les zones d'interior, també va assenyalar casos de ramaderia intensiva amb una deficient gestió dels efluents com a causa de contaminacions que afecten de manera puntual zones aquíferes, ullals o fonts utilitzats tradicionalment per abastir la població de nuclis rurals.

El Sr. Bruno Ballesteros, hidrogeòleg adscrit a l'Institut Geominer d'Espanya (IGME) va afirmar que allà on es duen a terme activitats agrícoles intensives, com són totes les planures litorals de la Comunitat Valenciana, les concentracions de nitrats en les aigües subterrànies s'incrementen. Mentre el contingut de nitrats en els aquífers de les regions muntanyoses i els sòls càrstics sense pressió agrícola ronden els 5 a 7 mil·ligrams per litre -quantitats que es consideren d'origen natural- en les planures litorals amb presència d'usos agrícoles, aquestes quantitats s'incrementen de manera substancial fins superar en alguns casos els 150 mil·ligrams per litre. Tota concentració de nitrats en les aigües subterrànies que excedeix d'aquests 5 a 7 mil·ligrams per litre, cal atribuir-la a activitats antròpiques d'aportació de nitrats. També va posar èmfasi en el problema de la recirculació de l'aigua: si es bomba aigua d'un aquífer amb excés de nitrats, es rega amb ella i s'abona el terreny de nou, aquesta aigua tornarà a filtrar-se a l'aquífer amb un increment de nitrats.

importancia de analizar, a escala poblacional, los efectos sobre la salud de las personas que durante largos períodos de tiempo han estado expuestas a los contaminantes, aunque fuera en bajas concentraciones, en aplicación de los principios básicos de precaución o cautela, de protección de la salud pública y de prevención de los riesgos potenciales sobre la salud. Esta comisión ha constatado que en la Comunitat Valenciana no se han hecho estudios epidemiológicos para analizar la incidencia sobre la salud de la población de la exposición continuada al consumo de agua contaminada por nitratos o fitosanitarios.

Las causas de la contaminación de las masas de agua subterránea

Las personas expertas y la documentación a disposición de la comisión han puesto de manifiesto que la principal causa de contaminación de las aguas subterráneas en la Comunitat Valenciana proviene de la utilización excesiva y continuada de fertilizantes -nitratos- en las zonas litorales donde se concentran las superficies de agricultura de regadío desde la década de 1960. El modelo de agricultura de regadío practicado desde finales de la década de 1960 se ha caracterizado por una progresiva intensificación de la producción que ha comportado el drástico aumento del uso de fertilizantes inorgánicos y de fitosanitarios de síntesis química, lo cual ha generado impactos negativos sobre la calidad de las aguas superficiales y subterráneas.

Asimismo, el Sr. Burillo Borrego, en representación del Colegio de Biólogos de la Comunitat Valenciana, señaló el impacto puntual que sobre algunas fuentes de suministro de origen subterráneo tiene la ausencia de redes de alcantarillado adecuadas, la existencia de fundiciones sépticas con impermeabilización deficiente o la falta de estaciones de tratamiento de aguas residuales domésticas o industriales en varias urbanizaciones fuera de ordenación y polígonos industriales antiguos. También puso de manifiesto el problema de los vertederos ilegales de residuos sólidos y de las instalaciones con deficiente impermeabilización, en los que las aguas subterráneas se ven afectadas por la infiltración de lixiviados. En las zonas de interior, también señaló casos de ganadería intensiva con una deficiente gestión de los efluentes como causa de contaminaciones que afectan de manera puntual a zonas acuíferas, manantiales o fuentes utilizadas tradicionalmente para abastecer a la población de núcleos rurales.

El Sr. Bruno Ballesteros, hidrogeólogo adscrito al Instituto Geominer de España (IGME) afirmó que allá donde se llevan a cabo actividades agrícolas intensivas, como son todas las llanuras litorales de la Comunitat Valenciana, las concentraciones de nitratos en las aguas subterráneas se incrementan. Mientras el contenido de nitratos en los acuíferos de las regiones montañosas y los suelos cárticos sin presión agrícola rondan los 5 a 7 miligramos por litro -cantidades que se consideran de origen natural- en las llanuras litorales con presencia de usos agrícolas, estas cantidades se incrementan de manera sustancial hasta superar en algunos casos los 150 miligramos por litro. Toda concentración de nitratos en las aguas subterráneas que excede de estos 5 a 7 miligramos por litro, hay que atribuirla a actividades antrópicas de aportación de nitratos. También puso énfasis en el problema de la recirculación del agua: si se bombea agua de un acuífero con exceso de nitratos, se riega con ella y se abona el terreno de nuevo, esta agua volverá a filtrarse al acuífero con un

Aquest és un procés d'enriquiment continu que resulta clau per entendre el fenomen de la contaminació dels aquífers. Així mateix, també va rebutjar la hipòtesi de la infiltració de nitrogen en les aigües subterrànies com a conseqüència de la contaminació atmosfèrica amb compostos amb nitrogen.

Les investigacions del Sr. César Bordehore, professor de la Universitat d'Alacant i expert en ecologia marina, dutes a terme al Parc Natural del Montgó i del Cap de Sant Antoni, van trobar una relació directa entre la proliferació d'espècies com les meduses urticants a causa d'un increment d'elements com el nitrogen, el fòsfor i els biocides, i els 9.000 habitatges construïts a les faldes del Montgó (fora del Pla general d'ordenació urbana i, per tant, sense clavegueram) i l'agricultura intensiva. Així el problema de la hiperfertilització deriva en un problema costaner, perquè l'aigua contaminada que arriba dels aquífers oberts a la mar produeix un canvi en l'ecosistema marí. El 10 % del nitrogen prové de les EDAR –aigües residuals depurades–, mentre que el 90 % prové de la contaminació difusa derivada de l'agricultura intensiva. Les aigües subterrànies en aquesta zona estan connectades amb la mar, de manera que els nitrats arriben al medi marí pel drenatge dels aquífers litorals. Això provoca un augment de clorofil·la que genera un gran increment de fitoplàncton i, per tant, del zooplàncton que s'alimenta d'aquest, donant lloc a un procés d'eutrofització de les aigües litorals amb pèrdua de biodiversitat en termes de vegetació submergida, invertebrats i espècies piscícoles. Segons els seus estudis, quasi 5.000 tones de nitrat a l'any ixen en 20 quilòmetres de costa a la mar. Des del punt de vista econòmic, l'excés de nitrats utilitzats en l'agricultura és un cost directament assumit pels llauradors que no millora la productivitat agrària –fins i tot pot reduir-la– i que genera no sols costos des del punt de vista ecològic, sinó també en quant als rendiments econòmics de la pesca marina costanera. Regar amb 150 mil·ligrams de nitrat per litre i posar-li una altra vegada nitrat, moltes vegades té efectes negatius sobre el creixement i la productivitat de les plantes.

La Sra. Maria Dolores Raigón Jiménez, catedràtica de la Universitat Politècnica de València, especialista en agroecología y alimentación, explicó la diferencia entre los efectos sobre la calidad de las aguas subterráneas de la fertilización inorgánica y la fertilización orgánica. La aplicación de nitrógeno en formas inorgánicas da, como resultado de una mayor disolución, una mayor capacidad de lixiviación hacia las aguas subterráneas; mientras que la aplicación de nitrógeno en formas orgánicas se presenta en moléculas más grandes y requiere de un conjunto de procesos químicos y biológicos en el suelo, que incrementan su retención en el suelo –zona no saturada–, por tanto, reduce su lixiviación hacia las aguas subterráneas. Es decir, la fertilización orgánica permite que el nitrógeno esté disponible en el suelo durante más tiempo, junto a otros elementos necesarios para la nutrición vegetal, reduciendo así la necesidad de aplicación de fertilizantes a los suelos, ya que su infiltración es mucho menor hacia las aguas subterráneas que en el caso de la fertilización inorgánica. Por otra parte, también llamó la atención sobre cómo el exceso de nitratos afecta al metabolismo vegetal y puede reducir la productividad final, de manera que las plantas y los árboles producen una cantidad desproporcionada de brotes verdes tiernos, de los cuales se alimentan insectos como el pulgón, hasta convertirse en plagas que menguan la producción y que para su control requieren la aplicación de

incremento de nitratos. Este es un proceso de enriquecimiento continuo que resulta clave para entender el fenómeno de la contaminación de los acuíferos. Asimismo, también rechazó la hipótesis de la infiltración de nitrógeno en las aguas subterráneas como consecuencia de la contaminación atmosférica con compuestos con nitrógeno.

Las investigaciones del Sr. César Bordehore, profesor de la Universidad de Alicante y experto en ecología marina, llevadas a cabo en el Parque Natural del Montgó y del Cabo de San Antonio, encontraron una relación directa entre la proliferación de especies como las medusas urticantes a causa de un incremento de elementos como el nitrógeno, el fósforo y los biocidas, y las 9.000 viviendas construidas en las faldas del Montgó (fuera del Plan general de ordenación urbana y, por tanto, sin alcantarillado) y la agricultura intensiva. Así el problema de la hiperfertilización deriva en un problema costero, porque el agua contaminada que llega de los acuíferos abiertos al mar produce un cambio en el ecosistema marino. El 10 % del nitrógeno proviene de las EDAR –aguas residuales depuradas–, mientras que el 90 % proviene de la contaminación difusa derivada de la agricultura intensiva. Las aguas subterráneas en esta zona están conectadas con el mar, de manera que los nitratos llegan al medio marino por el drenaje de los acuíferos litorales. Eso provoca un aumento de clorofila que genera un gran incremento de fitoplancton y, por tanto, del zooplancton que se alimenta de este, dando lugar a un proceso de eutrofización de las aguas litorales con pérdida de biodiversidad en términos de vegetación sumergida, invertebrados y especies piscícolas. Según sus estudios, casi 5.000 toneladas de nitrato al año salen en 20 kilómetros de costa a la mar. Desde el punto de vista económico, el exceso de nitratos utilizados en la agricultura es un coste directamente asumido por los agricultores que no mejora la productividad agraria –incluso puede reducirla– y que genera no solo costes desde el punto de vista ecológico, sino también en cuanto a los rendimientos económicos de la pesca marina costera. Regar con 150 miligramos de nitrato por litro y ponerle otra vez nitrato, muchas veces tiene efectos negativos sobre el crecimiento y la productividad de las plantas.

La Sra. María Dolores Raigón Jiménez, catedrática de la Universidad Politécnica de Valencia, especialista en agroecología y alimentación, explicó la diferencia entre los efectos sobre la calidad de las aguas subterráneas de la fertilización inorgánica y la fertilización orgánica. La aplicación de nitrógeno en formas inorgánicas da, como resultado de una mayor disolución, una mayor capacidad de lixiviación hacia las aguas subterráneas; mientras que la aplicación de nitrógeno en formas orgánicas se presenta en moléculas más grandes y requiere de un conjunto de procesos químicos y biológicos en el suelo, que incrementan su retención en el suelo –zona no saturada–, por tanto, reduce su lixiviación hacia las aguas subterráneas. Es decir, la fertilización orgánica permite que el nitrógeno esté disponible en el suelo durante más tiempo, junto a otros elementos necesarios para la nutrición vegetal, reduciendo así la necesidad de aplicación de fertilizantes a los suelos, ya que su infiltración es mucho menor hacia las aguas subterráneas que en el caso de la fertilización inorgánica. Por otra parte, también llamó la atención sobre cómo el exceso de nitratos afecta al metabolismo vegetal y puede reducir la productividad final, de manera que las plantas y los árboles producen una cantidad desproporcionada de brotes verdes tiernos, de los cuales se alimentan insectos como el pulgón, hasta convertirse en plagas que menguan la producción y que para su control requieren la aplicación de

la qual cosa incrementa els costos de producció i el risc de contaminació. Així mateix remarca que la generalització de l'ús de fitosanitaris de síntesi química vinculada a l'extensió de l'agricultura intensiva des de finals de la dècada de 1960 ha provocat la contaminació de les aigües subterrànies amb substàncies que poden ser persistents i actuar com a disruptors endocrins o fins i tot com a agents cancerígens. En aquest sentit, ha alertat que si bé existeixen límits de tolerància legalment establerts per a les substàncies aïllades, existeix una elevada incertesa respecte als efectes que la combinació d'aquestes substàncies poden tenir sobre la salut quan hi ha una exposició continuada al llarg del temps.

La Sra. Dolors Roca, investigadora de l'IVIA, especialitzada en fertilització i reg, va fer particular incidència en altres paràmetres de la fertilització que tenen incidència en la contaminació de les aigües subterrànies, a banda del caràcter orgànic o inorgànic dels fertilitzants nitrogenats. En aquest sentit, va remarcar que les característiques edafològiques dels terrenys i la seua inclinació, el moment de l'aplicació, el cultiu del que es tracta, l'estat de creixement de les plantes, el sistema de reg, o el contingut de nitrats de les aigües que s'utilitzen per a regar són aspectes que cal tenir en compte a l'hora de dissenyar el pla de fertilització d'una explotació i per determinar les dosis a aplicar, les quals han de calibrar-se per optimitzar la fertilitat del sòl, els resultats productius i evitar la contaminació de les aigües subterrànies per percolació.

El Sr. Benlliure, director general de l'Aigua entre 2009 i 2012, va assenyalar que «el 1973 la Confederació Hidrogràfica del Xúquer va crear la divisió de lluita contra la contaminació, és a dir, duem més de quatre dècades que es produeix per diversos motius i que impedeix usar l'aigua per abastament i regadiu, tenint en compte que tenim rius amb cabals base baix i tenim una explotació important de les aigües subterrànies, cosa que no passa en altres àmbits, sent per això especialment sensible la contaminació en la nostra Comunitat. La contaminació es denominava difusa ja que no se sabia exactament com arriba, podent-se pel sector agropecuari, per un abocador, per un dipòsit de cotxes, ..., en definitiva, l'origen i la conseqüència de la contaminació d'aquífers, és l'activitat humana. A primers dels 90, al riu Túria s'abocaven oliasses, vinasses o purins, el que feia que l'estat d'aquest estiguera negre, cosa que ara és impensable i seria un escàndol. La societat està patint uns canvis acceleradíssims, on ja no el que succeïa fa 38 anys és impensable ara, és més, la societat valenciana ha canviat a tal societat, on no té res a veure la societat del 2005 o 2010 amb la societat del 2017».

Mesures preses per a garantir la qualitat de les aigües per a consum humà provinents de fonts subterrànies

D'acord amb la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, el subministrament d'aigua potable a la població és un servei públic bàsic la competència exclusiva de la qual recau sobre els ajuntaments, que són els encarregats de gestionar de manera directa o indirecta la prestació d'aquest servei, és a dir, les infraestructures d'emmagatzematge i tractament necessaris per garantir la qualitat adequada de l'aigua de consum humà així com la xarxa de distribució d'aigua fins els domicilis dels usuaris,

fitosanitarios, lo cual incrementa los costes de producción y el riesgo de contaminación. Asimismo señala que la generalización del uso de fitosanitarios de síntesis química vinculada a la extensión de la agricultura intensiva desde finales de la década de 1960 ha provocado la contaminación de las aguas subterráneas con sustancias que pueden ser persistentes y actuar como disruptores endocrinos o incluso como agentes cancerígenos. En este sentido, ha alertado que si bien existen umbrales de tolerancia legalmente establecidos para las sustancias aisladas, existe una elevada incertidumbre con respecto a los efectos que la combinación de estas sustancias pueden tener sobre la salud cuando hay una exposición continuada a lo largo del tiempo.

La Sra. Dolores Roca, investigadora del IIVIA, especializada en fertilización y riego, hizo particular incidencia en otros parámetros de la fertilización que tienen incidencia en la contaminación de las aguas subterráneas, aparte del carácter orgánico o inorgánico de los fertilizantes nitrogenados. En este sentido, señaló que las características edafológicas de los terrenos y su inclinación, el momento de la aplicación, el cultivo del que se trata, el estado de crecimiento de las plantas, el sistema de riego, o el contenido de nitratos de las aguas que se utilizan para regar son aspectos que hay que tener en cuenta a la hora de diseñar el plan de fertilización de una explotación y por determinar las dosis a aplicar, las cuales deben calibrarse para optimizar la fertilidad del suelo, los resultados productivos y evitar la contaminación de las aguas subterráneas por percolación.

El Sr. Benlliure, director general del Agua entre 2009 y 2012, señaló que «en 1973 la Confederación Hidrográfica del Júcar creó la división de lucha contra la contaminación, es decir, llevamos más de cuatro décadas que se produce por varios motivos y que impide usar el agua por abastecimiento y regadío, teniendo en cuenta que tenemos ríos con caudales base bajo y tenemos una explotación importante de las aguas subterráneas, lo que no pasa en otros ámbitos, siendo por eso especialmente sensible la contaminación en nuestra Comunitat. La contaminación se denominaba difusa ya que no se sabía exactamente como llega, pudiéndose por el sector agropecuario, por un vertedero, por un depósito de coches, ..., en definitiva, el origen y la consecuencia de la contaminación de acuíferos, es la actividad humana. A primeros de los 90, en el río Turia se vertían alpechines, vinazas o purines, lo que hacía que el estado del mismo estuviera negro, cosa que ahora es impensable y sería un escándalo. La sociedad está sufriendo unos cambios aceleradísimos, donde ya no lo que sucedía hace 38 años es impensable ahora, es más, la sociedad valenciana ha cambiado a tal sociedad, donde nada tiene que ver la sociedad del 2005 o 2010 con la sociedad del 2017».

Medidas tomadas para garantizar la calidad de las aguas para consumo humano provenientes de fuentes subterráneas

De acuerdo con la Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las bases del régimen local, el suministro de agua potable a la población es un servicio público básico cuya competencia exclusiva recae sobre los ayuntamientos, que son los encargados de gestionar de manera directa o indirecta la prestación de este servicio, es decir, las infraestructuras de almacenamiento y tratamiento necesarios para garantizar la calidad adecuada del agua de consumo humano así como la red de distribución de agua hasta los domicilios de los

i portar a terme els controls de qualitat de l'aigua potable subministrada. En el cas de tenir aigües subterrànies com a font de subministrament, és habitual que l'ajuntament tinga un pou propi o una concessió d'ús i s'encarregue també de la fase d'extracció de les aigües subterrànies i la seu conducció fins la planta de potabilització. Però, en gran mesura, la garantia de la qualitat final de l'aigua potable que arriba als ciutadans depèn de la bona qualitat de la matèria primera, és a dir, de la qualitat química i biològica de les masses d'aigua on se situa la captació.

D'aquí que la legislació tant europea com espanyola en matèria d'aigües,³ en particular la relativa a les aigües potables,⁴ faça èmfasi en la prioritat de protegir les masses d'aigua que s'utilitzen com a fonts de subministrament d'aigua per a la producció d'aigua potable front la contaminació, evitar el seu deteriorament i revertir-lo si existeix, i en assignar l'aigua de millor qualitat disponible per a la producció d'aigua per a consum humà, de manera que es minimitzen els tractaments necessaris per a l'obtenció d'aigua potable.

En el nostre ordenament jurídic, les competències de vigilància i control de l'estat de les masses d'aigua, l'assignació de recursos hídrics als diversos usos i l'anàlisi de les pressions i els impactes que afecten les masses d'aigua en les demarcacions hidrogràfiques intercomunitàries, com és el cas de les que afecten la Comunitat Valenciana, correspon a l'administració general de l'Estat a través de les confederacions hidrogràfiques. Així mateix, per la configuració de l'estat de les autonomies, les competències en relació amb la regulació i el control de les activitats humanes que afecten l'estat de les masses d'aigua i la vigilància i el control sanitari de la qualitat de les aigües per a consum humà així com la declaració d'alertes, correspon a les comunitats autònombes, en el marc de la legislació ambiental i sectorial bàsica estatal i europea. Els municipis i els gestors dels serveis d'abastament també han de realitzar controls periòdics, establets en la normativa estatal i autonòmica de qualitat de les aigües per a consum humà i traslladar les analítiques de qualitat de les aigües de la xarxa de distribució al Sistema d'Informació Nacional d'Aigües de Consum (SINAC) dependent del ministeri amb competències en matèria de salut pública. A través de la pàgina web del SINAC els ciutadans poden conèixer els paràmetres químics, físics i biològics que es controlen en cada zona d'abastament, la data de l'última analítica reportada, si l'aigua és apta per al consum humà o no, i en cas de no ser-ho, el paràmetre o els paràmetres d'incompliment. Però, el sistema no permet accedir al contingut de les analítiques ni al valor dels paràmetres que s'han incomplert. Aquesta comissió tampoc té constància de la publicació per part de la

3. Directiva 60/2000/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2000, per la qual s'estableix el marc d'actuació comunitari en matèria de política d'aigua; Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, substituïda pel Reial decret 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'aigües (TRLA), i desenvolupament reglamentari i administratiu que la desenvolupa.

4. Directiva 80/778/CEE del Consell, de 15 de juliol de 1980, relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà, substituïda per la Directiva 98/83/CE del Consell, de 3 de novembre de 1998, relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà; Reial decret 1138/1990, de 14 de setembre, pel qual s'aprova la reglamentació tecnico-sanitaria per a l'abastament i control de les aigües potables de consum públic, substituït pel Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual se estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà. En l'àmbit de la Comunitat Valenciana, Decret 58/2006, de 5 de maig, del Consell, pel qual es desenvolupa, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, el Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà.

usuarios, y llevar a cabo los controles de calidad del agua potable suministrada. En el caso de tener aguas subterráneas como fuente de suministro, es habitual que el ayuntamiento tenga un pozo propio o una concesión de uso y se encargue también de la fase de extracción de las aguas subterráneas y su conducción hasta la planta de potabilización. Sin embargo, en gran medida, la garantía de la calidad final del agua potable que llega a los ciudadanos depende de la buena calidad de la materia prima, es decir, de la calidad química y biológica de las masas de agua donde se sitúa la captación.

De aquí que la legislación tanto europea como española en materia de aguas,³ en particular la relativa a las aguas potables,⁴ enfatice en la prioridad de proteger las masas de agua que se utilizan como fuentes de suministro de agua para la producción de agua potable frente a la contaminación, evitar su deterioro y revertirlo si existe, y en asignar el agua de mejor calidad disponible para la producción de agua para consumo humano, de manera que se minimizan los tratamientos necesarios para la obtención de agua potable.

En nuestro ordenamiento jurídico, las competencias de vigilancia y control del estado de las masas de agua, la asignación de recursos hídricos a los varios usos y el análisis de las presiones y los impactos que afectan a las masas de agua en las demarcaciones hidrográficas intercomunitarias, como es el caso de las que afectan a la Comunitat Valenciana, corresponde a la administración general del Estado a través de las confederaciones hidrográficas. Asimismo, por la configuración del estado de las autonomías, las competencias en relación con la regulación y el control de las actividades humanas que afectan al estado de las masas de agua y la vigilancia y el control sanitario de la calidad de las aguas para consumo humano así como la declaración de alertas, corresponde a las comunidades autónomas, en el marco de la legislación ambiental y sectorial básica estatal y europea. Los municipios y los gestores de los servicios de abastecimiento también deben realizar controles periódicos, establecidos en la normativa estatal y autonómica de calidad de las aguas para consumo humano y trasladar las analíticas de calidad de las aguas de la red de distribución al Sistema de Información Nacional de Aguas de Consumo (SINAC) dependiente del ministerio con competencias en materia de salud pública. A través de la página web del SINAC los ciudadanos pueden conocer los parámetros químicos, físicos y biológicos que se controlan en cada zona de abastecimiento, la fecha de la última analítica reportada, si el agua es apta para el consumo humano o no, y en caso de no serlo, el parámetro o los parámetros de incumplimiento. Sin embargo, el sistema no permite acceder al contenido de las analíticas ni al valor de los parámetros que se han incumplido. Esta comisión tampoco

3. Directiva 60/2000/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo, de 22 de octubre de 2000, por la que se establece el marco de actuación comunitario en materia de política de agua; Ley 29/1985, de 2 de agosto, de aguas, sustituida por el Real decreto 1/2001, de 20 de julio, por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de aguas (TRLA), y desarrollo reglamentario y administrativo que la desarrolla.

4. Directiva 80/778/CEE del Consell, de 15 de julio de 1980, relativa a la calidad de las aigües destinadas al consum humà, substituïda per la Directiva 98/83/CE del Consell, de 3 de novembre de 1998, relativa a la calidad de las aguas destinadas al consumo humano; Real decreto 1138/1990, de 14 de setembre, por el que se aprueba la reglamentación tecnico-sanitaria para el abastecimiento y control de las aguas potables de consumo público, sustituido por el Real decreto 140/2003, de 7 de febrero, por el que se establecen los criterios sanitarios de la calidad del agua de consumo humano. En el ámbito de la Comunitat Valenciana, Decreto 58/2006, de 5 de mayo, del Consell, por el que se desarrolla, en el ámbito de la Comunitat Valenciana, el Real decreto 140/2003, de 7 de febrero, por el que se establecen los criterios sanitarios de la calidad del agua de consumo humano.

conselleria competent en matèria de control i vigilància de la qualitat de les aigües de consum humà de l'informe periòdic de síntesi sobre la qualitat de l'aigua de consum humà i les característiques de les zones de subministrament en el territori autonòmic al que es refereix la disposició addicional quinta del Reial decret 104/2003, de 7 de febrer, l'elaboració del qual tampoc està prevista en el Decret 58/2006, de 5 de maig, del Consell, pel qual es desenvolupa, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, el Reial decret 140/2003.

Les persones expertes en salut pública participants en la comissió van subratllar la importància, per a la correcta gestió de la qualitat de l'aigua de consum humà i la salut pública, de la transparència i l'accessibilitat de les dades en cada zona d'abastament, per part de la ciutadania, relatives a la qualitat i la composició de l'aigua en les fonts de subministrament per a la producció d'aigua potable i de l'aigua resultant per a consum humà així com dels tractaments als quals són sotmeses, els incompliments i les mesures preses per resoldre'ls.

A la Comunitat Valenciana, davant el deteriorament de les fonts subterrànies de subministrament d'aigua experimentat des de la dècada de 1980, les accions de les administracions central, autonòmica i local es van centrar en la modificació o el canvi de la font de subministrament o la incorporació de fases addicionals de tractament de les aigües per obtenir aigua potable, per tal de recuperar amb la major rapidesa possible una qualitat adequada de l'aigua subministrada a la població.

Durant els darrers 30 anys les mesures que s'han pres per evitar que l'aigua subministrada a la població continga concentracions de nitrats superiors als 50 mg/l han estat, bàsicament, la substitució total o parcial de les captacions subterrànies per noves captacions en masses d'aigua superficial no contaminada (cas de l'àrea metropolitana de València fins a Sagunt en la dècada de 1990; o més recentment, diversos pobles de la Ribera Alta del Xúquer); aprofundiment de pous fins assolir aquífers no contaminats; substitució total o parcial (mezcla d'aigües) de les captacions subterrànies per noves captacions en masses d'aigua subterrània no contaminada (pobles de la comarca de la Safor des de 1990); incorporació d'un tractament de desnitrificació dins el procés de potabilització de l'aigua com és el cas de l'Eliana, on està pendent la seu posada en funcionament. També cal assenyalar que la detecció de plaguicides en les aigües utilitzades per a la producció d'aigua potable ha portat que en diversos pobles s'incorporen filtres de carboni dins el procés de potabilització per evitar que aquestes substàncies tòxiques arriben a la xarxa de distribució d'aigua potable. Segons les dades de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, des de 2012, s'han incorporat filtres de carboni en els processos de potabilització de Carcaixent, Alzira, Cabanes, La Pobla Llarga, Alcalà de Xivert, Museros, Albalat de la Ribera, Xiva, Manuel, Algemesí, Tous i Sellent. La instal·lació d'aquestes infraestructures també ha beneficiat zones d'abastament d'altres municipis (Cullera, Corbera, Favara, l'Ènova, Sant Joanet i Vilanova de Castelló) que es van connectar a aquestes estacions de tractament d'aigua potable.

La presa d'aquestes mesures ha comportat una reducció significativa de la població exposada a la contaminació per nitrats i plaguicides en l'aigua de consum humà entre 1990 i 2016. Tal com va explicar la Sra. Vanaclocha en la seua compareixença, el nombre de zones d'abastament en casc

tiene constancia de la publicación por parte de la conselleria competente en materia de control y vigilancia de la calidad de las aguas de consumo humano del informe periódico de síntesis sobre la calidad del agua de consumo humano y las características de las zonas de suministro en el territorio autonómico a lo que se refiere la disposición adicional quinta del Real decreto 104/2003, de 7 de febrero, cuya elaboración tampoco está prevista en el Decreto 58/2006, de 5 de mayo, del Consell, por el que se desarrolla, en el ámbito de la Comunitat Valenciana, el Real decreto 140/2003.

Las personas expertas en salud pública participantes en la comisión subrayaron la importancia, para la correcta gestión de la calidad del agua de consumo humano y la salud pública, de la transparencia y la accesibilidad de los datos en cada zona de abastecimiento, por parte de la ciudadanía, relativas a la calidad y la composición del agua en las fuentes de suministro para la producción de agua potable y del agua resultante para consumo humano así como de los tratamientos a los que son sometidas, los incumplimientos y las medidas tomadas para resolverlos.

En la Comunitat Valenciana, ante el deterioro de las fuentes subterráneas de suministro de agua experimentado desde la década de 1980, las acciones de las administraciones central, autonómica y local se centraron en la modificación o el cambio de la fuente de suministro o la incorporación de fases adicionales de tratamiento de las aguas para obtener agua potable, para recuperar con la mayor rapidez posible una calidad adecuada del agua suministrada a la población.

Durante los últimos 30 años las medidas que se han tomado para evitar que el agua suministrada a la población contenga concentraciones de nitratos superiores a los 50 mg/l han sido, básicamente, la sustitución total o parcial de las captaciones subterráneas por nuevas captaciones en masas de agua superficial no contaminada (caso del área metropolitana de València hasta Sagunto en la década de 1990; o más recientemente, varios pueblos de la Ribera Alta del Júcar); profundización de pozos hasta alcanzar acuíferos no contaminados; sustitución total o parcial (mezcla de aguas) de las captaciones subterráneas por nuevas captaciones en masas de agua subterránea no contaminada (pueblos de la comarca de la Safor desde 1990); incorporación de un tratamiento de desnitrificación dentro del proceso de potabilización del agua como es el caso de l'Eliana, donde está pendiente su puesta en funcionamiento. También hay que señalar que la detección de plaguicidas en las aguas utilizadas para la producción de agua potable ha llevado a que en varios pueblos se incorporen filtros de carbono dentro del proceso de potabilización para evitar que estas sustancias tóxicas lleguen en la red de distribución de agua potable. Según los datos de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, desde 2012, se han incorporado filtros de carbono en los procesos de potabilización de Carcaixent, Alzira, Cabanes, La Pobla Llarga, Alcalà de Xivert, Museros, Albalat de la Ribera, Chiva, Manuel, Algemesí, Tous y Sellent. La instalación de estas infraestructuras también ha beneficiado a zonas de abastecimiento de otros municipios (Cullera, Corbera, Favara, l'Ènova, Sant Joanet y Villanueva de Castellón) que se conectaron en estas estaciones de tratamiento de agua potable.

La toma de estas medidas ha comportado una reducción significativa de la población expuesta a la contaminación por nitratos y plaguicidas en el agua de consumo humano entre 1990 y 2016. Tal como explicó la Sra. Vanaclocha en su comparecencia, el número de zonas de abastecimiento

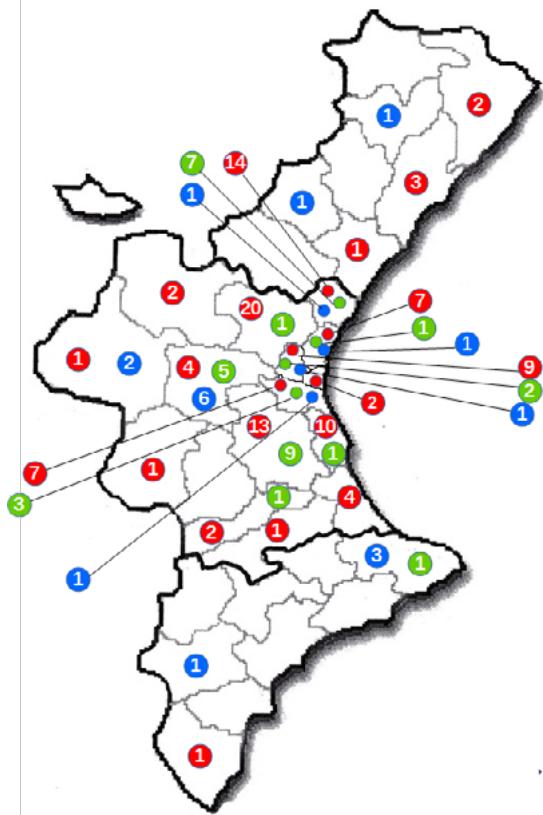
urbà afectades per concentracions amb nitrats superiors a 100 mg/l ha passat de 44 el 1990 a 1 el 2016.

Per la seua part, el Sr. José Vicente Martí Boscá, coordinador de la Unitat de Sanitat Ambiental dependent de la Direcció de Salut Pública, de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública de la Generalitat Valenciana, va assenyalar que el 1990 el 18,14 % de la població de la Comunitat Valenciana –unes 690.000 persones – utilitzava aigua per a consum humà amb unes concentracions de nitrats superiors als 50 mg/l, és a dir, aigua no apta per al consum humà, proporció que s'ha reduït paulatinament, fins arribar el 2016 al 4,31 % de la població –és a dir, unes 214.000 persones. Així mateix, el compareixent va mostrar un mapa comparatiu a escala comarcal de la situació de la qualitat de l'aigua per a consum humà el 2012 i el 2016, tenint en compte tres paràmetres: contaminació per nitrats, contaminació per plaguicides, i terbolesa (mapa 1). D'aquest mapa es desprèn que el nombre de zones d'abastament afectades per aquests paràmetres de contaminació el 2016 va ser inferior respecte a les afectades per contaminació el 2012, encara que el 2016 romanien 95 zones d'abastament afectades per excés de nitrats (104 el 2012), 23 per excés de plaguicides (31 el 2012), i 13 per terbolesa (18 el 2012).

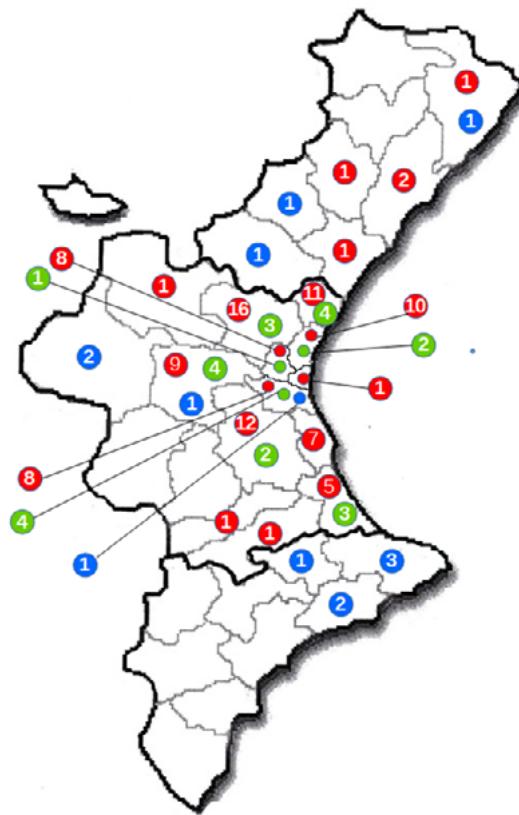
en casco urbano afectadas por concentraciones con nitratos superiores a 100 mg/l ha pasado de 44 en 1990 a 1 en 2016.

Por su parte, el Sr. José Vicente Martí Boscá, coordinador de la Unidad de Sanidad Ambiental dependiente de la Dirección de Salud Pública, de la Consellería de Sanidad Universal y Salud Pública de la Generalitat Valenciana, señaló que en 1990 el 18,14 % de la población de la Comunitat Valenciana –unas 690.000 personas– utilizaba agua para consumo humano con unas concentraciones de nitratos superiores a los 50 mg/l, es decir, agua no apta para el consumo humano, proporción que se ha reducido paulatinamente, hasta llegar en 2016 al 4,31 % de la población –es decir, unas 214.000 personas. Asimismo, el compareciente mostró un mapa comparativo a escala comarcal de la situación de la calidad del agua para consumo humano en 2012 y en 2016, teniendo en cuenta tres parámetros: contaminación por nitratos, contaminación por plaguicidas, y turbiedad (mapa 1). De este mapa se desprende que el número de zonas de abastecimiento afectadas por estos parámetros de contaminación el 2016 fue inferior con respecto a las afectadas por contaminación en 2012, aunque en 2016 quedaban 95 zonas de abastecimiento afectadas por exceso de nitratos (104 en 2012), 23 por exceso de plaguicidas (31 en 2012), y 13 por turbiedad (18 en 2012).

2012

2016

El Sr. Martí va remarcar que les zones d'abastament encara afectades per contaminació es corresponen generalment amb xicotets nuclis de població, també va assenyalar l'impacte positiu que ha tingut, sobre la qualitat de les aigües subministrades a la població, la posada en marxa de petites estacions de potabilització d'aigua i, molt especialment, l'estació de tractament d'aigua potable de la Ribera, a la Ribera Alta del Xúquer, i una major pressió inspectora. Així mateix, va remarcar la coincidència en les zones d'abastament afectades per contaminació amb nitrats i per contaminació per plaguicides.

Encara que aquestes mesures de canvi de font de subministrament o increment de tractaments per descontaminar les aigües disponibles per a la producció d'aigua potable són necessàries i importants per garantir el més aviat possible que la qualitat de l'aigua que es subministra a la població compleix amb els criteris de potabilitat, no es pot perdre de vista la necessitat d'actuar sobre les fonts de contaminació per evitar que la qualitat de les fonts de subministrament d'aigua per a la producció d'aigua potable continue deteriorant-se; i més en el cas de les aigües subterrànies, ja que es caracteritzen per una baixa velocitat de circulació i renovabilitat i, per tant, per una elevada persistència de la contaminació que pot trigar dècades en revertir-se. Per altra banda, la capacitat d'emmagatzematge dels aquífers de les aigües que s'infiltren a través del terreny i la seua inèrcia, fan que, quan no estan contaminats, siguin recursos excel·lents per garantir el subministrament d'aigua de bona qualitat a la població, ja que permeten comptar amb subministrament assegurat durant èpoques de sequera i no es veuen afectats per les avingudes. Per tant, les masses d'aigua subterrània poden considerar-se com a recursos estratègics per a l'abastament a població davant fenòmens meteorològics extrems, especialment en un clima mediterrani com el nostre. D'aquí la importància de prendre mesures per evitar el deteriorament addicional de la qualitat de les masses d'aigua subterrània i per revertir el seu deteriorament, més encara en un context de canvi climàtic en què s'espera una reducció de les precipitacions i un increment de les temperatures i dels fenòmens meteorològics extrems.

Tenint en compte que el principal problema de contaminació de les aigües subterrànies per a la producció d'aigua potable en la Comunitat Valenciana és el relacionat amb les elevades concentracions de nitrats, els treballs de la comissió han parat especial atenció a analitzar les mesures que es van articular per abordar aquest problema.

Des de finals de la dècada de 1970, el problema de la contaminació de les aigües tant superficials com a subterrànies per excés de nitrats, procedents de fonts difuses agràries, va assolir una dimensió europea vinculada a l'èxit del model d'agricultura industrialitzada i intensiva associada a l'increment en l'ús d'adobs nitrogenats –especialment, d'origen mineral– i fitosanitaris químics, així com la intensificació del model de producció ramadera, la qual cosa va justificar la intervenció a escala europea per redreçar la situació.

El 1988 la Comissió Europea va realitzar una proposta de directiva europea adreçada a protegir la qualitat de les aigües a Europa a través de la prevenció dels nitrats procedents de fonts agràries que contaminen les aigües superficials i subterrànies, mitjançant l'aplicació de bones pràctiques agràries. Després d'un tràmit de tres anys, el 12

El Sr. Martí señaló que las zonas de abastecimiento aún afectadas por contaminación se corresponden generalmente con pequeños núcleos de población, también señaló el impacto positivo que ha tenido, sobre la calidad de las aguas suministradas a la población, la puesta en marcha de pequeñas estaciones de potabilización de agua y, muy especialmente, la estación de tratamiento de agua potable de la Ribera, en la Ribera Alta del Júcar, y una mayor presión inspectora. Asimismo, señaló la coincidencia en las zonas de abastecimiento afectadas por contaminación con nitratos y por contaminación por plaguicidas.

Aunque estas medidas de cambio de fuente de suministro o incremento de tratamientos para descontaminar las aguas disponibles para la producción de agua potable son necesarias e importantes para garantizar lo más pronto posible que la calidad del agua que se suministra a la población cumple con los criterios de potabilidad, no se puede perder de vista la necesidad de actuar sobre las fuentes de contaminación para evitar que la calidad de las fuentes de suministro de agua para la producción de agua potable continúe deteriorándose; y más en el caso de las aguas subterráneas, ya que se caracterizan por una baja velocidad de circulación y renovabilidad y, por tanto, por una elevada persistencia de la contaminación que puede tardar décadas en revertirse. Por otra parte, la capacidad de almacenamiento de los acuíferos de las aguas que se infiltran a través del terreno y su inercia, hacen que, cuando no están contaminados, sean recursos excelentes para garantizar el suministro de agua de buena calidad a la población, ya que permiten contar con suministro asegurado durante épocas de sequía y no se ven afectados por las avenidas. Por tanto, las masas de agua subterránea pueden considerarse como recursos estratégicos para el abastecimiento a población ante fenómenos meteorológicos extremos, especialmente en un clima mediterráneo como el nuestro. De aquí la importancia de tomar medidas para evitar el deterioro adicional de la calidad de las masas de agua subterránea y para revertir su deterioro, más aún en un contexto de cambio climático en el que se espera una reducción de las precipitaciones y un incremento de las temperaturas y de los fenómenos meteorológicos extremos.

Teniendo en cuenta que el principal problema de contaminación de las aguas subterráneas para la producción de agua potable en la Comunitat Valenciana es el relacionado con las elevadas concentraciones de nitratos, los trabajos de la comisión han puesto especial atención en analizar las medidas que se articularon para abordar este problema.

Desde finales de la década de 1970, el problema de la contaminación de las aguas tanto superficiales como subterráneas por exceso de nitratos, procedentes de fuentes difusas agrarias, alcanzó una dimensión europea vinculada al éxito del modelo de agricultura industrializada e intensiva asociada al incremento en el uso de abonos nitrogenados –especialmente, de origen mineral– y fitosanitarios químicos, así como la intensificación del modelo de producción ganadera, lo cual justificó la intervención a escala europea para enderezar la situación.

En 1988 la Comisión Europea realizó una propuesta de directiva europea dirigida a proteger la calidad de las aguas en Europa a través de la prevención de los nitratos procedentes de fuentes agrarias que contaminan las aguas superficiales y subterráneas, mediante la aplicación de buenas prácticas agrarias. Después de un trámite de tres años, el

de desembre de 1991 es va aprovar la directiva del Consell relativa a la protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats utilitzats en l'agricultura (91/676/CE), anomenada directiva de nitrats, que va ser notificada als estats membres el 19 de desembre de 1991.

En el marc de la implementació de la directiva marc de l'aigua aprovada en 2000, la implementació de la directiva de nitrats es considera una mesura de caràcter bàsic per assolir el bon estat de les masses d'aigua i evitar el seu deteriorament addicional.

L'objectiu de la directiva de nitrats és reduir la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari i actuar preventivament contra noves contaminacions d'aquesta classe. Per aconseguir-ho estableix un procediment que han d'implementar els estats membres amb un calendari vinculant que pren com a data de referència la de la seu notificació als estats membres. Tenint en compte l'organització territorial de l'estat de les autonomies, la competència en matèria d'aplicació d'aquesta norma correspon a l'administració general de l'Estat pel que fa a la transposició de la directiva a l'ordenament jurídic intern i la comunicació amb la Comissió Europea així com les actuacions en matèria d'aigua competència de l'administració estatal (vigilància i control de l'estat químic de les masses d'aigua, identificació de masses d'aigua afectades per contaminació amb nitrats, identificació de pressions i impactes, assignació de recursos a diversos usos, etc.); i a les comunitats autònomes la resta de tasques d'implementació i seguiment, en coordinació amb l'administració general de l'Estat. En el quadre 1 es resumeix aquest procés jurídic d'implementació en el cas de la Comunitat Valenciana en relació amb el calendari estableert per la directiva.

El procediment estableert per la directiva per a avançar en la protecció de les aigües front la contaminació per nitrats d'origen agrari incideix en l'adequació de les pràctiques agràries en les conques vessants o d'infiltració per prevenir la contaminació de les aigües i té un caràcter cínic (identificació de l'àmbit d'actuació, establiment de mesures, mecanismes de control de l'aplicació de les mesures, evaluació del resultat de les mesures, modificació de l'àmbit d'actuació o de les mesures, mecanismes de control...).

Per fer-ho, és necessari, en primer lloc, designar com a zones vulnerables a la contaminació per nitrats aquelles zones que drenen cap a masses d'aigua (superficial o subterrània) ja afectades per aquesta contaminació o eutrofitzades, o que estiguin en risc d'estar-ho en cas que no s'adopten mesures per evitar-ho, és a dir, aquelles que continguen o puguen contenir (si no es prenen mesures previstes en la pròpia directiva per revertir la tendència) una concentració de nitrats superior a 50 mg/l o es troben eutrofitzades o en risc d'estar-ho; en particular, aquelles utilitzades o que es vagen a utilitzar per a la producció d'aigua potable.

En segon lloc, és necessari elaborar codis de bones pràctiques agràries en matèria d'aplicació de fertilitzants orgànics i inorgànics, de gestió de la fertilitat del sòl i d'emmagatzematge de fem, els quals tenen un àmbit d'aplicació general i voluntari. A més a més, la directiva preveu l'adopció de programes de foment de l'execució dels codis de bones pràctiques, que incloguen mesures de

12 de diciembre de 1991 se aprobó la directiva del Consejo relativa a la protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos utilizados en la agricultura (91/676/CE), llamada directiva de nitratos, que fue notificada a los estados miembros el 19 de diciembre de 1991.

En el marco de la implementación de la directiva marco del agua aprobada en 2000, la implementación de la directiva de nitratos se considera una medida de carácter básico para alcanzar el buen estado de las masas de agua y evitar su deterioro adicional.

El objetivo de la directiva de nitratos es reducir la contaminación causada o provocada por los nitratos de origen agrario y actuar preventivamente contra nuevas contaminaciones de esta clase. Para conseguirlo establece un procedimiento que deben implementar los estados miembros con un calendario vinculante que toma como fecha de referencia la de su notificación a los estados miembros. Teniendo en cuenta la organización territorial del estado de las autonomías, la competencia en materia de aplicación de esta norma corresponde a la administración general del Estado respecto a la transposición de la directiva al ordenamiento jurídico interno y la comunicación a la Comisión Europea así como las actuaciones en materia de agua competencia de la administración estatal (vigilancia y control del estado químico de las masas de agua, identificación de masas de agua afectadas por contaminación con nitratos, identificación de presiones e impactos, asignación de recursos a varios usos, etc.); y a las comunidades autónomas el resto de tareas de implementación y seguimiento, en coordinación con la administración general del Estado. En el cuadro 1 se resume este proceso jurídico de implementación en el caso de la Comunitat Valenciana en relación con el calendario establecido por la directiva.

El procedimiento establecido por la directiva para avanzar en la protección de las aguas frente a la contaminación por nitratos de origen agrario incide en la adecuación de las prácticas agrarias en las cuencas que vierten o de infiltración para prevenir la contaminación de las aguas y tiene un carácter cíclico (identificación del ámbito de actuación, establecimiento de medidas, mecanismos de control de la aplicación de las medidas, evaluación del resultado de las medidas, modificación del ámbito de actuación o de las medidas, mecanismos de control...).

Para hacerlo, es necesario, en primer lugar, designar como zonas vulnerables a la contaminación por nitratos aquellas zonas que drenan hacia masas de agua (superficial o subterránea) ya afectadas por esta contaminación o eutrofizadas, o que estén en riesgo de estarlo en caso de que no se adoptan medidas para evitarlo, es decir, aquellas que contengan o puedan contener (si no se toman medidas previstas en la propia directiva para revertir la tendencia) una concentración de nitratos superior a 50 mg/l o se encuentran eutrofizadas o en riesgo de estarlo; en particular, aquellas utilizadas o que se vayan a utilizar para la producción de agua potable.

En segundo lugar, es necesario elaborar código de buenas prácticas agrarias en materia de aplicación de fertilizantes orgánicos e inorgánicos, de gestión de la fertilidad del suelo y de almacenamiento de estiércol, los cuales tienen un ámbito de aplicación general y voluntario. Además, la directiva prevé la adopción de programas de fomento de la ejecución de los código de buenas prácticas, que incluyan medidas de

informació i formació dels agricultors i agricultores, quan siga necessari.

En tercer lloc, és necessari elaborar un programa d'acció per a les zones vulnerables que conté mesures estrictes de limitació de l'aplicació de fertilitzants i totes les mesures estableties en els codis de bones pràctiques que siguin compatibles amb aquestes limitacions específiques, així com mesures addicionals o accions reforçades quan les limitacions específiques i els codis de bones pràctiques no resulten suficients per assolir els objectius de reduir la contaminació per nitrats d'origen agrari o la seu prevenció. L'aplicació del programa d'acció té un caràcter obligatori en el àmbit territorial de les zones designades com a vulnerables.

En quart lloc, s'han d'establir programes de control adequats per avaluar l'eficàcia dels programes d'acció i cada quatre anys s'han de revisar per avaluar la seu efectivitat i, si escau, modificar el programa d'acció. Adicionalment, també s'ha de fer un seguiment de les concentracions de nitrats en les masses d'aigua per tal d'avaluar l'evolució de la qualitat de les aigües i, si escau, modificar la designació de zones vulnerables.

información y formación de los agricultores y agricultoras, cuando sea necesario.

En tercer lugar, es necesario elaborar un programa de acción para las zonas vulnerables que contiene medidas estrictas de limitación de la aplicación de fertilizantes y todas las medidas establecidas en los código de buenas prácticas que sean compatibles con estas limitaciones específicas, así como medidas adicionales o acciones reforzadas cuando las limitaciones específicas y los código de buenas prácticas no resulten suficientes para alcanzar los objetivos de reducir la contaminación por nitratos de origen agrario o su preventión. La aplicación del programa de acción tiene un carácter obligatorio en el ámbito territorial de las zonas designadas como vulnerables.

En cuarto lugar, se deben establecer programas de control adecuados para evaluar la eficacia de los programas de acción y cada cuatro años se deben revisar para evaluar su efectividad y, en su caso, modificar el programa de acción. Adicionalmente, también se debe hacer un seguimiento de las concentraciones de nitratos en las masas de agua para evaluar la evolución de la calidad de las aguas y, en su caso, modificar la designación de zonas vulnerables.

IMPLEMENTACIÓ DE LA DIRECTIVA	Calendari directiva	Estat espanyol	Comunitat Valenciana
Transposició de la directiva a l'ordenament jurídic espanyol	19/12/1993	Reial decret 261/1996, de 16 de febrer, sobre protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats procedents de fonts agràries.	Decret 13/2000, de 15 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual es designen en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, determinats municipis com a zones vulnerables a la contaminació de les aigües per nitrats procedents de fonts agràries.
Designació dels territoris que drenen en masses d'aigua contamines o en risc de contaminació, i en les quals es donen pràctiques que contribueixen a la contaminació per nitrats, com a «zones vulnerables als nitrats».	19/12/1993 Modificació o ampliació de les zones vulnerables, com a mínim cada 4 anys.		Decret 11/2004, de 30 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual es designen, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, determinats municipis com a zones vulnerables a la contaminació de les aigües per nitrats procedents de fonts agràries.
Establiment de codis de bones pràctiques agràries a ser implementats de manera voluntària pels agricultors i ramaders.	19/12/1993 Sense terminis de modificació o revisió.	Sentència de 1/10/1998 del Tribunal de Justícia Europeu sobre l'assumpte C-71/97, Comissió Europea contra Regne d'Espanya: El Tribunal de Justicia decideix declarar que el Regne d'Espanya ha incomplert les obligacions que l'incumbeixen en virtut dels articles 3 i 4 de la Directiva 91/676/CEE, al no haver designat les zones considerades com a vulnerables i al no haver comunicat aquestes designacions a la comissió, com també, per altra banda, al no haver elaborat els codis de bones pràctiques agràries respecte a les comunitats autònombes d'Andalússia, Cantabria, Madrid, Murcia, Navarra i València i al no haver-los comunicat a la comissió.	Decret 218/2009, de 4 de desembre, del Consell, pel qual es designen, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, determinats municipis com a zones vulnerables a la contaminació de les aigües per nitrats procedents de fonts agràries. Decret 86/2018, de 22 de juny, del Consell, pel qual es designen municipis com a zones vulnerables a la contaminació de les aigües procedents de fonts agràries. Ordre de 19 de març de 2000, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació per la qual s'aprova el Codi valencià de bones pràctiques agràries. Ordre 7/2010, de 10 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per la qual s'aprova el Codi valencià de bones pràctiques agràries. Ordre 10/2018, de 27 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, sobre la utilització de matèries fertilitzants nitrogenades en les explotacions agràries de la Comunitat Valenciana. (Annex II)

Establiment de programes d'acció a ser implementats de manera obligatòria en les zones vulnerables als nitrats.	<p>19/12/1995 Vigència de 4 anys. Revisió i, si escau, modificació</p> <p>Termí d'un any para la seua modificació des de cada designació complementària de zones vulnerables.</p> <p>El Tribunal de Justícia decideix declarar que el Regne d'Espanya ha incomplert les obligacions que l'incumbeixen en virtut de la Directiva 91/676/CEE al no haver establert els programes d'acció establerts en el seu article 5.</p>	<p>Sentència de 13/04/2000 del Tribunal de Justícia Europeo sobre l'assumpto C-274/98, Comissió Europea contra Regne d'Espanya:</p> <p>Carta d'emplaçament de la Comissió Europea demandant que se subane la insuficiència del programa d'actuació aprovat en 2002.</p> <p>Ordre de 3 de juny de 2003, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació per la qual s'estableix el Programa d'actuació sobre les zones vulnerables designades en la Comunitat Valenciana.</p> <p>Ordre de 12 de desembre de 2008 de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per la qual s'estableix el Programa d'actuació sobre les zones vulnerables designades de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Notificació de la Comissió Europea demandant millors en determinats aspectes del pla d'actuació aprovat en 2008.</p> <p>Ordre 10/2010, de 24 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per la qual es modifica l'Ordre de 12 de desembre de 2008 de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per la qual s'estableix el Programa d'actuació sobre les zones vulnerables designades de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Ordre 10/2018, de 27 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, sobre la utilització de matèries fertilitzants nitrogenades en les explotacions agràries de la Comunitat Valenciana. (Annex III)</p>
---	--	--

IMPLEMENTACIÓN DE LA DIRECTIVA Transposición de la directiva al ordenamiento jurídico español	Calendario directiva 19/12/1993	Estado español Real decreto 261/1996, de 16 de febrero, sobre protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos procedentes de fuentes agrarias.	Comunitat Valenciana
Designación de los territorios que drenan en masas de agua contaminadas o en riesgo de contaminación, y en los que se dan prácticas que contribuyen a la contaminación por nitratos, como «zonas vulnerables a los nitratos».	19/12/1993 Modificación o ampliación de las zonas vulnerables, como mínimo cada 4 años.	Decreto 13/2000, de 15 de enero, del Consell de la Generalitat, por el que se designan en el ámbito de la Comunitat Valenciana, determinados municipios como zonas vulnerables a la contaminación de las aguas por nitratos procedentes de fuentes agrarias. Decreto 11/2004, de 30 de enero, del Consell de la Generalitat, por el que se designan, en el ámbito de la Comunitat Valenciana, determinados municipios como zonas vulnerables a la contaminación de las aguas por nitratos procedentes de fuentes agrarias. Decreto 218/2009, de 4 de diciembre, del Consell, por el que se designan, en el ámbito de la Comunitat Valenciana, determinados municipios como zonas vulnerables a la contaminación de las aguas por nitratos procedentes de fuentes agrarias. Decreto 86/2018, de 22 de junio, del Consell, por el que se designan municipios como zonas vulnerables a la contaminación de las aguas procedentes de fuentes agrarias.	
Establecimiento de código de buenas prácticas agrarias a ser implementados de manera voluntaria por los agricultores y ganaderos.	19/12/1993 Sin plazos de modificación o revisión.	Sentencia de 1/10/1998 del Tribunal de Justicia Europeo sobre el asunto C-71/97, Comisión Europea contra Reino de España: El Tribunal de Justicia decide declarar que el Reino de España ha incumplido las obligaciones que lo incumben en virtud de los artículos 3 y 4 de la Directiva 91/676/CEE, al no haber designado las zonas consideradas como vulnerables y al no haber comunicado estas designaciones a la comisión, como también, por otra parte, al no haber elaborado los códigos de buenas prácticas agrarias con respecto a las comunidades autónomas de Andalucía, Cantabria, Madrid, Murcia, Navarra y Valencia y al no haberlos comunicado a la comisión.	Orden de 19 de marzo de 2000, de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación por la que se aprueba el Código valenciano de buenas prácticas agrarias. Orden 7/2010, de 10 de febrero, de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, por la que se aprueba el Código valenciano de buenas prácticas. Orden 10/2018, de 27 de febrero, de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático Y Desarrollo Rural, sobre la utilización de materias fertilizantes nitrogenadas en las explotaciones agrarias de la Comunitat Valenciana. (Anexo II)

19/12/1995	<p>Establecimiento de programas de acción a ser implementados de manera obligatoria en las zonas vulnerables a los nitratos.</p> <p>Vigencia de 4 años. Revisión y si procede, modificación.</p> <p>Plazo de un año para su modificación desde cada designación complementaria de zonas vulnerables.</p>	<p>Sentencia de 13/04/2000 del Tribunal de Justicia Europea sobre el asunto C-274/98, Comisión Europea contra Reino de España: El Tribunal de Justicia decide declarar que el Reino de España ha incumplido las obligaciones que le incumben en virtud de la Directiva 91/676/CEE al no haber establecido los programas de acción establecidos en su artículo 5.</p> <p>Justicia Europea sobre el asunto C-274/98, Comisión Europea contra Reino de España: establece el Programa de actuación sobre las zonas vulnerables designadas de la Comunitat Valenciana. Carta de emplazamiento de la Comisión Europea pidiendo que se subsane la insuficiencia del programa de actuación aprobado en 2002.</p> <p>Orden de 3 de junio de 2003, de la Conselleria de Agricultura, Pesca i Alimentació per la que se establece el Programa de actuación sobre las zonas vulnerables designadas en la Comunitat Valenciana.</p> <p>Orden de 12 de diciembre de 2008 de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, per la que se establece el Programa de actuación sobre las zonas vulnerables designadas de la Comunitat Valenciana. Notificación de la Comisión Europea pidiendo mejoras en determinados aspectos del plan de actuación aprobado en 2008.</p> <p>Orden 10/2010, de 24 de febrero, de la Conselleria de Agricultura, Pesca i Alimentación, per la que se modifica la Orden de 12 de diciembre de 2008 de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, per la que se establece el Programa de actuación sobre las zonas vulnerables designadas de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Orden 10/2018, de 27 de febrero, de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático i Desarrollo Rural, sobre la utilización de materias fertilizantes nitrogenadas en las explotaciones agrarias de la Comunitat Valenciana. (Anexo III)</p>
------------	--	--

Com es pot observar en el quadre 1, la implementació d'aquesta directiva a Espanya s'ha caracteritzat pel seu retard tant pel que fa a l'adaptació del dret intern a la directiva —competència de l'administració general de l'Estat— com pel que fa al desenvolupament i implementació de les mesures previstes en la directiva —competència de les administracions autònòmiques—, la qual cosa s'ha posat de manifest en dues condemnes del Tribunal de Justícia de la Unió Europea al Regne d'Espanya.⁵ Aquests retards acumulats han minvat l'eficàcia de la directiva. La transposició d'aquesta directiva a l'ordenament jurídic espanyol es va materialitzar en 1996, amb tres anys de retard respecte a les dates límit establides en el calendari vinculant de la directiva; la qual cosa també va influir en el retard acumulat en les mesures d'implementació de les comunitats autònòmiques. Concretament en el cas de la Comunitat Valenciana, respecte a les dates límit establides en el calendari vinculant de la directiva, la designació de zones vulnerables es va realitzar amb més de sis anys de retard, el codi de bones pràctiques agràries s'aprovà amb més de set anys de retard i el programa d'accio s'aprovà amb més de sis anys de retard i els períodes de la seua actualització han sigut irregulars. Així mateix, els dos primers programes d'accio hagueren de ser modificats dins de l'any següent a la seua aprovació com a resultat d'avertiments de la Comissió Europea respecte a la insuficiència de les seues mesures.

Quant a l'impacte que han tingut les mesures relatives a l'aplicació de fertilitzants contingudes en el codi valencià de bones pràctiques agràries (voluntàries per a tot el territori) i en els plans d'actuació (obligatòries en les zones vulnerables) des que s'aproven, no consten a aquesta comissió informes sistemàtics de la Generalitat Valenciana que facen un seguiment de l'abast i els resultats de l'aplicació efectiva dels codis de bones pràctiques i dels plans d'actuació i de l'abast i efectivitat de les mesures d'informació, formació, sensibilització o transferència de coneixement adreçades a les persones implicades en la producció agrària valenciana que es van adoptar.

De les compareixences en aquesta comissió es pot inferir que des de la posada en marxa del codi de bones pràctiques agràries i el pla d'actuació s'han fet accions formatives, informatives, d'assessorament i suport informàtic en matèria de fertilització, però que aquestes accions no han tingut la intensitat i la coordinació necessàries per a donar resposta a les necessitats del sector agrari valencià, caracteritzat per

5. Sentència del Tribunal de Justícia (Sala Sisena) d'1 d'octubre de 1998, Comissió de les Comunitats Europees contra el Regne d'Espanya, relativa al incompliment de l'estat membre per no adaptació del dret intern a la Directiva 91/676/CE. Assumpte C-71/97. El Tribunal de Justícia (Sala Sisena) «decideix: (1) declarar que el Regne d'Espanya ha incomplít les obligacions que li incumbeixen en virtut dels articles 3 i 4 de la Directiva 91/676/CEE del Consell, de 12 de desembre de 1991, relativa a la protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats utilitzats en l'agricultura, d'una banda, en no haver designat les zones considerades com a vulnerables i en no haver comunicat aquestes designacions a la Comissió, com també, d'altra banda, en no haver elaborat els codis de bones pràctiques agràries respecte a les comunitats autònòmiques d'Andalusia, Cantàbria, Madrid, Múrcia, Navarra i València, i en no haver-los comunicat a la Comissió; (2) condemnar a costes al Regne d'Espanya». Sentència del Tribunal de Justícia (Sala Sisena) de 13 d'abril de 2000, Comissió Europea contra el Regne d'Espanya, relativa a l'incompliment de l'estat membre de la Directiva 91/676/CEE. Assumpte C-274/98. El Tribunal de Justícia (Sala Sisena) «decideix: (1) declarar que el Regne d'Espanya ha incomplít les obligacions que li incumbeixen en virtut de la Directiva 91/676/CEE del Consell, de 12 de desembre de 1991, relativa a la protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats procedents de fonts agràries, en no haver establiti els programes d'accio previstos en l'article 5; (2) condemnar en costes al Regne d'Espanya».

Como se puede observar en el cuadro 1, la implementación de esta directiva en España se ha caracterizado por su retraso tanto por lo que respecta a la adaptación del derecho interno a la directiva —competencia de la administración general del Estado— como por lo que respecta al desarrollo e implementación de las medidas previstas en la directiva —competencia de las administraciones autonómicas—, lo cual se ha puesto de manifiesto en dos condenas del Tribunal de Justicia de la Unión Europea al Reino de España.⁵ Dichos retrasos acumulados han menguado la eficacia de la directiva. La transposición de esta directiva al ordenamiento jurídico español se materializó en 1996, con tres años de retraso con respecto a las fechas límite establecidas en el calendario vinculante de la directiva; lo cual también influyó en el retraso acumulado en las medidas de implementación de las comunidades autónomas. Concretamente en el caso de la Comunitat Valenciana, con respecto a las fechas límite establecidas en el calendario vinculante de la directiva, la designación de zonas vulnerables se realizó con más de seis años de retraso, el código de buenas prácticas agrarias se aprobó con más de siete años de retraso y el programa de acción se aprobó con más de seis años de retraso y los períodos de su actualización han sido irregulares. Asimismo, los dos primeros programas de acción debieron ser modificados dentro del año siguiente a su aprobación como resultado de advertencias de la Comisión Europea con respecto a la insuficiencia de sus medidas.

En cuanto al impacto que han tenido las medidas relativas a la aplicación de fertilizantes contenidas en el código valenciano de buenas prácticas agrarias (voluntarias para todo el territorio) y en los planes de actuación (obligatorias en las zonas vulnerables) desde que se aprobaron, no constan a esta comisión informes sistemáticos de la Generalitat Valenciana que hagan un seguimiento del alcance y resultados de la aplicación efectiva de los códigos de buenas prácticas y de los planes de actuación y del alcance y efectividad de las medidas de información, formación, sensibilización o transferencia de conocimiento dirigidas a las personas implicadas en la producción agraria valenciana que se adoptaron.

De las comparecencias en esta comisión se puede inferir que desde la puesta en marcha del código de buenas prácticas agrarias y el plan de actuación se han hecho acciones formativas, informativas, de asesoramiento y apoyo informático en materia de fertilización, pero que estas acciones no han tenido la intensidad y coordinación necesarias para dar respuesta a las necesidades del sector agrario valenciano, caracterizado por

5. Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Sexta) de 1 de octubre de 1998, Comisión de las Comunidades Europeas contra el Reino de España, relativa al incumplimiento del estado miembro por no adaptación del derecho interno a la Directiva 91/676/CE. Asunto C-71/97. El Tribunal de Justicia (Sala Sexta) «decide: (1) declarar que el Reino de España ha incumplido las obligaciones que le incumben en virtud de los artículos 3 y 4 de la Directiva 91/676/CEE del Consejo, de 12 de diciembre de 1991, relativa a la protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos utilizados en la agricultura, por una parte, al no haber designado las zonas consideradas como vulnerables y al no haber comunicado estas designaciones a la Comisión, así como, por otra parte, al no haber elaborado los códigos de buenas prácticas agrarias con respecto a las comunidades autónomas de Andalucía, Cantabria, Madrid, Murcia, Navarra y Valencia, y al no haberlos comunicado a la Comisión; (2) condicionar en costas al Reino de España». Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Sexta) de 13 de abril de 2000, Comisión Europea contra el Reino de España, relativa al incumplimiento del estado miembro de la Directiva 91/676/CE. Asunto C-274/98. El Tribunal de Justicia (Sala Sexta) «decide: (1) declarar que el Reino de España ha incumplido las obligaciones que le incumben en virtud de la Directiva 91/676/CEE del Consejo, de 12 de diciembre de 1991, relativa a la protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos procedentes de fuentes agrarias, al no haber establecido los programas de acción previstos en su artículo 5; (2) condicionar en costas al Reino de España».

una agricultura mediterrània, diversa, minifundista, amb una elevada presència de titulars d'explotacions a temps parcial i escassa presència d'agricultors i agricultores professionals, i una elevada edat mitjana dels titulars de les explotacions.

Com va explicar el senyor Llanes en la compareixença i es troba documentat en l'informe de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural de data 20 d'abril de 2016 (RE23275), els mecanismes de control del compliment dels plans d'acció i codis de bones pràctiques portats a terme per l'administració autonòmica s'han centrat fonamentalment en aquelles parcel·les agràries situades en zones vulnerables els titulars de les quals eren perceptors d'algún tipus de pagament de la Política Agrària Comuna, ja que el compliment de la directiva de nitrats forma part de la condicionalitat per a accedir a les ajudes des de 2005, d'acord amb la circular FEGA 11/2005. Aquest tipus de control es fa sobre una mostra dels expedients presentats de manera conjunta pel Servei de Control i Suport Tècnic de l'SG de Política Agrària Comuna i Competitivitat i el Servei de Seguretat i Control de la Producció Agrària de l'SG d'Agricultura i Ramaderia. L'àmbit del control quant a explotacions agrícoles en zones vulnerables es troba resumit en el quadre 2.

una agricultura mediterránea, diversa, minifundista, con una elevada presencia de titulares de explotaciones a tiempo parcial y escasa presencia de agricultores y agricultoras profesionales, y una elevada edad media de los titulares de las explotaciones.

Como explicó el señor Llanes en su comparecencia y se encuentra documentado en el informe de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural de fecha 20 de abril de 2016 (RE23275), los mecanismos de control del cumplimiento de los planes de acción y código de buenas prácticas llevados a cabo por la administración autonómica se han centrado fundamentalmente en aquellas parcelas agrarias situadas en zonas vulnerables cuyos titulares eran perceptores de algún tipo de pago de la Política Agraria Común, ya que el cumplimiento con la directiva de nitratos forma parte de la condicionalidad para acceder a las ayudas desde 2005, de acuerdo con la circular FEGA 11/2005. Este tipo de control se hace sobre una muestra de los expedientes presentados de manera conjunta por el Servicio de Control y Asistencia Técnica de la SG de Política Agraria Común y Competitividad y el Servicio de Seguridad y Control de la Producción Agraria de la SG de Agricultura y Ganadería. El alcance del control en cuanto a explotaciones agrícolas en zonas vulnerables se encuentra resumido en el cuadro 2.

EXPLORACIÓNS	En totes les zones		En zones vulnerables	
	Controls	Incompliments	Controls	Incompliments
ANY 2012				
Agrícoles	1461	235	836	235
Ramaderes i Agrícoles	12	3	12	3
ANY 2013	Controls	Incompliments	Controls	Incompliments
Agrícoles	2153	283	2006	283
Ramaderes i Agrícoles	0	0	0	0
ANY 2014	Controls	Incompliments	Controls	Incompliments
Agrícoles	932	92	350	92
Ramaderes i Agrícoles	4	0	4	0
ANY 2015	Controls	Incompliments	Controls	Incompliments
Agrícoles	284	47	147	47
Ramaderes i Agrícoles	3	2	3	2
ANY 2016	Controls	Incompliments	Controls	Incompliments
Agrícoles	805		160	
Ramaderes i Agrícoles	3	Pendent Resultats	3	Pendent Resultats

EXPLORACIONES	En todas las zonas		En zonas vulnerables	
	Controles	Incumplimientos	Controles	Incumplimientos
AÑO 2012				
Agrícolas	1461	235	836	235
Ganaderas y Agrícolas	12	3	12	3
AÑO 2013	Controles	Incumplimientos	Controles	Incumplimientos
Agrícolas	2153	283	2006	283
Ganaderas y Agrícolas	0	0	0	0
AÑO 2014	Controles	Incumplimientos	Controles	Incumplimientos
Agrícolas	932	92	350	92
Ganaderas y Agrícolas	4	0	4	0
AÑO 2015	Controles	Incumplimientos	Controles	Incumplimientos
Agrícolas	284	47	147	47
Ganaderas y Agrícolas	3	2	3	2

AÑO 2016	Controles	Incumplimientos	Controles	Incumplimientos
Agrícolas	805		160	
Ganaderas y Agrícolas	3	Pendiente Resultados	3	Pendiente Resultados

Quadre 2: Controls realitzats i incompliments detectats pel Servei de Control i Suport Tècnic de la SG de Política Agrària Comuna i Competitivitat i el Servei de Seguretat i Control de la Producció Agrària de la SG d'Agricultura i Ramaderia dels requisits de condicionalitat vinculats a l'aplicació de la Directiva 91/676/CEE relativs a explotacions vinculades a expedients de pagament únic de la PAC entre 2012 i 2016. Extret de la presentació realitzada pel senyor Llanes en la compareixença de 14 de febrer de 2017.

El senyor José Císcar, conseller d'Agricultura i Aigua entre 2012 i 2015, va asegurar en la seua compareixença que es van fer «tots els controls legalment establits» per part de l'administració autonòmica, per a tractar d'impedir la contaminació per nitrats i altres productes fitosanitaris i que «en 2013 s'hi incrementaren els controls» i «com a conseqüència d'eixe increment de controls, l'any 2014 i l'any 2015 van baixar els incompliments».

Així mateix, el senyor Císcar també va explicar que, durant la seua etapa com a conseller, el senyor Llanes —actual director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca— era «tècnic de la conselleria i era el cap de servei que precisament controlava tot el que té a veure amb els requisits de condicionalitat». En la seua compareixença, el senyor Llanes va explicar que, fins a 2016, els controls relatius al compliment dels requisits de condicionalitat vinculats amb la directiva de nitrats s'havien efectuat sobre els registres del quadern d'explotació però sense comprovar la bondat dels apunts, la qual cosa ha estat considerada com a un mecanisme de control massa lax en les auditories europees de la gestió dels fons europeus de la PAC. En aquest sentit, el senyor Llanes va explicar que «el programa de condicionalitat es va iniciar ja en el període de la PAC anterior a este, des de 2005, des que es va instaurar el pagament bàsic, està el programa de condicionalitat, si bé el programa de condicionalitat fins a 2014, 2015, no ha tingut, en esta comunitat, la rellevància que devia. És cert que s'han fet controls i hi han hagut sancions en eixe programa. Però no es controlava, com he dit, la bondat dels apunts o no se formava als llauradors el suficientment bé perquè tingueren una cura apropiada en la governança de les seues finques i en l'aportació efectiva en el trasllat, en l'ús d'un quadern d'explotació adequat. També és cert que, en l'administració, es patia una manca d'efectius brutal i eixa manca d'efectius dificultaven el que es poguera dur a terme un control eficac o un control mínim de la condicionalitat. De fet, en alguna auditoria que hem tingut hem tingut que fer front a este tipus de, per altra banda, més o menys comunes, però a este tipus de recriminacions de que devíem prestar més atenció a este tipus de control o que se devia prestar atenció a este tipus de control, i que es devia prestar més atenció, també des d'un punt de vista de recursos tècnics i humans destinats a este tipus de controls».

Segons va exposar el senyor Llanes, a partir de 2016, a banda d'avaluar l'adequació dels apunts en el quadern d'explotació als requeriments del pla d'acció i del codi de bones pràctiques, es fa una comprovació documental d'aquests, i es contrasten amb les factures de compra de fertilitzants. D'altra banda, en el marc del programa d'higiene de la producció primària agrícola i de l'ús de productes fitosanitaris en explotacions agrícoles, des de 2016 es fan controls de les explotacions no sols documentals (a través del quadern d'explotació) sinó també ànalisis de terra, aigua

Cuadro 2: Controles realizados e incumplimientos detectados por el Servicio de Control y Asistencia Técnica de la SG de Política Agraria Común y Competitividad y el Servicio de Seguridad y Control de la Producción Agraria de la SG de Agricultura y Ganadería de los requisitos de condicionalidad vinculados a la aplicación de la Directiva 91/676/CEE relativos a explotaciones vinculadas a expedientes de pago único de la PAC entre 2012 y 2016. Extraído de la presentación realizada por el señor Llanes en su comparecencia de 14 de febrero de 2017.

El señor José Císcar, conseller de Agricultura y Agua entre 2012 y 2015, aseguró en su comparecencia que se hicieron «todos los controles legalmente establecidos» por parte de la administración autonómica, para tratar de impedir la contaminación por nitratos y otros productos fitosanitarios, y que «en 2013 se incrementaran los controles» y «como consecuencia de ese incremento de controles, en el año 2014 y en el año 2015 bajaron los incumplimientos».

Asimismo, el señor Císcar también explicó que, durante su etapa como conseller, el señor Llanes —actual director general de Agricultura, Ganadería y Pesca— era «técnico de la consellería y era el jefe de servicio que precisamente controlaba todo lo que tiene que ver con los requisitos de condicionalidad». En su comparecencia, el señor Llanes explicó que, hasta 2016, los controles relativos al cumplimiento de los requisitos de condicionalidad vinculados con la directiva de nitratos se habían efectuado sobre los registros del cuaderno de explotación pero sin comprobar la bondad de los apuntes, lo cual ha sido considerado como un mecanismo de control demasiado laxo en las auditorías europeas de la gestión de los fondos europeos de la PAC. En este sentido, el señor Llanes explicó que «el programa de condicionalidad se inició ya en el período de la PAC anterior a este, desde 2005, desde que se instauró el pago básico, está el programa de condicionalidad, si bien el programa de condicionalidad hasta 2014, 2015, no ha tenido, en esta comunidad, la relevancia que debía. Es cierto que se han hecho controles y han habido sanciones en ese programa. Pero no se controlaba, como he dicho, la bondad de los apuntes o no se formaba a los labradores lo suficientemente bien para que tuvieran un cuidado apropiada en la gobernanza de sus fincas y en la aportación efectiva en el traslado, en el uso de un cuaderno de explotación adecuado. También es cierto que, en la administración, se sufría una falta de efectivos brutal y esa falta de efectivos dificultaba el que se pudiera llevar a cabo un control eficaz o un control mínimo de la condicionalidad. De hecho, en alguna auditoría que hemos tenido hemos debido hacer frente a este tipo de, por otra parte, más o menos comunes, pero a este tipo de recriminaciones de que debíamos prestar más atención a este tipo de control o que se debía prestar atención a este tipo de control, y que se debía prestar más atención, también desde un punto de vista de recursos técnicos y humanos destinados a este tipo de controles».

Según expuso el señor Llanes, a partir de 2016, aparte de evaluar la adecuación de los apuntes en el cuaderno de explotación a los requerimientos del plan de acción y del código de buenas prácticas, se hace una comprobación documental de estos, contrastándolos con las facturas de compra de fertilizantes. Por otra parte, en el marco del programa de higiene de la producción primaria agrícola y del uso de productos fitosanitarios en explotaciones agrícolas, desde 2016 se hacen controles de las explotaciones no solo documentales (a través del cuaderno de explotación) sino también análisis del suelo,

i fruits. En 2016, es van sotmetre a aquest tipus de controls 392 explotacions situades en zones vulnerables.

Durant aquesta última legislatura, s'ha aprovat, mitjançant l'Ordre 10/2018, de 27 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, sobre la utilització de matèries fertilitzants nitrogenades en les explotacions agràries de la Comunitat Valenciana, l'actualització del codi de bones pràctiques agràries i del pla d'actuació, pendent des de 2014, com també la regulació de l'ús de fems no transformats, dels fangs de depuració tractats i dels efluents d'extracció de l'oli d'oliva verge en el procés de dues fases, matèries fertilitzants nitrogenades no incloses en el Reial decret 506/2013, de 28 de juny, sobre productes fertilitzants, i que tenen creixent rellevància des de la perspectiva de l'enfocament circular de l'economia. Així mateix, s'ha recuperat el servei de transferència de tecnologies agràries com a servei adscrit a la conselleria competent en matèria d'agricultura, la qual cosa permet una millor coordinació dels esforços formatius i d'assessorament des de la conselleria mateixa amb els centres d'experimentació, les oficines comarcals i els agents del sector agrari que la existent en la situació anterior, en que aquest servei estava inclòs en l'organigrama de l'IVIA, encara que persisteix la necessitat de millorar la dotació de recursos humans i materials. També, s'ha elaborat un pla estratègic per a l'IVIA amb la participació del sector agrari amb la vocació d'orientar els esforços de generació i transferència de coneixement i de tecnologia per tal de donar resposta a les necessitats i els reptes als quals s'enfronta el sector agrari valencià, i s'han incrementat els recursos humans de l'institut i la seua estabilitat. D'altra banda, es va posar en marxa el I Pla valencian de producció ecològica al gener de 2017 i s'ha incrementat significativament la superfície agrària en producció ecològica; la seua reglamentació de certificació estableix unes limitacions rigoroses a l'ús de fertilitzants nitrogenats tant pel que fa a les quantitats com a la qualitat —fertilitzants orgànics.

En les últimes dues dècades s'ha incrementat substancialment la superfície de regadius per sistemes de reg localitzat per degoteig a la Comunitat Valenciana desenvolupats amb suport de les administracions central i autonòmica. En molts casos, les comunitats de regants han optat per sistemes de fertirrigació centralitzada o col·lectiva, mitjançant els quals els camps reben la dosi de fertilitzants nitrogenats conjuntament amb l'aigua. En el Pla hidrològic de conca de la demarcació del Xúquer, per exemple, la implantació d'aquest tipus de sistemes es considera una mesura per a la prevenció de la contaminació per nitrats en entendre que redueix la quantitat de nitrats que és necessari aplicar i que també es redueix la percolació dels nitrats cap a les aigües subterrànies.

Aquesta tecnologia presenta com a principal avantatge l'aplicació d'un pla de fertilització òptima dissenyat per a un àrea regable en el seu conjunt com també el control centralitzat de l'ús dels fertilitzants, en particular quan els cultius presents en aquesta àrea regable són homogenis i, per tant, presenten les mateixes necessitats de fertilització. Però, com reconeixia el senyor Llanes durant la seua compareixença, en zones regables amb diversitat de cultius, varietats i etapes de creixement de la planta, i per tant, amb diversitat de necessitats de fertilització, l'efectivitat del sistema de fertirrigació depèn del fet que el seu disseny i la seua gestió tinguen la flexibilitat i l'adaptabilitat suficient per a respondre a la complexitat del context en el qual està implantat. Això requereix un coneixement exhaustiu dels conreus i les característiques de la zona de reg com també

agua y frutos. En 2016, se sometieron a este tipo de controles 392 explotaciones situadas en zonas vulnerables.

Durante esta última legislatura, se ha aprobado, mediante la Orden 10/2018, de 27 de febrero, de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural, sobre la utilización de materias fertilizantes nitrogenadas en las explotaciones agrarias de la Comunitat Valenciana, la actualización del código de buenas prácticas agrarias y del plan de actuación, pendiente desde 2014, así como la regulación del uso de estiércoles no transformados, de los lodos de depuración tratados y de los emanantes de extracción del aceite de oliva virgen en el proceso de dos fases, materias fertilizantes nitrogenadas no incluidas en el Real decreto 506/2013, de 28 de junio, sobre productos fertilizantes, y que tienen creciente relevancia desde la perspectiva del enfoque circular de la economía. Asimismo, se ha recuperado el servicio de transferencia de tecnologías agrarias como servicio adscrito a la conselleria competente en materia de agricultura, lo cual permite una mejor coordinación de los esfuerzos formativos y de asesoramiento desde la propia conselleria con los centros de experimentación, las oficinas comarcales y los agentes del sector agrario que la existente en la situación anterior, en que este servicio estaba incluido en el organigrama del IPIA, aunque persiste la necesidad de mejorar la dotación de recursos humanos y materiales. También, se ha elaborado un plan estratégico para el IPIA con la participación del sector agrario con la vocación de orientar los esfuerzos de generación y transferencia de conocimiento y de tecnología para dar respuesta a las necesidades y retos a los que se enfrenta el sector agrario valenciano, y se han incrementado los recursos humanos del instituto y su estabilidad. Por otra parte, se puso en marcha el I Plan valenciano de producción ecológica en enero de 2017 y se ha incrementado significativamente la superficie agraria en producción ecológica; su reglamentación de certificación establece unas limitaciones rigurosas al uso de fertilizantes nitrogenados tanto por lo que respecta a las cantidades como a la calidad —fertilizantes orgánicos.

En las últimas dos décadas se ha incrementado sustancialmente la superficie de regadíos por sistemas de riego localizado por goteo en la Comunitat Valenciana desarrollados con apoyo de las administraciones central y autonómica. En muchos casos, las comunidades de regantes han optado por sistemas de fertirrigación centralizada o colectiva, mediante los cuales los campos reciben la dosis de fertilizantes nitrogenados conjuntamente con el agua. En el Plan hidrológico de cuenca de la demarcación del Júcar, por ejemplo, la implantación de este tipo de sistemas se considera una medida para la prevención de la contaminación por nitratos al entender que reduce la cantidad de nitratos que es necesario aplicar y que también se reduce la percolación de los nitratos hacia las aguas subterráneas.

Esta tecnología presenta como principal ventaja la aplicación de un plan de fertilización óptima diseñado para un área regable en su conjunto así como el control centralizado del uso de los fertilizantes, en particular cuando los cultivos presentes en dicha área regable son homogéneos y, por tanto, presentan las mismas necesidades de fertilización. Sin embargo, como reconocía al señor Llanes durante su comparecencia, en zonas regables con diversidad de cultivos, variedades y etapas de crecimiento de la planta, y por tanto, con diversidad de necesidades de fertilización, la efectividad del sistema de fertirrigación depende de que su diseño y su gestión tengan la flexibilidad y adaptabilidad suficiente para responder a la complejidad del contexto en el que está implantado. Ello requiere un conocimiento exhaustivo de los cultivos y las características de la zona de riego así como

coneixements tècnics per a la correcta planificació i utilització del sistema de fertirrigació, com també la confiança per part dels llauradors respecte a la suficiència i la idoneïtat de les dosis de fertilitzants aplicades amb l'aigua de reg, ja que una inadequada fertilització —per excés o per defecte— pot donar lloc a pèrdues de productivitat, i per tant, a minves en la rendibilitat de les explotacions, com també a excessos d'aplicació de nitrats que acaben afectant les aigües subterrànies.

El senyor Navarro i la Senyora Raigón destacaven que els adobs generalment utilitzats en els sistemes de fertirrigació centralitzada són inorgànics o incompatibles amb els autoritzats per les certificacions d'agricultura ecològica, la qual cosa limita les possibilitats de les persones titulars de l'explotació d'optar per produir d'acord amb els estàndards certificats d'agricultura ecològica; els seus mercats estan en franca expansió, tant per al mercat de proximitat i domèstic com per a l'exportació. En aquest sentit, el senyor Juan Valero de Palma, secretari de la Séquia Reial del Xúquer, va explicar que aquesta comunitat de regants està estudiant les formes més efectives per a regular l'ús dels sistemes de fertirrigació centralitzada de manera que siga compatible amb la producció ecològica dins la seua zona regable.

Així mateix, diversos compareixents, entre ells, el senyor Palacio, professor titular de la Universitat Politècnica de València especialista en sistemes de reg, explicava que durant els últims anys ha crescut la preocupació entre els llauradors per la rigidesa amb què alguns sistemes de fertirrigació centralitzada s'han implantat i s'han gestionat en el nostre territori, que limita no sols el sistema de cultiu sinó també les possibilitats de canvi de tipus de cultiu per a respondre les demandes del mercat. També va posar exemples de disseny inadequat de les instal·lacions. En aquest sentit, el senyor Palacio va fer èmfasi en la necessitat de garantir una millor formació i transferència de coneixement a les persones encarregades de gestionar els sistemes de fertirrigació centralitzada en les comunitats de regants. També la senyora Roca va incidir en la necessitat d'un major suport tècnic per part de l'administració als regants per al disseny dels seus plans de fertilització.

Les normatives desenvolupades i les accions de suport a la seua aplicació portades a terme des de l'administració autonòmica durant les dues últimes dècades no semblen haver resultat efectives per a prevenir la contaminació per nitrats d'origen agrari en la mesura que la superfície de zones designades com a vulnerables a la contaminació per nitrats d'origen agrari s'ha incrementat de manera continuada amb cada nou decret de designació (el Decret 13/2000⁶, el Decret 11/2004⁷, el Decret 218/2009⁸ i el Decret 86/2018)⁹, i les masses d'aigua, en particular les subterrànies, afectades per concentracions de nitrats superiors a 50 mg/l o en risc d'estar-ho s'han

6. 15 municipis a Alacant; 25 a Castelló i 153 a València. En total, 193 municipis de la Comunitat Valenciana.

7. Amplia les zones declarades com a vulnerables en el decret 13/2000 en 5 municipis més a Alacant (en total 20) i en 3 més a Castelló (en total 28). Es mantenen els 153 de València. En total, 201 municipis de la Comunitat Valenciana.

8. Amplia les zones vulnerables declarades com a vulnerables en els decrets 13/2000 i 11/2004 en 3 municipis més a Alacant (en total 23) i 11 més a València. Es mantenen els 28 de Castelló. En total, 215 municipis a la Comunitat Valenciana.

9. Amplia les zones declarades com a vulnerables pels decrets anteriors en 48 municipis més a Alacant (en total 71), 9 més a Castelló (en total 37) i 18 més a València (en total 182). En total, 290 municipis a la Comunitat Valenciana.

conocimientos técnicos para la correcta planificación y utilización del sistema de fertirrigación, así como la confianza por parte de los labradores con respecto a la suficiencia e idoneidad de las dosis de fertilizantes aplicadas con el agua de riego, ya que una inadecuada fertilización —por exceso o por defecto— puede dar lugar a pérdidas de productividad, y por tanto, a mermas en la rentabilidad de las explotaciones, así como a excesos de aplicación de nitratos que acaban afectando las aguas subterráneas.

El señor Navarro y la Señora Raigón destacaban que los abonos generalmente utilizados en los sistemas de fertirrigación centralizada son inorgánicos o incompatibles con los autorizados por las certificaciones de agricultura ecológica, lo cual limita las posibilidades de las personas titulares de la explotación de optar por producir de acuerdo con los estándares certificados de agricultura ecológica; sus mercados están en franca expansión, tanto para el mercado de proximidad y doméstico como para la exportación. En este sentido, el señor Juan Valero de Palma, secretario de la Acequia Real del Júcar, explicó que esta comunidad de regantes está estudiando las formas más efectivas para regular el uso de los sistemas de fertirrigación centralizada de manera que sea compatible con la producción ecológica dentro de su zona regable.

Asimismo, varios comparecientes, entre ellos, el señor Palacio, profesor titular de la Universidad Politécnica de Valencia especialista en sistemas de riego, explicaba que durante los últimos años ha crecido la preocupación entre los labradores por la rigidez con que algunos sistemas de fertirrigación centralizada se han implantado y gestionado en nuestro territorio, limitando no solo el sistema de cultivo sino también las posibilidades de cambio de tipo de cultivo para responder a las demandas del mercado. También puso ejemplos de diseño inadecuado de las instalaciones. En este sentido, el señor Palacio hizo énfasis en la necesidad de garantizar una mejor formación y transferencia de conocimiento a las personas encargadas de gestionar los sistemas de fertirrigación centralizada en las comunidades de regantes. También la señora Roca incidió en la necesidad de una mayor asistencia técnica por parte de la administración a los regantes para el diseño de sus planes de fertilización.

Las normativas desarrolladas y las acciones de apoyo a su aplicación llevadas a cabo desde la administración autonómica durante las dos últimas décadas no parecen haber resultado efectivas para prevenir la contaminación por nitratos de origen agrario en la medida en que la superficie de zonas designadas como vulnerables a la contaminación por nitratos de origen agrario se ha incrementado de manera continuada con cada nuevo decreto de designación (el Decreto 13/2000⁶, el Decreto 11/2004⁷, el Decreto 218/2009⁸ y el Decreto 86/2018)⁹, y las masas de agua, en particular las subterráneas, afectadas por concentraciones de nitratos superiores a 50 mg/l o en riesgo de estarlo se han

6. 15 municipios en Alicante; 25 en Castellón y 153 en Valencia. En total, 193 municipios de la Comunitat Valenciana.

7. Amplía las zonas declaradas como vulnerables en el decreto 13/2000 en 5 municipios más en Alicante (en total 20) y en 3 más en Castellón (en total 28). Se mantienen los 153 de Valencia. En total, 201 municipios de la Comunitat Valenciana.

8. Amplía las zonas vulnerables declaradas como vulnerables en los decretos 13/2000 y 11/2004 en 3 municipios más a Alicante (en total 23) y 11 más a Valencia. Se mantienen los 28 de Castellón. En total, 215 municipios en la Comunitat Valenciana.

9. Amplía las zonas declaradas como vulnerables por los decretos anteriores en 48 municipios más a Alicante (en total 71), 9 más a Castellón (en total 37) y 18 más a Valencia (en total 182). En total, 290 municipios en la Comunitat Valenciana.

incrementat els últims 20 anys, encara que en algunes masses d'aigua subterrània els nivells de nitrats s'han estabilitzat.

Una de les mesures que els experts han assenyalat durant les compareixences per a evitar la contaminació de les aigües subterrànies utilitzades per a la producció d'aigua de consum humà és l'establiment de perímetres de protecció en dites masses d'aigua, és a dir, zones en les quals es limiten, restringen o prohibeixen activitats humanes que puguen causar la contaminació de les aigües subterrànies que s'utilitzen per a la producció d'aigua potable. La declaració de perímetres de protecció de les aigües subterrànies per a consum humà es preveu en la legislació bàsica estatal i europea en matèria d'aigua com a una mesura per a la protecció de les aigües subterrànies. El Pla hidrològic de la conca del Xúquer de 1998 estableix la obligació que totes les captacions subterrànies destinades a abastiment de població disposaren del corresponent perímetre de protecció i que les sol·licituds de noves concessions d'aigua subterrània destinada a la producció d'aigua de consum humà incorporaren un estudi específic amb el perímetre de protecció de la captació. En el Pla hidrològic de conca del Xúquer aprovat en 2016 sols s'esmenta l'obligació de delimitar perímetres de protecció en cas de sol·licitar-se una nova captació d'aigua subterrània destinada al consum humà. Així mateix, sols recull el perímetre de protecció d'aigües subterrànies delimitat a Agost en l'any 2000. La normativa valenciana vigent en matèria d'ordenació de territori i urbanisme (Llei 5/2014) estableix en l'article 9 com a criteri de caràcter genèric que els perímetres de protecció de les captacions d'aigua per a consum humà han de tenir-se en compte en la ordenació del territori i en la planificació urbanística municipal. Per la seua banda, el Pla valencià d'accio de prevenció de la contaminació difusa de les aigües subterrànies amb nitrat d'origen agrari en zones declarades com a vulnerables preveu la prohibició de l'aplicació de fertilitzants en un perímetre de 50 metres al voltant de pous de captació d'aigua per a consum humà en el cas de fertilitzants inorgànics i de 200 metres en el cas de fertilitzants orgànics.

Una altra qüestió que requereix ser abordada és la de les edificacions, principalment fora d'ordenació i en sòl no urbanitzable, que no disposen de depuració de les seues aigües residuals i les aboquen a pous cecs sense la impermeabilització adequada per a evitar la contaminació de les aigües subterrànies, la qual cosa pot generar problemes de contaminació local en les masses d'aigua que afecten captacions d'aigües subterrànies. Segons el senyor Lluís Ferrando, director general d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge en el moment de la seua compareixença, s'estima que en l'actualitat a la Comunitat Valenciana hi ha entre 250.000 i 300.000 habitatges fora d'ordenació en sòl no urbanitzable, amb una àmplia diversitat de situacions jurídiques, bàsicament com a conseqüència de la construcció de segones residències des de la dècada de 1960 fora d'ordenació urbanística. Aquest és un problema que s'ha demostrat inabordable a escala municipal i requereix mesures a escala autonòmica. Aquesta comissió ha pogut constatar que no hi ha una cartografia a escala autonòmica que permeta conèixer de manera integrada i sistemàtica l'abast i la distribució territorial d'aquesta problemàtica. Segons va explicar en la seua compareixença en comissió el senyor Ferrando, director general d'Ordenació i Paisatge de la Conselleria de Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori en la data de la compareixença, des d'aquest centre directiu es planteja la inclusió de

incrementado los últimos 20 años, aunque en algunas masas de agua subterránea los niveles de nitratos se han estabilizado.

Una de las medidas que los expertos han señalado durante las comparecencias para evitar la contaminación de las aguas subterráneas utilizadas para la producción de agua de consumo humano es el establecimiento de perímetros de protección en dichas masas de agua, es decir, zonas en las que se limitan, restringen o prohíben actividades humanas a que puedan causar la contaminación de las aguas subterráneas que se utilizan para la producción de agua potable. La declaración de perímetros de protección de las aguas subterráneas para consumo humano se contempla en la legislación básica estatal y europea en materia de agua como una medida para la protección de las aguas subterráneas. El Plan hidrológico de la cuenca del Júcar de 1998 establecía la obligación de que todas las captaciones subterráneas destinadas a abastecimiento de población dispusieran del correspondiente perímetro de protección y que las solicitudes de nuevas concesiones de agua subterránea destinada a la producción de agua de consumo humano incorporaran un estudio específico con el perímetro de protección de la captación. En el Plan hidrológico de cuenca del Júcar aprobado en 2016 solo se menciona la obligación de delimitar perímetros de protección en caso de solicitarse una nueva captación de agua subterránea destinada al consumo humano. Asimismo, solo recoge el perímetro de protección de aguas subterráneas delimitado en Agost en el año 2000. La normativa valenciana vigente en materia de ordenación de territorio y urbanismo (Ley 5/2014) establece en su artículo 9 como criterio de carácter genérico que los perímetros de protección de las captaciones de agua para consumo humano deben tenerse en cuenta en la ordenación del territorio y en la planificación urbanística municipal. Por su parte, el Plan valenciano de acción de prevención de la contaminación difusa de las aguas subterráneas con nitrato de origen agrario en zonas declaradas como vulnerables contempla la prohibición de la aplicación de fertilizantes en un perímetro de 50 metros en torno a en pozos de captación de agua para consumo humano en el caso de fertilizantes inorgánicos y de 200 metros en el caso de fertilizantes orgánicos.

Otra cuestión que requiere ser abordada es la de las edificaciones, principalmente fuera de ordenación y en suelo no urbanizable, que no cuentan con depuración de sus aguas residuales y las vierten en pozos ciegos sin la impermeabilización adecuada para evitar la contaminación de las aguas subterráneas, lo cual puede generar problemas de contaminación local en las masas de agua que afectan a captaciones de aguas subterráneas. Según el señor Lluís Ferrando, director general de Ordenación del Territorio, Urbanismo y Paisaje en el momento de su comparecencia, se estima que en la actualidad en la Comunitat Valenciana hay entre 250.000 y 300.000 viviendas fuera de ordenación en suelo no urbanizable, con una amplia diversidad de situaciones jurídicas, básicamente como consecuencia de la construcción de segundas residencias desde la década de 1960 fuera de ordenación urbanística. Este es un problema que se ha demostrado inabordable a escala municipal y requiere medidas a escala autonómica. Esta comisión ha podido constatar que no hay una cartografía a escala autonómica que permita conocer de manera integrada y sistemática el alcance y distribución territorial de esta problemática. Según explicó en su comparecencia en comisión el señor Ferrando, director general de Ordenación y Paisaje de la Conselleria de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio en la fecha de su comparecencia, desde este centro directivo se plantea la inclusión de mecanismos de minimización de los

mecanismes de minimització dels impactes ambientals més efectius —entre altres aspectes, sobre les masses d'aigua— en la modificació prevista de la Llei d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge vigent que els previstos en disposició transitòria quarta de la Llei 10/2004, de 9 de desembre, de la Generalitat, del sòl no urbanitzable, posteriorment inclosa en el capítol III (art. 210 a 212) de la Llei 5/2014, de 25 de juliol, d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge, de la Comunitat Valenciana, que derogà la norma de 2004.

D'altra banda, el senyor Ballesteros, investigador de l'IGME, va fer èmfasi en la necessitat de dedicar més recursos materials i humans per a millorar el coneixement de les característiques i la dinàmica de les aigües subterrànies i de l'edafologia dels terrenys per tal de fer una millor gestió i protecció de les aigües subterrànies com també dels usos de fertilitzants i fitosanitaris o l'establiment d'activitats que puguen afectar les aigües subterrànies. En aquest sentit va assenyalar la necessitat de incrementar la intensitat i la densitat de punts de control quantitatiu i qualitatiu de les aigües subterrànies, com també de modelitzar amb major detall el funcionament i la interrelació dels aquífers per a millorar la planificació dels usos de les aigües subterrànies, el disseny dels pous i prevenir impacts negatius que puguen deteriorar les aigües subterrànies.

El cas de la contaminació de les fonts subterrànies per a l'abastament d'aigua potable en la comarca de la Ribera

Des dels anys vuitanta es detectaven uns nivells excessius de nitrats en les aigües de les masses d'aigua subterrània de la Plana Sud de València i la serra de les Agulles, de les quals s'han proveït històricament bona part dels pobles i les ciutats de les comarques de la Ribera Alta i la Ribera Baixa del Xúquer per a la producció d'aigua potable. Davant l'agreujament de la contaminació durant la dècada de 1990 i les demandes de solucions dels pobles afectats perquè es garantira la qualitat de l'aigua de consum humà, la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana va plantejar com a solució substituir parcialment les extraccions dels pous contaminats per noves extraccions que es materialitzarien a través de la construcció de nous pous a la partida de la Garrofera, per captar les aigües subterrànies no contaminades en la massa d'aigua de la serra del Ave (aleshores inclosa en la unitat hidrogeològica del Caroig Nord), com també una xarxa de transport d'aquests cabals fins als dipòsits municipals per mesclar-los amb els cabals extrets de captacions contaminades amb nitrats, a fi de reduir la concentració de nitrats resultants de manera que se situara per sota dels 50 mg/l. Mitjançant aquesta actuació es preveia solucionar els problemes de qualitat de l'aigua de consum humà als municipis d'Alzira, Algemesí, Albalat, Benicull, Carcaixent, Corbera, Cullera, Favara, Fortaleny, Llaurí, Polinyà de Xúquer, Riola i Sueca. Aquesta solució es contraposava a la preferida per la majoria de pobles riberencs, que reclamaven utilitzar les aigües superficials del Xúquer a Tous per substituir els cabals d'aigües subterrànies contaminades, com ja s'havia fet amb els abastaments de l'àrea metropolitana de València i, fins i tot, Sagunt.

L'actuació proposada per la Conselleria Obres Públiques va ser inclosa dins el Conveni de Col·laboració entre el Ministeri de Medi Ambient i la Generalitat Valenciana en matèria d'obres d'infraestructura hidràulica que van signar

impactos ambientales más efectivos —entre otros aspectos, sobre las masas de agua— en la modificación prevista de la Ley de ordenación del territorio, urbanismo y paisaje vigente que los previstos en disposición transitoria cuarta de la Ley 10/2004, de 9 de diciembre, de la Generalitat, del suelo no urbanizable, posteriormente incluida en el capítulo III (art. 210 a 212) de la Ley 5/2014, de 25 de julio, de ordenación del territorio, urbanismo y paisaje, de la Comunitat Valenciana, que derogó la norma de 2004.

Por otra parte, el señor Ballesteros, investigador del IGME, hizo énfasis en la necesidad de dedicar más recursos materiales y humanos para mejorar el conocimiento de las características y dinámica de las aguas subterráneas y de la edafología de los terrenos para hacer una mejor gestión y protección de las aguas subterráneas así como de los usos de fertilizantes y fitosanitarios o el establecimiento de actividades que puedan afectar las aguas subterráneas. En este sentido señaló la necesidad de incrementar la intensidad y densidad de puntos de control cuantitativo y cualitativo de las aguas subterráneas, así como de modelizar con mayor detalle el funcionamiento e interrelación de los acuíferos para mejorar la planificación de los usos de las aguas subterráneas, el diseño de los pozos y prevenir impactos negativos que puedan deteriorar las aguas subterráneas.

El caso de la contaminación de las fuentes subterráneas para el suministro de agua potable en la comarca de la Ribera

Desde los años ochenta se detectaban unos niveles excesivos de nitratos en las aguas de las masas de agua subterránea de la Plana Sud de València y la sierra de Les Agulles, de las que se han proveído históricamente buena parte de los pueblos y las ciudades de las comarcas de la Ribera Alta y la Ribera Baixa del Júcar para la producción de agua potable. Ante el agravamiento de la contaminación durante la década de 1990 y las demandas de soluciones de los pueblos afectados para que se garantizara la calidad del agua de consumo humano, la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes de la Generalitat Valenciana planteó como solución sustituir parcialmente las extracciones de los pozos contaminados por nuevas extracciones que se materializarían a través de la construcción de nuevos pozos en la partida de La Garrofera, para captar las aguas subterráneas no contaminadas en la masa de agua de la sierra del Ave (entonces incluida en la unidad hidrogeológica del Caroig Nord), así como una red de transporte de estos caudales hasta los depósitos municipales por mezclarlos con los caudales extraídos de captaciones contaminadas con nitratos, con el fin de reducir la concentración de nitratos resultantes de manera que se situara por debajo de los 50 mg/l. Mediante esta actuación se preveía solucionar los problemas de calidad del agua de consumo humano en los municipios de Alzira, Algemesí, Albalat, Benicull, Carcaixent, Corbera, Cullera, Favara, Fortaleny, Llaurí, Polinyà de Xúquer, Riola y Sueca. Esta solución se contraponía a la preferida por la mayoría de pueblos de la Ribera, que reclamaban utilizar las aguas superficiales del Júcar en Tous para sustituir los caudales de aguas subterráneas contaminadas, como ya se había hecho con los suministros del área metropolitana de València e, incluso, Sagunto.

La actuación propuesta por la Conselleria Obras Públicas fue incluida dentro del Convenio de Colaboración entre el Ministerio de Medio Ambiente y la Generalitat Valenciana en materia de obras de infraestructura hidráulica que firmaron

Isabel Tocino, aleshores ministra de Medi Ambient, i Eduardo Zaplana, aleshores president de la Generalitat, el 14 de gener de 1997, i la Generalitat es comprometia a comptar amb el projecte bàsic abans del 31 de desembre de 1997, amb un cost estimat de 4.000 milions de pessetes (uns 24 milions d'euros), de manera que les obres estigueren finalitzades el 2002. En aquest conveni s'estipulava que «la solució prèvia a l'aprofitament de l'aigua superficial regulada per l'embassament de Tous passa per utilitzar aigua subterrània d'aquíferos no contaminats situats més a l'interior de la zona regable on encara no ha arribat la contaminació». Així mateix, es va incorporar al Catàleg d'infraestructures bàsiques del pla hidrològic de conca de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, aprovat pel Consell de l'Aigua de la Confederació a l'agost de 1997 i pel Ministeri de Medi Ambient el 1998 a través del Reial decret 1664/1998, de 24 de juliol, pel qual s'aproven els plans hidrològics de conca.

En la normativa del Pla de conca de 1998 no es preveia cap assignació o reserva de cabals del riu Xúquer per a la substitució d'aigües per a la producció d'aigua potable procedents d'aquíferos contaminat per als pobles de la Ribera del Xúquer, sinó que es preparava el camí per a la substitució de recursos subterrànies per superficials en la modalitat de permuta de cabals. A través de l'article 24.D.24 s'establia que «si l'evolució de la qualitat de les aigües subterrànies actualment destinades a abastament de poblacions fera aconsejable substituir aquests abastaments amb aigües superficials procedents del riu Xúquer no assignades ni reservades en aquest Pla hidrològic de conca del Xúquer, la substitució es realitzarà amb recursos superficials anteriorment destinats a regadius, i que seran substituïts pels corresponents recursos subterrànies alliberats, sense produir variació en els balanços globals del sistema d'explotació. El cost associat a la substitució deurà en tot cas ser finançat pels usuaris beneficiats».

La Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports va elaborar el projecte bàsic titulat «Proveïment d'aigua a la Ribera (comarques de la Ribera Alta i la Ribera Baixa)» i al maig de 1998 va començar la tramitació de l'avaluació ambiental del projecte. Aquest projecte bàsic preveia garantir l'extracció de fins a 10,6 hm³/any d'aigües subterrànies de l'aquífer de la serra del Ave per substituir en proporcions variables les aigües subterrànies amb elevades concentracions de nitrats que utilitzaven els pobles de la Ribera per produir aigua potable provinents dels aquíferos de la Plana Sud de València i la serra de les Agulles, amb l'objectiu d'aconseguir que la mescla resultant situara les concentracions de nitrats en 40 mg/l. L'estudi justificatiu de l'obra estimava que les necessitats de l'àrea objecte del projecte assolia els 30 hm³/any a llarg termini. Com va explicar el senyor Francesc Signes, aleshores president de la Mancomunitat de la Ribera Alta, aquesta entitat es va pronunciar per acord unànim, en sessió celebrada el 6 d'abril de 1998, i va rebutjar aquest projecte de la Conselleria d'Obres Públiques ja que comportava una substitució parcial de la font de subministrament contaminada que no resolia de manera definitiva les necessitats de proveïment amb aigua de bona qualitat dels pobles afectats i es requerien noves inversions per obtenir aigües de bona qualitat d'altres fonts (superficials o subterrànies). En el seu lloc, des de la mancomunitat se sol·licitava que se substituïren totalment les aigües subterrànies contaminades per recursos superficials provenents del riu Xúquer (en aquest cas, posant com a punt de presa d'aigües l'embassament

Isabel Tocino, entonces ministra de Medio Ambiente, y Eduardo Zaplana, entonces presidente de la Generalitat, el 14 de enero de 1997, y la Generalitat se comprometía a contar con el proyecto básico antes del 31 de diciembre de 1997, con un coste estimado de 4.000 millones de pesetas (unos 24 millones de euros), de manera que las obras estuvieran finalizadas en 2002. En este convenio se estipulaba que «la solución previa al aprovechamiento del agua superficial regulada por el embalse de Tous pasa por utilizar agua subterránea de acuíferos no contaminados situados más al interior de la zona regable donde aún no ha llegado la contaminación». Asimismo, se incorporó al Catálogo de infraestructuras básicas del plan hidrológico de cuenca de la Confederación Hidrográfica del Júcar, aprobado por el Consejo del Agua de la Confederación en agosto de 1997 y por el Ministerio de Medio Ambiente en 1998 a través del Real decreto 1664/1998, de 24 de julio, por el que se aprueban los planes hidrológicos de cuenca.

En la normativa del Plan de cuenca de 1998 no se preveía ninguna asignación o reserva de caudales del río Júcar para la sustitución de aguas para la producción de agua potable procedentes de acuíferos contaminado para los pueblos de la Ribera del Júcar, sino que se preparaba el camino para la sustitución de recursos subterráneos por superficiales en la modalidad de permuta de caudales. A través del artículo 24.D.24 se establecía que «si la evolución de la calidad de las aguas subterráneas actualmente destinadas a suministro de poblaciones hiciera aconsejable sustituir dichos suministros con aguas superficiales procedentes del río Júcar no asignadas ni reservadas en este Plan hidrológico de cuenca del Júcar, la sustitución se realizará con recursos superficiales anteriormente destinados a regadíos, y que serán sustituidos por los correspondientes recursos subterráneos liberados, sin producir variación en los balances globales del sistema de explotación. El coste asociado a la sustitución deberá en todo caso ser financiado por los usuarios beneficiados».

La Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes elaboró el proyecto básico titulado «Suministro de agua en la Ribera (comarcas de la Ribera Alta y la Ribera Baixa)» y en mayo de 1998 empezó la tramitación de la evaluación ambiental del proyecto. Este proyecto básico preveía garantizar la extracción de hasta 10,6 hm³/año de aguas subterráneas del acuífero de la sierra del Ave para sustituir en proporciones variables las aguas subterráneas con elevadas concentraciones de nitratos que utilizaban los pueblos de la Ribera para producir agua potable provenientes de los acuíferos de la Plana Sud de València y la sierra de Les Agulles, con el objetivo de conseguir que la mezcla resultante situara las concentraciones de nitratos en 40 mg/l. El estudio justificativo de la obra estimaba que las necesidades del área objeto del proyecto alcanzaba los 30 hm³/año a largo plazo. Como explicó el señor Francesc Signes, entonces presidente de la Mancomunidad de la Ribera Alta, esta entidad se pronunció por acuerdo unánime, en sesión celebrada el 6 de abril de 1998, y rechazó este proyecto de la Conselleria de Obras Públicas ya que suponía una sustitución parcial de la fuente de suministro contaminada que no resolvía de manera definitiva las necesidades de suministro con agua de buena calidad de los pueblos afectados y se requerían nuevas inversiones para obtener aguas de buena calidad de otras fuentes (superficiales o subterráneas). En su lugar, desde la mancomunidad se solicitaba que se sustituyeran totalmente las aguas subterráneas contaminadas por recursos superficiales provenientes del río Júcar (en este caso, poniendo como punto de toma de aguas el embalse en Tous), tal como

a Tous), tal com preveia el Pla hidrològic de la conca del Xúquer en el casos dels abastaments amb problemes de contaminació per nitrats en l'àrea metropolitana de València, Sagunt o Albacete. Aquesta proposta, tramesa tant a la Conselleria d'Obres Públiques —administració promotora de l'actuació— com a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer —administració competent en matèria de gestió i planificació de l'aigua—, no va rebre contestació.

Tal com s'explica en la declaració d'impacte ambiental del projecte, durant el procediment d'avaluació ambiental del projecte, els informes de tècnics de medi ambient, evacuats a l'agost de 1998 i al febrer de 1999, alertaven sobre l'afecció negativa que l'explotació prevista en el projecte de l'aqüífer de la serra del Ave tindria sobre el drenatge de les aigües subterrànies d'aquest aqüífer a través dels Ullals de Massalavés, zona protegida inclosa en la Xarxa Natura 2000, i que afectaria les condicions d'hàbitat d'espècies protegides. Aquesta circumstància va ser ratificada pel primer informe que va emetre la Confederació Hidrogràfica del Xúquer a l'octubre de 1999 amb relació al projecte i la sol·licitud de concessió de les aigües de l'aqüífer de la serra del Ave per part de la conselleria. Els serveis de medi ambient també es van pronunciar en contra de la mesura correctora proposada per la Conselleria d'Obres Públiques de reposar els cabals que no arribaren de l'aqüífer de la serra del Ave als Ullals de Massalavés mitjançant l'aportació d'altres recursos hidrològics procedents de l'aqüífer la Plana Sud de València, ja que consideraven que aquests recursos eren inadequats per les seues característiques físiques i químiques (entre d'altres, la temperatura) per garantir el nivell de protecció adequat a aquesta zona humida.

Malgrat aquestes consideracions, la Conselleria de Medi Ambient va emetre amb data 10 de gener de 2000 una declaració d'impacte ambiental favorable al projecte, encara que condicionava la captació de cabals d'aigua subterrània dins el sistema drenat pel naixement del riu Verd (Massalavés) a la realització d'un «estudi hidrogeològic previ que garantísca l'adequat funcionament, en règim natural, d'aquesta deu, per tal d'evitar la modificació de l'hàbitat de les diferents espècies protegides que en depenen. En cas que l'explotació projectada posara en perill el manteniment d'aquest règim natural, caldrà buscar altres alternatives i punts d'explotació. Qualsevol alternativa que s'hi adopte haurà de comptar amb la conformitat prèvia del Servei d'Espaces Naturals i amb un programa específic de seguiment dels possibles efectes ambientals, com també la previsió de les mesures que es consideren escaients per mantenir, en tot moment, la integritat i el funcionament hidrològic natural d'aquest espai natural».

Segons relata el senyor Signes en la seu compareixença, per donar satisfacció a aquests condicionants, la Conselleria d'Obres Públiques va presentar una proposta d'actuació que va ser acceptada per la Conselleria de Medi Ambient mitjançant resolució de la directora general de Planificació i Gestió del Medi de 3 de desembre de 2002, en la qual s'explicava que la Direcció General d'Obres Públiques reconeixia que el model hidrogeològic aplicat no podia garantir la inexistència d'afeccions rellevants sobre la zona humida com també la impossibilitat de realitzar un estudi que proporcionara millor informació i major garantia. Així mateix, en aquesta resolució s'establia que s'havien de portar a terme actuacions per aconseguir disminuir la pressió actual sobre els bombejos en l'aqüífer de la serra del Ave —la qual

contemplaba el Plan hidrològico de la cuenca del Júcar en el casos de los suministros con problemas de contaminación por nitratos en el área metropolitana de València, Sagunto o Albacete. Esta propuesta, remitida tanto a la Conselleria de Obras Públicas —administración promotora de la actuación— como a la Confederación Hidrográfica del Júcar —administración competente en materia de gestión y planificación del agua—, no recibió contestación.

Tal como se explica en la declaración de impacto ambiental del proyecto, durante el procedimiento de evaluación ambiental del proyecto, los informes de técnicos de medio ambiente, evacuados en agosto de 1998 y en febrero de 1999, alertaban sobre la afección negativa que la explotación prevista en el proyecto del acuífero de la sierra del Ave tendría sobre el drenaje de las aguas subterráneas de dicho acuífero a través de Els Ullals de Massalavés, zona protegida incluida en la Red Natura 2000, y que afectaría a las condiciones de hábitat de especies protegidas. Esta circunstancia fue ratificada por el primer informe que emitió la Confederación Hidrográfica del Júcar en octubre de 1999 con relación al proyecto y la solicitud de concesión de las aguas del acuífero de la sierra del Ave por parte de la conselleria. Los servicios de medio ambiente también se pronunciaron en contra de la medida correctora propuesta por la Conselleria de Obras Públicas de reponer los caudales que no llegaran del acuífero de la sierra del Ave a Els Ullals de Massalavés mediante la aportación de otros recursos hidrológicos procedentes del acuífero la Plana Sud de València, ya que consideraban que dichos recursos eran inadecuados por sus características físicas y químicas (entre otras, la temperatura) para garantizar el nivel de protección adecuado a esta zona húmeda.

A pesar de estas consideraciones, la Conselleria de Medio Ambiente emitió con fecha 10 de enero de 2000 declaración de impacto ambiental favorable al proyecto, aunque condicionaba la captación de caudales de agua subterránea dentro del sistema drenado por el nacimiento del río Verd (Massalavés) a la realización de un «estudio hidrogeológico previo que garantice el adecuado funcionamiento, en régimen natural, de este manantial, para evitar la modificación del hábitat de las diferentes especies protegidas que dependen de él. En caso de que la explotación proyectada pusiera en peligro el mantenimiento de este régimen natural, habrá que buscar otras alternativas y puntos de explotación. Cualquier alternativa que se adopte deberá contar previa conformidad del Servicio de Espacios Naturales y con un programa específico de seguimiento de los posibles efectos ambientales, así como la previsión de las medidas que se consideren oportunas para mantener, en todo momento, la integridad y el funcionamiento hidrológico natural de este espacio natural».

Según relata el señor Signes en su comparecencia, para dar satisfacción a estos condicionantes, la Conselleria de Obras Públicas presentó una propuesta de actuación que fue aceptada por la Conselleria de Medio Ambiente mediante resolución de la directora general de Planificación y Gestión del Medio de 3 de diciembre de 2002, en la que se explicaba que la Dirección General de Obras Públicas reconocía que el modelo hidrogeológico aplicado no podía garantizar la inexistencia de afecciones relevantes sobre la zona húmeda así como la imposibilidad de realizar un estudio que proporcionara mejor información y mayor garantía. Asimismo, en esta resolución se establecía que se debían llevar a cabo actuaciones para conseguir disminuir la presión actual sobre los bombeos en el acuífero de la sierra del Ave —lo que implicaba que a los regantes que

cosa implicava que els regants que se subministraven del deu havien de canviar de fonts de subministrament i la renúncia per part de la Conselleria d'Obres Públiques a reposar els cabals dels Ullals de Massalavés amb recursos provinents d'altres aqüífers—, iniciar un pla de seguiment hidrogeològic lligat a la descàrrega dels Ullals i un pla d'explotació que protegira les condicions ambientals de la zona humida, per tal de detectar qualsevol situació de risc per a l'aqüífer de la serra del Ave i reduir les extraccions dels nous pous de la Garrofera, de manera que el subministrament d'aigua a les poblacions hauria de tornar a efectuar-se íntegrament des de les fonts d'abastament antigues (contaminades per nitrats).

En aquesta resolució, de fet, es fa un reconeixement que les condicions imposades en la declaració d'impacte ambiental per considerar-la favorable a la realització del projecte no es van tenir en compte abans de la licitació i l'adjudicació del projecte de construcció dels pous, ja que el projecte es va licitar sols un mes després de l'emissió d'aquesta declaració d'impacte ambiental i es va adjudicar al novembre de 2001, més d'un any abans que la Direcció General de Planificació i Gestió del Medi emetria la resolució a la qual es refereix el paràgraf anterior, rebaixant el nivell d'exigència respecte al condicionat de la declaració d'impacte ambiental.

D'acord amb les dades de les quals ha disposat aquesta comissió (2016), el projecte bàsic de 1998 es va desenvolupar en tres fases:

Projecte parcial I (fase I):

– Obres:

- dues bateries de sondejos que capten l'aqüífer Caroig Nord a les proximitats de Tous; cada bateria es compon de tres sondejos, un en reserva activa (Garrofera 1, 2 i 3; Escala 1, 2 i 3)
- un dipòsit de capçalera amb una capacitat de 30.000 m³ dividit en tres vasos amb una capacitat unitària de 10.000 m³
- les instal·lacions annexes

– Licitat al febrer de 2000; adjudicat al novembre de 2001; obres recepcionades al febrer de 2014.

– Cost executat comptable (sense IVA): 5.163.033,16 euros. Subvenció fons FEDER: 2.893.565,95 euros.

Projecte parcial II (fase II):

– Obres:

- conduccions (50 km):
- canonada arterial des de la captació (la Garrofera) fins a Carcaixent
- tram principal, que comença en la derivació al ramal de Carcaixent, continua fins a l'autopista A7, amb sengles derivacions a Alzira i Corbera, i segueix cap als dipòsits de Cullera
- derivacions als dipòsits de Carcaixent, Alzira, Corbera, Llaurí i Favara
- dues conduccions per a comunicació dels nous dipòsits de Cullera amb les instal·lacions actuals
- ampliacions de dipòsits a Alzira, Cullera i Llaurí
- dos bombaments instal·lats als dipòsits d'Alzira i Llaurí

se suministraban del manantial debían cambiar de fuentes de suministro y la renuncia por parte de la Conselleria de Obras Públicas a reponer los caudales de Els Ullals de Massalavés con recursos provenientes de otros acuíferos—, iniciar un plan de seguimiento hidrogeológico ligado a la descarga de Els Ullals y un plan de explotación que protegiera las condiciones ambientales de la zona húmeda, para detectar cualquier situación de riesgo para el acuífero de la sierra del Ave y reducir las extracciones de los nuevos pozos de La Garrofera, de manera que el suministro de agua a las poblaciones debería volver a efectuarse íntegramente desde las fuentes de suministro antiguas (contaminadas por nitratos).

En esta resolución, de hecho, se hace un reconocimiento de que las condiciones impuestas en la declaración de impacto ambiental por considerarla favorable a la realización del proyecto no se tuvieron en cuenta antes de la licitación y la adjudicación del proyecto de construcción de los pozos, ya que el proyecto se licitó solo un mes después de la emisión de dicha declaración de impacto ambiental y se adjudicó en noviembre de 2001, más de un año antes de que la Dirección General de Planificación y Gestión del Medio emitiera la resolución a la que se refiere el párrafo anterior, rebajando el nivel de exigencia con respecto al condicionado de la declaración de impacto ambiental.

De acuerdo con los datos de los que ha dispuesto esta comisión (2016), el proyecto básico de 1998 se desarrolló en tres fases:

Proyecto parcial I (fase I):

– Obras:

- dos baterías de sondeos que captan el acuífero Caroig Nord en las proximidades de Tous; cada batería se compone de tres sondeos, uno en reserva activa (Garrofera 1, 2 y 3; Escala 1, 2 y 3)
- un depósito de cabecera con una capacidad de 30.000 m³ dividido en tres vasos con una capacidad unitaria de 10.000 m³
- las instalaciones anexas

– Licitado en febrero de 2000; adjudicado en noviembre de 2001; obras recepcionadas en febrero de 2014.

– Coste ejecutado contable (sin IVA): 5.163.033,16 euros. Subvención fondos FEDER: 2.893.565,95 euros.

Proyecto parcial II (fase II):

– Obras:

- conducciones (50 km):
- tubería arterial desde la captación (La Garrofera) hasta Carcaixent
- tramo principal, que empieza en la derivación al ramal de Carcaixent, continúa hasta la autopista A7, con sendas derivaciones a Alzira y Corbera, y sigue hacia los depósitos de Cullera
- derivaciones a los depósitos de Carcaixent, Alzira, Corbera, Llaurí y Favara
- dos conducciones para comunicación de los nuevos depósitos de Cullera con las instalaciones actuales
- ampliaciones de depósitos a Alzira, Cullera y Llaurí
- dos bombeos instalados en los depósitos de Alzira y Llaurí

- Licitat al setembre de 2000; adjudicat a l'abril de 2003; obres recepcionades al desembre de 2008.
- Cost executat comptable (sense IVA): 25.159.566,59 euros. Sense subvenció de fons europeus.

Projecte parcial III (fase III):

- Obres:

- ramal secundari a Sueca, que ix del ramal principal i abasta Fortaleny, Sueca casc urbà i el Mareny de Barraquetes, i connexió amb la canonada del dipòsit de la Malva
- ramal secundari a Algemesí, que abasta Benicull, Algemesí, Polinyà de Xúquer i Albalat de la Ribera
- Ampliacions de dipòsits a Albalat de la Ribera, Algemesí, Fortaleny, Polinyà de Xúquer, Benicull, Sueca, el Mareny de Barraquetes.
- Quatre bombaments instal·lats als dipòsits d'Algemesí, Benicull, el Mareny de Barraquetes i Polinyà de Xúquer.

– Licitat al febrer de 2004; adjudicat al maig de 2007; obres finalitzades al març de 2017.

– Cost executat comptable (sense IVA): 16.014.125,75 euros. Subvenció de fons FEDER: 1.645.990,30 euros

La gestió del conjunt d'aquestes obres es va encomanar a l'EPSAR. El cost del conjunt d'obres executades va assolir l'import de superior als 47 milions d'euros, dels quals 4,5 milions d'euros van ser coberts amb fons europeus. La Generalitat Valenciana va finançar entorn de 22 milions d'euros a través de subvencions de capital a l'EPSAR entre 2002 i 2014, i des de 2015 es va implantar una taxa per cobrir l'amortització a 40 anys de la inversió restant a pagar pels usuaris d'abastament.

Cap a mitjan 2009, una vegada finalitzada tota la bateria de pous sobre l'aqüífer de la serra del Ave i dels tres dipòsits coberts amb capacitat d'emmagatzematge de 30.000 m³, i avançades les obres d'interconnexió d'aquests amb les xarxes municipals de destinació, la Generalitat Valenciana va anunciar que seria necessari dur a terme la construcció d'una potabilitzadora per a tractar aigües superficials del Xúquer captades a l'embassament de Tous per a completar els cabals que es pogueren extraure utilitzant els pous realitzats. La Confederació Hidrogràfica del Xúquer finalment no va atorgar la concessió per a extraure fins els quasi 11 hm³/any que plantejava la Generalitat per a l'explotació dels pous. Una decisió poc sorprenent tenint en compte que l'estudi de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer de setembre de 2003 titulat «Estudi d'utilització conjunta dels recursos hídrics superficiales i subterraneos a les conques mitjana i baixa dels rius Xúquer i Túria, document de síntesi (setembre)» plantejava, amb relació a aquest projecte, tenint en compte la possible afacció que les extraccions d'aigües de l'aqüífer del Caroig produirien als Ullals de Massalavés i la insuficiència de la xarxa projectada en cas d'un augment dels nitrats en els pous actuals, una solució alternativa que substitueix els recursos del Caroig per superficials procedents de Tous, amb menor contingut de nitrats a la vegada que molt més estable de 6 mg/l, acompanyada de l'estudi dels costos associats a aquesta alternativa. Aquesta solució alternativa es va anar consolidant al llarg del procés de planificació hidrològica encetat el 2004 i que havia de finalitzar el 2009 amb un nou

- Licitado en septiembre de 2000; adjudicado en abril de 2003; obras recepcionadas en diciembre de 2008.

– Coste ejecutado contable (sin IVA): 25.159.566,59 euros. Sin subvención de fondos europeos.

Proyecto parcial III (fase III):

- Obras:

– ramal secundario en Sueca, que sale del ramal principal y llega a Fortaleny, Sueca casco urbano y el Mareny de Barraquetes, y conexión con la tubería del depósito de la Malva

– ramal secundario en Algemesí, que llega a Benicull,

Algemesí, Polinyà de Xúquer y Albalat de la Ribera

– Ampliaciones de depósitos en Albalat de la Ribera,

Algemesí, Fortaleny, Polinyà de Xúquer, Benicull, Sueca,

el Mareny de Barraquetes.

– Cuatro bombeos instalados en los depósitos de Algemesí,

Benicull, el Mareny de Barraquetes y Polinyà de Xúquer.

– Licitado en febrero de 2004; adjudicado en mayo de 2007; obras finalizadas en marzo de 2017.

– Coste ejecutado contable (sin IVA): 16.014.125,75 euros. Subvención de fondos FEDER: 1.645.990,30 euros

La gestión del conjunto de estas obras se encomendó a la EPSAR. El coste del conjunto de obras ejecutadas alcanzó el importe de superior a los 47 millones de euros, de los cuales 4,5 millones de euros fueron cubiertos con fondos europeos. La Generalidad Valenciana financió en torno a 22 millones de euros a través de subvenciones de capital a la EPSAR entre 2002 y 2014, y desde 2015 se implantó una tasa para cubrir la amortización a 40 años de la inversión restante a pagar por los usuarios de suministro.

Hacia mediados 2009, una vez finalizada toda la batería de pozos sobre el acuífero de la sierra del Ave y de los tres depósitos cubiertos con capacidad de almacenamiento de 30.000 m³, y avanzadas las obras de interconexión de estos con las redes municipales de destino, la Generalitat Valenciana anunció que sería necesario llevar a cabo la construcción de una potabilizadora para tratar aguas superficiales del Júcar captadas en el embalse de Tous para completar los caudales que se pudieran extraer utilizando los pozos realizados. La Confederación Hidrográfica del Júcar finalmente no otorgó la concesión para extraer hasta los casi 11 hm³/año que planteaba la Generalitat para la explotación de los pozos. Una decisión poco sorprendente teniendo en cuenta que el estudio de la Confederación Hidrográfica del Júcar de septiembre de 2003 titulado «Estudio de utilización conjunta de los recursos hídricos superficiales y subterráneos a las cuencas media y baja de los ríos Júcar y Turia, documento de síntesis (septiembre)» planteaba, con relación a este proyecto, teniendo en cuenta la posible afición que las extracciones de aguas del acuífero del Caroig producirían a Els Ullals de Massalavés y la insuficiencia de la red proyectada en caso de un aumento de los nitratos en los pozos actuales, una solución alternativa que sustituye a los recursos del Caroig por superficiales procedentes de Tous, con menor contenido de nitratos a la vez que mucho más estable de 6 mg/l, acompañada del estudio de los costes asociados a esta alternativa. Esta solución alternativa se fue consolidando a lo largo del proceso de planificación hidrológica iniciado en 2004 y que debía finalizar en 2009 con

pla hidrològic de conca per a aquesta demarcació, aplicant el marc normatiu establít per la directiva marc de l'aigua, però l'aprovació del qual es va demorar fins al juliol de 2014. D'altra banda, l'avaluació del nivell d'explotació el 2005 del recursos disponibles específics de la massa d'aigua de la serra del Ave portada a terme per a l'elaboració del nou pla hidrològic mostrava que comptava amb 31,6 hm³/any i s'estaven extraient 26,7 hm³/any; per tant, era inviable plantejar una explotació addicional d'11 hm³/any. D'altra banda, l'esquema de temes importants —document preparatori del pla hidrològic— sotmès a consulta pública al desembre de 2009, en la fitxa 4.07 descartava l'opció d'utilitzar aigües subterrànies per a substituir les aigües subterrànies en mal estat químic que s'utilitzaven per a produir aigua potable als 13 pobles de la Ribera. En canvi, presentava com a alternatives la substitució parcial (11 hm³/any) o total (22 hm³/any) d'aquestes aigües contaminades per aigües superficials del Xúquer per mitjà d'un intercanvi de cabals subterrànies per superficials amb els regants de la Unió Sindical d'Usuaris del Xúquer, prenen com a referència normativa l'article 24.D.24 de l'Ordre del Ministeri de Medi Ambient, de 13 d'agost de 1999, per mitjà de la qual es va publicar el contingut normatiu del Pla hidrològic de conca del Xúquer de 1998. Això vol dir que els usuaris de l'abastament urbà havien d'assumir tots els costos dels regants relativs a l'extracció de les aigües subterrànies.

Cap a finals de 2009 la Direcció General de l'Aigua de la Conselleria de Presidència i Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua va llicitar la redacció del projecte de construcció i execució d'obra d'estació de tractament d'aigua potable (ETAP) per a les comarques de la Ribera a Alzira i les obres van finalitzar el 2014, amb l'entrada en funcionament operatiu de l'ETAP el 2015 en règim de gestió indirecta, per donar servei als municipis connectats a través de les obres de la fase II. Les obres portades a terme inclouen la presa d'aigües al canal Xúquer-Túria, la construcció d'un dipòsit d'acumulació d'aigua bruta amb capacitat per 18.300 m³, la construcció d'una planta de tractament d'aigua potable amb dos línies de potabilització amb capacitat per a tractar 0,5 m³/s cadascuna (i la possibilitat d'una ampliació posterior incorporant una nova línia amb capacitat equivalent), és a dir, entorn de 31 hm³/any, i la connexió amb la conducció d'aigua potable a les comarques de la Ribera. El cost d'aquesta infraestructura va superar els 10 milions d'euros i va ser finançat per la conselleria competent en matèria d'aigua. El senyor Benlliure, aleshores director general de l'aigua, va reconèixer en la seua compareixença que «la solució als problemes de municipis de la Ribera estava en la construcció d'una planta potabilizadora, es va realitzar la presa i es va poder servir d'aigües superficials, solució que va arribar amb l'únic esforç de la Generalitat ja que l'administració central no hi va aportar res».

El senyor Vicedo, alcalde de Corbera, va exposar que des de 2010 va haver-hi diferents reunions dels ajuntaments afectats per a constituir una mancomunitat o consorci per a gestionar les infraestructures associades al subministrament de cabals superficials i els costos associats a la substitució; tanmateix, el procés va fracassar.

El retard de cinc anys en l'aprovació del nou pla de conca del Xúquer feia que continuara vigent la normativa del pla hidrològic de 1998, concretament el seu article 24.D.24 en el qual es regulava la permuta de volums d'aigua entre regants amb aigües superficials del Xúquer i usuaris d'aigües

un nuevo plan hidrológico de cuenca para esta demarcación, aplicando el marco normativo establecido por la directiva Marco del agua, pero cuya aprobación se demoró hasta el julio de 2014. Por otro lado, la evaluación del nivel de explotación en 2005 del recursos disponibles específicos de la masa de agua de la sierra del Ave llevada a cabo para la elaboración del nuevo plan hidrológico mostraba que contaba con 31,6 hm³/año y se estaban extrayendo 26,7 hm³/año; por tanto, era inviable plantear una explotación adicional de 11 hm³/año. Por otro lado, el esquema de temas importantes —documento preparatorio del plan hidrológico— sometido a consulta pública en diciembre de 2009, en la ficha 4.07 descartaba la opción de utilizar aguas subterráneas para sustituir las aguas subterráneas en mal estado químico que se utilizaban para producir agua potable a los 13 pueblos de la Ribera. En cambio, presentaba como alternativas la sustitución parcial (11 hm³/año) o total (22 hm³/año) de estas aguas contaminadas por aguas superficiales del Júcar mediante un intercambio de caudales subterráneos por superficiales con los regantes de la Unión Sindical de Usuarios del Júcar, tomando como referencia normativa el artículo 24.D.24 de la Orden del Ministerio de Medio Ambiente, de 13 de agosto de 1999, mediante la cual se publicó el contenido normativo del Plan hidrológico de cuenca del Júcar de 1998. Eso quiere decir que los usuarios del suministro urbano debían asumir todos los costes de los regantes relativos a la extracción de las aguas subterráneas.

Hacia finales de 2009 la Dirección General del Agua de la Conselleria de Presidencia y Agricultura, Pesca, Alimentación y Aigua licitó la redacción del proyecto de construcción y ejecución de obra de estación de tratamiento de agua potable (ETAP) para las comarcas de la Ribera a Alzira y las obras finalizaron en 2014, con la entrada en funcionamiento operativo de la ETAP en 2015 en régimen de gestión indirecta, para dar servicio a los municipios conectados a través de las obras de la fase II. Las obras llevadas a cabo incluyen la toma de aguas en el canal Júcar-Turia, la construcción de un depósito de acumulación de agua sucia con capacidad por 18.300 m³, la construcción de una planta de tratamiento de agua potable con dos líneas de potabilización con capacidad para tratar 0,5 m³/s cada una (y la posibilidad de una ampliación posterior incorporando una nueva línea con capacidad equivalente), es decir, en torno a 31 hm³/año, y la conexión con la conducción de agua potable a las comarcas de la Ribera. El coste de esta infraestructura superó los 10 millones de euros y fue financiado por la conselleria competente en materia de agua. El señor Benlliure, entonces director General del Agua, reconoció en su comparecencia que «la solución a los problemas de municipios de la Ribera estaba en la construcción de una planta potabilizadora, se realizó la toma y se pudo servir de aguas superficiales, solución que llegó con el único esfuerzo de la Generalitat ya que la administración central no aportó nada».

El señor Vicedo, alcalde de Corbera, expuso que desde 2010 hubo distintas reuniones de los ayuntamientos afectados para constituir una mancomunidad o consorcio para gestionar las infraestructuras asociadas al suministro de caudales superficiales y los costes asociados a la sustitución; sin embargo, el proceso fracasó.

El retraso de cinco años en la aprobación del nuevo plan de cuenca del Júcar hacía que continuara vigente la normativa del plan hidrológico de 1998, concretamente su artículo 24.D.24 en el que se regulaba la permuta de volúmenes de agua entre regantes con aguas superficiales del Júcar y

subterrànies afectades per contaminació per abastament humà i s'assignava la repercussió del cost d'aquesta operació a aquests últims. En aquest context, a la primavera de 2013, la Séquia Reial del Xúquer, amb el suport de la Direcció General de l'Aigua de la Generalitat Valenciana i de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, va proposar la constitució d'una comunitat d'usuaris que aglutinara, d'una banda, tots els ajuntaments que pensaren utilitzar aigües superficials i, d'una altra, totes les comunitats de regants incloses en USUX que s'acolliren a l'intercanvi de part de les seues aigües superficials per aigües subterrànies extretes utilitzant els pous de sequera construïts per l'administració general de l'Estat i cedits a aquestes comunitats de regants. El conveni de constitució de la comunitat d'usuaris estableix, entre altres aspectes, que el cost mitjà a pagar pels ajuntaments als regants, per l'ús de l'aigua superficial, estaria entorn de 0,07 euros/m³, com a compensació del cost de manteniment dels pous de sequera que es posarien en funcionament per a compensar els recursos superficials que els regants deixarien d'utilitzar. Aquesta opció es va adoptar com a solució provisional per part dels ajuntaments que veien propera l'obtenció de cabals superficials per la posada en marxa de l'ETAP d'Alzira i de la primera fase de la xarxa de distribució executada, mentre no canviara el marc normatiu de la planificació hidrològica. A aquest cost, calia sumar-hi la repercussió del cost de explotació i manteniment de l'ETAP i de les amortitzacions de les obres del projecte inicial, la qual cosa es faria a través d'una taxa a pagar pels usuaris urbans.

Segons van explicar en les seues compareixences el senyor Francisco Sanz, representant de Xúquer Viu, com també la senyora Elena Bastidas, exalcaldessa d'Alzira, la detecció de contaminació per substàncies prioritàries (principis actius d'herbicides), a més de la ja coneguda per nitrats, a les aigües subterrànies destinades a producció d'aigua potable a Carcaixent (al setembre de 2012) i a Alzira (al febrer de 2013) va obligar aquests ajuntaments a prohibir l'ús de l'aigua subministrada a través de la xarxa per a cuinar i beure, i posar en funcionament unes estacions portàtils equipades amb tractament d'osmosi inversa per a garantir el subministrament públic d'aigua —a les quals la gent podia anar amb els seus recipients per a abastar-se— mentre s'instal·laven als dipòsits municipals filtres de carboni per a eliminar les substàncies prioritàries de la xarxa d'abastament municipal. Segons va explicar el senyor Llombart, conseller de Sanitat quan es va detectar la contaminació de l'aigua amb herbicides a Alzira, una vegada confirmada la contaminació de les aigües amb fitosanitaris, es va acordar amb l'ajuntament l'emissió d'un ban per a avisar la població que l'aigua no era apta per a beure i cuinar; col·locar aparells d'osmosi inversa, distribuïts pel municipi, perquè no hi haguera interrupció d'aigua apta per al consum, i instal·lar filtres de carboni en l'abastament. Així mateix, el senyor Llombart també va declarar que per al primer semestre de l'any 2013 hi havia un total de 94 analítiques programades, quan es va detectar l'episodi de contaminació per fitosanitaris, es van incrementar les analisis i, finalment, durant aquest semestre es van realitzar un total de 124. D'altra banda, la senyora Bastidas va explicar que les plantes portàtils d'osmosi inversa van estar disponibles en diferents punts del municipi dins els set dies següents a la confirmació de les analítiques que mostraven contaminació per fitosanitaris i que en el termini de tres mesos des que la conselleria competent en salut pública va decretar la no-potabilitat de l'aigua, s'hi van instal·lar i van entrar en funcionament els filtres de carboni

usuarios de aguas subterráneas afectadas por contaminación por suministro humano y se asignaba la repercusión del coste de esta operación a estos últimos. En este contexto, en primavera de 2013, la Acequia Real del Júcar, con el apoyo de la Dirección General del Agua de la Generalitat Valenciana y de la Confederación Hidrográfica del Júcar, propuso la constitución de una comunidad de usuarios que aglutinara, por una parte, todos los ayuntamientos que pensaran utilizar aguas superficiales y, de otra, todas las comunidades de regantes incluidas en USUJ que se acogieran al intercambio de parte de sus aguas superficiales por aguas subterráneas extraídas utilizando los pozos de sequía construidos por la administración general del Estado y cedidos a estas comunidades de regantes. El convenio de constitución de la comunidad de usuarios establecía, entre otros aspectos, que el coste medio a pagar por los ayuntamientos a los regantes, por el uso del agua superficial, estaría en torno a 0,07 euros/m³, como compensación del coste de mantenimiento de los pozos de sequía que se pondrían en funcionamiento para compensar los recursos superficiales que los regantes dejarían de utilizar. Esta opción se adoptó como solución provisional por parte de los ayuntamientos que veían próxima la obtención de caudales superficiales por la puesta en marcha de la ETAP de Alzira y de la primera fase de la red de distribución ejecutada, mientras no cambiara el marco normativo de la planificación hidrológica. A este coste, había que sumar la repercusión del coste de explotación y mantenimiento de la ETAP y de las amortizaciones de las obras del proyecto inicial, lo cual se haría a través de una tasa a pagar por los usuarios urbanos.

Según explicaron en sus comparecencias el señor Francisco Sanz, representante de Xúquer Viu, así como la señora Elena Bastidas, exalcaldesa de Alzira, la detección de contaminación por sustancias prioritarias (principios activos de herbicidas), además de la ya conocida por nitratos, en las aguas subterráneas destinadas a producción de agua potable en Carcaixent (en septiembre de 2012) y en Alzira (en febrero de 2013) obligó a estos ayuntamientos a prohibir el uso del agua suministrada a través de la red para cocinar y beber, y poner en funcionamiento unas estaciones portátiles equipadas con tratamiento de ósmosis inversa para garantizar el suministro público de agua —a las que la gente podía ir con sus recipientes para suministrarse— mientras se instalaban en los depósitos municipales filtros de carbono para eliminar las sustancias prioritarias de la red de suministro municipal. Según explicó el señor Llombart, conseller de Sanidad cuando se detectó la contaminación del agua con herbicidas en Alzira, una vez confirmada la contaminación de las aguas con fitosanitarios, se acordó con el ayuntamiento la emisión de un bando para avisar a la población de que el agua no era apta para beber y cocinar; colocar aparatos de ósmosis inversa, distribuidos por el municipio, para que no hubiera interrupción de agua apta para el consumo, e instalar filtros de carbono en el suministro. Asimismo, el señor Llombart también declaró que para el primer semestre del año 2013 había un total de 94 analíticas programadas, cuando se detectó el episodio de contaminación por fitosanitaris, se incrementaron los análisis y, finalmente, durante este semestre se realizaron un total de 124. Por otro lado, la señora Bastidas explicó que las plantas portátiles de ósmosis inversa estuvieron disponibles en diferentes puntos del municipio dentro de los siete días siguientes a la confirmación de las analíticas que mostraban contaminación por fitosanitaris y que en el plazo de tres meses desde que la conselleria competente en salud pública decretó la no-potabilidad del agua, se instalaron y entraron

connectats al sistema d'abastament municipal. Aquest nou tractament per a eliminar els contaminants derivats de fitosanitaris va comportar una inversió de 688.057 euros (sense IVA), la qual es va repercutir a les persones usuàries del sistema d'abastament municipal mitjançant una tarifa transitòria per a inversions.

El senyor Sanz va destacar que aquestes circumstàncies van posar d'actualitat el debat sobre el problema de la qualitat de l'aigua de boca als pobles de la Ribera, la seu relació amb el dret humà a l'aigua potable i la reclamació social d'una concessió d'aigua superficial del Xúquer per a substituir totalment les aigües subterrànies contaminades per a la producció d'aigua potable en lloc de la substitució parcial a través de permuta amb els regants que aleshores defensava la Confederació Hidrogràfica del Xúquer en l'esborrany del nou pla hidrològic de conca. També va ser objecte de crítica social i política la falta d'eficàcia de la Generalitat Valenciana per a solucionar un problema que s'arrosegava des de feia dues dècades, posant de manifest la inadequació de la font de subministrament que es va triar per a substituir els recursos contaminats com també el retard i l'encariment de la infraestructura mateixa, ja que s'havia fet una inversió de quasi sis milions d'euros en la construcció d'uns pous i un dipòsit de 30.000 m³ que no s'havien d'utilitzar (i que estaven abandonats i eren víctimes de vandalisme) i s'havia hagut de construir una planta potabilitzadora encara en execució, amb un cost addicional de més de deu milions d'euros.

Una de les conseqüències de la mobilitzacíó social a les comarques de la Ribera per la defensa de la concessió d'aigua superficial del Xúquer per a l'abastament dels pobles de la Ribera afectats per la contaminació per nitrats i plaguicides contra l'alternativa de la permuta va ser el canvi del text normatiu del document del Pla hidrològic de conca de 2014 posterior al període de consulta pública, en el qual es preveia l'assignació directa de fins a 10 hm³/any als abastaments de la Ribera afectats per la contaminació de les seues aigües subterrànies. Però aquest canvi va ser fugaq, ja que durant la reunió del Consell de l'Aigua de la Demarcació en la qual es votava l'aprovació del pla, la confederació hidrogràfica va esmenar el text normatiu per tornar al plantejament de permuta onerosa per als usuaris d'abastament del Pla de conca de 1998, que finalment es va aprovar. Els ajuntaments de Polinyà de Xúquer, Albalat de la Ribera, Benicull, Corbera, Cullera, Favara, Fortaleny, Riola i Sueca van impugnar davant el Tribunal Suprem l'article 28.b.d del Reial decret 595/2014, d'11 de juliol, mitjançant el qual es va aprovar el Pla hidrològic de conca de la demarcació hidrogràfica del Xúquer, en el qual es recollia la regulació d'aquestes permutes. La Sala Quarta Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, en la Sentència 508/2017, de 23 de març, va declarar nul de ple dret el citat article ja que «el principi de recuperació de costos no pot imposar-se a costa de vulnerar, o simplement deixar sense efecte, el principi de qui contamina paga, que és el que succeeix en el precepte impugnat».

Mentrestant, el Reial decret 1/2016, de 8 de gener va aprovar un nou pla hidrològic de conca per al període 2015-2021 que preveu una assignació de fins a 10 hm³/any i una reserva de fins a 21,5 hm³/any d'aigües superficials del riu Xúquer per a substituir recursos subterrànies amb problemes de qualitat en els abastaments de la Ribera, la qual cosa ha deixat en un buit jurídic la comunitat d'usuaris, en procés de dissolució.

en funcionamiento los filtros de carbono conectados al sistema de suministro municipal. Este nuevo tratamiento para eliminar los contaminantes derivados de fitosanitarios supuso una inversión de 688.057 euros (sin IVA), la cual se repercutió a las personas usuarias del sistema de suministro municipal mediante una tarifa transitoria para inversiones.

El señor Sanz destacó que estas circunstancias pusieron de actualidad el debate sobre el problema de la calidad del agua de boca en los pueblos de la Ribera, su relación con el derecho humano en el agua potable y la reclamación social de una concesión de agua superficial del Júcar para sustituir totalmente las aguas subterráneas contaminadas para la producción de agua potable en vez de la sustitución parcial a través de permuta con los regantes que entonces defendía la Confederación Hidrográfica del Júcar en el borrador del nuevo plan hidrológico de cuenca. También fue objeto de crítica social y política la falta de eficacia de la Generalitat Valenciana para solucionar un problema que se arrastraba desde hacía dos décadas, poniendo de manifiesto la inadecuación de la fuente de suministro que se eligió para sustituir los recursos contaminados así como el retraso y el encarecimiento de la infraestructura misma, ya que se había hecho una inversión de casi seis millones de euros en la construcción de unos pozos y un depósito de 30.000 m³ que no se tenían que utilizar (y que estaban abandonados y eran víctimas de vandalismo) y se había construir una planta potabilizadora aún en ejecución, con un coste adicional de más de diez millones de euros.

Una de las consecuencias de la movilización social en las comarcas de la Ribera por la defensa de la concesión de agua superficial del Júcar para el suministro de los pueblos de la Ribera afectados por la contaminación por nitratos y plaguicidas contra la alternativa de la permuta fue el cambio del texto normativo del documento del Plan hidrológico de cuenca de 2014 posterior al período de consulta pública, en el que se contemplaba la asignación directa de hasta 10 hm³/año a los suministros de la Ribera afectados por la contaminación de sus aguas subterráneas. Pero este cambio fue fugaz, ya que durante la reunión del Consejo del Agua de la Demarcación en la que se votaba la aprobación del plan, la confederación hidrográfica enmendó el texto normativo para volver al planteamiento de permuta onerosa para los usuarios de suministro del Plan de cuenca de 1998, que finalmente se aprobó. Los ayuntamientos de Polinyà de Xúquer, Albalat de la Ribera, Benicull, Corbera, Cullera, Favara, Fortaleny, Riola y Sueca impugnaron ante el Tribunal Supremo el artículo 28.b.d del Real decreto 595/2014, de 11 de julio, mediante el cual se aprobó el Plan hidrológico de cuenca de la demarcación hidrográfica del Júcar, en el que se recogía la regulación de estas permutas. La Sala Cuarta de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Supremo, en la Sentencia 508/2017, de 23 de marzo, declaró nulo de pleno derecho el citado artículo ya que «el principio de recuperación de costes no puede imponerse a costa de vulnerar, o simplemente dejar sin efecto, el principio de quien contamina paga, que es lo que sucede en el precepto impugnado».

Mientras tanto, el Real decreto 1/2016, de 8 de enero aprobó un nuevo plan hidrológico de cuenca para el período 2015-2021 que contempla una asignación de hasta 10 hm³/año y una reserva de hasta 21,5 hm³/año de aguas superficiales del río Júcar para sustituir recursos subterráneos con problemas de calidad en los suministros de la Ribera, lo que ha dejado en un vacío jurídico a la comunidad de usuarios, en proceso de disolución.

Mentrestant, segons va explicar el senyor Macián Cervera, representant d'Aigües de València, concesionària de les instal·lacions que hi ha a la partida de la Garrofera, al terme d'Alzira, l'ETAP de la Ribera i el sistema de distribució fins als pobles connectats a través de la fase II (Alzira, Carcaixent, Corbera, Llaurí, Favara, Cullera i Algemesí) va començar a funcionar el 2015 mitjançant gestió indirecta adjudicada per la conselleria competent en matèria d'aigües a l'empresa Aigües de València per 44 mesos, ampliables a 60, des de l'1 de maig de 2015. A poc a poc, durant la segona meitat de 2017 s'anirien incorporant pobles connectats mitjançant les infraestructures de la fase III del projecte de proveïment d'aigua a la Ribera. Al maig de 2017 la potabilitzadora suministrava als pobles connectats un total entorn de 5,5-5,7 hm³/any.

Per a atendre les despeses d'explotació i manteniment del sistema, com també l'amortització de les inversions de les fases I, II i III del projecte Proveïment d'aigua a les comarques de la Ribera finançades amb recursos propis de l'EPSAR, en la Llei d'acompanyament als pressupostos de la Generalitat per a 2015 es va crear una taxa que havien de pagar els municipis de la Ribera connectats de 0,24 €/m³. Posteriorment, la Llei d'acompanyament als pressupostos de la Generalitat per a 2016 va rebaixar, amb caràcter retroactiu des de la posada en funcionament de l'ETAP, aquesta taxa a 0,18 €/m³ atès que el cost inicialment estimat de gestió de l'ETAP era superior a l'efectiu.

Segons va explicar, tant durant la visita de camp com en compareixença en comissió, el senyor Francisco Hurtado Cerdán, tècnic de la Direcció General de l'Aigua en les instal·lacions de l'estació de tractament d'aigua potable de la Ribera, les obres de la fase I del projecte (pous i dipòsit regulador) estan en desús. Els pous han sigut bandalitzats i han de reequipar-se, la qual cosa comportarà una inversió addicional superior a un milió d'euros. Lús dels dipòsits des de la potabilitzadora requereix un bombeig d'entorn de trenta metres de desnivell que incrementa els costos (consum d'energia) i que no és necessari per al funcionament normal de la planta potabilitzadora. Actualment, per tal d'aprofitar aquestes infraestructures ja construïdes, se'ls ha assignat un paper secundari i subsidiari com a elements de garantia addicional en cas de fallada greu i persistent de la planta potabilitzadora o la captació des del túnel de l'Escala. Però, segons els coneixements d'aquest tècnic, per a fer aquesta funció no es requereix un projecte a tan gran escala i tan costós. D'altra banda, va explicar que els dipòsits de 30.000 m³ construïts en la fase I poden tenir un paper d'element regulador en el marc de la fase IV d'aquest projecte consistent en fer arribar l'aigua potabilitzada en l'ETAP de la Ribera a nous pobles de la Ribera afectats per contaminació de nitrats, com ara Almussafes o Benifaió. Una línia de treball, segons va dir, que s'està desenvolupant en la Direcció General de l'Aigua.

Conclusions generals

La principal font de contaminació de les aigües subterrànies que tradicionalment s'han utilitzat per a la producció d'aigua potable a la Comunitat Valenciana són els nitrats d'origen agrari. Durant l'última dècada també s'han detectat casos de contaminació per substàncies prioritàries vinculades als fitosanitaris de síntesi química. Segons les dades de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, 18 masses d'aigua subterrània que afecten la Comunitat Valenciana presenten

Mientras tanto, según explicó el señor Macián Cervera, representante de Aguas de Valencia, concesionaria de las instalaciones que hay a la partida de La Garrofera, en el término de Alzira, la ETAP de la Ribera y el sistema de distribución hasta los pueblos conectados a través de la fase II (Alzira, Carcaixent, Corbera, Llaurí, Favara, Cullera y Algemesí) empezó a funcionar en 2015 mediante gestión indirecta adjudicada por la consellería competente en materia de aguas en la empresa Aguas de Valencia por 44 meses, ampliables a 60, desde el 1 de mayo de 2015. Paulatinamente, durante la segunda mitad de 2017 se irán incorporando pueblos conectados mediante las infraestructuras de la fase III del proyecto de suministro de agua en la Ribera. En mayo de 2017 la potabilizadora suministraba a los pueblos conectados un total en torno a 5,5-5,7 hm³/año.

Para hacer frente a los gastos de explotación y mantenimiento del sistema, así como a la amortización de las inversiones de las fases I, II e III del proyecto Suministro de agua en las comarcas de la Ribera financiadas con recursos propios de la EPSAR, en la Ley de acompañamiento a los presupuestos de la Generalitat para 2015 se creó una tasa que debían pagar los municipios de la Ribera conectados de 0,24 €/m³. Posteriormente, la Ley de acompañamiento a los presupuestos de la Generalitat para 2016 rebajó, con carácter retroactivo desde la puesta en funcionamiento de la ETAP, esta tasa a 0,18 €/m³ dado que el coste inicialmente estimado de gestión de la ETAP era superior al efectivo.

Según explicó, tanto durante la visita de campo como en comparecencia en comisión, el señor Francisco Hurtado Cerdán, técnico de la Dirección General del Agua en las instalaciones de la estación de tratamiento de agua potable de la Ribera, las obras de la fase I del proyecto (pozos y depósito regulador) están en desuso. Los pozos han sido bandalizados y deben reequiparse, lo que supondrá una inversión adicional superior a un millón de euros. El uso de los depósitos desde la potabilizadora requiere un bombeo de en torno a treinta metros de desnivel que incrementa los costes (consumo de energía) y que no es necesario para el funcionamiento normal de la planta potabilizadora. Actualmente, para aprovechar estas infraestructuras ya construidas, se ha asignado un papel secundario y subsidiario como elementos de garantía adicional en caso de fallo grave y persistente de la planta potabilizadora o la captación desde el túnel de L'Escala. Sin embargo, según los conocimientos de este técnico, para realizar esta función no se requiere un proyecto a tan gran escala y tan costoso. Por otro lado, explicó que los depósitos de 30.000 m³ construidos en la fase I pueden tener un papel de elemento regulador en el marco de la fase IV de este proyecto consistente al hacer llegar el agua potabilizada en la ETAP de la Ribera a nuevos pueblos de la Ribera afectados por contaminación de nitratos, como Almussafes o Benifaió. Una línea de trabajo, según dijo, que se está desarrollando en la Dirección General del Agua.

Conclusiones generales

La principal fuente de contaminación de las aguas subterráneas que tradicionalmente se han utilizado para la producción de agua potable en la Comunitat Valenciana son los nitratos de origen agrario. Durante la última década también se han detectado casos de contaminación por sustancias prioritarias vinculadas a los fitosanitaris de síntesis química. Según los datos de la Confederación Hidrográfica del Júcar, 18 masas de agua subterránea que afectan a la Comunitat

contaminació per nitrats superiors a 50 mg/l, de les quals cinc també presenten contaminació per fitosanitaris (herbicides).

Des de 1990 s'ha reduït significativament la població exposada a aigua de consum humà contaminada per nitrats de 609.000 persones a 206.000 el 2016. Així mateix, de les 1.042 zones d'abastament d'aigua potable a població censades el 2016 només 95 van mostrar concentracions de nitrats superiors a 50 mg/l, algunes de les quals també presentaven contaminació per fitosanitaris. Les zones d'abastament afectades se situen principalment en petits nuclis de població.

No s'han registrat casos de persones amb malalties agudes vinculades a la ingestió d'aigua amb concentracions elevades per nitrats a la Comunitat Valenciana.

Tanmateix, seguint les recomanacions dels experts en salut pública, és necessari portar a terme estudis epidemiològics de llarg termini a escala autonòmica per analitzar i conèixer la incidència sobre la salut de la població de l'exposició continuada al consum d'aigua contaminada per nitrats o fitosanitaris.

Així mateix, és necessari millorar la transparència i l'accés a la informació sobre la qualitat de l'aigua potable a l'abast de la ciutadania, mitjançant subministrament d'informació detallada i intel·ligible de la qualitat requerida de l'aigua potable i la publicació de les analítiques de l'aigua de consum humà portades a terme pels gestors dels serveis d'abastament i les autoritats competents. També, la regulació específica a escala autonòmica, no continguda en el Decret X/2006, que desenvolupa el Reial decret 140/2003 en territori valencià, de la publicació d'informes anuals detallats per part de la conselleria competent en matèria de salut pública d'acord amb el que hi ha establert en el Reial decret 140/2003.

La reducció de la població exposada a contaminació per nitrats ha estat el resultat principalment del canvi de la font de subministrament d'aigua per a la producció d'aigua potable o l'increment en els tractaments per eliminar els elements contaminants durant els processos de potabilització. En molts casos, aquestes mesures han comportat un increment del cost de producció de l'aigua potable, el qual ha estat assumit pels usuaris urbans perjudicats per la contaminació.

Tanmateix, les masses d'aigua subterrània afectades per contaminació per nitrats (concentracions de nitrats superiors als 50 mg/l) s'han incrementat al llarg de les últimes quatre dècades, si bé en alguns casos els nivells de contaminació per nitrats s'han estabilitzat o s'han reduït en alguns casos més extrems.

L'aplicació per part de les autoritats autonòmiques de la directiva de nitrats en vigor des de 1991 ha demostrat una eficàcia més que limitada. S'han acumulat retards significatius tant en la transposició de la directiva a l'ordenament jurídic espanyol per part del govern espanyol com en la implementació mateixa de les mesures (codi de bones pràctiques i pla d'acció) previstes en aquesta per part de les autoritats autonòmiques valencianes. Al llarg de les últimes dues dècades, encara que s'han portat a terme mesures formatives, informatives, d'assessorament pel que fa a les bones pràctiques agràries, s'ha detectat una manca

Valenciana presentan contaminación por nitratos superiores a 50 mg/l, de las que cinco también presentan contaminación por fitosanitarios (herbicidas).

Desde 1990 se ha reducido significativamente la población expuesta a agua de consumo humano contaminada por nitratos de 609.000 personas a 206.000 en 2016. Asimismo, de las 1.042 zonas de suministro de agua potable a población censadas en 2016 solo 95 mostraron concentraciones de nitratos superiores a 50 mg/l, algunas de las cuales también presentaban contaminación por fitosanitarios. Las zonas de suministro afectadas se sitúan principalmente en pequeños núcleos de población.

No se han registrado casos de personas con enfermedades agudas vinculadas a la ingesta de agua con concentraciones elevadas por nitratos en la Comunitat Valenciana.

Sin embargo, siguiendo las recomendaciones de los expertos en salud pública, es necesario llevar a cabo estudios epidemiológicos de largo plazo a escala autonómica para analizar y conocer la incidencia sobre la salud de la población de la exposición continuada al consumo de agua contaminada por nitratos o fitosanitarios.

Asimismo, es necesario mejorar la transparencia y el acceso a la información sobre la calidad del agua potable al alcance de la ciudadanía, mediante suministro de información detallada e inteligible de la calidad requerida del agua potable y la publicación de las analíticas del agua de consumo humano llevadas a cabo por los gestores de los servicios de suministro y las autoridades competentes. También, la regulación específica a escala autonómica, no contenida en el Decreto X/2006, que desarrolla el Real decreto 140/2003 en territorio valenciano, de la publicación de informes anuales detallados por parte de la conselleria competente en materia de salud pública de acuerdo con lo establecido en el Real decreto 140/2003.

La reducción de la población expuesta a contaminación por nitratos ha sido el resultado principalmente del cambio de la fuente de suministro de agua para la producción de agua potable o el incremento en los tratamientos para eliminar los elementos contaminantes durante los procesos de potabilización. En muchos casos, estas medidas han supuesto un incremento del coste de producción del agua potable, que ha sido asumido por los usuarios urbanos perjudicados por la contaminación.

Sin embargo, las masas de agua subterránea afectadas por contaminación por nitratos (concentraciones de nitratos superiores a los 50 mg/l) se han incrementado a lo largo de las últimas cuatro décadas, si bien en algunos casos los niveles de contaminación por nitratos se han estabilizado o se han reducido en algunos casos más extremos.

La aplicación por parte de las autoridades autonómicas de la directiva de nitratos en vigor desde 1991 ha demostrado una eficacia más que limitada. Se han acumulado retrasos significativos tanto en la transposición de la directiva al ordenamiento jurídico español por parte del gobierno español como en la propia implementación de las medidas (código de buenas prácticas y plan de acción) previstas en esta por parte de las autoridades autonómicas valencianas. A lo largo de las últimas dos décadas, aunque se han llevado a cabo medidas formativas, informativas, de asesoramiento por lo que respecta a las buenas prácticas agrarias, se ha detectado una falta de

de mitjans suficients per part de l'administració autonòmica adreçada als llauradors pel que fa a la millora de les pràctiques agràries de fertilització com també amb relació als mecanismes de control i seguiment de la implementació del codi de bones pràctiques i dels programes d'acció al territori valencià. Encara que a partir de 2016 s'han portat a terme actuacions de reforçament i coordinació dels esforços tant en matèria de formació i suport com de control del compliment de les bones pràctiques agràries pel que fa a la fertilització en les zones vulnerables, cal continuar avançant en aquests dos àmbits.

No consta la realització d'informes de seguiment de l'abast i els resultats de l'aplicació efectiva del codi de bones pràctiques i dels plans d'actuació implementats fins ara, ni de l'abast i l'efectivitat de les mesures de formació, informació, transferència de coneixement o suport tècnic a les persones implicades en la producció agrària valenciana. Tampoc no consta que les mesures de prevenció i de sensibilització foren efectives per ajudar la població en general, a més d'ajudar els llauradors i les llauradores, a entendre el perill que comporta la contaminació dels aquífers a llarg termini i actuar per evitar-la. Com a exemple, fins a 2014 no es va abordar des de la Conselleria d'Agricultura cap tipus d'iniciativa per a difondre sistemes de producció alternatius al sistema intensiu per afrontar la producció agrària des de perspectives més sostenibles amb el medi ambient.

Per tant, és necessari continuar avançant en la implementació d'aquestes mesures com també en l'avaluació del seu abast i efectivitat. En aquest sentit, considerem d'interès articular una xarxa de suport i transferència de coneixement i tecnologia en matèria d'ús i gestió de nitrats (i també fitosanitaris) en la producció agrària, en la qual participen l'administració competent en matèria agrària, els centres d'investigació, els laboratoris, les organitzacions agràries, les comunitats de regants i les persones dedicades a la producció agrària per tal d'abordar d'una manera adaptada a cada context territorial i conreu el disseny i la implementació dels plans de fertilització. Així mateix, considerem que s'ha de continuar avançant en les tasques de control de l'ús i la gestió de nitrogen en agricultura i ramaderia més enllà dels titulars d'explotacions perceptors d'ajudes de la PAC, i efectuar controls de camp, no sols documentals.

D'altra banda, considerem que és necessari continuar potenciant la producció agrària ecològica i l'aplicació de pràctiques agroecològiques, en línia amb el I Pla valencià de producció ecològica com també la pràctica de l'agricultura integrada. Tanmateix, considerem que és necessari aprofundir l'assessorament i articular incentius des de la conselleria competent en matèria d'agricultura adreçats a les comunitats de regants amb relació a la gestió de la fertirrigació centralitzada, per tal que l'aplicació d'aquesta tècnica estiga adaptada a les necessitats dels diferents tipus de cultiu i dels diferents sistemes de conreu (convencional, integrat, ecològic) que es puguen desenvolupar en la zona regable. Cal establir una normativa pròpia que obligue les comunitats de regants que utilitzen aigües subterrànies a fer prou analítiques cada any i així adaptar la fertilització o la fertirrigació al contingut real de nitrats a l'aigua. L'IVIA podria tenir el paper d'efectuar i controlar les analítiques.

També considerem que és necessari portar a terme una anàlisi dels avantatges i els desavantatges tècnics, ambientals,

medios suficientes por parte de la administración autonómica dirigida a los agricultores por lo que respecta a la mejora de las prácticas agrarias de fertilización así como con relación a los mecanismos de control y seguimiento de la implementación del código de buenas prácticas y de los programas de acción en el territorio valenciano. Aunque a partir de 2016 se han llevado a cabo actuaciones de refuerzo y coordinación de los esfuerzos tanto en materia de formación y apoyo como de control del cumplimiento de las buenas prácticas agrarias por lo que respecta a la fertilización en las zonas vulnerables, hay que continuar avanzando en estos dos ámbitos.

No consta la realización de informes de seguimiento del alcance y los resultados de la aplicación efectiva del código de buenas prácticas y de los planes de actuación implementados hasta ahora, ni del alcance y la efectividad de las medidas de formación, información, transferencia de conocimiento o asistencia técnica a las personas implicadas en la producción agraria valenciana. Tampoco consta que las medidas de prevención y de sensibilización fueran efectivas para ayudar a la población en general, además de ayudar a los agricultores y las agricultoras, a entender el peligro que supone la contaminación de los acuíferos a largo plazo y actuar para evitarla. Como ejemplo, hasta 2014 no se abordó desde la Conselleria de Agricultura ningún tipo de iniciativa para difundir sistemas de producción alternativos al sistema intensivo para afrontar la producción agraria desde perspectivas más sostenibles con el medio ambiente.

Por tanto, es necesario continuar avanzando en la implementación de estas medidas así como en la evaluación de su alcance y efectividad. En este sentido, consideramos de interés articular una red de apoyo y transferencia de conocimiento y tecnología en materia de uso y gestión de nitratos (y también fitosanitarios) en la producción agraria, en la que participen la administración competente en materia agraria, los centros de investigación, los laboratorios, las organizaciones agrarias, las comunidades de regantes y las personas dedicadas a la producción agraria para abordar de una manera adaptada a cada contexto territorial y cultivo el diseño y la implementación de los planes de fertilización. Asimismo, consideramos que se debe continuar avanzando en las tareas de control del uso y la gestión de nitrógeno en agricultura y ganadería más allá de los titulares de explotaciones perceptoras de ayudas de la PAC, y efectuar controles de campo, no solo documentales.

Por otro lado, consideramos que es necesario continuar potenciando la producción agraria ecológica y la aplicación de prácticas agroecológicas, en línea con el I Plan valenciano de producción ecológica así como la práctica de la agricultura integrada. Sin embargo, consideramos que es necesario profundizar el asesoramiento y articular incentivos desde la conselleria competente en materia de agricultura dirigidos a las comunidades de regantes con relación a la gestión de la fertirrigación centralizada, para que la aplicación de esta técnica esté adaptada a las necesidades de los distintos tipos de cultivo y de los distintos sistemas de cultivo (convencional, integrado, ecológico) que se puedan desarrollar en la zona regable. Hay que establecer una normativa propia que obligue a las comunidades de regantes que utilizan aguas subterráneas a realizar suficientes analíticas cada año y así adaptar la fertilización o la fertirrigación al contenido real de nitratos al agua. El IVAIA podría tener el papel de efectuar y controlar las analíticas.

También consideramos que es necesario llevar a cabo un análisis de las ventajas y las desventajas técnicas, ambientales,

agronòmics i econòmics de l'ús dels diferents tipus de fertilitzants inorgànics i orgànics amb relació als tipus de cultiu i pràctiques de fertilització i difondre'l activament entre les persones vinculades a la producció agrària.

Pel que fa al coneixement de l'estat i el funcionament de les aigües subterràries, és necessari que la Confederació Hidrogràfica del Xúquer —competent en aquesta matèria— porte a terme estudis i realitze modelitzacions més detallades dels aqüífers com també que incremente la densitat i la freqüència dels punts de mostreig de les aigües subterràries, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana. Tanmateix, també que incorpore el coneixement científic més actualitzat en matèria d'aigües subterràries en la planificació hidrològica.

Pel que fa a l'establiment de perímetres de protecció de captacions d'aigües subterràries per a la producció d'aigua potable, la normativa existent és fragmentària i generalista, sense tenir en consideració, per exemple, les especificitats hidrogeològiques. En aquest sentit, considerem que és necessari el desenvolupament d'una norma a escala estatal que indique de manera integrada i coherent els criteris que s'han de seguir per a la determinació dels perímetres de protecció i se'n regule el desenvolupament a escala autònoma a través dels instruments d'ordenació del territori.

Pel que fa al cas específic de l'abastament de la Ribera, considerem que els governs de la Generalitat Valenciana, especialment entre 1997 i 2009, van realitzar una gestió ineficaç per tal de solucionar un problema de contaminació per nitrats que s'arrosegava des de feia dues dècades. L'elecció dels recursos subterrànis de la serra del Ave amb escassa disponibilitat i fortes afeccions sobre els Ullals de Massalavés per substituir els recursos subterrànis contaminats dels quals s'abastien els pobles afectats de la Ribera, l'execució dels pous i del dipòsit quan ja era palès que no es complien les condicions establides per a l'atorgament de la declaració d'impacte ambiental favorable i el retard a assumir l'ús de les aigües superficials del Xúquer com a la font viable i de millor qualitat disponible per abastir els pobles de la Ribera, no sols han implicat un encariment injustificat de les infraestructures sinó que ha retardat més d'una dècada la millora de la qualitat de l'aigua potable subministrada a la població.

D'altra banda, el Pla hidrològic de conca de la demarcació hidrogràfica del Xúquer amb vigència 2009-2015, el procés d'elaboració del qual es va paralitzar el 2010 i es va reactivar el 2013, i finalment el govern espanyol va aprovar amb cinc anys de retard, el 2014, va contribuir a una situació d'inseguretat jurídica per part dels pobles de la Ribera, tant pel retard com per l'absència d'una assignació directa d'aigües del Xúquer per a l'abastament a les poblacions afectades per contaminació per nitrats de la Ribera i la imposició d'uns costos de substitució de les aigües subterràries per aigües superficials a través de permuta que posteriorment el Tribunal Suprem va anul·lar per no ajustar-se al principi jurídic «qui contamina paga».

Aquesta situació es va solucionar en el Pla hidrològic de conca de la demarcació hidrogràfica del Xúquer 2015-2021, aprovat el 2016, mitjançant l'assignació directa de fins a 10 hm³/any i una reserva de fins a 21,5 hm³/any d'aigües del Xúquer a Tous per a aquests pobles, encara que aquests volums assignats sols fan viable una substitució parcial dels recursos

agronómicas y económicas del uso de los distintos tipos de fertilizantes inorgánicos y orgánicos con relación a los tipos de cultivo y prácticas de fertilización y difundirlo activamente entre las personas vinculadas a la producción agraria.

Por lo que respecta al conocimiento del estado y el funcionamiento de las aguas subterráneas, es necesario que la Confederación Hidrográfica del Júcar —competente en esta materia— lleve a cabo estudios y realice modelizaciones más detalladas de los acuíferos así como que incremente la densidad y la frecuencia de los puntos de muestreo de las aguas subterráneas, en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana. Sin embargo, también que incorpore el conocimiento científico más actualizado en materia de aguas subterráneas en la planificación hidrológica.

Por lo que respecta al establecimiento de perímetros de protección de captaciones de aguas subterráneas para la producción de agua potable, la normativa existente es fragmentaria y generalista, sin tener en consideración, por ejemplo, las especificidades hidrogeológicas. En este sentido, consideramos que es necesario el desarrollo de una norma a escala estatal que indique de manera integrada y coherente los criterios que se deben seguir para la determinación de los perímetros de protección y se regule el desarrollo a escala autonómica a través de los instrumentos de ordenación del territorio.

Por lo que respecta al caso específico del suministro de la Ribera, consideramos que los gobiernos de la Generalitat Valenciana, especialmente entre 1997 y 2009, realizaron una gestión ineficaz para solucionar un problema de contaminación por nitratos que se arrastraba desde hacía dos décadas. La elección de los recursos subterráneos de la sierra del Ave con escasa disponibilidad y fuertes afecciones sobre Els Ullals de Massalavés para sustituir los recursos subterráneos contaminados de los que se abastecían los pueblos afectados de la Ribera, la ejecución de los pozos y del depósito cuando ya era patente que no se cumplían las condiciones establecidas para el otorgamiento de la declaración de impacto ambiental favorable y el retraso en asumir el uso de las aguas superficiales del Júcar como la fuente viable y de mejor calidad disponible para suministrar a los pueblos de la Ribera, no solo han supuesto un encarecimiento injustificado de las infraestructuras sino que ha retrasado más de una década la mejora de la calidad del agua potable suministrada a la población.

Por otro lado, el Plan hidrológico de cuenca de la demarcación hidrográfica del Júcar con vigencia 2009-2015, cuyo proceso de elaboración se paralizó en 2010 y se reactivó en 2013, y finalmente el gobierno español aprobó con cinco años de retraso, en 2014, contribuyó a una situación de inseguridad jurídica por parte de los pueblos de la Ribera, tanto por el retraso como por la ausencia de una asignación directa de aguas del Júcar para el suministro a las poblaciones afectadas por contaminación por nitratos de la Ribera y la imposición de unos costes de sustitución de las aguas subterráneas por aguas superficiales a través de permuta que posteriormente el Tribunal Supremo anuló por no ajustarse al principio jurídico «quien contamina paga».

Esta situación se solucionó en el Plan hidrológico de cuenca de la demarcación hidrográfica del Júcar 2015-2021, aprobado en 2016, mediante la asignación directa de hasta 10 hm³/año y una reserva de hasta 21,5 hm³/año de aguas del Júcar en Tous para estos pueblos, aunque estos volúmenes asignados solo hacen viable una sustitución parcial de los

contaminats. Tenint en compte la normativa europea i estatal en matèria d'aigües, considerem que l'aigua de millor qualitat s'ha d'assignar prioritàriament als usos d'aigua de boca per tal de minimitzar les necessitats de tractament i evitar riscos potencials sobre la salut pública, com també evitar tot deteriorament addicional de l'estat de les masses d'aigua, superficials i subterrànies.

recursos contaminados. Teniendo en cuenta la normativa europea y estatal en materia de aguas, consideramos que el agua de mejor calidad se debe asignar prioritariamente a los usos de agua de boca para minimizar las necesidades de tratamiento y evitar riesgos potenciales sobre la salud pública, así como evitar todo deterioro adicional del estado de las masas de agua, superficiales y subterráneas.

IV. SINDICATURA DE COMPTES

Acord del Consell de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana de 27 de setembre de 2018 sobre l'aprovació del projecte de pressupost d'aquesta institució per a l'exercici econòmic de 2019 i de les bases d'execució de l'esmentat pressupost

El Consell de la Sindicatura de Comptes, en la seu reunió del dia 27 de setembre de 2018, ha adoptat l'Acord següent:

1. Aprovar el projecte de pressupost de la Sindicatura de Comptes per a l'exercici econòmic de 2019, de conformitat amb l'estructura i l'import total que tot seguit es detallen, així com les bases d'execució de l'esmentat pressupost.
2. Com a Institució dependent de les Corts, tant les bases d'execució com el projecte de pressupost de despeses per a 2019 es trameran a les Corts perquè s'integren en els pressupostos generals de la Generalitat per a 2019.

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA DEL PRESSUPOST DE DESPESES PER A L'ANY 2019

Secció 02: Sindicatura de Comptes

Servei 01: Alta direcció i serveis generals

IV. SINDICATURA DE COMPTES

Acuerdo del Consell de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana de 27 de septiembre de 2018 sobre la aprobación del proyecto de presupuesto de esta institución para el ejercicio económico de 2019 y de las bases de ejecución de dicho presupuesto

El Consell de la Sindicatura de Comptes, en su reunión del día 27 de septiembre de 2018, ha adoptado el Acuerdo siguiente:

1. Aprobar el proyecto de presupuesto de la Sindicatura de Comptes para el ejercicio económico de 2019, de conformidad con la estructura y el importe total que a continuación se detallan, así como las bases de ejecución del mencionado presupuesto.
2. Como Institución dependiente de Les Corts, tanto las bases de ejecución como el proyecto de presupuesto de gastos para 2019 se enviarán a Les Corts para que se integren en los presupuestos generales de la Generalitat para 2019.

CLASIFICACIÓN ECONÓMICA DEL PRESUPUESTO DE GASTOS PARA EL AÑO 2019

Sección 02: Sindicatura de Comptes

Servicio 01: Alta dirección y servicios generales

Capítol I	Despeses de personal		7.140.000,00
Article 10	Alts càrrecs	327.757,79	
Article 11	Personal eventual	152.845,77	
Article 12	Funcionaris	4.920.507,88	
Article 14	Altres personal	246.140,91	
Article 15	Incentius al rendiment	470.733,84	
Article 16	Quotes, prestacions i despeses socials a càrrec de l'ocupador	1.022.013,81	
Capítol II	Compra de béns corrents i despeses de funcionament		650.000,00
Capítol III	Despeses financeres		3.000,00
Capítol VI	Inversions reals		98.000,00
Article 60	Inversió nova en infraestructura i béns destinats a l'ús general	1,00	
Article 62	Inversió nova associada al funcionament operatiu dels serveis	22.997,00	
Article 63	Inversió de reposició associada al funcionament operatiu dels serveis	75.001,00	
Article 64	Inversions en despeses de caràcter immaterial	1,00	
Capítol VIII	Actius financers		6.000,00
TOTAL PRESSUPOST			7.897.000,00

Capítulo I	Gastos de personal		7.140.000,00
Artículo 10	Altos cargos	327.757,79	
Artículo 11	Personal eventual	152.845,77	
Artículo 12	Funcionarios	4.920.507,88	
Artículo 14	Otro personal	246.140,91	
Artículo 15	Incentivos al rendimiento	470.733,84	
Artículo 16	Cuotas, prestaciones y gastos sociales a cargo del empleador	1.022.013,81	
Capítulo II	Compra de bienes corrientes y gastos de funcionamiento		650.000,00
Capítulo III	Gastos financieros		3.000,00
Capítulo VI	Inversiones reales		98.000,00
Artículo 60	Inversión nueva en infraestructura y bienes destinados a uso general	1,00	
Artículo 62	Inversión nueva asociada al funcionamiento operativo de los servicios	22.997,00	
Artículo 63	Inversión de reposición asociada al funcionamiento operativo de los servicios	75.001,00	
Artículo 64	Inversiones en gastos de carácter inmaterial	1,00	
Capítulo VIII	Activos financieros		6.000,00
TOTAL PRESUPUESTO			7.897.000,00

La qual cosa es publica per a general coneixement.

Lo cual se publica para general conocimiento.

València, 27 de setembre de 2018

El síndic major
Vicent Cucarella Tormo

València, 27 de septiembre de 2018

El síndic major
Vicent Cucarella Tormo

ANNEX**BASES D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE 2019****PREÀMBUL**

L'article 31.1 de la Llei de Sindicatura de Comptes, que ha estat modificada per Llei 16/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, disposa que "la Sindicatura de Comptes ajustarà la seu gestió econòmica a les bases d'execució pressupostàries que aprova el Consell per a cada exercici, que es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Corts*, i a les normes que dicte aquest òrgan en desplegament d'aquelles. Així mateix, incorporarà els romanents de pressupostos anteriors als mateixos capítols pressupostaris de l'exercici corrent".

A més, l'article 66.2 del Reglament de Règim Interior de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana, de 23 de maig de 2018, ordena que "una vegada aprovat el projecte de pressupost pel Consell, es remetrà a les Corts, abans del 31 d'octubre de l'any anterior, llevat que un altre termini s'establisca legalment, per a la seua aprovació definitiva i inclusió com una secció independent del pressupost de la Generalitat".

Per tant, el pressupost de la Sindicatura de Comptes forma part integrant del pressupost de la Generalitat, però té una sèrie de peculiaritats distintives en la seua gestió que podem sintetitzar així:

- La Sindicatura de Comptes ha d'ajustar el seu règim econòmic i pressupostari al que disposa l'article 31 de la seua Llei reguladora (article 66.1 del Reglament de Règim Interior). Com hem vist, l'esmentat article legal es remet a les bases pressupostàries i a les normes que dicte el Consell en desplegament d'aquelles.
- La gestió pressupostària ha de ser completament independent de l'Administració de la Generalitat, en coherència amb la total independència funcional de la Sindicatura de Comptes que declara l'article 1 de la seua Llei reguladora i que desplega l'article 3.
- Inclusió del pressupost de la Sindicatura de Comptes com una secció independent del pressupost de la Generalitat (article 3.1 de la Llei de Sindicatura de Comptes).
- Tractament diferenciat dels romanents de pressupostos anteriors, regulats per l'article 31.1 de la Llei de Sindicatura de Comptes, així com per la disposició addicional primera, apartat primer, de les lleis pressupostàries de la Generalitat de cada any.
- Les dotacions pressupostàries de la Sindicatura de Comptes s'han de lliurar, per la conselleria competent en matèria d'hisenda, a través de la Tresoreria de la Generalitat, per quartes parts trimestrals a nom de la Institució, tal com estableixen l'article 31.2 de la llei de Sindicatura de Comptes i la disposició addicional primera, apartat dos, de les lleis pressupostàries anuals.
- L'examen dels comptes de la Sindicatura correspon a les Corts (article 31.3 de la Llei de Sindicatura de Comptes). L'article 66.6 del Reglament de Règim Interior afegeix que els comptes anuals de la Sindicatura de Comptes s'han

d'auditar i a tal efecte es contractaran els serveis corresponents o s'acordarà l'auditoria amb un altre òrgan de control extern autonòmic.

Un aspecte que mereix la pena destacar és el tractament que es dona als ingressos de la Sindicatura en l'article 3 de les bases d'execució.

A priori, els únics recursos financers de la Sindicatura de Comptes són els consignats en les respectives lleis de pressuposts i posteriorment lliurats trimestralment per la Tresoreria de la Generalitat. En la pràctica, eventualment i en quantitats reduïdes, poden produir-se rendiments provinents dels béns i drets propis o adscrits, així com qualsevol altre legalment previst, com és el cas de les multes coercitives que pot imposar la Sindicatura de Comptes, d'acord amb l'article 11.2.c de la seua Llei reguladora (article 67 del Reglament de Règim Interior).

Encara que els fons procedents de la Tresoreria de la Generalitat no són estrictament "ingressos", ja que la Sindicatura és part intrínseca de la Generalitat i en realitat és una mera transferència interna de fons de tresoreria als comptes bancaris de la Sindicatura, als efectes de gestió pressupostària, comptable i de control de la Sindicatura, s'ha considerat necessari comptabilitzar els ingressos lliurats per la Tresoreria de la Generalitat en el concepte pressupostari 390, "Altres ingressos", sota la denominació "Lliuraments trimestrals CHME".

La resta d'ingressos s'han de comptabilitzar, si es produeixen, en la classificació econòmica que corresponga.

En l'article 19 es regula el compte anual de la Sindicatura de Comptes, d'acord amb el que preveu l'article 68 del Reglament de Règim Interior.

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

L'àmbit d'aplicació d'aquestes normes s'estén a la gestió i l'execució de les despeses i els ingressos de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana corresponent a l'exercici pressupostari de 2019.

Article 2

L'exercici pressupostari coincideix amb l'any natural i alhora s'hi imputen:

- a) Els drets liquidats durant l'exercici, siga quin siga el període de procedència, sempre que la seu percepció no estiga prevista en l'agrupació de residus d'exercicis tancats.
- b) Les obligacions reconegudes fins al 15 de gener de l'any següent que corresponguen a despeses executades abans de tancar l'exercici pressupostari, i a càrrec dels crèdits respectius.

CAPÍTOL II

DELS INGRESSOS

Article 3

1. Les dotacions pressupostàries de la Sindicatura de Comptes, les lliura la Conselleria d'Hísenda i Model Econòmic per quartes parts trimestralment a nom d'aquesta Sindicatura.
2. Els ingressos que resulten d'aquests lliuraments s'han d'imputar al subconcepte 07, que es crea específicament amb la següent denominació: "Lliuraments trimestrals CHME, article 31.2 Llei Sindicatura de Comptes", dins del concepte 390, "Altres ingressos", de l'article 39, capítol 3.
3. Els altres ingressos que excepcionalment liquide la Sindicatura de Comptes s'han d'imputar al capítol, article, concepte i subconcepte corresponents, tenint en compte la classificació econòmica establida en els pressupostos del sector d'Administració general de la Generalitat.
4. El síndic major autoritza els documents que formalitzen els ingressos.

CAPÍTOL III

DE LES DESPESES

Secció primera. Obligacions de la despesa

Article 4

1. Les obligacions econòmiques de la Sindicatura de Comptes naixen de la llei, dels negocis jurídics i dels actes o fets que, segons dret, les generen.
2. Les obligacions de pagament només són exigibles quan resulten de l'execució del seu pressupost o d'una sentència judicial ferma.
3. Si aquestes obligacions tenen per causa prestacions o serveis a la Sindicatura de Comptes, el pagament no es pot efectuar fins que el creditor haja complit o garantit l'obligació correlativa.

Secció segona. Classificació de les despeses

Article 5

1. L'estat de les despeses ha d'incloure la classificació econòmica establida en la normativa sobre codis de la classificació econòmica dels pressupostos del sector d'Administració general de la Generalitat.
2. La classificació funcional disposa dels cinc díigits següents: 111.20, que són aplicables al programa "Control extern del sector públic valencià", de la Sindicatura de Comptes.
3. La classificació orgànica es consigna en els supòsits en què calga identificar l'àrea o el servei que origine la despesa.

Article 6

La partida pressupostària la determina l'agrupació de la classificació orgànica, i si de cas, funcional i econòmica, amb el màxim nombre de díigits de desenvolupament establits en els estats numèrics del pressupost.

Secció tercera. Règim dels crèdits pressupostaris

Article 7

1. Els crèdits per a despeses s'han de destinar, exclusivament, a la finalitat específica per a la qual hagen sigut autoritzats, bé en aquests pressupostos, bé mitjançant les corresponents modificacions pressupostàries, tenint en compte la vinculació jurídica que es regula en l'article 8.1.
2. L'execució del pressupost que implique qualsevol modificació pressupostària és competència del Consell de la Sindicatura de Comptes, sense perjuí del que disposa l'article 8.6.
3. Els crèdits consignats en els estats de despeses del pressupost tenen caràcter limitador i, consegüentment, no es poden adquirir compromisos en quantia superior al seu import.

Article 8

1. La vinculació jurídica dels crèdits es determina d'acord amb la seu naturalesa econòmica, de la manera següent:
 - Per a les despeses de personal (capítol 1): consignació per capítol econòmic (un dígit).
 - Per a les despeses de funcionament (capítol 2): consignació per capítol econòmic (un dígit).
 - Per a les despeses financeres (capítol 3): consignació per partida econòmica (cinc díigits).
 - Per a les despeses de transferències corrents (capítol 4): consignació per partida econòmica (cinc díigits).
 - Per a les despeses d'inversions reals (capítol 6): consignació per capítol econòmic (un dígit).
 - Per a les despeses en actius financers (capítol 8): consignació per capítol econòmic (un dígit).
2. Les modificacions de crèdit que impliquen una alteració de la vinculació jurídica dels crèdits expressada en l'apartat anterior requereixen l'acord d'aprovació per part del Consell de la Sindicatura de Comptes d'un dels tipus d'expedient de modificació pressupostària que es regulen en els apartats tres, quatre i cinc d'aquest article, i en l'article següent.

Formen part dels expedients de modificació pressupostària, una memòria justificativa i un informe economicofinancer, i l'acord d'aprovació ha de ser

publicat en el *Butlletí Oficial de les Corts*, si més no amb una periodicitat trimestral.

3. Quan haja de realitzar-se alguna despesa que no es puga retardar fins a l'exercici següent i no existisca crèdit en el pressupost de la Sindicatura de Comptes, o el consignat fora insuficient, el Consell de la Sindicatura pot aprovar la concessió d'un crèdit extraordinari o d'un suplement de crèdit, respectivament, sempre que existisca romanent de tresoreria.
4. Poden generar crèdits en l'estat de despeses del pressupost els majors ingressos sobre els totals prevists, així com els ingressos no previstos, sempre que els uns i els altres no tinguen caràcter finalista.
5. Transferència de crèdit és aquella modificació pressupostària per la qual, sense alterar la quantia total del pressupost de despeses, s'imputa l'import total o parcial d'un crèdit a unes altres partides pressupostàries amb diferent vinculació jurídica.
6. Si les transferències no afecten la vinculació jurídica, la Secretaria General pot autoritzar els ajustos corresponents, i ho posarà en coneixement del Consell.

Article 9

D'acord amb l'article 31.1 de la Llei de Sindicatura de Comptes, aquesta Institució incorpora els romanents de pressupostos anteriors als mateixos capítols pressupostaris de l'exercici corrent.

Article 10

1. A càrrec dels crèdits consignats en el pressupost, solament es poden contraure obligacions derivades de despeses que s'efectuen durant l'any natural.
2. No obstant el que es disposa en l'apartat anterior, es poden aplicar als crèdits del pressupost vigent les obligacions que, tot i sent conseqüència de compromisos de despesa d'exercicis tancats, hagueren sigut degudament adquirides en l'exercici anterior. En altre cas, s'ha d'exigir la tramitació d'un expedient de rescabalament, que ha d'aprovar el Consell de la Sindicatura.

CAPÍTOL IV

DE LES DESPESES DE PERSONAL

Article 11

1. Les retribucions dels membres del Consell, personal eventual i funcionaris de la Sindicatura de Comptes durant l'exercici de 2019, són les establides en els acords del Consell de la Sindicatura de Comptes. Els imports es mostren en les taules salarials aplegades en la disposició addicional segona d'aquestes normes. A més a més, el personal funcionari de carrera ha de percebre el complement de carrera professional que li corresponga a cadascú, de conformitat amb l'Acord que regule el dit concepte. En el cas del personal funcionari interí, és d'aplicació l'Acord del Consell de data 24 d'octubre de 2017.

2. Sense perjuí del que estableix l'anterior apartat, les retribucions del personal de la Sindicatura de Comptes poden ser modificades per a adaptar-les als acords que aproven les Corts, amb la negociació prèvia amb les organitzacions sindicals més representatives, mitjançant l'adopció del corresponent acord per part del Consell de la Sindicatura. L'esmentat acord implica, si és el cas, la modificació de les taules salarials recollides en la disposició addicional segona d'aquestes bases.

En qualsevol cas, per a la modificació esmentada es requereix que conste en l'expedient l'existència de crèdit. Si no hi haguera crèdit pressupostari, s'hauria de tramitar prèviament l'oportú expedient de modificació de crèdit que done cobertura econòmica als acords esmentats.

CAPÍTOL V

DIETES I INDEMNITZACIONS PER RAÓ DEL SERVEI

Article 12

En l'exercici de 2019, l'import de les dietes i indemnitzacions meritades pel personal de la Sindicatura de Comptes, on s'inclouen els membres del Consell que, per raons de l'exercici de les tasques pròpies de les funcions assignades, hagen de desplaçar-se fora del terme municipal de València, puja als imports següents:

Dietes i indemnitzacions

Restauració: 56,22 €

Desdejuni: 5,63 €

Altres despeses: 11,24 €

Hostalatge: S'aplica la quantitat que fixe la normativa del Consell de la Generalitat sobre "Indemnitzacions per raó del servei i gratificacions per serveis extraordinaris", sense perjuí del que disposa l'Acord de Condicions de Treball.

Indemnitzacions per quilometratge

Vehicles: 0,32 € per quilòmetre, tenint en compte el que disposa l'Acord de Condicions de Treball.

CAPÍTOL VI

CRÈDITS AMPLIABLES

Article 13

Es declaren ampliables els crèdits per a les despeses de la partida 83004, "Préstecs a curt termini a famílies i institucions sense fins de lucre", l'ampliació dels quals pot

tenir lloc a càrrec dels ingressos que es produïsquen com a conseqüència de la devolució dels esmentats préstecs.

Article 14

Per a la tramitació d'un expedient d'ampliació de crèdit es requereix una proposta formulada per la Secretaria General que ha de ser autoritzada pel síndic major, de la qual s'ha de donar compte al Consell.

CAPÍTOL VII

EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST

Article 15

1. Les fases d'execució del pressupost són les que es descriuen tot seguit:

Document A (autorització de la despesa): l'autorització és l'operació comptable que reflecteix l'acte en virtut del qual s'acorda la realització d'una despesa determinada per una quantia certa o aproximada, i es destina a aquest fi la totalitat o part d'un crèdit pressupostari disponible.

Document D (disposició o compromís de la despesa): el compromís de despesa o disposicions és l'operació comptable que reflecteix l'acte en virtut del qual s'acorda o concerta, després del compliment dels tràmits corresponents, la realització de despeses prèviament autoritzades, per un import exactament determinat.

Document O (reconeixement o liquidació d'obligacions): el reconeixement d'obligacions és l'acte mitjançant el qual es declara l'existència d'un crèdit exigible contra l'entitat, derivada d'una despesa prèviament autoritzada i compromesa.

Document P (ordre del pagament): l'ordre del pagament és l'operació comptable que suporta l'ordenació formal del pagament per part de l'òrgan competent.

2. L'anul·lació de qualsevol operació de les esmentades anteriorment requereix l'expedició d'un document de caràcter invers (A/, D/, O/ o P/).

Article 16

1. Un mateix acte administratiu pot abastar més d'una de les fases d'execució del pressupost de despeses. L'acte administratiu que acumule dues o més fases produeix els mateixos efectes que si aquestes fases s'hagueren acordat en actes separats.
2. Són documents mixtos aquells que suporten operacions que combinen més d'una fase d'execució del pressupost de despeses.
3. Els documents mixtos possibles són:
 - 1r) AD. Autorització i disposició.

- 2n) ADO. Autorització, disposició i reconeixement.
 - 3r) ADOP. Autorització, disposició, reconeixement i ordre de pagament, quan corresponga al mateix òrgan adoptar totes les fases.
 - 4t) OP. Reconeixement i ordre de pagament, quan corresponga al mateix òrgan adoptar totes les fases.
4. L'anul·lació de qualsevol operació de les mencionades anteriorment requereix l'expedició d'un document de caràcter invers (AD/, ADO/, ADOP/ o OP/).

Article 17

En el cas de realització de convenis i contractes s'ha d'expedir un document de retenció de crèdit (document RC), que té també una funció acreditativa de l'existència de crèdit.

CAPÍTOL VIII

RÈGIM DE PAGAMENTS

Article 18

1. Els pagaments s'ordenen mitjançant l'expedició de manaments de pagament, que han d'anar acompanyats dels documents que proven la realització de la prestació o el dret del creditor, segons els respectius acords de despesa.
2. Els manaments de pagament que, excepcionalment, no puguen anar acompanyats dels documents justificatius en el moment de l'expedició, han de tenir caràcter de "per a justificar", sense perjuí de l'aplicació pertinent als crèdits pressupostaris corresponents.
3. Es pot acordar-se el lliurament de quantitats per a justificar als síndics i a la Secretaria General de la Sindicatura, que han de retre comptes al síndic major trimestralment i justificar els pagaments efectuats.

L'import que s'ha d'abonar com a despesa per a justificar no pot excedir de 3.000 euros. En el cas que l'import sol·licitat com a despesa "per a justificar" fos superior a 3.000 euros i inferior o igual a 30.000 euros es requeriria, per abonar-lo, una autorització mitjançant un acord del Consell de la Sindicatura.

4. No obstant el que disposen els apartats anteriors, pot efectuar-se una provisió de fons de caixa fixa, que ha de gestionar el titular de la Secretaria General o lletrat més antic, com a caixers titular i suplent, i pels funcionaris que aquell designe, com a habilitats titular i suplent. Aquests fons formen part de la tresoreria de la Sindicatura de Comptes.

Els fons de caixa fixa es destinen a atendre les despeses periòdiques o repetitives, en particular les referides a dietes, despeses de locomoció i allotjament, material no inventariable, conservació i manteniment, tracte successiu, o qualsevol altra despesa de característiques semblants, com ara despeses de cursos i conferències, les de representació, subministraments

periòdics i subscriptions, llibres, despeses de correus i missatgeria. D'aquestes despeses se n'ha de donar publicitat per mitjà del portal de transparència.

L'import inicial de la provisió mencionada és de 12.000 euros, que es poden reposar amb la justificació prèvia de les despeses realitzades. La quantia global d'aquests fons no pot excedir de 36.000 euros anuals. Al començament de l'exercici s'ha de retenir crèdit per un import de 12.000 euros en el capítol II.

No poden realitzar-se amb càrrec a aquests fons de caixa fixa pagaments individualitzats iguals o superiors al valor estimat de 5.000 euros (IVA exclòs). Als efectes d'aplicació d'aquest límit, no pot fraccionar-se una única despesa en diversos pagaments.

Amb caràcter general, la disposició de fons de caixa fixa ha de produir-se amb una periodicitat mensual, mitjançant una relació d'ordres de transferència que ha de signar el personal caixer i habilitat mancomunadament, amb càrrec al compte corrent obert a aquest efecte. Simultàniament el personal esmentat formula i el síndic major aprova, a partir de les factures conformades, el respectiu compte justificatiu i s'han d'aplicar les despeses a les distintes partides pressupostàries, per a la qual cosa cal formalitzar els documents comptables d'aprovació de la despesa i ordenació del pagament pel síndic major.

Per a atendre necessitats imprevistes i despeses d'escassa quantia, amb l'autorització prèvia del síndic major, el personal caixer i habilitat pot extraure mancomunadament d'aquest compte corrent fons i depositar-los en la pròpia habilitació. El manteniment d'efectiu no pot superar mai els 1.000 euros i el límit màxim anual és de 4.500 euros. La disposició d'aquests fons s'ha de produir a mesura que les obligacions a què estiguin sotmesos s'hagen de satisfer. La justificació i aplicació pressupostària es realitza amb una periodicitat mensual, d'acord amb el que preveu el paràgraf anterior.

El caixer i l'habilitat elaboren trimestralment una acta d'arqueig i una acta de conciliació, que han de disposar de l'aprovació del síndic major.

Els acomptes de caixa fixa tenen en origen la consideració d'operacions no pressupostàries i el dia 31 de desembre han d'estar completament justificats.

CAPÍTOL IX

COMPTE DE LA SINDICATURA

Article 19

1. El compte anual de la Sindicatura consta dels punts següents:
 - a) Balanç
 - b) Compte del resultat economicopatrimonial
 - c) L'estat de liquidació del pressupost:
 - Liquidació del pressupost de despeses

- Liquidació del pressupost d'ingressos
- Resultat pressupostari

d) Memòria

2. La memòria inclou:

- a) Quadre de finançament on es descriuen els recursos financers obtinguts en l'exercici, així com la seua aplicació o utilització.
- b) Romanent de tresoreria. Es dona informació sobre els components del romanent de tresoreria, i es descriu:
 - b.1) L'import total dels drets pendents de cobrament del pressupost corrent.
 - b.2) L'import total dels drets pendents de cobrament de pressupostos tancats.
 - b.3) Els fons líquids, que inclouen els saldos disponibles en caixes d'efectiu i comptes bancaris.
 - b.4) L'import total de les obligacions pendents de pagament del pressupost corrent derivades de l'execució del pressupost de despeses.
 - b.5) L'import total de les obligacions pendents de pagament de pressupostos tancats.
 - b.6) L'import total dels drets pendents de cobrament corresponents a comptes de deutors que, d'acord amb la normativa vigent, són no pressupostaris, i tampoc no ho seran en el moment del seu venciment.
- c) Estat del flux net de la tresoreria de l'exercici. Es dona informació sobre:
 - c.1) Saldo inicial.
 - c.2) El total de cobraments de l'exercici, distingint per tipus d'operacions.
 - c.3) El total de pagaments de l'exercici, distingint per tipus d'operacions.
 - c.4) Saldo final.
- d) El compte general de tresoreria.
- e) Conciliació del resultat economicopatrimonial i el saldo pressupostari. Es mostra la conciliació entre el resultat de la liquidació de l'exercici pressupostari i el del compte del resultat economicopatrimonial.
- f) Estat de les modificacions de crèdit. S'informa sobre: crèdits extraordinaris, suplements de crèdit, ampliacions de crèdit, transferències de crèdit, incorporacions de romanents de crèdit, crèdits

generats per ingressos, baixes per anul·lació i rectificació, i d'altres modificacions.

- g)* Estat dels romanents de crèdit.
- h)* Relació nominal de creditors a 31 de desembre.
- i)* Contractació administrativa. S'informarà sobre:
 - i.1)* Les formes d'adjudicació de cada tipus de contracte.
 - i.2)* Situació en el temps dels distints tipus de contractes.
- j)* Situació de les obligacions de pressupostos tancats.
- k)* Els compromisos de despesa a càrrec de pressupostos d'exercicis posteriors.
- l)* Estat de les despeses de personal. S'informa sobre l'import de les remuneracions de qualsevol classe meritades per tot el personal, així com el nombre de perceptors.
- m)* L'immobilitzat material i immaterial. S'ha d'informar, mitjançant un resum, sobre el total de referències, el seu valor, la seua amortització acumulada i les baixes, si n'hi haguera. La Secretaria General ha de disposar d'un annex amb el detall de cadascun dels elements, la seua ubicació, el seu estat, així com d'aquelles incidències que s'hi podrien donar.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL PRIMERA

PRERROGATIVES PER AL COBRAMENT

La Sindicatura de Comptes disposa de les prerrogatives establides legalment per a la Generalitat en el cobrament d'aquelles quantitats que, com a ingressos de dret públic, haja de percebre, i ha d'actuar d'acord amb el procediment administratiu corresponent, en compliment del que disposa l'article 32 de la Llei de Sindicatura de Comptes. El síndic major pot delegar en l'Institut Valencià d'Administració Tributària l'expedició de la providència de constrenyiment del deute.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL SEGONA

TAULES SALARIALS DELS MEMBRES DEL CONSELL, DEL PERSONAL EVENTUAL I DELS FUNCIONARIS DE LA SINDICATURA DE COMPTES

Les retribucions dels membres del Consell, del personal eventual i dels funcionaris de la Sindicatura de Comptes per a l'exercici 2019 són les següents:

a) Sou base (12 pagues):

<i>Sou base</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Grup A1	1.151,14 €	13.813,68 €
Grup A2	995,37 €	11.944,50 €
Grup C1	747,35 €	8.968,15 €
Grup C2	621,99 €	7.463,91 €

b) Triennis (12 pagues):

<i>Triennis</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Grup A1	44,27 €	531,22 €
Grup A2	36,09 €	433,07 €
Grup C1	27,31 €	327,70 €
Grup C2	18,58 €	222,95 €

c) Complement de destinació (12 pagues):

<i>Nivell</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Nivell 30	1.005,52 €	12.066,24 €
Nivell 29	901,91 €	10.822,92 €
Nivell 28	863,99 €	10.367,88 €
Nivell 27	826,05 €	9.912,60 €
Nivell 26	724,70 €	8.696,40 €
Nivell 25	642,98 €	7.715,76 €
Nivell 24	605,04 €	7.260,48 €
Nivell 23	567,15 €	6.805,80 €
Nivell 22	529,19 €	6.350,28 €
Nivell 21	491,31 €	5.895,72 €
Nivell 20	456,39 €	5.476,68 €
Nivell 19	433,09 €	5.197,08 €
Nivell 18	409,77 €	4.917,24 €
Nivell 17	386,46 €	4.637,52 €
Nivell 16	363,21 €	4.358,52 €
Nivell 15	339,87 €	4.078,44 €
Nivell 14	316,59 €	3.799,08 €
Nivell 13	293,25 €	3.519,00 €
Nivell 12	269,94 €	3.239,28 €
Nivell 11	246,64 €	2.959,68 €
Nivell 10	223,36 €	2.680,32 €

Nivell 9	211,71 €	2.540,53 €
Nivell 8	200,02 €	2.400,28 €
Nivell 7	188,39 €	2.260,66 €
Nivell 6	176,73 €	2.120,78 €
Nivell 5	165,08 €	1.980,91 €
Nivell 4	147,61 €	1.771,29 €
Nivell 3	130,18 €	1.562,16 €
Nivell 2	112,69 €	1.352,29 €
Nivell 1	95,23 €	1.142,78 €

d) Complement específic (12 pagues):

<i>Membres Consell</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Síndic major	3.312,91 €	39.754,91 €
Síndics	3.093,76 €	37.125,12 €
Secretari general	2.900,49 €	34.805,83 €
<i>Personal eventual</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
E1	1.410,99 €	16.931,85 €
E3	1.265,45 €	15.185,45 €
E5	925,11 €	11.101,33 €
<i>Funcionaris</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
SC31	2.690,46 €	32.285,56 €
SC29	2.397,62 €	28.771,40 €
SC27	2.183,59 €	26.203,03 €
SC25	1.824,11 €	21.889,36 €
SC23	1.700,69 €	20.408,28 €
SC21	1.436,67 €	17.240,03 €
SC19	1.399,09 €	16.789,12 €
SC17	1.226,90 €	14.722,82 €
SC15	1.036,39 €	12.436,74 €
SC13	925,11 €	11.101,36 €
SC11	916,78 €	11.001,33 €
SC09	887,75 €	10.652,98 €
SC07	854,22 €	10.250,66 €
SC05	835,60 €	10.027,22 €
SC03	798,02 €	9.576,25 €
SC01	737,18 €	8.846,15 €

e) Complement d'especial dedicació (12 pagues):

<i>Membres Consell</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Síndic major	885,76 €	10.629,17 €
Síndics	837,90 €	10.054,81 €
Secretari general	788,77 €	9.465,19 €
<i>Personal eventual</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
A1 26 E1	483,00 €	5.795,96 €
C1 18 E5	297,63 €	3.571,55 €
C2 15 E3	304,23 €	3.650,79 €
<i>Funcionaris</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
A1 30 SC31	709,89 €	8.518,67 €
A1 30 SC29	667,50 €	8.010,00 €
A1 30 SC27	653,59 €	7.843,09 €
A1 28 SC23	484,91 €	5.818,92 €
A1 26 SC21	486,97 €	5.843,58 €
A1 26 SC19	481,26 €	5.775,09 €
A1 26 SC17	449,43 €	5.393,16 €
A1 25 SC17	399,51 €	4.794,13 €
A1 25 SC17	392,74 €	4.712,94 €
A1 23 SC09	377,04 €	4.524,54 €
A2 21 SC05	344,44 €	4.133,33 €
A2 21 SC03	322,69 €	3.872,28 €
C1 21 SC05	300,50 €	3.605,98 €
C1 18 SC13	297,63 €	3.571,55 €
C1 18 SC01	269,01 €	3.228,08 €
C2 15 SC15	289,25 €	3.471,06 €
C2 13 SC07	255,03 €	3.060,31 €

f) Component compensatori del complement específic que es percep en març i setembre (2 pagues):

<i>Component compensatori</i>	<i>Mensualitat</i>
Nivell 30	201,10 €
Nivell 29	180,38 €
Nivell 28	172,80 €
Nivell 27	165,21 €
Nivell 26	144,94 €

Nivell 25	128,60 €
Nivell 24	121,01 €
Nivell 23	113,43 €
Nivell 22	105,84 €
Nivell 21	98,26 €
Nivell 20	91,28 €
Nivell 19	86,62 €
Nivell 18	81,96 €
Nivell 17	77,29 €
Nivell 16	72,64 €
Nivell 15	67,98 €
Nivell 14	63,32 €
Nivell 13	58,65 €
Nivell 12	53,99 €
Nivell 11	49,33 €
Nivell 10	44,67 €
Nivell 9	42,34 €
Nivell 8	40,00 €
Nivell 7	37,68 €
Nivell 6	35,35 €
Nivell 5	33,02 €
Nivell 4	29,52 €
Nivell 3	26,04 €
Nivell 2	22,54 €
Nivell 1	19,05 €

g) Complement de la carrera professional (12 pagues):

Amb efectes del primer de gener de 2019, i en els termes establerts en l'Acord del Consell de la Sindicatura de Comptes que regula la carrera professional horitzontal, l'import d'aquesta es determina d'acord amb la taula següent:

<i>Complement carrera professional</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
<i>Grup A1</i>		
Grau 1	267,37 €	3.208,42 €
Grau 2	534,72 €	6.416,60 €
Grau 3	802,07 €	9.624,84 €

<i>Grau 4</i>	1.069,44 €	12.833,32 €
<i>Grup A2</i>		
<i>Grau 1</i>	173,79 €	2.085,48 €
<i>Grau 2</i>	347,58 €	4.170,96 €
<i>Grau 3</i>	521,36 €	6.256,32 €
<i>Grau 4</i>	695,14 €	8.341,68 €
<i>Grup C1</i>		
<i>Grau 1</i>	111,41 €	1.336,92 €
<i>Grau 2</i>	222,80 €	2.673,60 €
<i>Grau 3</i>	334,20 €	4.010,40 €
<i>Grau 4</i>	445,60 €	5.347,20 €
<i>Grup C2</i>		
<i>Grau 1</i>	89,13 €	1.069,56 €
<i>Grau 2</i>	178,25 €	2.139,00 €
<i>Grau 3</i>	267,36 €	3.208,32 €
<i>Grau 4</i>	356,48 €	4.277,76 €

- h) Les pagues extraordinàries es percep en els mesos de juny i desembre i cada una té l'import d'una mensualitat de sou base, triennis, complement de destinació i complement específic que corresponga a cada lloc de treball. En cap cas l'import que s'ha d'aplicar pel complement específic, en cada paga extraordinària, pot superar els 2.024,74€.
- i) De conformitat amb l'Acord de la Mesa Negociadora del personal de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana, de 22 de desembre de 1998, aprovat pel Consell de la Sindicatura de Comptes en data 28 de desembre de 1998, i en virtut del que disposa l'article 33.2 de la Llei de Sindicatura de Comptes, se abonan al personal de la Sindicatura de Comptes dues pagues, en els mesos de juny i de desembre, cadascuna per una quantitat addicional integrada pel complement de destinació, l'específic i d'especial dedicació que li corresponga en el càlcul mensual a cada lloc de treball, en atenció al compliment del Programa Anual d'Actuació.
- j) Els membres del Consell que siguin veïns i tinguen fixada la residència fora del terme municipal de València, i no usen el vehicle de representació per a desplaçar-se fins a la seu de la Sindicatura de Comptes, poden percebre una quantitat mensual en concepte d'indemnitació destinada a cobrir les despeses derivades de l'exercici del càrrec. La quantia de la indemnització es determina en funció de la distància entre la seu de la Sindicatura de Comptes i la localitat d'origen del membre del Consell, i es desglossa en els apartats següents:
- Que la localitat d'origen es trobe a menys de 10 quilòmetres de la seu de la Sindicatura de Comptes: 294,17 € al mes.

- Que la localitat d'origen es trobe a una distància de 10 o més quilòmetres. En aquest cas, a més de la quantitat anterior, s'abonen 7 euros al mes per cada quilòmetre de distància addicional.

En el cas que el membre del Consell tinga el seu domicili en una localitat situada a més de 100 quilòmetres de la seu de la Sindicatura de Comptes i establísca la seua residència de manera eventual a València, pot optar per percebre una indemnització per residència eventual de 1.572 € al mes, que és incompatible amb la indemnització prevista en el paràgraf anterior.

En tots els casos s'ha d'aplicar la retenció per IRPF que corresponga.

- k)* En el cas que, durant l'exercici 2019, la normativa estatal o autonòmica incloguera increments en els conceptes retributius o indemnitzadors, que afectaren els imports establits en aquestes bases, el Consell de la Sindicatura de Comptes adoptarà les mesures oportunes per a fer-los extensibles al personal de la Institució.

DISPOSICIÓ FINAL

ENTRADA EN VIGOR

El pressupost de la Sindicatura de Comptes entrarà en vigor juntament amb el pressupost de la Generalitat corresponent a l'exercici econòmic 2019, en el qual aquest pressupost s'integra com una secció pressupostària independent.

ANEXO

BASES DE EJECUCIÓN DEL PRESUPUESTO DE 2019

PREÁMBULO

El artículo 31.1 de la Ley de Sindicatura de Comptes, que ha sido modificada por Ley 16/2017, de 10 de noviembre, de la Generalitat, dispone que “la Sindicatura de Comptes ajustará su gestión económica a las bases de ejecución presupuestarias que apruebe el Consell para cada ejercicio, que se publicarán en el *Butlletí Oficial de les Corts*, y a las normas que dicte dicho órgano en desarrollo de las mismas. Asimismo, incorporará los remanentes de presupuestos anteriores a los mismos capítulos presupuestarios del ejercicio corriente”.

Además, el artículo 66.2 del Reglamento de Régimen Interior de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana, de 23 de mayo de 2018, ordena que “una vez aprobado el proyecto de presupuesto por el Consell, se remitirá a Les Corts, antes del 31 de octubre del año anterior, salvo que otro plazo se establezca legalmente, para su aprobación definitiva e inclusión como una sección independiente del presupuesto de la Generalitat”.

Por lo tanto, el presupuesto de la Sindicatura de Comptes forma parte integrante del presupuesto de la Generalitat, pero tiene una serie de peculiaridades distintivas en su gestión que podemos sintetizar así:

- La Sindicatura de Comptes ha de ajustar su régimen económico y presupuestario a lo que dispone el artículo 31 de su Ley reguladora (artículo 66.1 del Reglamento de Régimen Interior). Como hemos visto, el mencionado artículo legal se remite a las bases presupuestarias y a las normas que dicte el Consell para desplegar aquellas.
- La gestión presupuestaria ha de ser completamente independiente de la Administración de la Generalitat, en coherencia con la total independencia funcional de la Sindicatura de Comptes que declara el artículo 1 de su Ley reguladora y que desarrolla el artículo 3.
- Inclusión del presupuesto de la Sindicatura de Comptes como una sección independiente del presupuesto de la Generalitat (artículo 3.1 de la Ley de Sindicatura de Comptes).
- Tratamiento diferenciado de los remanentes de presupuestos anteriores, regulados por el artículo 31.1 de la Ley de Sindicatura de Comptes, así como por la disposición adicional primera, apartado primero, de las leyes presupuestarias de la Generalitat de cada año.
- Las dotaciones presupuestarias de la Sindicatura de Comptes se han de entregar, por la conselleria competente en materia de hacienda, a través de la Tesorería de la Generalitat, por cuartas partes trimestrales a nombre de la Institución, tal como establecen el artículo 31.2 de la Ley de Sindicatura de Comptes y la disposición adicional primera, apartado dos, de las leyes presupuestarias anuales.

- El examen de las cuentas de la Sindicatura corresponde a Les Corts (artículo 31.3 de la Ley de Sindicatura de Comptes). El artículo 66.6 del Reglamento de Régimen Interior añade que las cuentas anuales de la Sindicatura de Comptes se deben auditar y a tal efecto se contratarán los servicios correspondientes o se acordará la auditoría con otro órgano de control externo autonómico.

Un aspecto que merece la pena destacar es el tratamiento que se da a los ingresos de la Sindicatura en el artículo 3 de las bases de ejecución.

A priori, los únicos recursos financieros de la Sindicatura de Comptes son los consignados en las respectivas leyes de presupuestos y posteriormente entregados trimestralmente por la Tesorería de la Generalitat. En la práctica, eventualmente y en cantidades reducidas, pueden producirse rendimientos provenientes de los bienes y derechos propios o adscritos, así como cualquier otro legalmente previsto, como es el caso de las multas coercitivas que puede imponer la Sindicatura de Comptes, de acuerdo con el artículo 11.2.c de su Ley reguladora (artículo 67 del Reglamento de Régimen Interior).

Aunque los fondos procedentes de la Tesorería de la Generalitat no son estrictamente "ingresos", puesto que la Sindicatura es parte intrínseca de la Generalitat y en realidad es una mera transferencia interna de fondo de tesorería a las cuentas bancarias de la Sindicatura, a los efectos de gestión presupuestaria, contable y de control de la Sindicatura, se ha considerado necesario contabilizar los ingresos entregados por la Tesorería de la Generalitat en el concepto presupuestario 390, "Otros ingresos", bajo la denominación "Entregas trimestrales CHME".

El resto de ingresos se deben contabilizar, si se producen, en la clasificación económica que corresponda.

En el artículo 19 se regula la cuenta anual de la Sindicatura de Comptes, de acuerdo con lo que prevé el artículo 68 del Reglamento de Régimen Interior.

CAPÍTULO I

DISPOSICIONES GENERALES

Artículo 1

El ámbito de aplicación de estas normas se extiende a la gestión y la ejecución de los gastos y los ingresos de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana correspondiente al ejercicio presupuestario de 2019.

Artículo 2

El ejercicio presupuestario coincide con el año natural y a la vez se le imputan:

- a) Los derechos liquidados durante el ejercicio, sea cual sea el periodo de procedencia, siempre que su percepción no esté prevista en la agrupación de residuos de ejercicios cerrados.

- b) Las obligaciones reconocidas hasta el 15 de enero del año siguiente que correspondan a gastos ejecutados antes de cerrar el ejercicio presupuestario, y a cargo de los créditos respectivos.

CAPÍTULO II DE LOS INGRESOS

Artículo 3

1. Las dotaciones presupuestarias de la Sindicatura de Comptes, las entrega la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico por cuartas partes trimestralmente a nombre de esta Sindicatura.
2. Los ingresos que resulten de estas entregas se han de imputar al subconcepto 07, que se crea específicamente con la siguiente denominación: "Entregas trimestrales CHME, artículo 31.2 Ley Sindicatura de Comptes", dentro del concepto 390, "Otros ingresos", del artículo 39, capítulo 3.
3. Los otros ingresos que excepcionalmente liquide la Sindicatura de Comptes se han de imputar al capítulo, artículo, concepto y subconcepto correspondientes, teniendo en cuenta la clasificación económica establecida en los presupuestos del sector de Administración general de la Generalitat.
4. El síndic major autorizará los documentos que formalicen los ingresos.

CAPÍTULO III DE LOS GASTOS

Sección primera. Obligaciones del gasto

Artículo 4

1. Las obligaciones económicas de la Sindicatura de Comptes nacen de la ley, de los negocios jurídicos y de los actos o hechos que, según derecho, las generan.
2. Las obligaciones de pago solo serán exigibles cuando resulten de la ejecución de su presupuesto o de una sentencia judicial firme.
3. Si estas obligaciones tienen por causa prestaciones o servicios a la Sindicatura de Comptes, el pago no podrá efectuarse hasta que el acreedor haya cumplido o garantizado la obligación correlativa.

Sección segunda. Clasificación de los gastos

Artículo 5

1. El estado de los gastos debe incluir la clasificación económica establecida en la normativa sobre códigos de la clasificación económica de los presupuestos del sector de Administración general de la Generalitat.
2. La clasificación funcional dispone de los cinco dígitos siguientes: 111.20, que son aplicables al programa “Control externo del sector público valenciano”, de la Sindicatura de Comptes.
3. La clasificación orgánica se consignará en los supuestos en que haya que identificar el área o el servicio que origine el gasto.

Artículo 6

La partida presupuestaria la determina la agrupación de la clasificación orgánica, y si procede, funcional y económica, con el máximo número de dígitos de desarrollo establecidos en los estados numéricos del presupuesto.

Sección tercera. Régimen de los créditos presupuestarios

Artículo 7

1. Los créditos para gastos se han de destinar, exclusivamente, a la finalidad específica para la que hayan sido autorizados, bien en estos presupuestos, bien mediante las correspondientes modificaciones presupuestarias, teniendo en cuenta la vinculación jurídica que se regula en el artículo 8.1.
2. La ejecución del presupuesto que implique cualquier modificación presupuestaria es competencia del Consell de la Sindicatura de Comptes, sin perjuicio de lo que dispone el artículo 8.6.
3. Los créditos consignados en los estados de gastos del presupuesto tienen carácter limitador y, consiguientemente, no se pueden adquirir compromisos en cuantía superior a su importe.

Artículo 8

1. La vinculación jurídica de los créditos se determina de acuerdo con su naturaleza económica, de la forma siguiente:
 - Para los gastos de personal (capítulo 1): consignación por capítulo económico (un dígito).
 - Para los gastos de funcionamiento (capítulo 2): consignación por capítulo económico (un dígito).
 - Para los gastos financieros (capítulo 3): consignación por partida económica (cinco dígitos).
 - Para los gastos de transferencias corrientes (capítulo 4): consignación por partida económica (cinco dígitos).

- Para los gastos de inversiones reales (capítulo 6): consignación por capítulo económico (un dígito).
 - Para los gastos en activos financieros (capítulo 8): consignación por capítulo económico (un dígito).
2. Las modificaciones de crédito que impliquen una alteración de la vinculación jurídica de los créditos expresada en el apartado anterior requieren el acuerdo de aprobación por parte del Consell de la Sindicatura de Comptes de uno de los tipos de expediente de modificación presupuestaria que se regulan en los apartados tres, cuatro y cinco de este artículo, y en el artículo siguiente.
- Forman parte de los expedientes de modificación presupuestaria una memoria justificativa y un informe económico-financiero, y el acuerdo de aprobación se debe publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts*, cuando menos con una periodicidad trimestral.
- 3. Cuando tenga que realizarse algún gasto que no se pueda retrasar hasta el ejercicio siguiente y no exista crédito en el presupuesto de la Sindicatura de Comptes, o el consignado fuera insuficiente, el Consell de la Sindicatura puede aprobar la concesión de un crédito extraordinario o de un suplemento de crédito, respectivamente, siempre que exista remanente de tesorería.
 - 4. Pueden generar créditos en el estado de gastos del presupuesto los mayores ingresos sobre los totales previstos, así como los ingresos no previstos, siempre que unos y otros no tengan carácter finalista.

- 5. Transferencia de crédito es aquella modificación presupuestaria por la cual, sin alterar la cuantía total del presupuesto de gastos, se imputa el importe total o parcial de un crédito a otras partidas presupuestarias con diferente vinculación jurídica.
- 6. Si las transferencias no afectan a la vinculación jurídica, la Secretaría General puede autorizar los ajustes correspondientes, y lo pondrá en conocimiento del Consell.

Artículo 9

De acuerdo con el artículo 31.1 de la Ley de Sindicatura de Comptes, esta Institución incorpora los remanentes de presupuestos anteriores a los mismos capítulos presupuestarios del ejercicio corriente.

Artículo 10

- 1. A cargo de los créditos consignados en el presupuesto, solo se pueden contraer obligaciones derivadas de gastos que se efectúen durante el año natural.
- 2. No obstante lo dispuesto en el apartado anterior, pueden aplicarse a los créditos del presupuesto vigente las obligaciones que, aun siendo consecuencia de compromisos de gasto de ejercicios cerrados, hubieran sido debidamente adquiridas en el ejercicio anterior. En otro caso, se tiene que exigir la tramitación de un expediente de resarcimiento, que debe aprobar el Consell de la Sindicatura.

CAPÍTULO IV

DE LOS GASTOS DE PERSONAL

Artículo 11

1. Las retribuciones de los miembros del Consell, personal eventual y funcionarios de la Sindicatura de Comptes durante el ejercicio de 2019 son las establecidas en los acuerdos del Consell de la Sindicatura de Comptes. Los importes se muestran en las tablas salariales recogidas en la disposición adicional segunda de estas normas. Además, el personal funcionario de carrera ha de percibir el complemento de carrera profesional que corresponda a cada cual, de conformidad con el Acuerdo que regule dicho concepto. En el caso del personal funcionario interino, es de aplicación el Acuerdo del Consell de fecha 24 de octubre de 2017.
2. Sin perjuicio de lo que establece el anterior apartado, las retribuciones del personal de la Sindicatura de Comptes pueden ser modificadas para adaptarlas a los acuerdos que aprueben Les Corts, con la negociación previa con las organizaciones sindicales más representativas, mediante la adopción del correspondiente acuerdo por parte del Consell de la Sindicatura. Dicho acuerdo implica, si procede, la modificación de las tablas salariales recogidas en la disposición adicional segunda de las presentes bases.

En cualquier caso, para la citada modificación se requiere que conste en el expediente la existencia de crédito. Si no hubiera crédito presupuestario, se tendría que tramitar previamente el oportuno expediente de modificación de crédito que dé cobertura económica a dichos acuerdos.

CAPÍTULO V

DIETAS E INDEMNIZACIONES POR RAZÓN DEL SERVICIO

Artículo 12

En el ejercicio de 2019 el importe de las dietas e indemnizaciones devengadas por el personal de la Sindicatura de Comptes, donde se incluyen los miembros del Consell, que, por razones del ejercicio de las tareas propias de las funciones asignadas, tengan que desplazarse fuera del término municipal de València, asciende a los importes siguientes:

Dietas e indemnizaciones

Restauración: 56,22 €

Desayuno: 5,63 €

Otros gastos: 11,24 €

Hospedaje: Se aplica la cantidad que fije la normativa del Consell de la Generalitat sobre "Indemnizaciones por razón del servicio y gratificaciones por servicios extraordinarios", sin perjuicio de lo que dispone el Acuerdo de Condiciones de Trabajo.

Indemnizaciones por kilometraje

Vehículos: 0,32 € por kilómetro, teniendo en cuenta lo que dispone el Acuerdo de Condiciones de Trabajo.

CAPÍTULO VI

CRÉDITOS AMPLIABLES

Artículo 13

Se declaran ampliables los créditos para los gastos de la partida 83004, "Préstamos a corto plazo a familias e instituciones sin fines de lucro", cuya ampliación puede tener lugar a cargo de los ingresos que se produzcan como consecuencia de la devolución de dichos préstamos.

Artículo 14

Para la tramitación de un expediente de ampliación de crédito se requiere una propuesta formulada por la Secretaría General que tiene que ser autorizada por el síndic major, de la cual se debe dar cuenta al Consell.

CAPÍTULO VII

EJECUCIÓN DEL PRESUPUESTO

Artículo 15

1. Las fases de ejecución del presupuesto serán las que se describen a continuación:

Documento A (autorización del gasto): la autorización es la operación contable que refleja el acto en virtud del cual se acuerda la realización de un gasto determinado por una cuantía cierta o aproximada, y se destina a este fin la totalidad o parte de un crédito presupuestario disponible.

Documento D (disposición o compromiso del gasto): el compromiso de gasto o disposiciones es la operación contable que refleja el acto en virtud del cual se acuerda o concierta, tras el cumplimiento de los trámites correspondientes, la realización de gastos previamente autorizados, por un importe exactamente determinado.

Documento O (reconocimiento o liquidación de obligaciones): el reconocimiento de obligaciones es el acto mediante el cual se declara la existencia de un crédito exigible contra la entidad, derivado de un gasto previamente autorizado y comprometido.

Documento P (orden del pago): la orden del pago es la operación contable que soporta la ordenación formal del pago por parte del órgano competente.

2. La anulación de cualquier operación de las mencionadas anteriormente requiere la expedición de un documento de carácter inverso (A/, D/, O/ o P/).

Artículo 16

1. Un mismo acto administrativo puede abarcar más de una de las fases de ejecución del presupuesto de gastos. El acto administrativo que acumule dos o más fases produce los mismos efectos que si estas fases se hubiesen acordado en actos separados.
2. Son documentos mixtos aquellos que soportan operaciones que combinan más de una fase de ejecución del presupuesto de gastos.
3. Los documentos mixtos posibles son:
 - 1.) AD. Autorización y disposición.
 - 2.) ADO. Autorización, disposición y reconocimiento.
 - 3.) ADOP. Autorización, disposición, reconocimiento y orden de pago, cuando corresponda al mismo órgano adoptar todas las fases.
 - 4.) OP. Reconocimiento y orden de pago, cuando corresponda al mismo órgano adoptar todas las fases.
4. La anulación de cualquier operación de las citadas anteriormente requiere la expedición de un documento de carácter inverso (AD/, ADO/, ADOP/ u OP/).

Artículo 17

En el caso de realización de convenios y contratos se tiene que expedir un documento de retención de crédito (documento RC), que tiene también una función acreditativa de la existencia de crédito.

CAPÍTULO VIII

RÉGIMEN DE PAGOS

Artículo 18

1. Los pagos se ordenan mediante la expedición de mandamientos de pago, que han de ir acompañados de los documentos que prueben la realización de la prestación o el derecho del acreedor, según los respectivos acuerdos de gasto.
2. Los mandamientos de pago que, excepcionalmente, no puedan ir acompañados de los documentos justificativos en el momento de la expedición han de tener carácter de "a justificar", sin perjuicio de la aplicación pertinente a los créditos presupuestarios correspondientes.
3. Se puede acordar la entrega de cantidades a justificar a los síndics y a la Secretaría General de la Sindicatura, que tendrán que rendir cuentas al síndic major trimestralmente y justificar los pagos efectuados.

El importe que se tiene que abonar como gasto a justificar no puede exceder de 3.000 euros. En el supuesto de que el importe solicitado como gasto "a justificar" fuera superior a 3.000 euros e inferior o igual a 30.000 euros se requeriría, para abonarlo, una autorización mediante un acuerdo del Consell de la Sindicatura.

4. No obstante lo que disponen los apartados anteriores, puede efectuarse una provisión de fondo de caja fija, que ha de gestionar el titular de la Secretaría General o letrado más antiguo, como cajeros titular y suplente, y por los funcionarios que aquel designe, como habilitados titular y suplente. Estos fondos formen parte de la tesorería de la Sindicatura de Comptes.

Los fondos de caja fija se destinan a atender los gastos periódicos o repetitivos, en particular los referidos a dietas, gastos de locomoción y alojamiento, material no inventariable, conservación y mantenimiento, trato sucesivo, o cualquier otro gasto de características parecidas, como por ejemplo gastos de cursos y conferencias, los de representación, suministros periódicos y suscripciones, libros, gastos de correo y mensajería. De estos gastos se tiene que dar publicidad por medio del portal de transparencia.

El importe inicial de la provisión mencionada es de 12.000 euros, que se pueden reponer con la justificación previa de los gastos realizados. La cuantía global de estos fondos no puede exceder de 36.000 euros anuales. A principios del ejercicio se ha de retener crédito por un importe de 12.000 euros en el capítulo II.

No pueden realizarse con cargo a estos fondos de caja fija pagos individualizados iguales o superiores al valor estimado de 5.000 euros (IVA excluido). A los efectos de aplicación de este límite, no puede fraccionarse un único gasto en varios pagos.

A todos los efectos, la disposición de fondo de caja fija tiene que producirse con una periodicidad mensual, mediante una relación de órdenes de transferencia que ha de firmar el personal cajero y habilitado mancomunadamente, con cargo a la cuenta corriente abierta a tal efecto.

Simultáneamente el personal mencionado formula y el síndic major aprueba, a partir de las facturas conformadas, la respectiva cuenta justificativa y se han de aplicar los gastos a las distintas partidas presupuestarias, para lo cual hay que formalizar los documentos contables de aprobación del gasto y ordenación del pago por el síndic major.

Para atender necesidades imprevistas y gastos de escasa cuantía, con la autorización previa del síndic major, el personal cajero y habilitado puede extraer mancomunadamente de dicha cuenta corriente fondos y depositarlos en la propia habilitación. El mantenimiento de efectivo no puede superar nunca los 1.000 euros y el límite máximo anual es de 4.500 euros. La disposición de estos fondos se tiene que producir a medida que las obligaciones a que estén sometidos se tengan que satisfacer. La justificación y aplicación presupuestaria se realiza con una periodicidad mensual, de acuerdo con lo que prevé el párrafo anterior.

El cajero y el habilitado elaboran trimestralmente un acta de arqueo y un acta de conciliación, que tienen que disponer de la aprobación del síndic major.

Los anticipos de caja fija tienen en origen la consideración de operaciones no presupuestarias y el día 31 de diciembre tienen que estar completamente justificados.

CAPÍTULO IX

CUENTA DE LA SINDICATURA

Artículo 19

1. La cuenta anual de la Sindicatura consta de los puntos siguientes:
 - a) Balance
 - b) Cuenta del resultado económico-patrimonial
 - c) El estado de liquidación del presupuesto:
 - Liquidación del presupuesto de gastos
 - Liquidación del presupuesto de ingresos
 - Resultado presupuestario
 - d) Memoria
2. La memoria incluirá:
 - a) Cuadro de financiación donde se describirán los recursos financieros obtenidos en el ejercicio, así como su aplicación o utilización.
 - b) Remanente de tesorería. Se dará información sobre los componentes del remanente de tesorería, y se describirá:

- b.1) El importe total de los derechos pendientes de cobro del presupuesto corriente.
 - b.2) El importe total de los derechos pendientes de cobro de presupuestos cerrados.
 - b.3) Los fondos líquidos, que incluyen los saldos disponibles en cajas de efectivo y cuentas bancarias.
 - b.4) El importe total de las obligaciones pendientes de pago del presupuesto corriente derivadas de la ejecución del presupuesto de gastos.
 - b.5) El importe total de las obligaciones pendientes de pago de presupuestos cerrados.
 - b.6) El importe total de los derechos pendientes de cobro correspondientes a cuentas de deudores que, de acuerdo con la normativa vigente, son no presupuestarios, y tampoco lo serán en el momento de su vencimiento.
 - c) Estado del flujo neto de la tesorería del ejercicio. Se dará información sobre:
 - c.1) Saldo inicial.
 - c.2) El total de cobros del ejercicio, distinguiendo por tipo de operaciones.
 - c.3) El total de pagos del ejercicio, distinguiendo por tipo de operaciones.
 - c.4) Saldo final.
 - d) La cuenta general de tesorería.
 - e) Conciliación del resultado económico-patrimonial y el saldo presupuestario. Se mostrará la conciliación entre el resultado de la liquidación del ejercicio presupuestario y el de la cuenta del resultado económico-patrimonial.
 - f) Estado de las modificaciones de crédito. Se informará sobre: créditos extraordinarios, suplementos de crédito, ampliaciones de crédito, transferencias de crédito, incorporaciones de remanentes de crédito, créditos generados por ingresos, bajas por anulación y rectificación, y otras modificaciones.
 - g) Estado de los remanentes de crédito.
 - h) Relación nominal de acreedores a 31 de diciembre.
 - i) Contratación administrativa. Se informará sobre:
 - i.1) Las formas de adjudicación de cada tipo de contrato.

- i.2) Situación en el tiempo de los distintos tipos de contratos.*
- j) Situación de las obligaciones de presupuestos cerrados.*
 - k) Los compromisos de gasto a cargo de presupuestos de ejercicios posteriores.*
 - l) Estado de los gastos de personal. Se informará sobre el importe de las remuneraciones de cualquier clase devengadas por todo el personal, así como el número de perceptores.*
 - m) El inmovilizado material e inmaterial. Se informará, mediante un resumen, sobre el total de referencias, su valor, su amortización acumulada y las bajas, si las hubiera. La Secretaría General dispondrá de un anexo con el detalle de cada uno de los elementos, su ubicación, su estado, así como de aquellas incidencias que se podrían dar.*

DISPOSICIÓN ADICIONAL PRIMERA

PRERROGATIVAS PARA EL COBRO

La Sindicatura de Comptes dispondrá de las prerrogativas establecidas legalmente para la Generalitat en el cobro de aquellas cantidades que, como ingresos de derecho público, tenga que percibir, y actuará de acuerdo con el procedimiento administrativo correspondiente, en cumplimiento de lo que dispone el artículo 32 de la Ley de Sindicatura de Comptes. El síndic major podrá delegar en el Instituto Valenciano de Administración Tributaria la expedición de la providencia de apremio de la deuda.

DISPOSICIÓN ADICIONAL SEGUNDA

TABLAS SALARIALES DE LOS MIEMBROS DEL CONSELL, DEL PERSONAL EVENTUAL Y DE LOS FUNCIONARIOS DE LA SINDICATURA DE COMPTES

Las retribuciones de los miembros del Consell, del personal eventual y de los funcionarios de la Sindicatura de Comptes para el ejercicio 2019 serán las siguientes:

a) Sueldo base (12 pagas):

<i>Sueldo base</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Grupo A1	1.151,14 €	13.813,68 €
Grupo A2	995,37 €	11.944,50 €
Grupo C1	747,35 €	8.968,15 €
Grupo C2	621,99 €	7.463,91 €

b) Trienios (12 pagas):

<i>Trienios</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Grupo A1	44,27 €	531,22 €
Grupo A2	36,09 €	433,07 €
Grupo C1	27,31 €	327,70 €
Grupo C2	18,58 €	222,95 €

c) Complemento de destino (12 pagas):

<i>Nivel</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Nivel 30	1.005,52 €	12.066,24 €
Nivel 29	901,91 €	10.822,92 €
Nivel 28	863,99 €	10.367,88 €
Nivel 27	826,05 €	9.912,60 €
Nivel 26	724,70 €	8.696,40 €
Nivel 25	642,98 €	7.715,76 €
Nivel 24	605,04 €	7.260,48 €
Nivel 23	567,15 €	6.805,80 €
Nivel 22	529,19 €	6.350,28 €
Nivel 21	491,31 €	5.895,72 €
Nivel 20	456,39 €	5.476,68 €
Nivel 19	433,09 €	5.197,08 €
Nivel 18	409,77 €	4.917,24 €
Nivel 17	386,46 €	4.637,52 €
Nivel 16	363,21 €	4.358,52 €
Nivel 15	339,87 €	4.078,44 €
Nivel 14	316,59 €	3.799,08 €
Nivel 13	293,25 €	3.519,00 €
Nivel 12	269,94 €	3.239,28 €
Nivel 11	246,64 €	2.959,68 €
Nivel 10	223,36 €	2.680,32 €
Nivel 9	211,71 €	2.540,53 €
Nivel 8	200,02 €	2.400,28 €
Nivel 7	188,39 €	2.260,66 €
Nivel 6	176,73 €	2.120,78 €
Nivel 5	165,08 €	1.980,91 €
Nivel 4	147,61 €	1.771,29 €
Nivel 3	130,18 €	1.562,16 €
Nivel 2	112,69 €	1.352,29 €
Nivel 1	95,23 €	1.142,78 €

d) Complemento específico (12 pagas):

<i>Miembros Consell</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Síndic major	3.312,91 €	39.754,91 €
Síndics	3.093,76 €	37.125,12 €
Secretario general	2.900,49 €	34.805,83 €
<i>Personal eventual</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
E1	1.410,99 €	16.931,85 €
E3	1.265,45 €	15.185,45 €
E5	925,11 €	11.101,33 €
<i>Funcionarios</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
SC31	2.690,46 €	32.285,56 €
SC29	2.397,62 €	28.771,40 €
SC27	2.183,59 €	26.203,03 €
SC25	1.824,11 €	21.889,36 €
SC23	1.700,69 €	20.408,28 €
SC21	1.436,67 €	17.240,03 €
SC19	1.399,09 €	16.789,12 €
SC17	1.226,90 €	14.722,82 €
SC15	1.036,39 €	12.436,74 €
SC13	925,11 €	11.101,36 €
SC11	916,78 €	11.001,33 €
SC09	887,75 €	10.652,98 €
SC07	854,22 €	10.250,66 €
SC05	835,60 €	10.027,22 €
SC03	798,02 €	9.576,25 €
SC01	737,18 €	8.846,15 €

e) Complemento de especial dedicación (12 pagas):

<i>Miembros Consell</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
Síndic major	885,76 €	10.629,17 €
Síndics	837,90 €	10.054,81 €
Secretario general	788,77 €	9.465,19 €
<i>Personal eventual</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
A1 26 E1	483,00 €	5.795,96 €
C1 18 E5	297,63 €	3.571,55 €
C2 15 E3	304,23 €	3.650,79 €
<i>Funcionarios</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
A1 30 SC31	709,89 €	8.518,67 €
A1 30 SC29	667,50 €	8.010,00 €
A1 30 SC27	653,59 €	7.843,09 €
A1 28 SC23	484,91 €	5.818,92 €
A1 26 SC21	486,97 €	5.843,58 €
A1 26 SC19	481,26 €	5.775,09 €
A1 26 SC17	449,43 €	5.393,16 €
A1 25 SC17	399,51 €	4.794,13 €
A1 25 SC17	392,74 €	4.712,94 €
A1 23 SC09	377,04 €	4.524,54 €
A2 21 SC05	344,44 €	4.133,33 €
A2 21 SC03	322,69 €	3.872,28 €
C1 21 SC05	300,50 €	3.605,98 €
C1 18 SC13	297,63 €	3.571,55 €
C1 18 SC01	269,01 €	3.228,08 €
C2 15 SC15	289,25 €	3.471,06 €
C2 13 SC07	255,03 €	3.060,31 €

f) Componente compensatorio del complemento específico que se percibe en marzo y septiembre (2 pagas):

<i>Componente compensatorio</i>	<i>Mensualidad</i>
Nivel 30	201,10 €
Nivel 29	180,38 €
Nivel 28	172,80 €
Nivel 27	165,21 €
Nivel 26	144,94 €
Nivel 25	128,60 €
Nivel 24	121,01 €
Nivel 23	113,43 €
Nivel 22	105,84 €
Nivel 21	98,26 €
Nivel 20	91,28 €
Nivel 19	86,62 €
Nivel 18	81,96 €
Nivel 17	77,29 €
Nivel 16	72,64 €
Nivel 15	67,98 €
Nivel 14	63,32 €
Nivel 13	58,65 €
Nivel 12	53,99 €
Nivel 11	49,33 €
Nivel 10	44,67 €
Nivel 9	42,34 €
Nivel 8	40,00 €
Nivel 7	37,68 €
Nivel 6	35,35 €
Nivel 5	33,02 €
Nivel 4	29,52 €
Nivel 3	26,04 €
Nivel 2	22,54 €
Nivel 1	19,05 €

g) Complemento de la carrera profesional (12 pagas):

Con efectos del primero de enero de 2019, y en los términos establecidos en el Acuerdo del Consell de la Sindicatura de Comptes que regula la carrera profesional horizontal, el importe de esta se determina de acuerdo con la tabla siguiente:

<i>Complemento carrera profesional</i>	<i>Mensual</i>	<i>Anual</i>
<i>Grupo A1</i>		
<i>Grado 1</i>	267,37 €	3.208,42 €
<i>Grado 2</i>	534,72 €	6.416,60 €
<i>Grado 3</i>	802,07 €	9.624,84 €
<i>Grado 4</i>	1.069,44 €	12.833,32 €
<i>Grupo A2</i>		
<i>Grado 1</i>	173,79 €	2.085,48 €
<i>Grado 2</i>	347,58 €	4.170,96 €
<i>Grado 3</i>	521,36 €	6.256,32 €
<i>Grado 4</i>	695,14 €	8.341,68 €
<i>Grupo C1</i>		
<i>Grado 1</i>	111,41 €	1.336,92 €
<i>Grado 2</i>	222,80 €	2.673,60 €
<i>Grado 3</i>	334,20 €	4.010,40 €
<i>Grado 4</i>	445,60 €	5.347,20 €
<i>Grupo C2</i>		
<i>Grado 1</i>	89,13 €	1.069,56 €
<i>Grado 2</i>	178,25 €	2.139,00 €
<i>Grado 3</i>	267,36 €	3.208,32 €
<i>Grado 4</i>	356,48 €	4.277,76 €

h) Las pagas extraordinarias se perciben en los meses de junio y diciembre y cada una tiene el importe de una mensualidad de sueldo base, trienios, complemento de destino y complemento específico que corresponda a cada puesto de trabajo. En ningún caso el importe que se tiene que aplicar por el complemento específico, en cada paga extraordinaria, puede superar los 2.024,74€.

i) De conformidad con el Acuerdo de la Mesa Negociadora del personal de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana, de 22 de diciembre de 1998, aprobado por el Consell de la Sindicatura de Comptes en fecha 28 de diciembre de 1998, y en virtud de lo que dispone el artículo 33.2 de la Ley de Sindicatura de Comptes, se abonan al personal de la Sindicatura de

Comptes dos pagas, en los meses de junio y de diciembre, cada una por una cantidad adicional integrada por el complemento de destino, el específico y de especial dedicación que le corresponda en el cómputo mensual a cada puesto de trabajo, en atención al cumplimiento del Programa Anual de Actuación.

- j) Los miembros del Consell que sean vecinos y tengan fijada la residencia fuera del término municipal de València, y no usen el vehículo de representación para desplazarse hasta la sede de la Sindicatura de Comptes, pueden percibir una cantidad mensual en concepto de indemnización destinada a cubrir los gastos derivados del ejercicio del cargo. La cuantía de la indemnización se determina en función de la distancia entre la sede de la Sindicatura de Comptes y la localidad de origen del miembro del Consell, y se desglosa en los apartados siguientes:
- Que la localidad de origen se encuentre a menos de 10 kilómetros de la sede de la Sindicatura de Comptes: 294,17 € al mes.
 - Que la localidad de origen se encuentre a una distancia de 10 o más kilómetros. En este caso, además de la cantidad anterior, se abonan 7 euros al mes por cada kilómetro de distancia adicional.

En el supuesto de que el miembro del Consell tenga su domicilio en una localidad situada a más de 100 kilómetros de la sede de la Sindicatura de Comptes y establezca su residencia de manera eventual en València, puede optar por percibir una indemnización por residencia eventual de 1.572 € al mes, que es incompatible con la indemnización prevista en el párrafo anterior.

En todos los casos se ha de aplicar la retención por IRPF que corresponda.

- k) En el supuesto de que, durante el ejercicio 2019, la normativa estatal o autonómica incluyera incrementos en los conceptos retributivos o indemnizatorios, que afectaran a los importes establecidos en estas bases, el Consell de la Sindicatura de Comptes adoptará las medidas oportunas para hacerlos extensibles al personal de la Institución.

DISPOSICIÓN FINAL

ENTRADA EN VIGOR

El presupuesto de la Sindicatura de Comptes entrará en vigor junto con el presupuesto de la Generalitat correspondiente al ejercicio económico 2019, en el cual este presupuesto se integra como una sección presupuestaria independiente.

Anunci previ a la convocatòria de concursos interns de mèrits, de la secretaria general de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana

L'article 2 de les Normes per a la provisió dels llocs de treball de la Sindicatura de Comptes i baremació de mèrits, aprovades per l'Acord del Consell de data 21 de setembre de 2017 (BOC número 217, de 20.10.2017), estableix que, amb caràcter previ a la celebració de proves selectives, es desenvoluparà un concurs intern de mèrits entre el personal pertanyent al grup de places corresponent a les vacants, sempre que alguna persona interessada així ho sol·liciti.

Considerant que l'any 2019 s'aprovarà una nova oferta pública d'ocupació, i tenint en compte el que preveu l'article 75.1 del reglament de Règim Interior de 23 de maig de 2018 (DOGV núm. 8308 de 01.06.2018), a l'efecte del que s'assenyala en el paràgraf anterior, es comunica l'existència dels següents llocs de treball vacants en la Institució:

Subgrup A1

- Tècnic d'auditoria: Llocs núm. 30, 35, 42 i 45. Grup de places: tècnic d'auditoria.
- Traductor-corrector: Lloc núm. 14. Grup de places: traductor-corrector.

Subgrup A2

- Ajudant d'auditoria de corporacions territorials: Llocs núm. 76, 77 i 84. Grup de places: ajudant d'auditoria.
- Ajudant de la unitat d'auditoria de sistemes d'informació: Lloc núm. 94. Grup de places: ajudant de la unitat d'auditoria de sistemes d'informació.

Subgrup C1

- Administratiu: Llocs núm. 18, 80 i 85. Grup de places: administratiu.
- Administratiu de gestió informàtica: Lloc núm. 81. Grup de places: administratiu de gestió informàtica.

Per tant, el personal funcionari de carrera de la Sindicatura de Comptes, qualsevulla que siga la seua situació administrativa, que estiga interessat que es convoque un concurs de mèrits intern per a accedir a algun dels llocs indicats, per pertànyer al grup de places corresponent i reunir les altres condicions exigibles, podrà comunicar-ho mitjançant escrit dirigit a la Secretaria General en el termini de 10 dies hàbils comptats a partir de l'endemà de la inserció del present anuncio en el BOC.

En el cas que es presente alguna sol·licitud, es convocarà concurs intern de mèrits per a la provisió de les vacants dins del grup de places corresponent.

València, 3 de diciembre de 2018

El secretari general
Lorenzo Pérez Sarrión

Anuncio previo a la convocatoria de concursos internos de méritos, de la secretaría general de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana

El artículo 2 de las Normas para la provisión de los puestos de trabajo de la Sindicatura de Comptes y el baremo de méritos, aprobadas por el Acuerdo del Consell de fecha 21 de septiembre de 2017 (BOC número 217, de 20.10.2017) establece que, con carácter previo a la celebración de pruebas selectivas, se desarrollará un concurso interno de méritos entre el personal perteneciente al grupo de plazas correspondiente a las vacantes, siempre que alguna persona interesada así lo solicite.

Considerando que en el año 2019 se aprobará una nueva oferta pública de empleo, y teniendo en cuenta lo previsto en el artículo 75.1 del Reglamento de Régimen Interior de 23 de mayo de 2018 (DOGV núm. 8308 de 01.06.2018), al efecto de lo señalado en el párrafo anterior, se comunica la existencia de los siguientes puestos de trabajo vacantes en la Institución:

Subgrupo A1

- Técnico de auditoría: Puestos núms. 30, 35, 42 y 45. Grupo de plazas: técnico de auditoría.
- Traductor-corrector: Puesto núm. 14. Grupo de plazas: traductor-corrector.

Subgrupo A2

- Ayudante de auditoría de corporaciones territoriales: Puestos núms. 76, 77 y 84. Grupo de plazas: ayudante de auditoría.
- Ayudante de la unidad de auditoría de sistemas de información: Puesto núm. 94. Grupo de plazas: ayudante de la unidad de auditoría de sistemas de información.

Subgrupo C1

- Administrativo: Puestos núms. 18, 80 y 85. Grupo de plazas: administrativo.
- Administrativo de gestión informática: Puesto núm. 81. Grupo de plazas: administrativo de gestión informática.

Por tanto, el personal funcionario de carrera de la Sindicatura de Comptes, cualquiera que sea su situación administrativa, que estuviera interesado en que se convoque un concurso de méritos interno para acceder a alguno de los puestos señalados, por pertenecer al grupo de plazas correspondiente y reunir las demás condiciones exigibles, podrá comunicarlo mediante escrito dirigido a la Secretaría General en el plazo de 10 días hábiles contados a partir del día siguiente de la inserción del presente anuncio en el BOC.

En el caso de que se presente alguna solicitud, se convocará concurso interno de méritos para la provisión de las vacantes dentro del grupo de plazas correspondiente.

València, 3 de diciembre de 2018

El secretario general
Lorenzo Pérez Sarrión

BUTLLETÍ OFICIAL DE LES CORTS
Subscripcions: Servei de Publicacions de les Corts
<subscripcions@corts.es>
Plaça de Sant Llorenç, 4 • 46003 València
Telèfon: 96 387 61 00
<<http://www.cortsvalencianes.es>>
Edita: Servei de Publicacions de les Corts
ISSN: 1136-3339
Dipòsit legal: V-319-1983

BUTLLETÍ OFICIAL DE LES CORTS
Subscripciones: Servicio de Publicaciones de Les Corts
<subscripcions@corts.es>
Plaza de San Lorenzo, 4 • 46003 Valencia
Teléfono: 96 387 61 00
<<http://www.cortsvalencianes.es>>
Edita: Servicio de Publicaciones de Les Corts
ISSN: 1136-3339
Depósito legal: V-319-1983